Frank Herbert

EXPERIMENTUL DOSADI

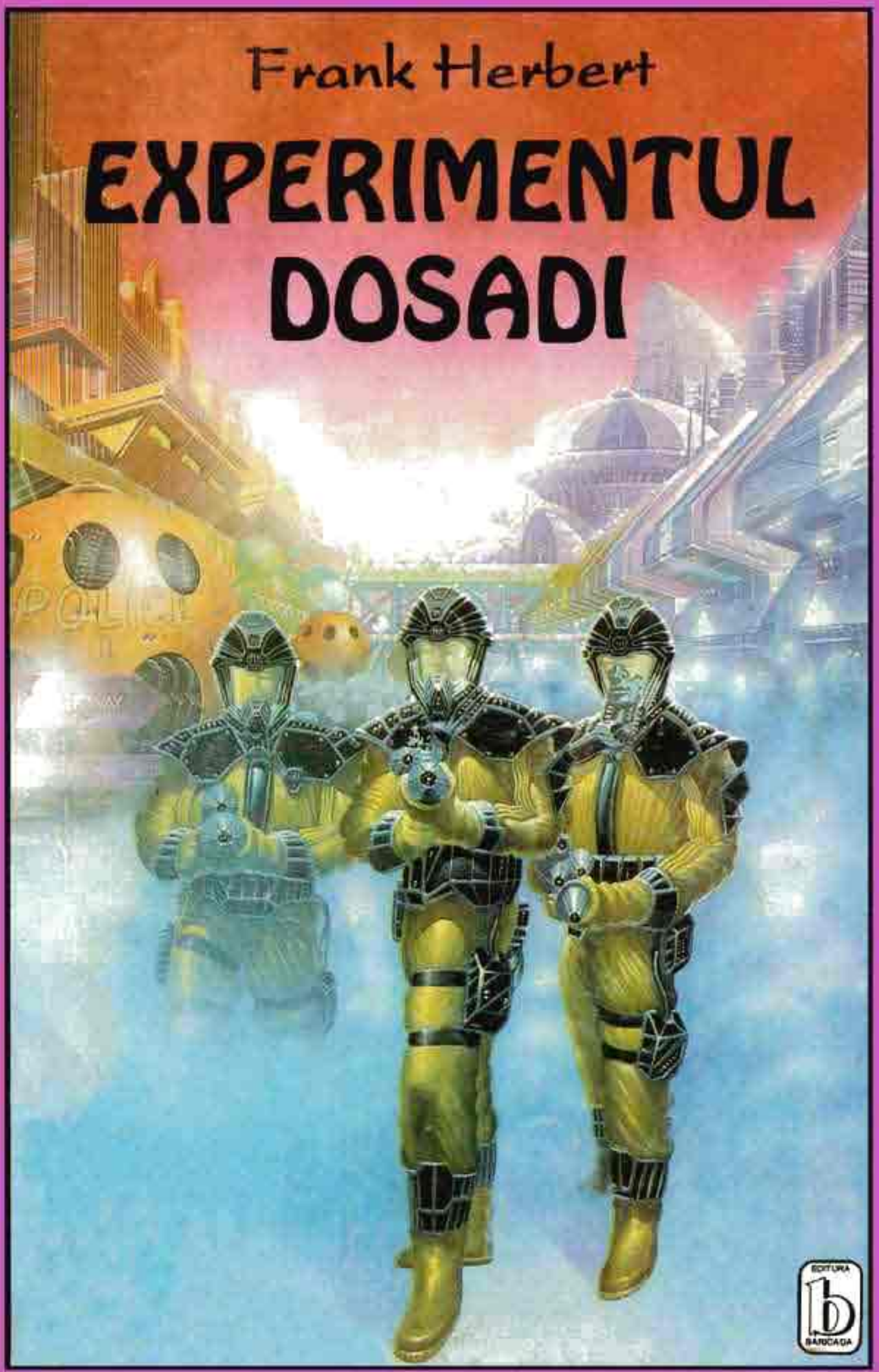

Frank Herbert

EXPERIMENTUL DOSADI

Traducere de
Ion Doru Brana

EDITURA BARICADA
Bucureşti, 1993

În amintirea lui Babe
fiindcă a știut
să se bucure de viață

EXPERIMENTUL DOSADI

ilustrația copertei 1: © **Allan Craddock**

Lector: **Rodica Bretin**
Tehnoredactor: **Valentin Caragheorghiev**

FRANK HERBERT
„THE DOSADI EXPERIMENT"

© 1977, **Frank Herbert**

© 1977, **G.P. Putnam' Sons**, New York, USA
ISBN 0-399-12022-X

© 1979 per l'edizione italiana, by casa **Editrice Nord SRL**, Milano, Italia

© 1993, Editura **BARICADA**, sucursală a Grupului de Investiții și Programe, Bd. I.C. Brătianu, nr. 10, 70453, București, România

Toate drepturile rezervate. Orice reproducere, integrală sau parțială, prin orice mijloace, efectuată fără consimțământul editurii este ilegală și constituie un delict sancționat de Codul Penal.

ISBN 973-9081-28-2

Cind, pentru prima oara in istoria Co-simtirii, calebanii ne-au trimis unul din uriasii lor „bulgari" metalici si, prin acest mijloc de comunicatie, ne-au prezentat oferta folosirii Portilor pentru voiajul interstelar, multi co-simtitori s-au apucat sa exploateze pe furis, pentru propriile lor scopuri dubioase, darul cazut din stele. Nu numai „Guvernul-fantoma", ci si unii gowachini au inteles repede ceea ce este limpede astazi: ca posibilitatea de a calatori instantaneu in nemarginirea spatiului insemna si puterea de a izola artificial populatiile unor planete intregi.

Aceasta constatare prealabila Experimentului Dosadi se situeaza cu mult inainte ca Sabotorul Extraordinar Jorj X. McKie sa descopere ca astrii vizibili ai universului nostru erau ori calebani ori manifestarile calebanilor in spatiul co-simtitor. (Vezi **Steaua si biciul***, o relatare usor romantata a descoperirii lui McKie.)

Important insa este ca McKie, actionind din insarcinarea Biroului de Sabotaj, a identificat in calebana numita „Fannie Mae" steaua vizibila Thyone. Aceasta descoperire a identitatii Thyone-Fannie Mae a trezit din nou interesul pentru Problema Calebana si a contribuit, astfel, la dezvaluirea Experimentului Dosadi, pe care multi il considera inca a fi fost cea mai revoltatoare exploatare a unor fiinte rationale de catre alte fiinte rationale, din istoria Co-simtirii. Fara doar si poate, experimentul ramine cel mai barbar test psihologic intreprins vreodata asupra unor fiinte co-simtitoare, iar problema controversata a consimtamintului in cunostinta de cauza nu a fost niciodata rezolvata in mod satisfacator pentru toata lumea.

Fragment din prima relatare publica referitoare la **Procesul Proceselor**.

---

* Primul roman din **Ciclul Sabotorilor**, publicat in 1970. (n.t.)

Dreptatea aparţine celor ce o revendică, dar reclamantul să ia seama ca nu cumva, prin acţiunea lui, să genereze o nouă nedreptate şi, astfel, să pună în implacabila sa mişcare sîngerosul pendul al răzbunării.

Aforism gowachin

„De ce eşti atît de rece şi mecanic în relaţiile tale cu celelalte fiinţe umane?"

Jorj X. McKie avea să reflecteze la această întrebare a calebanei mai tîrziu. Încercase Fannie Mae să-i atragă atenţia asupra Experimentului Dosadi şi a consecinţelor pe care le-ar fi putut avea pentru el ancheta legată de această afacere? La vremea aceea nici măcar nu auzise de Dosadi, iar tensiunea transei de comunicaţie calebane, precum şi tonul acuzator adoptat de Fannie Mae, puseseră în umbră orice alte considerente.

Un lucru însă îl rodea. Nu-i plăcea ideea că s-ar fi putut număra printre subiectele ei de studiu al naturii umane. Pe această calebană o considerase, întotdeauna, prietena sa – dacă puteau exista relaţii de prietenie cu o creatură a cărei manifestare vizibilă în acest univers era un soare galben de magnitudinea patru, ce se putea observa de pe Central Central, unde îşi avea cartierul general Biroul de Sabotaj. Şi-apoi, comunicaţia cu orice caleban avea acea inevitabilă latură dezagreabilă. Cădeai în transă, cu trupul scuturat de spasme şi frisoane, în timp ce vorbele ţi se întipăreau în cuget.

Asta nu-l împiedica pe McKie să se simtă perplex: încercase într-adevăr Fannie Mae, dincolo de semnificaţia directă a cuvintelor, să-i transmită un mesaj?

Cînd constructorii meteorologici scurtau perioada ploii de seară, lui McKie îi plăcea să iasă la plimbare prin parcul rezervat pe care BirSab-ul îl amenajase pentru lucrătorii săi de pe Central Central. Ca

Sabotor Extraordinar, McKie avea acces liber pe tot cuprinsul împrejmuirii, iar miresmele proaspete ale parcului, după ploaie, îl umpleau de încîntare.

Parcul acoperea vreo treizeci de hectare, în căuşul format de clădirile Biroului. Era un amestec haotic de plantaţii diverse, întretăiate de alei largi, care şerpuiau printre specimene de pe fiecare planetă locuită a universului cunoscut. Nu existau zone rezervate anume uneia sau alteia dintre speciile co-simţitoare. Dacă parcul avea un plan, acesta era doar unul de întreţinere, pentru ca plantele care necesitau condiţii şi îngrijiri asemănătoare să se afle în aceleaşi sectoare. Astfel, uriaşii pini-sulițaşi de pe Sasak ocupau, într-un colţ, o colină înconjurată de dîmburi acoperite cu măceşi-de-foc de pe Rudiria, care se învecinau cu peluze, uneori vaste, alteori restrînse şi ascunse vederii. Aparenţele erau adesea înşelătoare. Unele spaţii verzi, plate, nu erau cîtuşi de puţin peluze, ci aglomerări mobile de mici plante răpitoare, ferecate de şanţuri înguste cu lichid caustic.

Pe McKie îl atrăgeau însă, mai mult decît orice, florile înrourate de ploaie. Parcul avea un singur răzor de Lilium grossa, ale căror inflorescenţe roşii, de două ori mai înalte ca el, aruncau umbre lungi peste un covor fremătător de Syringa albastre cu petale minuscule, ce se închideau şi se deschideau necontenit, ca o mulţime de guriţe însetate de aer.

Cîteodată, parfumul unei flori îl făcea să-şi oprească paşii, pradă unei robii olfactive de moment, în vreme ce ochii scotoceau în căutarea sursei. Cel mai adesea, planta era dintre cele primejdioase: o varietate carnivoră sau una cu exsudaţii veninoase. Panouri cu inscripţii luminoase intermitente, în linguagalach, îl puneau în gardă pe vizitator. Bariere sonice, şanţuri şi cîmpuri de forţe mărgineau, în multe locuri, aleile întortocheate.

McKie avea, în parc, colţul său preferat, o bancă în spatele căreia se afla un bazin cu un jet de apă. De pe bancă, putea admira în voie cum se aşterneau umbrele serii peste un desiş de tufe galbene, originare din insulele plutitoare de pe Tutalsee. Tufele galbene prosperau în acest loc, fiindcă rădăcinile lor erau scăldate de pînza freatică mereu reîmprospătată de apa fîntînii. Sub ele, licăre difuze de fosforescenţă argintie erau îngrădite de un cîmp de forţe şi identificate printr-o plăcuţă la nivelul solului:

Sangeet mobilus, **plantă perenă carnivoră, originară de pe Bisaj. Extrem de periculoasă pentru toate speciile co-simţitoare. Nu introduceţi nici o parte a corpului dincolo de cîmpul de forţe.**

Stînd pe bancă, McKie medita asupra inscripţiei. Universul amesteca adesea frumuseţea şi primejdia. În parc, combinaţia era intenţionată. Tufele galbene – înmiresmaţii şi paşnicii Irişi Aurii – conviețuiau cu Sangeet mobilus. Cele două specii se ajutau reciproc şi ambele prosperau. Guvernul Co-simţirii, pentru care lucra McKie, realiza deseori astfel de combinaţii. Accidental, uneori... alteori, intenţionat.

Asculta zgomotul apei, în timp ce umbra se îndesea şi începeau să se aprindă becurile care marcau marginile aleilor. Vîrfurile clădirilor din spatele parcului se transformară într-o paletă pe care soarele îşi etala ultimele culori ale zilei.

În aceeaşi clipă, fu surprins de un contact caleban şi-şi simţi tot trupul cufundîndu-se, neputincios, în transa comunicaţiei. Recunoscu numaidecît firele mentale: Fannie Mae. Şi, ca de atîtea alte ori, se gîndi cît de neverosimil era acest nume pentru o entitate astrala. Nu percepea nici un sunet, dar totul se petrecea ca şi cînd centrii săi auditivi receptionau cuvinte rostite, iar impresia de strălucire lăuntrică nu lăsa nici un dubiu. Era Fannie Mae, a carei sintaxă se îmbunătăţise considerabil faţă de perioada primelor lor convorbiri.

„Admirai pe unul de-ai noştri", spuse ea, atrăgîndu-i atenţia asupra soarelui care tocmai apusese în spatele clădirilor.

„Mă străduiesc să nu văd în fiecare stea un caleban", răspunse el. „Îmi tulbura percepţia frumuseţilor naturale."

„Naturale? McKie, tu nu înţelegi nici măcar natura percepţiilor tale, cu atît mai puţin cum să le foloseşti!"

Aşa începuse – ton agresiv, acuzator, cu totul diferit de contactele anterioare cu aceasta calebană pe care-o considera prietenă. Şi, în plus, conjuga verbele cu o uşurinţă neaşteptată, aproape cu ostentaţie, făcînd parcă paradă de felul în care-i înţelegea limba.

„Ce doreşti, Fannie Mae?"

„Mă gîndesc la relaţiile tale cu femelele speciei voastre. Ai întreţinut relaţii matrimoniale cu un număr mai mare de cincizeci. Nu-i aşa?"

„Ba da, aşa-i. Dar ce treabă..."

„Sînt prietena ta, McKie. Ce simţi tu pentru mine?"

McKie chibzui. Întrebarea avea o intensitate neobişnuită, era aproape o revendicare. Îi datora viaţa acestei calebane cu nume imposibil. Dar şi ea, la rîndul ei, îi datora viaţa. Împreună, lichidaseră ameninţarea Stelei şi-a Biciului. Astăzi, mulţi calebani asigurau Porţile prin care alte fiinţe treceau, cu un singur pas, de la o planetă la alta; dar nu fusese întotdeauna aşa: la un moment dat, Fannie Mae deţinuse, singură, cheia reţelei complexe a Porţilor, punîndu-şi existenţa în primejdie, în virtutea straniului cod al onoarei prin care calebanii îşi respectau obligaţiile contractuale. Iar McKie o salvase în ultima clipă. Era de ajuns să se gîndească la interdependenţa lor cu acea ocazie, pentru a se simţi năpădit de o caldă afecţiune.

O simţi şi Fannie Mae.

„Da, McKie, asta e prietenia, e dragostea. Ai acest sentiment pentru tovarăşele tale umane?"

Întrebarea îl irita. Ce se băga ea? Relaţiile lui sexuale nu erau treaba ei!

„Iute mai treci de la dragoste la mînie", îl dojeni ea.

„Există anumite limite pînă la care un Sabotor Extraordinar îşi poate permite să se implice în relaţiile cu alte persoane."

„Şi care-i prioritatea, McKie... Sabotorul Extraordinar sau aceste limite?"

Întrebarea era, indubitabil, zeflemitoare. Optase pentru Birou deoarece era incapabil de relaţii afective? Dar Fannie Mae îi era într-adevăr dragă! O admira... şi cuvintele ei îl răneau, tocmai fiindcă o admira... fiindcă simţea pentru ea... ce simţea.

Furios şi lezat în acelaşi timp, spuse:

„Fără Birou, n-ar exista Co-simţirea şi calebanii ar fi inutili."

„Asta aşa-i! Ajunge să vezi unul dintre redutabilii agenţi ai BirSab-ului ca să tremuri de frică."

McKie găsea conversaţia insuportabilă, dar nu se putea sustrage sentimentului de tandreţe pe care-l simţea pentru această stranie entităte calebană, pentru această fiinţă care avea puterea de a se strecura fără veste în mintea lui, ca să-i vorbească aşa cum nimeni altcineva nu cuteza. Măcar de-ar fi avut parte de o femeie cu care să împărtăşească acest gen de intimitate...

Tocmai această parte a conversației lor ajunsese să nu-i dea pace. După ce trecuseră luni de cînd nu mai avuseseră nici un contact, de ce alesese ea exact acel moment, cu doar trei zile înainte ca Biroul să fie confruntat cu criza dosadiană? Fannie Mae îl năucise. Îi extirpase simțul identității. Îi răvășise ego-ul, apoi îi aplicase lovitura de grație cu o întrebare-capcană:

„De ce ești atît de rece și mecanic în relațiile tale cu celelalte ființe umane?“

Ironia ei era fără scăpare. Îl făcuse să pară ridicol în propriii săi ochi. Era capabil de afecțiune sau, poate, chiar de dragoste pentru o calebană, dar nu și pentru o femeie obișnuită. Acest sentiment surprinzător, pe care-l avea față de Fannie Mae, nu se îndreptase niciodată către tovarășele sale umane. Fannie Mae îi provocase furia, apoi i-o redusese la o gesticulație verbală și, în cele din urmă, la o tăcere lezată. Cu toate astea, dragostea rămînea.

De ce?

Femeile erau partenere de pat. Trupuri de care se folosea și care se foloseau de el. Cu această calebană nici vorbă nu putea fi de așa ceva. Fannie Mae era o stea, văpaia unui foc atomic. Natura conștiinței sale era de neînchipuit pentru alți co-simțitori. Și totuși, putea extrage de la el dragoste. Îi oferea această dragoste de bună voie, iar ea știa asta. Nu era chip să-ți ascunzi sentimentele de-o entitate calebană, cînd aceasta își proiecta firele mentale în gîndurile tale.

Fannie Mae fusese ironică în perfectă cunoștință de cauză. Era una din motivațiile agresivității ei. Dar calebanii acționau rareori dintr-un singur motiv. De fapt, asta era o latură a farmecului lor, dar și esența aspectului celui mai iritant al raporturilor lor cu celelalte ființe raționale.

„McKie?“ Șoaptă, în mintea lui.

„Da.“ Înverșunat.

„Îți arăt acum o fărîmă din ceea ce simt eu pentru punctul tău nodal.“

Ca un balon care se umflă sub presiunea unui gaz năvalnic, McKie simți cum îl inundă un val de afecțiune pură, de dorință de ocrotire. Se îneca în el... dorea să se înece. Întreaga sa făptură iradia acest simțămînt incandescent de solicitudine protectoare. Un minut încheiat, după ce valul se retrase, McKie continuă să-i simtă strălucirea.

O fărîmă?

„McKie?“ Îngrijorată.

„Da.“ Cu veneraţie.

„Ţi-am făcut vreun rău?“

Se simţea îngrozitor de singur, golit de orice substanţă.

„Nu.“

„Întreaga intensitate a angajării mele nodale te-ar distruge. Unii oameni au bănuit asta despre dragoste.“

Angajare nodală?

Îl descumpănea la fel ca pe timpul primelor lor întîlniri. Cum puteau denumi calebanii dragostea... angajare nodală?

„Denumirile depind de punctul de vedere“, zise ea. „Priveşti universul printr-o deschizătură mult prea îngustă. Uneori eşti exasperant, McKie.“

Poftim, redevenea agresivă!

Se refugie îndărătul unei platitudini puerile:

„Sînt cum sînt şi asta e tot ce sînt.“

„S-ar putea să constaţi curînd, amice McKie, că eşti mai mult decît îţi închipui.“

Şi, cu aceste cuvinte, întrerupsese contactul. McKie se trezise în întunericul umed şi rece al nopţii, cu zgomotul fîntînii spărgîndu-i urechile. Toate încercările lui de a restabili comunicaţia fură zadarnice. Nici taprisiotul, pe care-l plăti din propriu-i buzunar pentru a-i face legătura cu ea, nu izbuti s-o găsească.

Prietena sa calebană tăiase toate punţile.

Am creat un monstru... ceva preţios şi, chiar, foarte util, dar extrem de periculos. Acest monstru este, în acelaşi timp, superb şi înspăimîntător. Nu ne încumetăm să-l folosim la întreaga lui capacitate, dar nici nu-l putem abandona.

Apreciere gowachină a Experimentului Dosadi

Un glonţ lovi, cu un **zbang!**, geamul din spatele biroului la care statea Keila Jedrik, apoi ricoşa şi se pierdu şuierînd în spaţiul dintre cele doua şiruri de cladiri înalte care margineau strada, departe în jos. Jedrik se felicita în sinea ei pentru faptul ca nici macar nu clipise. De tragator aveau sa se ocupe trupele Electorului. Patrulele care strabateau în fiecare dimineaţa strazile Chu-ului se vor lua dupa zgomotul împuşcaturii. Spera într-o doara ca temerarul ţintaş va avea timp sa reajunga viu şi nevatamat în zona Periferiei, dar, cum aceasta speranţa i se parea un semn de slabiciune, se grabi sa alunge gîndul. Astăzi, o preocupau probleme mai importante decît infiltraţia unui periferic în Chu.

Mîna lui Jedrik avansa spre pata de soare matinal care lumina placile de contact ale terminalului legat la computerul Centralei Contabile. Degetele acestea care alergau sprintene... aproape ca putea sa se disocieze de ele. Sagetau ca niste insecte, de la o clapa la alta. Terminalul era un instrument funcţional, adevarat simbol al funcţiei ei de Conectoare Principala, şi trona în alveola sa din mijlocul biroului de metal: o maşina gri, verde, aurie, neagra, alba şi fatala. Ecranul cenuşiu avea aproape aceeaşi nuanţa ca tablia biroului.

Cu o precizie atentă şi ritmata, degetele lui Jedrik executau pe claviatură simfonia cifrelor galbene care defilau pe ecran, calculate, calibrate, dirijate de voinţa ei – panglica aurie a unui destin unde se profila violenţa.

Orice înger are şi-o sabie, îşi spuse ea.

Dar nu se considera tocmai înger şi nici înarmată cu o sabie. Adevărata ei armă era o minte ascuţită, oţelită, adaptată la hotărîrile neîndurătoare pe care le pretindea planeta. Emoţiile erau o forţă ce trebuia concentrată în interiorul sinelui sau folosită împotriva celor ce nu izbutiseră să înveţe lecţia Dosadiei. Îşi cunoştea propria slăbiciune şi o ascundea cu grijă: învăţase chiar de la părinţii ei iubitori (care-şi disimulaseră dragostea în spatele unei cruzimi rafinate) cît de neîndurătoare puteau fi, într-adevăr, deciziile ce se luau pe Dosadi.

Jedrik studie cifrele aliniate pe ecran, şterse totul şi introduse un nou parametru. Ştia că, prin acest gest, răpea mijloacele de subzistenţă pentru cincizeci de locuitori umani ai planetei. Cei mai mulţi dintre ei n-aveau să supravieţuiască prea mult acestei farse sinistre. De fapt, degetele ei erau arme mortale pentru cei ce nu reuşeau la acest test. N-avea însă nici un sentiment de vinovăţie faţă de ei. Sosirea iminentă a unui oarecare Jorj X. McKie dicta toate acţiunile ei şi le precipita.

Cînd se gîndea la McKie, sentimentul predominant era satisfacţia. Îl aşteptase pe McKie, ca un animal de pradă care pîndeşte la gura unei vizuini. Numele şi semnalmentele lui îi fuseseră dezvăluite de şoferul ei, Havvy, care spera astfel să-şi sporească prestigiul. Ea acceptase informaţia şi efectuase ancheta obişnuită. Jedrik era sigură că nici o altă persoană de pe Dosadi nu dispunea de sursele care-i permiseseră să ajungă la acest rezultat: Jorj X. McKie era un om adult care n-avea cum să existe. Pe tot cuprinsul Dosadiei, nu se găsea nici un document care să-i certifice existenţa. Nici în zona nocivă a Periferiei, nici în iepurăriile Chu-ului, nici în vreo nişă din structurile existente ale puterii. McKie nu exista, dar urma să sosească în Chu dintr-o clipă în alta, introdus clandestin în oraş de un gowachin aflat momentan sub controlul ei.

McKie era elementul de precizie pe care îl aşteptase. Era cheia care putea să-i faciliteze accesul la Zidul Zeilor. Nu o cheie strîmbă şi deteriorată, ca Havvy, ci una solidă şi sigură. Nici nu-i trecuse vreodată prin cap să atace acest lacăt cu unelte inadecvate. Avea să i se ofere o singură şansă, şi numai una. Trebuia să dispună de ce exista mai bun.

Cincizeci de oameni de pe Dosadi ocupară, astfel, locuri anonime în spatele cifrelor din computerul ei. Carne de tun pe care-o folosea drept momeală. Cei sacrificaţi în urma acestei acţiuni n-aveau să moară

imediat. Patruzeci şi nouă din ei, poate, nu vor şti niciodată că au fost sortiţi în mod deliberat unei morţi premature pentru că aşa hotărîse ea. Unii vor reuşi să supravieţuiască o bucată de vreme în condiţiile precare de la Periferie. Alţii vor dispărea în luptele violente pe care le precipita ea. Iar alţii vor pieri, neştiuţi, în iepurării. Pentru cei mai mulţi, procesul morţii avea să dureze destul timp ca nimeni să nu bănuiască mîna lui Jedrik. Dar ea va şti că au fost ucişi în calculatorul ei. Îşi blestemă părinţii (şi pe cei dinaintea lor) pentru această nedorită sensibilitate la sîngele şi carnea dindărătul operaţiilor computerizate. Părinţii ei iubitori o educaseră bine. Chiar dacă n-avea să vadă niciodată trupurile lipsite de viaţă, chiar dacă nu trebuia să se gîndească decît la unul singur dintre cei cincizeci, le simţea prezenţa – caldă, palpitîndă – dincolo de ecranul terminalului.

Oftă. Cei cincizeci erau dobitoace behăitoare, priponite ca să ademenească o anumită fiară pe solul veninos al Dosadiei. Cei cincizeci creau o situaţie de surplus fracţional, care avea să dispară rapid, mai înainte ca oricine să-i înţeleagă însemnătatea.

Dosadi este bolnavă, gîndi ea. Şi, nu pentru prima oară, se întrebă: **Să fie acesta, într-adevăr, infernul?**

Mulţi chiar aşa credeau.

Sîntem pedepsiţi.

Dar nimeni nu ştia ce făcuseră ca să-şi merite pedeapsa.

Jedrik se lăsă pe spate şi îşi aruncă privirea dincolo de intrarea fără uşă a biroului ei, în direcţia sonobarierei şi a luminii lăptoase de pe coridor. Un gowachin pe care nu-l cunoştea tocmai trecea cu paşi tîrşîiţi – o siluetă batraciană în vreo misiune oficială, cu un dosar maro în mîinile noduroase. Pielea sa verde lucea ca şi cînd abia ar fi ieşit din apă.

Gowachinul îi aminti de Bahrank, cel care trebuia să-l aducă pe McKie în plasa ei. Bahrank îi era devotat trup şi suflet pentru că ea controla substanţa de care era dependent. Nu exista neghiobie mai mare decît să ajungi dependent de ceva, chiar şi de viaţă! Într-o zi, Bahrank avea să vîndă agenţilor Electorului toate informaţiile pe care le deţinea despre ea; dar atunci avea să fie deja prea tîrziu, iar Electorul n-avea să afle decît ce voia ea să-l lase să afle, la momentul oportun. Îl alesese pe Bahrank cu aceeaşi determinare cu care se servise de computer şi cu care aşteptase să apară în sfîrşit cineva ca

McKie. În plus, Bahrank era gowachin, iar poporul batracian era renumit pentru conştiinciozitatea cu care-şi îndeplinea orice sarcină asumată. Gowachinii aveau un simţ înnăscut al ordinii şi al ierarhiei, însă cunoşteau şi limitele legii.

Lăsă privirea să-i rătăcească pe pereţii biroului şi, în faţa eficacităţii sobre şi funcţionale a spaţiului, se simţi cuprinsă de un amuzament liniştit. Cabinetul îi conferea o imagine pe care o construise cu meticulozitate. Era bucuroasă la gîndul că în curînd, ca o insectă ce năpîrleşte, avea să părăsească acest loc pentru totdeauna. Încăperea măsura patru paşi în lăţime şi opt în lungime. Pe peretele din stînga erau aliniate douăsprezece rotoclasoare de metal negru, santinele întunecate ale planurilor ei metodice. Le reprogramase codurile de zăvorîre şi le armase pentru a-şi distruge conţinutul în clipa în care broscoii rîioşi ai Electorului vor veni să-şi vîre nasul în ele. Agenţii Electorului vor pune faptul pe seama vanităţii ei ultragiate, considerîndu-l drept un ultim gest de furie distrugătoare. Abia mai tîrziu vor apărea îndoielile care-i vor face să reconsidere lucrurile şi să-şi pună întrebări frustrate. Dar poate că nici atunci nu vor ajunge s-o bănuie de eliminarea a cincizeci de oameni. La urma urmei, printre cei cincizeci se afla şi ea.

Gîndul acesta îi pricinui un sentiment trecător de disperare. Cît de persuasive, cît de subtile erau atracţiile structurilor puterii pe Dosadi! Ceea ce făcuse ea aici echivala cu introducerea unui grăunte de nisip în maşinăria sistemului computerizat de distribuire a alimentelor netoxice în unicul oraş de pe Dosadi. Alimentaţia... Aceasta era adevărata bază a piramidei sociale dosadiene, un edificiu pe cît de solid, pe atît de hidos. Grăuntele de nisip o disloca din poziţia destul de înaltă pe care o ocupa ea în această piramidă. Interpretase personajul Keila Jedrik, Conectoare Principală, destul de mulţi ani ca să prindă gustul puterii. Astăzi, pierdea de bunăvoie o piesă valoroasă în nesfîrşitul joc dosadian al supravieţuirii. De acum înainte, trebuia să trăiască şi să acţioneze numai ca personajul Keila Jedrik, Căpetenie de Război. Era o mutare ce însemna totul sau nimic, un adevărat salt mortal. Îi simţea hăul îngheţat. Însă partida începuse cu mult timp în urmă, în acea epocă din istoria zbuciumată a Dosadiei, cînd strămoşii ei descoperiseră adevărata natură a acestei planete şi începuseră să pregătească, în cel mai mare secret, naşterea individului menit să execute acest salt mortal.

Eu sînt acel individ, îşi spuse ea. **A venit momentul nostru.**

Dar, oare, evaluaserà corect situaţia?

Privirea lui Jedrik poposi asupra singurei ferestre, care dădea spre strada ca un canion. Geamul îi întoarse propria ei reflecţie: o faţă prea îngustă, nasul subţire, ochii şi gura prea mari. Părul ar fi putut lua forma unei căşti de catifea neagră, dacă l-ar fi lăsat să crească, dar şi-l tundea scurt, ca pentru a-şi aminti ei înseşi că n-avea nimic din magnetismul unei partenere sexuale şi că nu trebuia să se bizuie decît pe facultăţile ei intelectuale. Aşa fusese crescută şi educată. Dosadi o învăţase de timpuriu lecţiile sale cele mai crude. Crescuse peste măsură la vîrsta pubertăţii, mai mult în trunchi decît în picioare, încît părea şi mai înaltă cînd stătea aşezată. Privea de sus, în toate accepţiile termenului, majoritatea masculilor gowachini şi umani. Era un alt dar pe care-l dobîndise de la părinţii ei **iubitori** şi de la strămunii lor, o lecţie dosadiană fără scăpare.

Tot ce iubeşti sau preţuieşti va fi folosit împotriva ta.

Se aplecă înainte, ca să ascundă tulburătoarea reflecţie, şi privi jos, în stradă. Da, era mult mai bine aşa. Concetăţenii ei dosadieni nu mai păreau fiinţe calde, vibrante, ci doar puncte mişcătoare îndepărtate, la fel de impersonale ca şi cifrele care dansau pe ecranul terminalului ei.

Observă că circulaţia era redusă. Treceau doar foarte puţine vehicule blindate şi nici un pieton. Singurul incident fusese împuşcătura din fereastra ei. Mai nutrea încă vaga speranţă că trăgătorul izbutise să scape. Deşi era mai probabil că dobitocul se lăsase înhăţat de vreo patrulă. Perifericii se înverşunau să pună la încercare apărarea Chu-ului, în pofida rezultatelor în mod invariabil negative. Erau acţiuni disperate. Atentatorii aveau rareori răbdare să aştepte pînă spre mijlocul zilei, orele de linişte cînd patrulele se răzleţeau şi chiar unii dintre cetăţenii cei mai puternici se aventurau să iasă.

Simptome, toate erau simptome.

Incursiunile periferice reprezentau doar unul dintre numeroasele simptome dosadiene pe care învăţase să le recunoască în cursul dificilei ascensiuni al cărei prim stadiu culmina în această cameră. Nu era numai o simplă constatare. Era, mai degrabă, un fel de intuiţie familiară, la care revenea în anumite perioade de reflecţii cruciale.

Întreţinem cu trecutul nostru relaţii tulburi, pe care religia nu le poate explica. Sîntem, în mod inexplicabil, primitivi a căror viaţă este împletită din fire nefireşti şi familiare, raţionale şi iraţionale.

Ceea ce făcea unele opţiuni iraţionale minunat de atrăgătoare.

Opţiunea mea este iraţională?

Nu!

Datele problemei erau limpezi în mintea ei. Erau adevăruri pe care nu le putea suprima prefăcîndu-se că nu le vede. Dosadi se născuse dintr-un bazar cosmic: „Una de ici, una de colo, una din asta, una din aia..."

Ceea ce dusese la împerecheri incompatibile.

PolDem-ul, pe care Dosadi se sprijinea pentru a menţine o societate informatizată, nu cadra cu o lume a cărei energie era transmisă de un satelit cu orbită geostaţionară. PolDem-ul mirosea a ignoranţă primitivă, era ceva care-şi avea obîrşia într-o societate ce mersese prea departe pe panta legalismului: o lege pentru fiecare lucru şi legea mai presus de orice. Dogma conform căreia o elită cu inspiraţie divină alesese canioanele fluviului Chu, ca să clădească un oraş izolat de restul acestei planete toxice, şi asta cu doar vreo douăzeci şi ceva de generaţii în urmă, rămînea greu de acceptat. Cît despre satelitul furnizor de energie, care orbita sub bariera Zidului Zeilor, acesta presupunea existenţa unei evoluţii îndelungate şi complexe, în contradicţie cu supravieţuirea unei instituţii atît de rigide şi viciate ca PolDem-ul*.

Bazarul cosmic corespundea unui anumit scop, pe care strămoşii lui Jedrik îl identificaseră parţial.

Evoluţia noastră nu s-a petrecut pe această planetă.

---

* În textul original, în limba engleză, Frank Herbert introduce neologismul „DemoPol", pe care l-am transcris sub forma „PolDem". Traducerea românească păstrează astfel conotaţia „Pol", care poate face trimitere la politică sau la poliţie. Rădăcina engleză sugerează însă şi termenul „poll", care înseamnă sondaj de opinie. Ad litteram, „DemoPol" s-ar fi putut traduce prin „SondDem", prescurtare pentru sondaj democratic. Spre a păstra consonanţa politică sau poliţistă, am preferat „PolDem". Cititorul nu trebuie să omită însă că, aşa cum va vedea mai departe, în legalitatea co-simţitoare imaginată de Herbert, instituţia sondajelor a fost abolită, ca posibilă practică de manipulare a colectivităţilor. (n.t.)

Locul era mult prea defazat, atît în raport cu gowachinii, cît şi cu oamenii. Dosadi folosea, deopotrivă, memoria computerizată şi arhivele manuale, pentru scopuri identice. Pe urmă, numărul substanţelor care puteau fi folosite ca droguri şi se găseau pe Dosadi era excesiv. Deşi acest lucru contravenea unei religii atît de elaborate, atît de apăsătoare în exortaţiile ei la „credinţă oarbă", încît cele două concepţii se aflau într-un permanent război. Misticii continuau să moară pentru „noile lor revelaţii", în vreme ce păstrătorii „credinţei oarbe" controlau folosirea narcoticelor pentru a-şi consolida puterea. De fapt, singura credinţă adevărată, pe Dosadi, era că puterea reprezenta cheia supravieţuirii şi că pentru a deţine puterea trebuia să controlezi ceea ce le era necesar celorlalţi pentru a supravieţui. Societatea lor stăpînea medicina virală şi bacteriologică, precum şi pe cea psihică, dar nu era în stare să anihileze mişcările clandestine de la Periferie şi din iepurării, ai căror tămăduitori **jabua** îşi îngrijeau pacienţii cu fumul produs de ierburile credinţei.

Şi nu putea s-o anihileze (nu încă) pe Keila Jedrik pentru că observase ceea ce observase. Perechi, perechi, incompatibilităţile i se înfăţişau ca într-o mişcare de flux şi reflux, în oraşul Chu şi la Periferia înconjurătoare. Şi, în fiecare caz, era acelaşi lucru: o societate care folosea una nu putea, în acelaşi timp, s-o folosească şi pe cealaltă.

Nu dacă procesul era natural.

De jur-împrejur, Jedrik percepea Chu-ul cu polarităţile lui indigeste. Erau numai două specii: oamenii şi gowachinii. De ce numai două? Nu existau şi altele în acest univers? Anumite subtilităţi ale tehnologiei dosadiene sugerau un funcţionalism adaptat unor apendici cu totul diferiţi de degetele articulate ale gowachinilor şi ale oamenilor.

De ce un singur oraş pe întreaga Dosadi?

Dogma nu oferea nici o lămurire.

Hoardele de la Periferie stăteau la pîndă, gata oricînd să se reverse asupra securităţii aseptizate a Chu-ului. Cu toate acestea, în spatele lor, aveau la dispoziţie o planetă întreagă. O planetă toxică, ce-i drept, dar mai existau şi-alte fluvii, mai erau şi-alte locuri care puteau oferi adăpost. Supravieţuirea celor două specii pleda pentru construirea unor noi adăposturi, nu doar a jalnicului bîrlog asupra căruia Gar şi Tria se credeau stăpîni. Dar nu... Chu era singur... măsurînd vreo patruzeci de kilometri în lungime şi-aproape douăzeci în

lățime, clădit pe coline și bancuri de nisip, în locul unde fluviul își domolea cursul pe fundul canionului. După ultimul recensământ, vreo optzeci și nouă de milioane de ființe se înghesuiau aici și de trei ori pe-atîtea duceau o existență efemeră la Periferie, veșnic avide să găsească un loc în orașul apărat de atingerea otrăvii.

Continuați să ne dați trupurile voastre, periferici stupizi!

Era un mesaj căruia ei îi înțelegeau semnificația, importanța și valoarea de sfidare. Dar ce făcuseră locuitorii Dosadiei, ca să se pomenească întemnițați aici? Ce crime comiseseră strămoșii lor? Era îndreptățită existența unui cult al urii față de strămoși... cu condiția ca aceștia să fi fost într-adevăr vinovați.

Jedrik se apleca din nou spre fereastră și-și ridică ochii pentru a privi Zidul Zeilor, acel văl translucid și lăptos care împresura Dosadi, ținînd-o în captivitate, dar pe care ființe ca acest Jorj X. McKie puteau să-l traverseze în voie. Era nerăbdătoare să-l vadă pe McKie în carne și oase, ca să se asigure că nu fusese contaminat, cum fusese Havvy.

De un McKie avea într-adevăr nevoie în acest moment. Caracterul în mod atît de transparent contrafăcut al Dosadiei îi spunea că, undeva, trebuia să existe un McKie. Se vedea pe ea însăși ca pe un vînător, al cărui vînat obișnuit era McKie. Falsa identitate pe care și-o făurise în această cameră era momeala ei. Acum, cînd venise sezonul vînătorii de McKie, avea să se năruie temeiul elucubrațiilor religioase la adăpostul cărora se amăgeau atotputernicii Dosadiei. Vedea deja începutul acestei destrămări; curînd, avea să-l vadă toată lumea.

Respiră adînc. Ceea ce urma să se producă în curînd reprezenta un fel de purificare, de simplificare. Putea, în sfîrșit, să pună capăt unei vieți duble, să se dedice întru totul acelei alte Keila Jedrik, despre care trebuia să afle întreaga Dosadi. Pînă acum, oamenii ei știuseră să-i păstreze secretul, ascunzîndu-le celorlalți dosadieni adevărata identitate a unei blonde dolofane și insignifiante, în timp ce lui „X" i-o expuseseră doar cît fusese necesar ca puterile ce pîndeau în spatele Zidului Zeilor să reacționeze în sensul dorit. Se simțea realmente spălată de faptul că deghizajul celeilalte existențe începuse să-și piardă

importanța. Întreaga sa ființă putea să răsară acum în celălalt loc. Iar McKie era cel ce grăbise metamorfoza. Din această clipă, gîndurile lui Jedrik erau clare și fără ocolișuri:

Intră în capcana mea, McKie! Mă vei purta pe culmi mai înalte decît palatele de pe Colinele Consiliului.

Sau în străfundurile unui iad mai oribil decît cel mai cumplit coșmar.

Vrei să declanşezi un război? Alimentează-ţi propria sete latentă de putere şi uită că numai smintiţii vor puterea de dragul puterii. Lasă smintiţii să ajungă la putere – cu atît mai mult dacă-i vorba de tine. Lasă smintiţii să acţioneze în spatele măştii lor de respectabilitate raţională. Fie că masca este confecţionată din iluzii de apărare sau din aura teologică a legii, războiul va izbucni.

Aforism gowachin

Deşteptătorul olfactiv îl trezi pe McKie cu un iz de lămîiţa. Vreme de-o clipă, mintea îi juca o festa. Crezu că se afla în mijlocul oceanului planetar de pe Tutalsee, leganat uşor de insula sa plutitoare. Insula era acoperita cu lamii şi covoare de hibiscus şi de alyssum înmiresmate. Cabana sa cu umbrar se afla la rascrucea tuturor adierilor parfumate, iar mirosul de lămîiţa...

Îşi veni în fire. Nu era pe Tutalsee, într-o fermecatoare tovărăşie, ci într-un canipat dresat din interiorul funcţional al apartamentului său de pe Central Central. Reintors în inima Biroului de Sabotaj, îşi reluase îndatoririle.

McKie se înfiora.

O planeta populată avea, poate, să moară astazi... sau mîine.

Asta avea să se întîmple negreşit, daca cineva nu reuşea să rezolve misterul acestei Dosadi. Cunoscîndu-i prea bine pe gowachini, McKie era convins de seriozitatea ameninţarii. Gowachinii erau capabili de iniţiative necruţatoare, mai ales cînd era în joc mîndria speciei lor, dar şi pentru tot felul de motive pe care celelalte specii nu le înţelegeau întotdeauna. Bildoon, şeful Biroului, evalua această criza în acelaşi mod. De la afacerea calebana, nici o alta problema de o asemenea anvergură nu se ivise la orizontul Co-simţirii.

Neplacut era faptul ca nici măcar nu ştiau unde se află această planetă ameninţata.

După o noapte doar pe jumătate dormită, amintirea discuţiilor cu privire la Dosadi era la fel de vie, de parcă o parte a minţii lui continuase să decanteze puţinele elemente pe care le posedau. Raportul fusese întocmit de doi agenţi activi şi demni de încredere, un wreav şi un laclac. Sursele lor erau excelente, chiar dacă recolta nu era prea bogată. În plus, amîndoi se zbăteau să obţină o avansare. Într-un moment în care wreavii şi laclacii reclamau faptul că speciile lor erau supuse la discriminări, raportul necesita o examinare amănunţită. Nici un agent al BirSab-ului, oricare-ar fi fost rasa lui, nu era scutit de un anumit test intern, o stratagemă menită să slăbească Biroul şi să-şi însuşească meritele unei lovituri de maestru la capătul căreia se putea afla fotoliul de director.

Oricum, Biroul de Sabotaj era deocamdată condus tot de Bildoon, un panSpechi cu formă umană, al patrulea membru, cu acest nume, al creşei sale. Încă de la primele sale cuvinte, fusese clar că Bildoon dădea crezare raportului.

„McKie, chestia asta i-ar putea face pe oameni şi pe gowachini să-şi ia unii altora gîtul."

Expresia era pe înţelesul oricui, deşi, pentru a stabili adevărata reciprocitate a ameninţării, oamenii ar fi trebuit să vizeze regiunea abdominală a gowachinilor. McKie se familiarizase deja cu raportul şi, din raţiuni interioare, la care îl sensibilizase din plin îndelungata sa experienţă în privinţa mentalităţii gowachine, împărtăşea părerea lui Bildoon. Şezînd în caniscaunul gri din faţa biroului directorului, în încăperea strîmtă şi fără ferestre pe care-o preferase în ultima vreme Bildoon, McKie muta raportul dintr-o mînă în alta. Conştient de nervozitatea sa, îl depuse brusc pe un colţ al biroului. Raportul, înregistrat pe memofir codificat, putea fi descifrat de orice persoană cu simţurile exersate, atunci cînd era trecut printre degete sau atins de alte prelungiri tactile.

„Cum de nu s-a putut determina încă poziţia acestei Dosadi?" întrebase McKie.

„N-o cunosc decît calebanii."

„Păi, atunci să-i..."

„Calebanii refuză să răspundă."

McKie fixă cu privirea biroul lui Bildoon. Suprafaţa perfect lustruită reflecta chipul directorului într-o imagine răsturnată. McKie studie această imagine. Dacă făceai abstracţie de ochii faţetaţi (care semănau atît de mult cu cei ai unei insecte), acest panSpechi avea întocmai înfăţişarea unei fiinţe umane de sex masculin, cu o faţă rotundă şi plăcută, încadrată de un păr bogat, negru. Poate că mai adăugase ceva caracteristicilor fizice, atunci cînd îşi modelase corpul pentru a-i da formă umană. Fizionomia lui Bildoon exprima trăiri pe care McKie putea să le interpreteze cu uşurinţă în termeni umani. Directorul părea mînios.

McKie îl privi consternat:

„Cum adică, refuză?"

„Calebanii nu neagă existenţa Dosadiei sau a primejdiei care-o ameninţă. Pur şi simplu, refuză să discute subiectul."

„În cazul ăsta, sînt angajaţi printr-un contract şi-i respectă clauzele."

Reamintindu-şi conversaţia cu Bildoon, acum, cînd abia se trezise din somn, McKie căzu pe gînduri. Povestea asta cu Dosadi era, oare, o nouă prelungire a enigmei calebane?

E normal să ne temem de ceea ce nu înţelegem.

Misterul caleban rezista de prea multă vreme investigaţiilor Co-simţirii. Se gîndi iar la recenta lui discuţie cu Fannie Mae. Cînd credeai că ai prins un fir, îţi scăpa printre degete. Înainte de a primi de la calebani darul nepreţuit al Porţilor, Co-simţirea era o confederaţie relativ stabilă şi inteligibilă, reunind toate speciile evoluate care se făcuseră cunoscute. Universul însuşi se rezervase la un spaţiu comun, de dimensiuni recognoscibile. Pe vremea aceea, Co-simţirea se dezvolta liniar, asemenea unui uriaş balon de săpun ce se umflă.

Porţile calebane aduseseră o schimbare radicală. Toate aspectele vieţii cunoscuseră o acceleraţie explozivă. Porţile deveniseră imediat un instrument al puterii, repunînd în discuţie totul. Ele însemnau existenţa unei infinităţi de dimensiuni utilizabile. Însemnau multe alte lucruri, care nu erau înţelese decît în mică măsură. Prin intermediul unei Porţi, păşeai dintr-o cameră de pe Tutalsee într-un birou de pe Central Central. De aici, treceai printr-o altă Poartă şi ajungeai într-o grădină

de pe Paginui. „Spațiul normal" intermediar putea fi măsurat în ani-lumină sau în parseci, dar traversarea de la un loc la altul ignora asemenea concepte învechite. Şi, nici pînă în ziua de astăzi, cercetătorii Co-simțirii nu reușiseră să înțeleagă cum funcționau Porțile. Noțiuni ca „relativitatea spațiului", departe de a explica fenomenul, nu făceau decît să sporească misterul.

McKie scrîșni din dinți, înciudat. Așa pățea ori de cîte ori se gîndea la calebani. La ce bun să și-i reprezinte ca stele vizibile ocupînd același spațiu pe care-l ocupa corpul său? Oriunde s-ar fi aflat, pe oricare dintre planetele spre care l-ar fi purtat o Poartă, putea să-și înalțe ochii și să contemple, noaptea, bolta cerească. Stele vizibile, da, existau pretutindeni. Erau calebani. Şi mai ce?

Exista o teorie, susținută de numeroși partizani, conform căreia calebanii n-ar fi constituit în realitate decît o ramură și mai evoluată a nu mai puțin misterioasei familii a taprisioților. Co-simțirea îi înglobase și-i folosea pe taprisioți de mii de ani standard. Înfățișarea și statura lor erau compatibile cu criteriile co-simțitoare. Arătau ca niște butuci de lemn, din care creșteau o mulțime de tentacule scurte. Cînd îi atingeai, erau calzi și cu o consistență elastică. Taprisioții erau co-simțitori ca oricare alții. Dar, după cum calebanii transportau persoanele peste parseci, taprisioții, peste aceiași parseci, le transportau gîndurile și le puneau în contact cu ale altora.

Taprisioții erau un mijloc de comunicație.

Dar teoria la modă susținea că taprisioții nu pătrunseseră în Co-simțire, decît pentru a le pregăti terenul calebanilor. Or, dacă era periculos să-i consideri pe taprisioți doar simple instrumente de comunicație, nu mai puțin periculos era să-i consideri pe calebani doar „intermediari de transporturi". Dovada, efectul social destabilizator al Porților! Cît despre taprisioți, nu puteai scăpa nicicum unui sentiment profund de nesiguranță, din cauza transei de comunicație, care te reducea la o stare temporară de cadavru viu, zgîlțîit de convulsii. Nu... nici calebanii, nici taprisioții nu puteau fi acceptați fără rezerve.

Cu posibila excepție a panSpechilor, nici o specie nu cunoștea absolut nimic despre calebani și taprisioți. Tot ce știa Co-simțirea era valoarea lor economică și personală, concretizată în tarifele adesea

exorbitante ale serviciilor de transport şi comunicaţie la mare distanţa. PanSpechii negau că ar fi putut explica anumite lucruri, dar panSpechii erau renumiţi pentru discreţia lor. Specia lor era alcătuită din **indivizi** care posedau cinci corpuri şi un ego comun. Un singur corp putea fi activ, pe cînd celelalte patru rămîneau în rezervă, undeva, într-o creşă ascunsă. Bildoon venise dintr-o asemenea creşă, după ce preluase ego-ul de la un tovarăş a cărui soartă ulterioară nu putea face decît obiectul unor speculaţii. PanSpechii refuzau să discute problemele lor interne, recunoscînd numai ce era, oricum, evident: că erau capabili să confere oricăruia dintre corpuri o formă imitînd întocmai aspectul mai tuturor speciilor Co-simţirii.

McKie se simţi copleşit pe neaşteptate de o pornire momentană de xenofobie.

Dăm crezare prea multor inşi care-ar putea avea toate motivele să ne vîre pe gît nişte afurisite de minciuni.

Cu ochii închişi, se ridică în capul oaselor. Canapatul se undui uşor sub şezutul său.

Dracu' să-i ia de calebani! Dracu' s-o ia şi pe Fannie Mae!

O contactase, între timp, ca să-i ceară informaţii despre Dosadi. Rezultatul îl făcuse să se îndoiască de sensul pe care-l atribuiau calebanii cuvîntului **prietenie**.

„Informaţii neautorizate."

Ce fel de răspuns era ăsta? Mai ales că fusese singurul pe care îl obţinuse.

Neautorizate?

Ceea ce irita – şi nu pentru prima oară – era că BirSab-ul nu avea nici o posibilitate reală de a exercita asupra calebanilor mijloacele sale de „convingere cu binişorul".

Dar calebanii nu mînteau niciodată. Păreau de-o onestitate evidentă, exasperantă chiar... în măsura în care puteau fi înţeleşi. Însă, fără doar şi poate, nu se simţeau obligaţi să dezvăluie tot ce ştiau. Aveau domeniile lor... neautorizate!

Era oare cu putinţă să devină complici la nimicirea unei planete şi-a întregii ei populaţii?

McKie trebuia să admită că era cu putință.

Puteau s-o facă din necunoștință de cauză sau dintr-un imperativ al eticii calebane pe care restul Co-simțirii nu îl împărtășea ori nu îl înțelegea. Sau din vreun alt motiv imposibil de interpretat. Calebanii spuneau că, pentru ei, orice formă de viață este un „punct prețios de existență nodală". Dar se părea că mai erau și excepții. Cum se exprimase Fannie Mae la un moment dat?

„Punct nodal complet dizolvat."

Cum puteai să consideri viața unui individ drept „punct nodal"?

Dacă legăturile cu calebanii îl învățaseră ceva, era că înțelegerea dintre specii putea fi, în cel mai bun caz, precară și că încercarea de-a înțelege un caleban putea să te scoată din minți. În ce mediu se putea dizolva un punct nodal?

McKie oftă.

Pînă una-alta, raportul celor doi agenți referitor la Dosadi trebuia acceptat ca atare. Persoane influente din Federația Gowachină sechestraseră oameni și gowachini pe o planetă necatalogată: Dosadi. Coordonatele sale nu erau cunoscute, dar pe această lume o populație captivă era supusă unor „experiențe" și „cercetări" de o natură încă nedeterminată. Cei doi agenți susțineau că acest minim de informație era strict autentic. Dacă se confirma, era un act odios. Poporul batracian își dădea seama de asta, firește. Pentru a evita ca rușinea să se reverse asupra lor, conducătorii gowachini ar fi fost în stare să ducă la îndeplinire amenințarea pe care o semnalaseră agenții wreav și laclac: nimicirea planetei, cu populație cu tot, pentru a face să dispară orice probă de culpabilitate.

McKie se înfioră.

Dosadi... o lume populată de creaturi gînditoare, de **co-simțitori**. Dacă gowachinii făceau una ca asta, o lume vie ar fi fost transformată în gaze incandescente și plasma fierbinte a particulelor atomice. Undeva în spațiu, poate într-un loc ferit de orice priviri indiscrete, o conflagrație uriașă ar fi luminat vidul cosmic. Tragedia ar fi durat mai puțin de-o secundă standard. Orice gînd, cît de mic, la o asemenea catastrofă, ar fi luat mai mult timp decît evenimentul propriu-zis.

Dar dacă se întîmpla asta şi dacă celelalte popoare ale Co-simţirii căpătau dovada incontestabilă că se întîmplase... ahhh, atunci întreaga Co-simţire ar fi fost dezintegrată. Cine ar mai fi cutezat să folosească în continuare Porţile, ştiind că nu era exclus ca, de partea cealaltă, să se pomenească prins în capcana vreunei experienţe oribile? Cine s-ar mai fi încrezut într-un vecin, ale cărui obiceiuri, grai şi trup se deosebeau de-ale sale? Desigur... nu numai oamenii şi gowachinii ar fi ajuns **să-şi ia unii altora gîtul**. Acestea erau lucruri de care se temeau toate speciile. Bildoon evaluase bine situaţia. Ameninţarea ce plana asupra acestei misterioase Dosadi plana, în acelaşi timp, asupra tuturor.

McKie nu putea să alunge înfricoşătoarea imagine din mintea lui: o explozie... o scînteiere orbitoare dilatîndu-se în direcţia propriului ei neant. Şi dacă lumile Co-simţirii aflau de ea în ultima clipă, mai înainte ca întregul univers să se prăbuşească asemenea unei stînci dislocate de trăsnet, ce scuze puteau fi găsite pentru a explica faptul că raţiunea fusese incapabilă să împiedice producerea unui asemenea dezastru?

Raţiunea...

McKie îşi scuturâ capul şi deschise ochii. N-avea nici un rost să-şi imagineze tot timpul ce era mai rău. Lăsă atmosfera încă adormită a apartamentului să-i invadeze toate simţurile şi să-l pătrundă cu prezenţa ei familiară.

Sînt Sabotor Extraordinar şi am de dus la bun sfîrşit o treabă.

Era mai constructiv să privească astfel chestiunea dosadiană. Adesea, soluţia unei probleme depindea numai de voinţa de a reuşi, de talentele dobîndite şi de multitudinea resurselor. BirSab-ul dispunea şi de resurse şi de talente.

Întinse cu putere braţele deasupra capului şi-şi răsuci torsul masiv. Canipatul undui de plăcere sub mişcările lui. McKie emise un fluierat uşor şi-şi strînse pleoapele în timp ce, răspunzînd comenzii, fereastra lăsa să năvălească în odaie lumina zilei. Un căscat îi deformă gura. Coborî din culcuş şi lipăi pînă la fereastră. Sub un cer ca un tapet

albastru marmorat, se așterneau, cît vedeai cu ochii, turnurile și acoperișurile lumii Central Central. Aici era inima planetei dominante, de unde Biroul de Sabotaj își întindea multiplele sale tentacule.

McKie clipi din nou în lumina puternica și respira adînc.

Biroul. Omniprezentul, omniscientul, omnivorul Birou. Unica sursă de violență oficială necontrolată care mai subzista în universul Co-simțirii. Instrumentul și norma unui echilibru delicat, construit din opțiuni imposibile. Inamicul comun al Co-simțirii era irezistibila sa înclinație spre tot felul de absoluturi. Și, în fiecare oră de lucru a fiecarei zile de muncă, BirSab-ul, la toate nivelurile ierarhiei sale, își punea întrebarea:

„Ce sîntem noi, dacă nu putem opune rezistență violenței neînfrînate?"

Răspunsul era iminent și tenace:

„Niște incapabili."

Existența unui guvern co-simțitor nu era posibilă decît în măsura în care, indiferent cum o defineau, participanții credeau în realitatea unei justiții comune, accesibile fiecărei persoane. Guvernul exista grație BirSab-ului, pitulat în inima angrenajelor sale ca un teribil cîine de pază, gata să-l atace sau să atace orice alt depozitar al puterii, cu o impunitate delicat calibrată. Guvernul exista pentru că existau domenii spre care nu putea să-și întindă mîna fără a i se reteza degetele. Posibilitatea de a apela la BirSab îl făcea pe individ la fel de puternic ca și Co-simțirea. Întregul edificiu se sprijinea, la o adică, pe eficiența rece și cinică a tentaculelor lansate de BirSab în direcții judicios alese.

În dimineața asta nu prea mă simt ca un tentacul al BirSab-ului, gîndi McKie.

În cursul carierei sale avusese deseori parte de asemenea dimineți. Poseda o metoda personală de a curma această stare de spirit: se îngropa într-un maldăr de muncă.

Părăsind fereastra, se îndreptă spre sala de baie, despărțită printr-o șicană de restul apartamentului, și se abandonă îngrijirilor programate ale toaletei de dimineață. Psihoglinda mare, de pe peretele opus, îi reflecta corpul, în timp ce-l examina pentru a face bilanțul stării sale

psihice. Imaginea pe care McKie o avea în față era cea a unui bărbat scund și îndesat, cu pielea negricioasă și părul roșcat. Trăsăturile feței erau atît de largi, încît sugerau o înrudire imposibilă cu poporul batracian al gowachinilor. Singurul lucru pe care nu-l reflecta oglinda era mintea lui, pe care multă lume o considera instrumentul juridic cel mai ascuțit din întreaga Co-simțire.

Programul Zilnic se anclanșă în clipa în care McKie ieși din baie. PZ-ul i se adresă pe un ton ce rezulta din analiza combinată a mișcărilor lui și a condiției sale psiho-fizice.

„Bună dimineața, domnule", gînguri el.

McKie, care putea să interpreteze analiza stării sale de spirit din tonul PZ-ului, își stăpîni un gest de ciudă. Bineînțeles că se simțea irascibil și preocupat. Cine n-ar fi fost, în locul lui?

„Bună dimineața, stupid obiect neînsuflețit", mîrîi el, trăgîndu-și peste cap un pulover antiglonț, a cărui textură suplă și culoare verde pal imitau de minune aspectul lînii.

PZ-ul aștepta să-i apară capul.

„Ați dorit să vi se reamintească, domnule, că astăzi la nouă, ora locală, are loc ședința lărgită a Conducerii Biroului, dar..."

„Dintre toate tîmpeniile..."

Izbucnirea lui McKie întrerupse PZ-ul. De mai mult timp intenționa să reprogrameze blestemata asta de mașină. Oricît de bine le reglai, pînă la urmă tot ajungeau să se defazeze.

Fără a încerca să-și pună stavilă emoțiilor, slobozi un șuvoi de cuvinte bine alese:

„Ascultă aici, rablă! Să nu mai folosești niciodată modul ăsta condescendent cînd sînt prost dispus! Ultimul lucru pe care l-aș putea **dori** este să mi se amintească de această ședință. Și, cînd o să mai înregistrezi în agendă o informație ca asta, nici măcar să nu sugerezi că eu am dorit să mi se reamintească. Ne-am înțeles?"

„Admonestarea a fost înregistrată și un nou program va fi implementat, domnule." PZ-ul continuă pe un ton eficient și neutru: „Dar există un motiv nou pentru a menționa această ședință."

„Da-i drumul."

McKie îmbrăca un șort verde și un kilt asortat, din același material ca al puloverului. PZ-ul urmă:

„Vi s-a reamintit de ședință, domnule, din cauza apariției unui element nou: vi s-a cerut să nu participați."

Aplecîndu-se să încalțe o pereche de ghete autopropulsante, McKie avu un moment de șovăială înainte de a rosti:

„Dar vor avea totuși o explicație cu gowachinii din cadrul Biroului, nu?"

„Nu s-a menționat nimic în acest sens, domnule. Am primit doar un mesaj care vă cere să plecați chiar în dimineața aceasta, în cadrul misiunii ce vi s-a încredințat. A fost introdus Codul GV. O încrengătură gowachină a cărei identitate n-a fost specificată a cerut să vă deplasați de urgență pe planeta lor de baștină. Numele planetei este Tandaloor. Sînteți convocat pentru o consultație într-o problemă de natură juridică."

McKie termină de potrivit ghetele și-și îndreptă spatele. Simțea povara anilor, de parcă n-ar fi cunoscut nici o intervenție geriatrică. GV-ul însemna un miliard de infernuri posibile. Era lăsat de capul lui, cu doar un singur sprijin – îndoielnic – din partea Biroului: un monitor taprisiot. Monitorul rămînea liniștit la adăpost, pe Central Central, în timp ce el se ducea să-și riște pielea. De fapt, taprisiotul nu îndeplinea decît o singură funcție: să-i constate decesul și să înregistreze toate datele disponibile în ultimele sale clipe, adică fiecare gînd, fiecare amintire. Aceste informații aveau să facă parte din instructajul agentului următor. Iar următorului agent avea să i se afecteze un alt monitor taprisiot, care... și așa mai departe. BirSab-ul era vestit pentru perseverența cu care rezolva orice problemă. Biroul nu renunța niciodată. Iar costul utilizării serviciilor unui monitor taprisiot era atît de ridicat, încît nici un agent căruia i se afecta unul nu-și făcea iluzii asupra șanselor de supraviețuire ce i se acordau. Eroii defuncți n-aveau parte nici de decorații post-mortem, nici de ceremonii funerare. De cele mai multe ori, nu li se mai puteau recupera nici măcar rămășițele fizice, pentru o ceremonie particulară.

La drept vorbind, McKie se simțea din ce în ce mai puțin eroic.

Eroismul era o însușire de neghiob, iar neghiobia nu era criteriul de recrutare al BirSab-ului. Înțelegea însă raționamentul șefilor. Fusese ales pentru că, dintre toți agenții non-gowachini ai Biroului, era cel mai calificat pentru a trata cu gowachinii.

Întoarse capul spre cel mai apropiat vocom al PZ-ului.

„S-a sugerat că prezența mea la ședință ar deranja pe cineva?"

„Nu s-a sugerat nimic."

„Cine ți-a transmis mesajul?"

„Bildoon. După confirmarea amprentei vocale. A cerut să nu fiți trezit din somn, iar mesajul să vă fie comunicat la deșteptare."

„A zis că va reveni sau că trebuie să-l chem eu?"

„Nu."

„A menționat Dosadi?"

„A spus că problema Dosadi a rămas neschimbată. Dosadi nu există în băncile mele, domnule. Doriți să caut infor..."

„Nu! Trebuie să plec imediat?"

„Bildoon a spus că toate ordinele precedente au fost contramandate. În ceea ce privește Dosadi, a spus, citez: **Nu ne putem aștepta la nimic bun. Au toate motivele să acționeze.**"

McKie cugetă cu voce tare:

„Toate motivele... interesul personal sau teama..."

„Domnule, vă puneți problema dacă..."

„Nu, mașină proastă! Gîndeam cu voce tare. E un lucru care li se întîmplă uneori oamenilor. Avem nevoie să ne ordonăm lucrurile în minte, ca să putem evalua corect datele disponibile."

„Nu este deloc o metodă eficientă."

Lui McKie îi sări țandăra.

„Treaba asta n-o poate face decît o **persoană** inteligentă, nu o mașină! Doar o persoană poate să-și asume responsabilitatea unei asemenea decizii. Iar eu sînt singurul în măsură să înțeleagă ce se întîmplă."

„De ce nu s-a încredințat afacerea aceasta unui agent gowachin, de vreme ce..."

„Te-ai prins, care va să zică?"

„N-a fost prea greu, nici pentru o mașină. Mi s-au oferit suficiente elemente. Și, întrucît vi se atribuie un monitor taprisiot, înseamnă că e vorba de o misiune care vă pune persoana în pericol. Deși nu dețin informații concrete despre Dosadi, concluzia nu poate fi decît că gowachinii s-au angajat într-o activitate suspectă. Permiteți-mi să vă reamintesc, domnule, că, în general, gowachinilor nu le place să-și recunoască vina. Pe de altă parte, rari sînt străinii pe care-i consideră demni de tovărășia și încrederea lor. Detestă să se simtă dependenți de alții, chiar și cînd e vorba de semeni de-ai lor. E concepția pe care se întemeiază întregul lor sistem juridic."

McKie nu-și amintea să mai fi auzit de la PZ-ul său o tiradă cu o încărcătură afectivă atît de mare. Poate că refuzul lui constant de a accepta mașina pe baze personale și antropomorfice o obligase la această adaptare. Se simțea aproape intimidat de PZ. Ceea ce spusese era nu numai pertinent, ci și de-o importanță vitală, în măsura în care cuvintele sale fuseseră special alese pentru a-l ajuta, atît cît putea el s-o facă. În cugetul lui McKie, PZ-ul se transformă deodată într-un confident de nădejde.

Ca și cum i-ar fi ghicit gîndurile, PZ-ul continuă:

„Totuși, eu nu sînt decît o mașină. Dumneavoastră nu sînteți prea eficient, dar, după cum bine ați spus, co-simțitorii dispun, pentru a-și atinge obiectivele cu o mare precizie, de căi inaccesibile mașinilor. Noi nu putem decît să... conjecturăm, deși nici măcar pentru asta nu sîntem, în general, programate, decît în circumstanțe cu totul speciale. Cu alte cuvinte, aveți încredere în dumneavoastră!"

„Dar nu ți-ar face plăcere să fiu ucis, nu?"

„Asta ar fi contrar programului meu."

„Mai ai și-alte sugestii demne de luat în seamă?"

„Ați face bine să nu mai întîrziați prea mult pe-aici. Vocea lui Bildoon avea un ton presant."

McKie fixa, perplex, vocomul cel mai apropiat. Un ton presant în vocea lui Bildoon? Nici în situațiile cele mai grave, McKie nu-l auzise pe Bildoon vorbind pe un ton presant. Oricît de deosebit ar fi fost cazul Dosadi, asta nu explica...

„Ești sigur că tonul era presant?"

„Vorbea foarte repede şi cu evidentă încordare."

„Părea sincer?"

„Crestele modulaţiilor sale vocale conduc la această concluzie."

McKie dădu încet din cap. Ceva suna fals în comportarea lui Bildoon, dar cu siguranţă era ceva prea subtil pentru a fi detectat de circuitele de interpretare ale PZ-ului.

Sau ale mele.

Tulburat, McKie ordonă PZ-ului să-i pregătească o trusă de voiaj completă şi să enunţe restul programului din acea zi. În timp ce maşina se executa, McKie se îndreptă spre cofretul cu accesorii, de lîngă sala de baie.

Prima întîlnire a zilei era cu taprisiotul. Continuînd să asculte cu o ureche, McKie avu grijă să verifice în acelaşi timp trusa pe care i-o pregătea PZ-ul. Primele fură plastiblocurile, pe care le mînui cu toate precauţiile indispensabile, şi un asortiment de stimule, cu care hotărî să nu se mai încarce. Avea, oricum, mai multă încredere în amplificatoarele musculosenzoriale, implantate de cîţiva ani tuturor agenţilor importanţi ai BirSab-ului. Conţinutului trusei i se adăugă apoi un lot de explozive variate, de la penetratoare pînă la generatoare X. Uşurel cu astea! Mai alese o pereche de ochelari universali, un pachet de unicarne cu cîteva rulouri de flexipiele, un set de solvenţi şi un miniputer. PZ-ul îi aminti şi de capsula biotim, pentru legătura cu taprisiotul. O înghiţi imediat, pentru a-i lăsa timp să i se fixeze în stomac înainte de ora întîlnirii. Apoi mai selectă, pentru trusă, un holoscop cu plăcile necesare, precum şi cîteva ruptoare şi comparatoare. Dădu de-o parte adaptorul pentru efectuarea simulărilor de identitate a ţintelor. Nu credea că va avea timpul să folosească procedee atît de delicate în cursul acestei misiuni. Prefera să se bizuie, în caz de necesitate, pe propriul instinct.

Fixă minitrusa într-un compartiment ermetic al portofoliului şi vîrî portofoliul într-unul din buzunare. PZ-ul continua să debiteze instrucţiuni:

„...după care veţi sosi pe Tandaloor, într-un loc care se numeşte Sfînta Mergere. Ora locală va fi începutul după-amiezii."

Sfînta Mergere!

McKie încercă să-şi concentreze atenţia la ce spunea PZ-ul, dar în minte îi veni un dicton gowachin: **Legea este o călăuză oarbă, o cupă cu apă amară. Legea este o provocare mortală, care se schimbă aşa cum se schimbă forma valurilor pe suprafaţa apei.**

Îşi dădea seama de ce-i venise în gînd tocmai acest aforism: Sfînta Mergere era un loc sacru al mitologiei gowachine. Acolo, spunea legenda, salăşluia Mrreg, temutul monstru care pusese asupra caracterului gowachin pecetea sa imuabilă.

Acum, McKie bănuia care era încrengătura gowachină care-i solicitase prezenţa pe Tandaloor. Existau, de fapt, cinci încrengături la Sfînta Mergere, dar ar fi putut să parieze că era vorba de cea mai faimoasă, cea mai temută şi cea mai puternică dintre cele cinci. Afacerea Dosadi n-ar fi putut lua naştere într-un loc mai potrivit.

Îi spuse PZ-ului:

„Pregăteşte-mi micul dejun. Şi notează, te rog: condamnatul a luat un mic dejun copios."

PZ-ul, programat să ignore figurile de stil care nu cereau un răspuns concret, trecu în tăcere la executarea comenzii.

Fiinţele co-simţitoare sînt inegale din naştere. Cel mai bun tip de societate este cel care oferă fiecărui individ o şansă egală de a pluti la propriul său nivel.

Procedura Primară gowachină

Către mijlocul după-amiezii Jedrik ştiu că reuşise. Gambitul ei fusese acceptat. Un excedent de cincizeci de oameni corespundea întocmai cantităţii ce putea fi sesizată, fără suspiciuni, de un subaltern mai lacom. Cel care luase decizia se gîndea, probabil, la posibilităţile de a continua jocul: încă zece aici, alţi treizeci dincolo... În plus, dat fiind modul în care ea introdusese grăuntele de nisip **ab initio**, următoarele victime aveau să fie, în cea mai mare parte, oameni, dar cu o proporţie suficientă de gowachini pentru a lăsa să plutească impresia unei răfuieli.

Nu-i era prea uşor să continue îndeplinirea sarcinilor de zi cu zi, cînd ştia ce mecanisme pusese în mişcare. Una era să accepţi ideea că vei fi **curînd** în pericol; dar cînd momentul venea cu adevărat, cu totul altfel stăteau lucrurile. Pe măsură ce se acumulau dovezile subtile şi mai puţin subtile ale reuşitei sale, Jedrik resimţea violenţa nebună a forţelor pe care le eliberase. Sosise clipa să se gîndească la baza reală a puterii ei – la trupele care trebuiau să-i execute cu sfinţenie ordinele, la reţeaua sigură de comunicaţii cu Periferia, la locotenenţii cu minuţiozitate aleşi şi formaţi pentru sarcinile pe care li le rezervase. Sosise clipa să se gîndească la McKie şi la capcana pe care, curînd, avea s-o închidă, fără zgomot, în jurul lui. Îşi ascundea însă cu grijă triumful, îndărătul unei faţade de furie înciudată, deoarece aceasta era emoţia pe care toată lumea se aştepta să i-o citească pe chip.

Confirmarea debutase cu o uşoară încetinire a vitezei de răspuns a terminalului. Cineva o supraveghea. Cel care muşcase din momeala ei voia mai întîi să se asigure că nu avea de-a face cu o persoană de neînlocuit. Nu trebuia eliminat cineva, pentru a descoperi mai apoi că persoana respectivă era una din rotiţele indispensabile la menţinerea

structurilor puterii. Tocmai de aceea avusese grijă să practice incizia ei sîngeroasă într-un sector care putea fi considerat cu uşurinţă neesenţial.

Microsecunda de întîrziere cauzată de intruziunea sistemului de supraveghere deconectase automat anumite circuite care i-ar fi putut da în vileag pregătirile. Nu-şi pusese problema, cînd îşi luase această măsură de precauţie, că persoana care va cădea în cursa ei ar putea fi atît de circumspectă încît să verifice, dar n-avea nici o intenţie să-şi asume riscuri inutile în execuţia planurilor ei. Demontă releul de timp din circuitul de securitate şi-l închise într-un dulap, unde avea să fie distrus, împreună cu alte dovezi compromiţătoare, dacă broaştele rîioase ale Electorului veneau să cotrobăiască. Scurta fulgerare albastră n-avea să depăşească pereţii metalici ai dulapului, care aveau să devină incandescenţi, înainte de a se preface în zgură şi cenuşă.

În stadiul următor, toată lumea care trecea prin faţa biroului ei întorcea capul în partea cealaltă.

Admirabila şi implacabila precizie a zvonului birocratic...

Gesturile de ostracizare veneau cu atîta naturaleţe: privirea întoarsă, la momentul oportun, către un coleg; cufundarea în lectura unui document ţinut în mînă; mersul cu paşi grăbiţi şi cu ochii ţintă spre capătul culoarului. Toată lumea era foarte ocupată. N-avea nimeni timp să schimbe o vorbă cu Keila Jedrik, astăzi!

Pe Vălul Celest! Cît pot să fie de transparenţi!

Un gowachin trecu pe coridor. Privea cu grijă peretele opus. Jedrik îl cunoştea: era unul dintre spionii Electorului. Oare ce avea să-i poată raporta azi Electorului Broey? Îl urmări pe gowachin cu o privire înflăcărată, de desfătare secretă. Înainte de căderea nopţii, Broey va cunoaşte identitatea celui care prelevase gambitul; dar miza era prea mică pentru a-i trezi cupiditatea. Se va mulţumi să claseze informaţia, în vederea unei eventuale utilizări ulterioare. Era încă prea devreme ca să poată adulmeca o maşinaţie.

Un om îl urmă, curînd, pe gowachin. Era preocupat să-şi aranjeze gulerul şi asta, evident, îl împiedica să arunce vreo privire spre biroul Conectoarei Principale. Numele lui era Drayjo. Nu mai departe decît cu o zi în urmă, Drayjo îi făcuse avansuri, aplecîndu-se chiar deasupra acestui birou, pentru a-şi reliefa muşchii sub ţesătura fină a bluzei

sale gri. Ce conta că nu mai vedea în ea o cucerire profitabilă. Fața lui era o ușă de lemn, încuiată de două ori, care însă nu ascundea nimic.

Fereşte-ţi mutra, tîmpitule!

Cînd lumina roşie se aprinse pe ecranul terminalului, avu asupra ei efectul unei diminuări subite a tensiunii. Confirmarea faptului că gambitul ei fusese acceptat de cineva care avea să regrete curînd. Semnele se aliniară pe ecran:

„DZ SD222402685 23ZX."

Dragul de ZX!

Veştile rele aveau întotdeauna propriul lor idiom codificat. Citi continuarea mesajului, anticipînd aproape fiecare nuanţa:

„Dupa consultarea Mandatarului Divin, posturile supranumerare, a caror lista urmeaza, sînt suprimate, cu începere de la aceasta data. Daca ecranul dumneavoastră de serviciu vă afişează funcţia, cu caractere italice, sînteţi inclus în suprimare."

„Conectoare Principală."

Jedrik strînse pumnii, într-un acces de furie simulată, continuînd să fulgere cu privirea cuvintele care defilau pe ecran. Gata, se terminase! DZ, batrînul Dublu-Zero. Prin intermediul braţului său flexibil, PolDem-ul, Sfînta Congregaţie a Vălului Celest lovise iarăşi.

Nici un semn de satisfacţie nu traversa masca imperturbabilităţii ei dosadiene. Cel ce era capabil să vadă mai departe de cîştigul imediat, va observa repede că Dublul-Zero fusese atribuit numai oamenilor. Nu figura nici un gowachin pe listă. Era suficient să se semnaleze aceasta anomalie, pentru a se ajunge numaidecît la urma pe care ea o lăsase intenţionat. Indiciile vor începe să se acumuleze. Ştia cu siguranţă cine va interpreta aceste indicii acumulate, cînd Broey va avea nevoie de-o interpretare. Tria. Dar inca nu sosise momentul ca Tria să intre la bănuieli. Broey nu va şti decît ce voia Jedrik să ştie. Şi, în acea clipă, diferitele forţe existente vor fi angajate într-o partida căreia ea îi va fi stabilit regulile, iar pîna să-nţeleagă şi adversarii ei natura jocului va fi prea tîrziu.

Conta mult pe un factor pe care Broey îl numea „instabilitatea maselor". Baliverne religioase! Masele dosadiene nu erau instabile decît de-o maniera cu totul aparte. Era de-ajuns să ataşezi o justificare

conştientă la aspiraţiile lor profunde şi inconştiente, pentru ca ele să devină un sistem previzibil şi să se lanseze în acţiuni previzibile, mai ales în măsura în care o populaţie psihotică tăinuieşte aspiraţii profunde pe care indivizii sînt incapabili să le înfrunte conştient. O asemenea populaţie era, de altfel, extrem de preţioasă pentru iniţiaţi. Acesta constituia unul din motivele pentru care PolDem-ul, cu Mandatarul său Divin, mai exista încă pe Dosadi. Pîrghiile guvernării erau uşor de identificat. Ajungea să dispui de-o cale de acces la sistem, de-un loc de unde să poţi **acţiona**, pentru a crea o nouă realitate.

Broey avea să creadă că el era ţinta acţiunii ei. Cu atît mai rău pentru el dacă era un imbecil!

Jedrik împinse îndărăt scaunul, se ridică şi se duse la fereastră. Abia dacă se încumeta să se gîndească la locul în care acţiunile ei aveau să fie cu adevărat percepute. Constată maşinal că glonţul teroristului nici măcar nu zgîriase geamul ferestrei. Noile geamuri erau net superioare celor dinainte, care se acopereau de rizuri şi zgîrieturi după numai doi sau trei ani.

Contemplă scînteierile de pe suprafaţa fluviului, dorind să prelungească acest moment cît mai mult cu putinţă.

N-am să ridic ochii. Nu încă!

Cel care acceptase gambitul o observa, cu siguranţă, chiar în această clipă. Dar era prea tîrziu. Prea tîrziu!

O panglică galben-portocalie iriza suprafaţa apei: poluare provenită de la deversările uzinelor din iepurării. Substanţe toxice. Fără a-şi înălţa prea mult capul, privi spre gradenele argintate ale Colinelor Consiliului şi stalagmitele zvelte ale reşedinţelor de lux la care aspirau, în visurile lor deşarte, mai toţi locuitorii Chu-ului. Globurile energetice care ornau faţadele reşedinţelor scînteiau în soare. Uriaşa roată de măcinat a guvernării îşi sprijinea osia pe acele coline, dar impulsul care-o pusese în mişcare venise de altundeva.

După ce prelungise momentul, îmbogăţit de expectativă, Jedrik ridică ochii mai sus, spre cerul de deasupra colinelor. Acolo, o pîclă cenuşie, străbătută de scăpărări mărunte, concretiza prezenţa Zidului Zeilor, care înconjura planeta şi-o izola cu desăvîrşire. Nici o schimbare nu putea fi deslușită cu ochiul liber. Dar Jedrik ştia foarte bine ce anume făcuse.

Ea cunoştea existenţa unor instrumente subtile, care permiteau observarea altor sori şi-a altor galaxii, dincolo de Zidul Zeilor. Cu siguranţă că existau nenumărate alte planete, dar Jedrik şi poporul ei n-o cunoşteau decît pe a lor. Cei care creaseră Zidul Zeilor aveau grijă să nu poată fi altfel. Ochii lui Jedrik se împăienjeniră de lacrimi neaşteptate, pe care le şterse repede, cu un gest de mînie sinceră, îndreptată împotriva ei înseşi. Broey şi broaştele lui rîioase îşi vor închipui că erau singura ţintă a furiei ei. Cu atît mai bine. Călcînd fără milă peste capetele lor, avea să se cațere pînă la teribilul zid. Îşi jurase că, într-o zi, nici un locuitor al Dosadiei nu va mai tremura în faţa tiranilor care se ascundeau în cer!

Îşi coborî privirile către uzinele şi iepurăriile care tapisau peisajul în depărtare. Cîteva ziduri defensive erau vag vizibile printre straturile de fum care acopereau oraşul şi viermuiala vieţii. Răsărind din smog, colinele rezidenţiale, cu turnurile lor fusiforme, păreau să aparţină mai mult cerului decît pămîntului. Chiar şi pereţii evazaţi ai canionului în care-şi găsise adăpost Chu-ul nu mai erau legaţi de sol, ci pluteau, undeva, deasupra singurului loc de pe Dosadi unde locuitorii puteau spera să supravieţuiască pînă la un stadiu de maturitate rezonabil. Fumul şi smogul făceau indistincte şi terasele înverzite de la Periferie, unde perifericii duceau, contra morţii, o bătălie fără sorţi de izbîndă. Acolo, la douăzeci de ani erai deja bătrîn. Împinşi de instinctul de supravieţuire, perifericii erau dispuşi să facă orice pentru a se pune sub aripa ocrotitoare a zidurilor cetăţii. S-ar fi mulţumit cu draga inimă, pentru a se hrăni, cu resturile abandonate de locuitorii Chu-ului, căci, cel puţin, erau lipsite de sumedenia de otrăvuri ale planetei. Cel mai rău lucru din Chu era de preferat celui mai bun pe care-l aveau ei. O dovadă în plus că noţiunea de infern e cu totul relativă.

Încerc să evadez dincolo de Zidul Zeilor din aceleaşi motive care îl îndeamnă pe-un periferic să pătrundă în Chu.

În mintea lui Jedrik exista o diagramă cu o linie sinusoidală. Diagrama combina mai mulţi factori: preţiosul ciclu alimentar al Chu-ului şi economia sa, incursiunile periferiçilor, petele care întunecau din cînd în cînd soarele lor voalat, subtilele mişcări planetare, electricitatea atmosferică, fluxul gravitaţional, variaţiile magnetronice, dansul numerelor din băncile conectoare, jocul aparent aleatoriu al razelor cosmice, decalajul culorilor la contactul cu Zidul Zeilor... şi, de bună seamă,

zguduiturile inexplicabile care afectau întregul sistem și care o preocupau în cel mai înalt grad. Zguduiturile acestea nu puteau avea decît o singură sursă: o inteligență manipulatoare, situată în afara influenței planetare dosadiene. Această forță, pe care ea o denumise „X", putea fi descompusă în mai multe elemente. Unul dintre ele era o simulare a Electorului Broey, bine ancorată în mintea ei și pentru a cărei interpretare nu avea nevoie de ajutorul nici unei mașini. „X" și componentele sale erau, în diagramele ei mentale, la fel de reale ca orice altceva. Grație interacțiunilor dintre ele, avea posibilitatea să le interpreteze cu exactitate.

Jedrik i se adresă în gînd lui „X":

După felul cum acționezi, te cunosc și știu că ești vulnerabil.

În ciuda balmăjelilor Sfîntei Congregații, Jedrik și partizanii ei știau că Zidul Zeilor fusese creat cu un anumit scop. Era același scop care-i mîna pe cei de la Periferie să dea navală asupra Chu-ului și care-i silea pe dosadieni să se înghesuie într-un spațiu infim fiindcă nu-și puteau găsi alt adăpost. Era același scop care făcuse să apară indivizi dotați cu îngrozitoarea capacitate de a schimba vieți contra vieți... gowachine sau umane. O mulțime de indicii i se dezvăluiau în jur sau cădeau din cer, prin intermediul acelei străluciri opace, dar deocamdată nu voia să le reunească într-un tot coerent. Era încă prea devreme.

Am nevoie de acest McKie!

Cu o tenacitate a cărei demnă moștenitoare era Jedrik, semenii ei căpătaseră certitudinea că regiunile situate dincolo de bariera cerească nu erau nici infernul, nici paradisul. Infernul era Dosadi. Un infern în întregime **creat**.

Curînd... foarte curînd... vom ști totul.

Fusese nevoie de aproape nouă generații dosadiene pentru a pregăti acest moment, selecționînd cu grijă indivizii meniți să furnizeze arma supremă, singura care ar fi putut avea o șansă, prin eugenie și antrenamente speciale, să reunească într-un corp omenesc talentele necesare în vederea lansării unei ofensive victorioase contra lui „X". Fără a mai pune la socoteală restul: zvonurile răspîndite în șoaptă, observațiile strecurate în publicații clandestine, ajutorul discret acordat anumitor indivizi care agreau anumite idei, eliminarea celor ale căror concepții puteau deveni stînjenitoare, edificarea unei rețele de comunicații

între iepurării şi Periferie, lenta constituire în secret a unei forţe armate capabile să poată înclina în favoarea sa balanţa puterii dosadiene... Toate acestea, printre altele, netezisera calea pentru instrucţiunile codificate pe care le introdusese în terminalul ei. Astăzi, cei ce păreau să-i manipuleze pe dosadieni ca pe nişte marionete puteau fi demascaţi în mai multe feluri şi – vizibili sau invizibili – îşi urmau calea lor, care nu corespundea cîtuşi de puţin cu a ei.

Din nou, Jedrik ridica ochii spre Zidul Zeilor.

Voi, cei de sus! Keila Jedrik ştie unde vă ascundeţi! Ştie că şi voi puteţi fi manipulaţi, că şi voi puteţi fi atraşi într-o capcană. Sînteţi lenţi şi stupizi. Credeţi că nu voi şti să mă servesc de acest McKie al vostru? Ascultaţi-mă bine, demoni din cer! McKie va sfîşia pentru mine vălul sub care v-aţi ascuns. Viaţa mea e o mînie, iar obiectul acestei mînii sînteţi voi. Am curajul să fac ceea ce voi nici nu vă închipuiţi.

Nici o urmă a acestor gînduri nu i s-ar fi putut citi pe faţă sau în gesturi.

Cînd Zeul Batracian zîmbeşte, înarmează-te!

Avertisment gowachin

McKie declară cu voce tare de cum pătrunse în sanctuarul încrengăturii:

„Sînt Jorj X. McKie de la Biroul de Sabotaj."

Numele şi obedienţa primară, aceasta era procedura. Dacă ar fi fost gowachin, şi-ar fi declinat numele şi încrengătura sau s-ar fi mulţumit să-şi coboare pleoapele, rotindu-şi încet capul, pentru a înfăţişa tatuajul care permitea identificarea încrengăturii. Cum nu era gowachin, n-avea tatuaj.

Făcu gestul gowachin al păcii, întinzînd mîna dreaptă cu palma în jos şi cu degetele răsfirate, pentru a arăta că nu ascundea nici o armă şi că ghearele erau retractate. Încă de la intrare arborase un zîmbet, conştient de efectul pe care l-ar fi produs surîsul său asupra oricărui gowachin aflat de faţă. Într-o rară pornire de sinceritate, unul dintre bătrînii săi profesori gowachini îi explicase o dată ce simţeau reprezentanţii rasei sale în faţa unui McKie zîmbitor:

„Ni se pare că ne îmbătrînesc oasele dintr-o dată. E o impresie foarte dezagreabilă."

McKie îi înţelegea perfect. Avea un corp îndesat, cu muşchi de campion la nataţie şi pielea de o nuanţă uşor mai deschisă decît a lemnului de mahon. Mersul său săltat era cel al unui înotător. În genealogia sa terrană exista sînge polinezian. Buzele groase şi nasul plat erau trăsăturile marcante ale chipului său. Ochii erau mari, calmi şi căprui. Dar detaliul genetic cel mai în măsură să-i tulbure pe gowachini era culoarea roşcată a părului său. McKie era echivalentul uman al sculpturii din jad care se găsea în toate casele de pe Tandaloor. Avea acelaşi chip şi aproape acelaşi trup ca Zeul Batracian, Dătătorul Legii.

După cum îi explicase venerabilul profesor, nici un gowachin nu era în stare să-şi reprime total un anumit sentiment de teamă respectuoasă la vederea lui McKie, mai ales cînd acesta zîmbea. Reacţia era asociată cu avertismentul pe care-l primea fiecare gowachin la vîrsta la care mai era încă agăţat de spatele mamei sale.

Înarmaţi-vă, dar! îşi spuse McKie.

Continuînd să surîdă, făcu cei opt paşi prescrişi, se opri, aruncă o singură privire împrejur, apoi îşi concentră atenţia. Pereţi de cristal verde delimitau sanctuarul, care avea o formă ovală şi vreo douăzeci de metri lungime. O singură fereastră, ovală şi ea, lăsa să pătrundă lumina aurie a soarelui tandaloorian, care crea, ceva mai departe, o stranie aureolă deasupra capului unui bătrîn gowachin, aşezat în găoacea unui caniscaun. Acesta era întins la maximum, pentru a susţine coatele şi degetele palmate ale bătrînului. În dreapta se afla o măsuţă pivotantă, din lemn sculptat, montată pe un picior cu volute. Pe măsuţă era un singur obiect: o casetă de metal albastru-gri, de vreo cincisprezece centimetri lungime pe zece lăţime şi şase înălţime. În spatele casetei stătea în picioare, drapată într-o robă roşie, în postura gardienilor-servitori, o creatură wreavă ale cărei mandibule de luptă erau pliate cu grijă sub cutele inferioare ale fantei faciale.

Încrengătura aceasta iniţia o creatură wreavă!

Constatarea îl făcu pe McKie să se simtă brusc neliniştit. Bildoon nu-l prevenise că ar putea exista wreavi pe Tandaloor. Prezenţa acestei fiinţe era un indiciu că gowachinii făcuseră un pas regretabil în direcţia unei anumite forme de violenţă. Wreavii nu dansau niciodată cînd erau bucuroşi; dansau numai cînd trebuiau să ucidă. Iar în această sală se afla cea mai primejdioasă dintre creaturile wreave, o **femelă**, uşor de recunoscut după pungile maxilare din spatele mandibulelor. Undeva, nu prea departe de acest loc, trebuiau să se afle şi cei doi masculi care completau triada nupţială. Altminteri, wreavii nu se aventurau niciodată în afara locului lor de baştină.

McKie îşi dădu seama că nu mai zîmbea. Afurisiţii de gowachini! Ştiuseră ce efect putea să aibă asupra lui prezenţa unei femele wreave. Cu excepţia BirSab-ului, unde prevala un cod cu totul special, relaţiile cu wreavii impuneau precauţii incredibile, pentru a le menaja susceptibilitatea. Cum componenţa triadelor varia periodic, wreavii aveau

între ei relații infinit de complexe, iar legăturile lor de rudenie erau de așa natură, încît a-l ofensa pe unul din ei însemna, practic, a-i ofensa pe toți.

Aceste reflecții nu se acordau prea bine nici cu fiorul înghețat pe care-l simțise la vederea casetei albastre. Nu cunoștea încă identitatea acestei încrengături, dar știa ce-ar fi putut să reprezinte cutia albastra. Izul de obiect antic pe care-l degaja nu-i lăsa nici un fel de-ndoiala. Și în această privință i se restrînseseră posibilitățile de opțiune.

„Te cunosc, McKie", rosti bătrînul gowachin.

Pronunțase cuvintele rituale în galach standard, dar cu un accent puternic, care arăta ca nu părăsise prea des planeta natală. Mîna sa stîngă indică un caniscaun alb, plasat oblic la dreapta, în spatele măsuței pivotante, dar rămînînd la suficientă distanță pentru un eventual atac din partea tăcutei wreave.

„Ia loc, te rog."

Gowachinul se uită la femela wreavă, apoi la cutia albastra și, din nou, la McKie, într-o mișcare deliberată a ochilor săi de un galben spălăcit, care aveau o lucire umedă sub sprîncenele verzi, decolorate de bătrînețe. Purta doar un șort verde, ale cărui bretele albe îi încadrau ventriculele pectorale cu margini albicioase, scorțoase. Avea o față plată, înclinată spre spate, și nări palide și zbîrcite sub o creastă nazală foarte puțin proeminentă. Coborî pleoapele pentru a-și arăta tatuajul care-i identifica încrengătura. McKie recunoscu imediat cercul negru cu unde concentrice al Încrengăturii Mergătoare, cea despre care legenda spunea că fusese prima care acceptase Legea gowachină dată de Zeul Batracian.

Cu cele mai rele temeri astfel confirmate, McKie se așeză pe caniscaunul alb, care se adapta numaidecît la conformația sa anatomică. Aruncă o privire bănuitoare spre wreavă, care stătea plantată în spatele măsuței, ca un călău în veșminte roșii. Furca flexibilă ce le servea wreavilor drept picioare se deplasă ușor sub faldurile robei, fără însă a-i schimba creaturii poziția. Wreava nu era deocamdată pe punctul de a-și începe dansul. McKie știa că cei din specia ei nu lăsau niciodată nimic la voia întîmplării. Wreavii așteptau întotdeauna pînă erau siguri că pot acționa. Nu degeaba, pe tot cuprinsul Co-simțirii, se folosea expresia „pariu wreav" cînd era vorba de un pariu ca și cîștigat.

„Ai văzut caseta albastră", spuse bătrînul gowachin.

Era o constatare care nu cerea vreun răspuns anume, dar McKie profită pentru a observa:

„Am văzut caseta, dar n-o cunosc pe cea care-o păzeşte."

„Ţi-o prezint pe Ceylang, Slujitoarea Casetei."

Femela wreavă îşi înclină uşor capul.

Un coleg de la BirSab îl învăţase pe McKie cum se pot număra triadele nupţiale la care participase o wreavă: „Ori de cîte ori se desparte de-un partener, acesta îi smulge o bucăţică de piele de pe una din pungile maxilare. Cicatricea seamănă cu o urmă de variolă."

Ambele pungi ale lui Ceylang erau ciuruite de urme de variolă. McKie se înclină la rîndul său, politicos şi rezervat, atent să nu ofenseze pe nimeni. Apoi se uită, din nou, la casetă.

Odinioară, deţinuse şi el rolul de Slujitor al Casetei. Era primul stadiu în care se învăţa recunoaşterea limitelor ritualului legal. Expresia gowachină desemnînd acest noviciat s-ar fi putut traduce prin „Inima Desconsideraţiei". Reprezenta prima etapă din pregătirea unui legist. Bătrînul gowachin nu se înşela: McKie, unul dintre rarii non-gowachini care parvenise la statutul de legist şi la exerciţiul funcţiei legale în sînul acestei federaţii planetare, era cel mai în măsură să **vadă** cutia albastră, al cărei conţinut îl cunoştea pe de rost. Mai întîi era o cărţulie cu coperţi cafenii, imprimată pe foiţă de metal nepieritor, apoi un pumnal cu lama înnegrită de sîngele uscat al multor co-simţitori şi, în sfîrşit, o piatră cenuşie, tocită şi zgîriată de mileniile în cursul cărora lovise în lemnul tribunelor judiciare gowachine pentru a deschide şedinţele nenumăratelor curţi. Caseta şi conţinutul ei simbolizau toate misterele şi, în acelaşi timp, toate aspectele practice ale legii gowachine. Cartea, nemuritoare, nu era dintre acelea care trebuie citite şi recitite. Ea era tăinuită în interiorul unui cofret, unde reprezenta începutul tuturor lucrurilor. Pumnalul purta urmele însîngerate ale multor sfîrşituri. Cît despre piatră, aceasta provenea dintr-un sol planetar, unde lucrurile puteau să se schimbe, dar n-aveau nici început, nici sfîrşit. Ansamblul – cutia şi conţinutul ei – reprezenta o fereastră spre sufletul protejaţilor Zeului Batracian. Şi iată că acum ei iniţiau o wreavă, pentru a face din ea o Slujitoare a Casetei.

McKie nu se încumeta să-l întrebe pe bătrînul gowachin în ce scop fusese aleasă această redutabilă wreava. Dar prezența casetei albastre în incinta sanctuarului însemna altceva. Ea spunea limpede că o anumită planetă, numită Dosadi, avea să fie menționată, din această clipă, fără nici o reticență. Secretul pe care-l descoperise BirSab-ul ieșea la lumina zilei în arena juridică gowachină. Faptul că gowachinii anticipaseră într-atît acțiunea Biroului era cît se poate de grăitor cu privire la sursele lor de informații.

McKie era încredințat că nimic, în acest loc, nu fusese lăsat la voia întîmplării. Tăcut, afișă un aer detașat și rămase în așteptare. Atitudinea lui nu păru să fie pe placul bătrînului gowachin, care spuse:

„Cîndva, mi-ai oferit un bun prilej de amuzament, McKie."

Enunțul ar fi putut trece drept compliment, dar mai mult ca sigur că nu era. Asemenea lucruri erau greu de determinat. Exprimat de un gowachin, cel mai măgulitor compliment, mai ales într-un context juridic, conținea cu siguranță o capcană. McKie continua să tacă. Avea în față o personalitate, despre asta nu încăpea îndoială. A-l subestima pe acest gowachin însemna a te pregăti să auzi trîmbițele de pe urmă ale judecarenei.

„Am fost de față cînd ai pledat prima ta cauză într-unul din tribunalele noastre", reluă gowachinul. „Cota pariurilor era de nouă virgulă trei contra trei virgulă opt că ți se va vărsa sîngele. Dar cînd ai încheiat cu concluzia că delăsarea eternă este prețul libertății... trebuie să recunosc că a fost o lovitură de maestru. Sufletul multor legiști a fost ros de invidie. Cuvintele tale au mușcat prin coaja legii gowachine pentru a ajunge la miez. Dar culmea abilității a fost că, în același timp, ne-ai amuzat copios."

Pînă în clipa aceea, McKie nu-și închipuise niciodată că acea primă pledoarie va fi putut avea ceva cît de cît amuzant. Circumstanțele de față însă lăsau de presupus ca bătrînul gowachin spunea adevărul. McKie își amintea perfect afacerea cu pricina. În lumina acestei dezvăluiri destul de neașteptate, încercă s-o revadă de o altă manieră. Gowachinii acuzaseră un Magistru Secund, pe nume Klodik, de a fi trădat jurămintele sale cele mai sacre cu ocazia unui act de justiție. Crima lui Klodik constase în faptul că dăduse dezlegare unui număr de treizeci și unu de compatrioți de la obediența lor primară față de

legea gowachină, pentru a putea fi admiși să lucreze în serviciul BirSab-ului. Nefericitul procuror, un legist apreciat, al carui nume era Pirgutud, rîvnea la postul lui Klodik și făcuse greșeala de a căuta să obțină o condamnare imediată. La vremea respectivă, McKie considerase că strategia cea mai bună ar fi constat în discreditarea structurilor legale care făcuseră posibilă inculparea. În acest fel, decizia ar fi fost lasată la latitudinea publicului și nu încăpea nici o îndoială că acesta ar fi optat pentru moartea lui Klodik. Sesizînd ocazia, McKie îl descrisese pe procuror ca pe un legalist înverșunat, un rigorist maniac, care prefera Vechea Lege. Victoria fusese relativ ușor de obținut.

Totuși, cînd se ajunsese la momentul pumnalului, McKie se simțise năpădit de puternice reticențe. Nici vorbă nu putea fi de negocierea unei răscumpărări a lui Pirgutud de către încrengătura sa. BirSab-ul, pe de altă parte, avea nevoie de un legist de origine non-gowachină. De fapt, tot universul avea nevoie. Rarii co-simțitori non-gowachini care dobîndiseră statutul de legist pieriseră, pînă la ultimul, în judecarenă. Un curent de ostilitate față de lumile gowachine se făcea tot mai mult simțit, alimentat de suspiciuni crescînde.

Trebuia ca Pirgutud să fie executat conform ritualului, în maniera cea mai tradițională. O știa el însuși, poate mai bine decît McKie. După datină, Pirgutud își dezvelise regiunea inimii, la nivelul abdomenului, și-și încleștase degetele la ceafă, într-o poziție care-i reliefa cercul gastric ca pe o țintă.

Lecțiile de anatomie teoretică și ședințele de antrenament pe manechine reveniseră în mod sinistru în memoria lui McKie: „La stînga cercului gastric, imaginați-vă un mic triunghi echilateral, al cărui vîrf este la nivelul centrului cercului și a cărui bază orizontală este tangentă cu cercul. Loviți exact în vîrful cel mai îndepărtat de cerc al acestui triunghi, dirijînd ușor lovitura în sus."

Singura consolare pentru McKie, cu acel prilej, fusese că Pirgutud murise, curat și repede, din prima lovitură. McKie nu-și făcuse intrarea în baroul gowachin cu o reputație de „măcelar".

De ce această afacere și deznodămîntul ei sîngeros fuseseră amuzante în opinia gowachinilor? Răspunsul îi dădea lui McKie o intensă senzație de pericol.

Gowachinii s-au amuzat ei înşişi, pe seama lor, fiindcă mă subapreciaseră! Dar şi-au dat seama că plănuisem asta de la bun început. Tocmai ăsta li s-a părut cel mai amuzant lucru!

După ce, din curtoazie, îi acordase lui McKie un timp de gîndire, bătrînul gowachin continuă:

„Am pariat contra ta, McKie. N-aveai prea multe şanse, nu-i aşa? Totuşi, victoria ta mi-a făcut o mare plăcere. Ne-ai dat o lecţie, cu o măiestrie şi-un clasicism demne de cel mai bun dintre noi. De altfel, acesta este unul dintre motivele de a fi ale legii gowachine: să pună la încercare calităţile celor care au ales să se folosească de ea. Spune-mi deci la ce te aşteptai cînd ai dat curs convocării noastre pe Tandaloor?"

Brusca schimbare de ton care însoţise întrebarea aproape că-l luase prin surprindere pe McKie.

Am lipsit prea mult timp dintre gowachini, gîndi el. **Nu-mi pot permite o slăbire a atenţiei nici măcar o secundă.**

Era ceva aproape palpabil: dacă lăsa să-i scape o singură pulsaţie din ceea ce se petrecea aici, consecinţele puteau fi incalculabil de tragice, nu numai pentru el, ci şi pentru o întreagă planetă. Faţă cu o civilizaţie ale cărei fundamente juridice constau într-o judecarenă unde atît reclamantul, cît şi apărătorul riscau să-şi găsească moartea, nici o eventualitate nu trebuia exclusă. McKie îşi alese cu grijă cuvintele, convins că de ele depindea viaţa sa:

„M-aţi convocat, e adevărat, dar am venit aici în misiune oficială, din însărcinarea Biroului. Aşteptările BirSab-ului contează, aşadar, şi nu ale mele."

„În cazul acesta, te afli într-o situaţie foarte delicată, deoarece eşti şi legist în baroul gowachin şi, ca atare, poţi fi solicitat în această calitate. Ştii cine sînt?"

Nu era loc de-ndoială, pentru trimisul BirSab-ului, ca avea înaintea lui un Înalt Magistru, un purtător de cuvînt al „Încrengăturii Încrengăturilor". Supravieţuise uneia dintre tradiţiile cele mai crude pe care le cunoştea universul co-simţitor. Resursele şi capacităţile sale erau, desigur, fenomenale. În plus, se afla pe teren propriu. McKie răspunse cu prudenţă:

„La sosire, mi s-a spus să vin aici. Asta e tot ce ştiu."

Călăuzește-ți acțiunile după cel mai mărunt lucru pe care-l cunoști. Acesta era cursul probatoriului la gowachini. Din punct de vedere legal, răspunsul lui McKie aruncase povara pe umerii interlocutorului său.

Mîinile bătrînului gowachin se încleștară de încîntare la ideea nivelului artistic la care se ridicase această confruntare. Urmă un moment de tăcere, de care Ceylang profită pentru a-și potrivi mai strîns roba și a se apropia și mai mult de măsuța pivotantă. De data aceasta, în mișcările ei apăruse o oarecare tensiune. Magistrul se îndreptă în caniscaun și spuse:

„Am abjecta onoare de a deține funcția de Înalt Magistru al Încrengăturii Mergătoare. Numele meu este Aritch."

În timp ce vorbea, întinse brusc mîna dreaptă, luă de pe măsuță caseta și o aruncă pe genunchii lui McKie.

„În numele Cărții, invoc Jurămîntul care te leagă!"

Cum era de așteptat, acționase foarte repede. McKie avea caseta în mîini cînd ultimele cuvinte ale străvechii formule legale îi răsunau în urechi. Oricare-ar fi fost amendamentele co-simțitoare la legea gowachină, aplicabile în această situație, era prins în cursa unei manevre juridice subtil elaborate. Metalul cutiei era rece ca gheața între degetele sale. Așadar, i-l puseseră în față pe **supremul** Înalt Magistru. Gowachinii se dispensau de preliminarii. Asta însemna că erau în criză de timp și că nu-și făceau nici o iluzie asupra situației lor în momentul de față. McKie nu trebuia să uite că avea de-a face cu creaturi care se bucurau de propriile lor eșecuri, care se amuzau la spectacolul morții oferit de judecarenă și cărora le făcea o imensă plăcere să vadă cum marile principii ale propriului lor cod juridic erau răsturnate artistic.

Vorbi cu solemnitatea rituală pe care-o cereau circumstanțele, dacă voia să aibă o șansă de-a ieși viu din această sală:

„Două prejudicii se pot anula reciproc. În consecință, cei ce greșesc, să greșească împreună. Aceasta este adevărata esență a legii."

Metodic, dădu la o parte simplul cîrlig care închidea caseta și înălță capacul pentru a inspecta conținutul. Operația trebuia executată cu respectul formal cuvenit fiecărui detaliu. În momentul în care sări capacul, un iz amărui, de mucegai, îi ajunse la nări. Interiorul cutiei nu ascundea nici o surpriză: cartea, pumnalul și piatra. Dar McKie era

încredințat că ține în mîini cea mai veche și cea mai venerabilă dintre toate casetele asemănătoare. Era un obiect a cărui vîrstă nu putea fi socotită. Probabil mii și mii de ani standard. Gowachinii credeau cu tărie că Zeul Batracian însuși crease prima casetă – chiar aceasta, pe care-o ținea în mîinile sale McKie – și conținutul ei, ca simbol al „unicei legi cu adevărat eficiente".

Avînd grijă să nu folosească decît mîna dreaptă, McKie atinse, pe rînd, fiecare obiect din cutie, apoi închise capacul și trase cîrligul la locul lui. Avu sentimentul, în timp ce îndeplinea acest ritual, că se alătură unui cortegiu spectral de legiști fabuloși, ale căror nume rămaseseră gravate în analele gowachine.

Bishkar, cea care a știut să-și ascundă ouăle...

Kondush Scufundătorul...

Dritaik, care-a ieșit din mlaștină pentru a-i rîde în nas lui Mrreg...

Tonkeel, căruia nu i-a văzut nimeni pumnalul...

McKie se întrebă, în acea clipă, cum va fi evocat el, peste ani. **McKie, cel care comitea gafe**, poate? Încercă să treacă rapid în revistă prioritățile momentului. Prima urgență era Aritch. Se știau foarte puține lucruri, în afara Federației Gowachine, despre acest Înalt Magistru. Dar se spunea că, la un moment dat, cîștigase o victorie de răsunet în arenă, găsind mijlocul de a executa un judecător. Comentariile acestei lovituri de maestru afirmau că Aritch „îmbrățișase legea așa cum sarea se dizolvă în apă". Pentru inițiați, asta însemna că Înaltul Magistru personifica atitudinea fundamentală a gowachinului față de lege: o „desconsiderație respectuoasă". Era o formă cu totul aparte de sacralizare. Fiecare mișcare a corpului avea la fel de multă importanță ca un cuvînt. Gowachinii aveau un aforism: „Viața îți atîrnă de vîrful buzelor cînd pătrunzi în judecarenă".

Existau tot felul de mijloace legale pentru a obține moartea oricărui participant, judecător, legist, client și așa mai departe, singura condiție fiind de a acționa cu desăvîrșită finețe legală, care să demonstreze clar motivele în fața observatorilor, prin ordonarea minuțioasă a fiecărei etape. Și, mai ales, nu trebuia să omori, în arenă, decît dacă nu exista nici o alternativă care să ofere aceeași sacră desconsiderație față de legea gowachină. Chiar și cînd era vorba să schimbi legea, trebuia s-o faci respectînd formele.

Cînd pătrundeai în judecarenă, trebuia să simţi în fiecare fibră a trupului atmosfera specială care domnea în acel loc sacru. Formele... mereu formele... Cînd aveai redutabilul privilegiu de a ţine în mîini caseta albastră, formele legii gowachine apăsau asupra fiecărei mişcări, a fiecărui cuvînt de care te foloseai. Conştient de obîrşia non-gowachina a lui McKie, Aritch îl supunea la presiunea timpului, sperînd să dea numaidecît la iveală un punct slab. Un lucru era sigur: gowachinii nu doreau ca afacerea Dosadi să ajungă în judecarenă. Asta parea să fie preocuparea lor imediată. Dar dacă se ajungea totuşi acolo... ei bine, atunci importanţa avea să cadă pe alegerea judecătorilor. Numirea judecătorilor era întotdeauna un punct crucial. Cele două părţi manevrau cu cea mai mare băgare de seamă pentru a-şi asigura cît mai multe avantaje, avînd totodată grijă să nu introducă în arena un jurist de profesie, care ar fi dăunat tuturor. Judecătorii îi puteau reprezenta pe cei cărora legea le adusese un prejudiciu. Uneori erau simpli cetăţeni, al căror număr era stabilit, de comun acord, de părţile aflate în litigiu. Alteori, destul de des chiar, judecătorii erau aleşi pentru buna lor cunoaştere a cazului respectiv. Dar atunci trebuiau cîntărite cu grijă consecinţele subtile pe care le puteau antrena prejudecaţile unui astfel de magistrat. Între prejudecată şi părere preconceputa, legea gowachină stabilea o distincţie care-l făcea totdeauna pe McKie să cadă pe gînduri.

Părerea preconcepută era definită astfel: „Daca pot decide în favoarea unei anumite părţi, o voi face".

Iar prejudecata: „Orice s-ar întîmpla în arenă, voi decide în favoarea unei anumite părţi".

Părerea preconcepută era permisă, nu însă şi prejudecata.

Aritch era, probabil, principala problemă, cu prejudecaţile lui, cu părerile lui preconcepute şi cu reacţiile lui puternic condiţionate. Fără îndoială că, în sinea lui, considera, ca un bun gowachin, că toate sistemele juridice diferite de-al său nu erau decît „procedee menite să-l submineze pe individ, prin recurgerea la ilogic, la iraţional şi la egocentrism, în numele unor aşa-zise interese superioare".

Dacă afacerea Dosadi descindea în arenă, avea să fie judecata conform codului gowachin modificat. Modificările acestea erau un ghimpe în coasta gowachinilor. Ele reprezentau concesii făcute în

schimbul admiterii lor ca membri ai Co-simțirii. Periodic, însă, gowachinii emiteau pretenția ca legea lor să fie luată ca fundament al întregii jurisprudențe co-simțitoare.

McKie nu uitase ce-i spusese odată un gowachin, referindu-se la legea co-simțitoare:

„Încurajează nemulțumirea, cupiditatea și rivalitatea, bazate nu pe valoare, ci pe recurgerea la prejudecăți și materialism."

Brusc, McKie își aminti că acest citat era atribuit lui Aritch, Înaltul Magistru al Încrengăturii Mergătoare. Existau oare motive și mai ascunse ale prezenței sale aici?

Dînd semne de nerăbdare, Aritch trase aer prin ventriculele respiratorii și declară:

„Din acest moment, ești legistul meu. A fi condamnat înseamnă a fi liber, fiindcă aceasta face din tine dușmanul oricărei guvernări. Te cunosc a fi un asemenea dușman, McKie."

„Mă cunoști", încuviință McKie.

Era mai mult decît un răspuns ritual în respectul formelor, era adevărul. Dar McKie trebui să depună un imens efort pentru a-l enunța calm. În cei aproape cincizeci de ani de prezență în cadrul baroului gowachin, nu folosise această străveche procedură legală decît de patru ori în judecarenă, ceea ce era aproape un record printre legiștii normali. De fiecare dată, viața sa fusese în joc. În fiecare stadiu, lupta putea fi mortală. Viața celui învins aparținea învingătorului, care putea să dispună de ea după voie. Cu rare ocazii, încrengătura celui care pierduse avea posibilitatea de a-l răscumpăra, ca sclav. Dar era o soluție pe care o detestau chiar cei învinși.

Mai bine o moarte curată, decît o viață murdară.

Lama pătată de sînge uscat a pumnalului din caseta albastră era dovada soluției celei mai populare. Această practică făcea ca litigiile să fie mai rare iar ședințele tribunalelor mai memorabile.

Aritch adoptase postura formală, care-i evidenția tatuajele ce atestau apartenența sa la Încrengătura Mergătoare. Cu ochii închiși, aduse această întrevedere la punctul ei crucial:

„Iar acum îmi vei expune, McKie, motivele oficiale care au condus Biroul de Sabotaj să te însărcineze cu efectuarea unei anchete pe teritoriul Federației Gowachine."

Legea trebuie să reţină modalităţile adecvate de a rupe cu formele tradiţionale, fiindcă nimic nu este mai sigur decît persistenţa formelor Legii, chiar şi cînd a dispărut orice justiţie.
Aforism gowachin

Era destul de înalt pentru un gowachin dosadian, dar gras şi cu aspect neglijent. Umbla tîrşîindu-şi picioarele, iar umerii îi erau veşnic încovoiaţi. Cînd ceva îl irita sau îi trezea interesul, un şuier întretăiat îi străbătea ventriculele respiratorii. Ştia asta şi era conştient c-o ştiau şi cei din anturajul său. Se folosea deseori de această particularitate ca de un avertisment, pentru a le reaminti tuturor că nici un dosadian nu deţinea mai multă putere ca el, şi că această putere era cea a morţii. Toţi dosadienii îi cunoşteau numele: Broey; şi nimeni nu ignora ce însemna faptul că aparţinuse Sfintei Congregaţii a Vălului Celest înainte de a accede la postul de comandă pe care-l reprezenta funcţia de Elector. Armata sa particulară era cea mai importantă, cea mai bine echipată şi cea mai eficientă de pe Dosadi. Serviciul lui de informaţii stîrnea teroarea şi admiraţia. Îşi concepuse apartamentele sale private ca pe o adevărată fortăreaţa la ultimul etaj al imobilului care-i adăpostea cartierul general, un edificiu de piatră şi plastoţel, care domina braţul principal al fluviului, chiar în inima Chu-ului. Pornind de la acest punct central, zidurile de fortificaţie ale oraşului se etajau în inele concentrice. Singura modalitate de a pătrunde in citadela lui Broey consta în traversarea unui Tunel de Acces păzit cu cea mai mare străşnicie. I se spunea TA1 şi doar cîteva personalităţi aveau dreptul să-l folosească.

Dimineaţa, cornişele ce mărgineau faţada, chiar sub ferestrele lui Broey, serveau drept loc de adunare al păsărilor hoitare, care jucau un rol deosebit pe Dosadi. Cum Stăpînii Vălului interziceau fiinţelor raţionale să consume carnea altor fiinţe raţionale, acest lucru cădea în sarcina păsărilor. Carnea locuitorilor din Chu, şi chiar a celor de la Periferie, fiind mai puţin încărcată cu metalele grele ce-şi aveau sorgintea în solul planetei, zburătoarele mîncătoare de stîrvuri prosperau.

Stoluri întregi poposeau sub pervazurile lui Broey, croncănind, cîrîind, defecînd, agitîndu-se şi înghiontindu-se cu insolenţă tipic aviană, în timp ce scrutau străzile de dedesubt în căutarea unei prăzi însîngerate. Priveau şi în direcţia Periferiei, dar momentan aceasta le era inaccesibilă din cauza unei sonobariere. Zgomotul păsărilor era retransmis printr-un vocom într-una din cele opt camere ale apartamentului. Era o odaie decorată în galben şi verde, de vreo zece metri pe şase, în care se aflau Broey şi doi oameni.

Broey emise o interjecţie de ocară la adresa zgomotoaselor zburătoare. Lighioanele astea afurisite îl împiedicau să gîndească! Îşi tîrşii paşii pînă la fereastră şi făcu să tacă vocomul. În liniştea care se lăsă dintr-o dată, contemplă oraşul şi poalele falezelor ce-l înconjurau. Un nou atac periferic fusese respins în cursul nopţii. Ceva mai devreme, Broey se deplasase personal la faţa locului, însoţit de un convoi de blindate. Trupelor le făcea plăcere să-l vadă, din cînd în cînd, expunîndu-se astfel pericolului. Cînd coloana blindată ajunsese la destinaţie, păsările curăţaseră deja aproape totul. Plăcile dorsale subţiri ale gowachinilor, care n-aveau cuşcă toracică, se detaşau net printre scheletele albe ale oamenilor. Doar cîteva zdrenţe de carne verde sau roşie marcau locul festinului păsăresc întrerupt de intrarea în acţiune a sonobarierei.

Cînd i se aducea vorba de sonobariere, reacţia lui Broey nu se lăsa aşteptată. Barierele sonice erau una dintre maniile tembele ale lui Gar! **Lasă păsările să termine!**

Însă Gar insista să rămînă cîteva cadavre la vedere, pentru a-i convinge pe supravieţuitorii Periferiei că atacurile lor erau lipsite de orice speranţă.

Vederea scheletelor ar fi avut exact acelaşi efect.

Gar prea era însetat de sînge.

Broey se întoarse pentru a privi spre celălalt capăt al camerei, peste capetele celor doi companioni umani. Doi pereţi erau în întregime acoperiţi cu diagrame reprezentînd linii unduitoare de diferite culori. În centrul odăii se afla o masă pe care era aşternută o altă diagramă, sub forma unei linii roşii care se încovoia brusc, descriind o curbă descendentă ce se oprea pe la mijlocul planşei. Lîngă locul unde lua sfîrşit curba, se afla o cartelă albă, alături de o figurină înfăţişînd un mascul uman cu o erecţie enormă. Piedestalul figurinei purta inscripţia:

„Gloata." Figurina era un obiect subversiv, interzis, de origine periferică. Periferícii ştiau care era principala lor forţă: reproducerea, reproducerea şi iar reproducerea.

Oamenii şedeau faţă în faţă, de-o parte şi de alta a diagramei. Se înscriau în spaţiul înconjurător de o manieră bizar indirectă, ca şi cînd fuseseră iniţiaţi în secretele lui Broey prin intermediul unui ritual ezoteric în acelaşi timp neliniştitor şi periculos de fascinant.

Broey reveni la scaunul său din capul mesei, se aşeză şi continuă să-i observe în tăcere pe cei doi. Se amuza simţind cum îi vibrau ghearele, în tecile digitale, la auzul discuţiei lor. Nu le acorda mai multă încredere decît îi acordau ei lui. Aveau propriile lor trupe şi propriile lor servicii de informaţii. Constituiau o ameninţare reală la adresa lui Broey, dar, în ansamblu, ajutorul pe care i-l aduceau compensa neplăcerile pe care i le provocau cînd şi cînd.

Quilliam Gar, bărbatul care stătea cu spatele la ferestre, ridica ochii în clipa în care Broey îşi relua locul şi emise un fel de mîrîit ce voia să dea de-nţeles că fusese el însuşi pe punctul de a se duce să închidă vocomul.

Blestemate hoitare! Dar, ce-i drept, folositoare...

Cei născuţi la Periferie aveau întotdeauna sentimente echivoce în privinţa păsărilor.

Gar perora din scaunul său ca şi cînd s-ar fi adresat maselor ignorante. Înainte de a lucra pentru Broey, făcuse carieră în serviciile de Acţiune educativă ale Sinodului. Era un individ foarte slab, descărnat parcă pe dinăuntru. Aspectul însa era atît de comun pe Dosadi, încît rari erau cei care-l remarcau. Avea profilul şi privirea vînătorului. Se îndoia sub povara celor optzeci şi opt de ani ai săi, de parcă ar fi avut de două ori pe atîţia. Obrajii lui erau brăzdaţi de un păienjeniş de riduri. Părul încărunţit şi venele proeminente de pe dosul mîinilor îi trădau originea periferică, la fel ca şi uşurinţa cu care se lăsa pradă mîniei. Verdele Rezervelor de Muncă, pe care-l afişa în îmbrăcăminte, nu înşela aproape pe nimeni, într-atît de cunoscut îi era chipul.

În faţa lui Gar şedea fiica sa cea mai mare şi principala lui colaboratoare, Tria. Alesese acel loc pentru a vedea faleza pe fereastră. Urmărise o vreme şi păsările hoitare care se aventurau pe pervaz. Zgomotul lor n-o deranja. Nu strica, gîndea ea, să ţi se reamintească despre cele aflate dincolo de zidurile oraşului.

Fața Triei era prea impregnată de o răceală calculată pentru a putea fi considerată frumoasă de altcineva decît, poate, vreun gowachin, în căutarea unei aventuri exotice, sau vreun muncitor din iepurării sperînd să se folosească de ea pentru a-și depăși condiția. Avea darul de a-și descumpăni interlocutorii aruncîndu-le o privire mirată și cinică. Facea acest lucru cu o siguranță aristocratică, de natură a impune respectul. De altfel, asta și urmărea. Astăzi, purta ținuta portocalie cu tivuri negre a Serviciilor Speciale, dar fără brasarda care ar fi trebuit să indice secțiunea. Știa că asta-i făcea pe mulți s-o creadă creatura lui Broey, ceea ce era exact, dar nu în sensul pe care-l presupuneau cinicii. Tria era perfect conștientă de valoarea ei în ochii lui Broey: poseda un talent remarcabil de a interpreta fanteziile PolDem-ului.

Indicînd linia roșie din fața ei, Tria declară:

„Nu poate fi decît ea. Cum de te mai îndoiești?" Și se întrebă sincer cum de nu vedea Broey ceea ce era mai mult decît evident.

„Keila Jedrik", rosti Broey. Și repetă: „Keila Jedrik".

Gar îi aruncă fiicei sale o privire piezișă.

„De ce s-ar fi inclus și pe ea printre cei cincizeci..."

„A vrut să ne transmită un mesaj", interveni Broey. „Acum îl înțeleg cît se poate de clar." Părea încîntat de propria-i concluzie.

Gar percepu altceva în atitudinea gowachinului.

„Sper că n-ai de gînd s-o omori."

„Nu mă pierd eu cu firea chiar așa iute ca voi, oamenii", replică Broey.

„Supravegherea obișnuită?" întrebă Gar.

„Nu m-am hotărît încă. Sînteți la curent, presupun, că duce o viață, mai mult sau mai puțin, de celibatară. Asta să-nsemne că nu-i apreciază pe masculii din specia voastră?"

„Mai degrabă ei n-o apreciază", răspunse Tria.

„Interesant. Obiceiurile voastre de reproducere mi s-au părut totdeauna foarte ciudate."

Tria îl măsură cu privirea. Tocmai se întreba de ce gowachinul se îmbrăcase astăzi în negru. Purta un fel de tunică larg răscroită între umeri și talie, care-i descoperea ventriculele. Spectacolul o revolta și Broey știa asta. Ideea respingătoare a contactului lor cu pielea ei... Își drese glasul. Broey se îmbrăca rareori în negru. Era culoarea

veselă a oficianților ecleziastici. El o arbora însă cu o trufie care părea a vrea să spună că prin mintea lui treceau gînduri pe care nici un alt muritor nu putea să le aibă.

Schimbul de cuvinte dintre Broey și fiica sa avu darul să-l neliniștească pe Gar. Nu putea alunga gîndul că, din motive bizare, fiecare din ei se străduia să prezinte o perspectivă întunecată a evenimentelor, trecînd sub tăcere anumite aspecte și acordîndu-le altora o importanță exagerată.

„Și dacă se refugiază la Periferie?" întrebă el.

Broey scutură din cap cu un aer sceptic.

„N-are decît! Nu cred însă c-ar putea rămîne prea mult acolo."

„Poate ar fi trebuit să facem ceva ca s-o arestăm", opină Gar.

Broey îl privi lung, apoi spuse:

„Îmi face impresia că ai în minte un plan foarte precis. N-ai vrea să ni-l împărtășești și nouă?"

„Nu-nțeleg la ce te..."

„Ajunge!" strigă Broey, ale cărui ventricule începură să șuiere în ritmul respirației sale.

Gar amuți.

Broey se aplecă spre el, conștient de privirea amuzată a Triei.

„E încă prea devreme să luăm decizii care nu mai pot fi schimbate! Deocamdată sîntem la ora ambiguităților."

Iritat de propria-i manifestare mînioasă, Broey se ridică și trecu repede în biroul alăturat, încuind ușa. Era limpede că cei doi n-aveau habar mai mult decît el de locul în care s-ar fi putut duce Jedrik. Dar tot el conducea încă jocul. Jedrik nu se putea ascunde o veșnicie. Așezîndu-se la birou, chemă Securitatea.

„Bahrank s-a întors?"

Un ofițer superior gowachin apăru în cîmpul ecranului și ridică ochii.

„Încă nu."

„Ce măsuri ați luat ca să aflați unde-și va livra marfa?"

„Cunoaștem poarta de intrare. Nu ne va fi greu să-l urmărim."

„Nu vreau ca oamenii lui Gar să știe ce faceți."

„Am înțeles."

„Și problema cealaltă?"

„Pcharky pare să fi fost ultimul. Nu știm dacă mai este încă în viață. Asasinii au lucrat cum trebuie."

„Continuați cercetările."

Broey își reprimă un vag sentiment de neliniște. Ceva foarte nedosadian părea să se întîmple în Chu... și la Periferie. Avea impresia că spionilor lui le scăpau din vedere evenimente importante. Dar, întorcindu-se la problema cea mai presantă, ordonă:

„Deocamdată să nu întreprindeți nimic care-ar putea obstrucționa acțiunile lui Bahrank."

„Am înțeles."

„După ce-și livrează marfa, vă asigurați că s-a îndepărtat îndeajuns de punctul respectiv, după care îl ridicați și-l duceți la voi. O să-l interoghez personal."

„În legătură cu dependența lui de..."

„Știu cu ce-l are ea la mînă. Chiar și contez pe asta."

„Încă n-am reușit să ne procurăm substanța respectivă, deși am depus toate eforturile."

„Vreau rezultate, nu scuze. Cine se ocupă de asta?"

„Kidge. E unul dintre agenții noștri cei mai..."

„Dă-mi-l."

„O clipă. Să văd dacă..."

Kidge avea un facies gowachin impasibil și o voce sonoră.

„Doriți un raport preliminar?"

„Dă-i drumul."

„Sursele mele de la Periferie sînt de părere că substanța adictivă este extrasă dintr-o plantă numită **tibac**. Nu avem date despre o asemenea plantă, dar am aflat că gloata o cultivă, de puțină vreme, în zonele din afara Periferiei. Conform informațiilor mele, substanța este extrem de adictivă pentru ființele umane și încă și mai mult pentru noi."

„Zici că nu avem date? Ce proveniență are planta asta? Nu ți s-a spus nimic?"

„Am discutat personal cu un om întors de curînd din regiunile aflate în amonte de fluviu, unde se pare că gloata cultivă pe arii întinse acest **tibac**. I-am promis un loc în iepurării dacă-mi procură informații complete despre substanța respectivă și un eșantion de un

kilogram. Omul mi-a spus că, pentru cei ce-o cultivă, planta are o semnificaţie religioasă. N-am considerat că e cazul să cercetez mai îndeaproape acest aspect."

„Cînd crezi c-o să-ţi predea eşantionul?"

„Cel tîrziu azi, la căderea nopţii."

Broey rămase cîteva clipe tăcut. **O semnificaţie religioasă.** În cazul acesta părea destul de probabil ca planta să fi traversat clandestin Zidul Zeilor, după cum lăsase de înţeles şi Kidge. Dar în ce scop? Ce urmăreau **ei?**

„Mai ordonaţi şi-altceva?" întrebă Kidge.

„Să-mi aduci aici substanţa aceea de îndată ce-ai obţinut-o."

Kidge păru să şovăie. Era limpede că mai voia să spună ceva, dar nu se încumeta. Broey se încruntă.

„Ei! Ce mai e?"

„Nu credeţi c-ar fi bine s-o testăm mai întîi?"

Întrebarea era destul de surprinzătoare. Să fi reţinut Kidge informaţii de importanţă vitală despre acest **tibac** şi pericolele sale? Nu se ştia niciodată de unde putea veni un atac. Dar Kidge era prizonierul propriilor sale lanţuri înrobitoare. Ştia ce-l aştepta dacă-l trăda pe Broey. Pe de altă parte, Jedrik avusese în mînă substanţa. Atunci, de ce pusese Kidge o asemenea întrebare? Confruntat cu astfel de necunoscute, Broey avea obiceiul să se retragă în el însuşi, cu ochii voalaţi de membrana nictitantă, pînă ce cîntărea cu băgare de seamă toate posibilităţile. După cîteva clipe, ieşind din imobilism, fixă chipul lui Kidge de pe ecran.

„Dacă-i destulă, dă cîteva doze unor voluntari umani şi gowachini şi adu-mi restul imediat după aceea, fără a aştepta rezultatele, dar într-un recipient închis ermetic."

„Circulă deja tot felul de zvonuri despre substanţa asta. N-o să găsesc prea uşor voluntari."

„Descurcă-te."

Broey întrerupse comunicaţia şi reveni în prima cameră pentru a face pace cu Gar şi Tria. O pace diplomatică. Nu voia să şi-i îndepărteze pe cei doi... nu încă.

Îi găsi discutînd, exact în postura în care-i lăsase. Tria spunea:

„...cea mai probabilă, şi sînt obligată s-o iau ca punct de plecare."

Gar dădu din cap fără să spună nimic.

Broey se așeză, făcîndu-i semn Triei să continue. Aceasta urmă, ca și cînd n-ar fi existat vreo întrerupere:

„E clar că Jedrik are geniu. Cît despre indicele ei de loialitate, este cu siguranță trucat. Uitați-vă la deciziile ei: o singură decizie dubioasă în patru ani. Una singură!"

Gar își plimbă degetul de-a lungul curbei roșii care ocupa jumătate din grafic. Era un gest de o surprinzătoare senzualitate. S-ar fi zis că mîngîia un trup.

Broey îi adresă un imbold verbal:

„Ce este, Gar?"

„A, nimic... mă întrebam doar dacă nu s-ar putea ca Jedrik să fie și ea..."

Ridică din sprîncene arătînd plafonul, apoi își întoarse privirea la diagramă. Ceilalți înțeleseră aluzia la intrușii veniți de pe tărîmurile aflate dincolo de Zidul Zeilor.

Broey îl privi pe Gar, de parcă acesta l-ar fi smuls dintr-o meditație profundă. Ce-avea de gînd idiotul ăsta ridicînd o asemenea problemă în stadiul actual? Răspunsurile erau evidente!

„Sînt de acord cu concluziile Triei", declară el. „Cît despre observația ta..." Se întoarse spre Gar, ridicînd din umeri ca un om. „Desigur că Jedrik întrunește cîteva dintre atributele clasice, însă..." Repetă gestul dinainte. „Această lume rămîne cea pe care ne-a dat-o Zeul."

Marcate de anii petrecuți în sînul Sfîntei Congregații, cuvintele lui Broey erau, în mod necesar, încărcate cu o oarecare evlavie. În această încăpere însă, nu încăpea nici o îndoială că mesajul era strict laic.

„Ceilalți au fost atît de decepționanți", suspină Gar. „Mai ales Havvy." Apucă figurina și o mută mai spre mijlocul diagramei.

„Am dat greș fiindcă ne-am pripit", interveni Tria cu voce tăioasă. „Sincronizare defectuoasă."

Gar își frecă bărbia. Cîteodată, Tria îl uimea cu acest ton acuzator pe care-l adopta pentru a vorbi despre insuccesele lor. Replică:

„Poate... dar dacă vine într-adevăr de acolo și nu luăm în seamă..."

„Vom explora această cale cînd se va deschide în fața noastră", îl întrerupse Broey. „Dacă se va deschide vreodată... Chiar și un nou eșec ar putea să fie util. Uzinele alimentare ne promit o creștere simțitoare a producției la următoarea recoltă. Asta înseamnă că vom putea amîna cîteva dintre măsurile neplăcute din punct de vedere politic, pe care le-am prevăzut."

Broey lăsă să se filtreze acest gînd între cei doi interlocutori ai săi, în timp ce el analiza repede liniile de activitate rezultate din cele petrecute astăzi, în această odaie. Da, oamenii lăsau clar impresia că acționau conform unui plan secret. Totul mergea deci cît se poate de bine: curînd vor încerca să-i ia locul... și vor eșua, bineînțeles.

O ușă se deschise în spatele Triei. În cameră intră o femeie grasă. Trupul îi umfla salopeta verde, iar fața rotundă părea că plutește în mijlocul unui halo de păr blond. Obrajii ei aveau paloarea caracteristică dependenței de **dacon**. Femeia i se adresă cu slugărnicie lui Gar:

„Ați zis că pot să vă deranjez dacă..."

„Sigur, sigur."

Gar îi făcu semn cu mîna că poate vorbi fără teamă. Semnificația gestului nu-i scăpă cîtuși de puțin lui Broey. Alt act al înscenării lor.

„Am dat de Havvy, dar Jedrik nu e cu el."

Gar dădu din cap și se întoarse spre Broey.

„Indiferent dacă Jedrik e o spioană adevărată sau doar o altă marionetă, există toate șansele ca **ei** să fie cei care-au pus la cale afacerea asta."

Din nou, ridică din sprîncene în direcția tavanului.

„Am să pornesc de la această ipoteză", declară Tria, împingîndu-și îndărăt scaunul și ridicîndu-se. „Mă duc să dau o raită prin iepurării."

Broey își ridică privirea spre ea. Încă o dată, simți cum îl furnicau tecile ghearelor.

„Nu li te pune în cale", rosti el.

Gar se sili să-și ia privirea de la gowachin în timp ce gîndurile îi defilau cu viteză prin minte. Adesea, gowachinii erau greu de pătruns, dar, de data aceasta, Broey se arătase perfect transparent. Era încredințat că poate să-i dea de urmă lui Jedrik, și nu încerca să ascundă nimănui faptul. Treaba asta putea fi foarte periculoasă.

Tria observase același lucru, firește, dar nu comentă nimic. Se mulțumi să întoarcă spatele și s-o urmeze pe femeia grasă, care ieșea.

Gar se ridică de pe scaun, ca un compas care se deschide pînă la limită.

„Cred c-am să plec și eu. Trebuie să mă ocup personal de cîteva probleme."

„Contam mult pe voi doi", zise Broey.

Dar nu era încă dispus să-i dea drumul lui Gar. Mai întîi să se ducă Tria unde avea treabă. Cu cît rămîneau mai mult timp cei doi departe unul de celălalt, cu atît era mai bine. Se grăbi să reia:

„Înainte de a pleca, Gar... mai sînt cîteva chestiuni care mă frămîntă. De ce Jedrik a precipitat astfel lucrurile? Pentru ce și-a distrus toate arhivele? Ce nu trebuia să vedem noi?"

„Poate că n-a vrut decît să ne deruteze", răspunse Gar, nefăcînd altceva decît să repete părerea Triei. „Un lucru e sigur, în orice caz: n-a fost doar un gest de mînie."

„Undeva trebuie să existe o cheie", insistă Broey.

„Vrei să-ți asumi riscul de a-l supune unui interogatoriu pe Havvy?"

„Bineînțeles că nu!"

Fără a lăsa să se vadă dacă percepuse sau nu iritarea lui Broey, Gar spuse:

„În ciuda părerii tale și-a Triei, nu cred că ne mai putem permite o greșeală la ora asta. Havvy ne-a... mă rog..."

„Dă-mi voie să-ți amintesc", intrerveni Broey, „că Tria n-are nimic de-a face cu greșelile noastre în legătură cu Havvy. A avut rezerve de la bun început. Acum îmi pare rău că nu i-am dat mai multă ascultare". Făcu un semn vag cu mîna pentru a da de-înțeles că întrevederea luase sfîrșit. „Du-te să-ți vezi de problemele tale importante."

Îl urmări din ochi pînă cînd părăsi încăperea.

Judecînd după atitudinea lui Gar, un lucru era cert: se putea presupune, în mod rezonabil, că el nu știa încă nimic despre acest **nou-venit** pe care Bahrank era pe cale să-l introducă pe porțile orașului.

Dacă nu așa ar fi stat lucrurile. Gar și-ar fi dat silința să disimuleze o informație atît de prețioasă și n-ar fi cutezat în ruptul capului să facă aluzie la o posibilă infiltrație din spatele Zidului Zeilor. Sau... mai știi? Broey dădu încet din cap. Afacerea asta trebuia tratată cu cea mai mare bagare de seamă.

Să analizăm acum amprenta specială conferită individului de diferitele tipuri de guvernare. În primul rînd, trebuie identificată fără greş forţa guvernantă primară. Pentru aceasta, să examinăm cu atenţie, de pildă, istoria omenirii. Este lucru ştiut că, din toate timpurile, oamenii au fost supuşi unui număr impresionant de constrîngeri: cele ale oligarhilor, ale autocraţilor sau plutocraţilor, ale avizilor de putere ai nenumăratelor republici, ale majorităţilor şi minorităţilor tiranice, fără a omite farmecul înşelător al democraţiei, al instinctelor profunde sau al impulsiunilor juvenile. În toate aceste cazuri, forţa guvernantă, în sensul în care dorim noi să înţelegeţi acest concept, reprezenta în ochii individului afectat autoritatea de care el credea că depinde supravieţuirea lui imediată. Noţiunea de supravieţuire este cea care determină în mod esenţial amprenta. Pe parcursul unei bune părţi a istoriei umane (dar procesul este acelaşi pentru majoritatea speciilor co-simţitoare), preşedinţii Marilor Corporaţii au sugerat mai mult potenţial de supravieţuire, în remarcile lor banale, decît personalităţile politice de primă mărime. Noi, ca membri ai Co-simţirii, nu putem să uităm acest lucru atunci cînd supraveghem Corporaţiile Multiplanetare. Nu avem voie să-l uităm nici în ceea ce ne priveşte. Cel care acţionează pentru propria-i supravieţuire îşi modifică amprenta şi, ca atare, credinţele.

Manual de instrucţie, Biroul de Sabotaj

Nu fă niciodată ce i-ar place inamicului tău să faci, îşi reaminti McKie.

În momentul de faţă, inamicul era Aritch, care făcuse apel la juràmîntul de legist pentru a constrînge un agent al BirSab-ului şi ceruse informaţii la care nu avea dreptul. Atitudinea bătrînului gowachin, conformă naturii propriului său cod juridic, avusese ca efect mărirea instantanee a zonei de conflict. McKie se rezervă la un răspuns minimal:

„Mă aflu aici pentru că Tandaloor este inima Federației Gowachine."

Aritch, care rămăsese cu ochii închiși pentru a sublinia relația formală de la client la legist, ridică pleoapele și-l fulgeră pe McKie cu privirea.

„Îți amintesc, **o singură dată,** că sînt clientul tău."

Semnele indicînd o nouă și periculoasă tensiune la servitoarea wreavă erau pe cale să se înmulțească, dar McKie nu-și putea permite să-și abată atenția de la Aritch.

„Te-ai desemnat **tu însuți** client. Foarte bine. Clientul trebuie să răspundă cu sinceritate la toate întrebările pe care i le pune legistul sau atunci cînd procedura o impune."

Aritch continua să-l fixeze pe McKie cu ochii săi galbeni, în care pîlpîia un foc mocnit. Adevărata bătălie era acum angajată.

McKie nu se îndoia de fragilitatea relației de care depindea supraviețuirea sa. Gowachinii, semnatari ai marelui Pact Co-simțitor ce statornicea legătura dintre speciile civilizate ale universului cunoscut, erau obligați să accepte anumite intervenții ale BirSab-ului în jurisdicția lor. Dar Aritch situase afacerea pe un alt teren. Dacă Federația Gowachină nu era de acord cu agentul McKie, avea posibilitatea să-l aducă în judecarena în calitate de legist care adusese un prejudiciu unuia din clienții săi. Cu întregul barou gowachin coalizat împotriva sa, lui McKie nu-i era greu să-și închipuie care dintre cei doi legiști avea să **guste pumnalul**. Singura să speranță era să evite procesul imediat. Acesta era, la urma urmei, fundamentul legii gowachine.

Patrunzînd în miezul subiectului, McKie declară:

„Biroul a descoperit existența unei probleme destul de stînjenitoare pentru Federația Gowachină."

Aritch clipi de două ori.

„După cum bănuiam."

McKie scutură din cap. Nu **bănuiau, știau**. Iar el conta pe asta: gowachinii trebuiau să cunoască motivul pentru care dăduse curs convocării lor. Dacă o specie semnatară a Pactului putea să-i înțeleagă pe de-antregul poziția, aceasta era cea gowachină. BirSab-ul era reflectarea filosofiei gowachine. Trecuseră secole de la marea convulsie

care dăduse naștere Biroului de Sabotaj; dar Co-simțirea nu avusese niciodată răgaz să uite această naștere. Despre ea învățau copiii tuturor speciilor.

„Într-o zi, cu multă vreme în urmă, o majoritate tiranică a pus stăpânire pe guvernare. Intenția ei era de a-i face pe toți indivizii egali. Asta însemna că nimeni nu mai trebuia să-și depășească nicicum vecinul. Superioritatea în orice domeniu trebuia prohibită sau disimulată. Tiranii și-au pus pe roate guvernarea cu cea mai mare viteză, «în numele poporului». Au suprimat, peste tot unde era cu putință, tărăgăneala birocrației. Timpul de reflecție a fost redus. Fără a-și da seama că acționau în vederea satisfacerii dorinței lor inconștiente de a împiedica orice schimbare, tiranii încercau să îngroape toate populațiile într-o uniformitate cenușie."

„Astfel, puternica mașină guvernamentală a început să meargă din ce în ce mai repede, antrenând o dată cu ea toate mecanismele importante ale societății. În decursul unei singure ore, texte de legi erau concepute și puse în aplicare. Structurile sociale își schimbau aspectul cu o iuțeală sinucigașă. Membrii societății deveneau incapabili să facă față adevăratei evoluții pretinse de univers. Erau, de fapt, paralizați."

„Era epoca faimoasei «monede de sticlă», puternică dimineața, devalorizată la căderea nopții. Mînați de pasiunea lor pentru uniformitate, tiranii se făceau din ce în ce mai puternici, în timp ce toți ceilalți deveneau mai slabi. Noi administrații, secretariate, ministere cu atribuții fanteziste erau create în fiecare zi, pentru a deveni citadelele unei noi clase de conducători, o aristocrație a cărei singură rațiune de a fi era menținerea elanului giganticei roți distrugătoare care semăna violența și haosul în tot ce atingea."

„În această epocă sumbră, cîțiva indivizi (cele Cinci Auzuri, ale căror identitate și specie n-au fost niciodată dezvăluite) au creat un Corp al Sabotorilor, pentru a încetini demența roată guvernamentală. La început, Corpul nu s-a dat în lături nici de la violență, nici de la vărsarea de sînge, nici de la cruzime. Treptat, însă, metodele sale au devenit mai subtile. Roata a fost încetinită, a ajuns controlabilă. Timpul de reflecție a revenit."

„Odată cu trecerea anilor, acest Corp s-a transformat în Biroul de Sabotaj, BirSab-ul, o organizație cu adevărate puteri ministeriale, care-și proclamă preferința pentru metodele subtile, dar care nu ezită, atunci cînd e cazul, să recurgă la violența pentru a-și atinge scopurile."

Aceste noțiuni, însușite de McKie încă din școală, fuseseră între timp revizuite în lumina experienței sale în cadrul BirSab-ului. Acum, știa că această administrație de elită, cuprinzînd reprezentanți ai tuturor speciilor co-simțitoare cunoscute, era condamnată să urmeze calea propriei sale entropii. Într-o zi, Biroul avea să se desființeze sau să fie desființat. Deocamdată însă universul mai avea nevoie de el. Vechile amprente persistau – acele căutări inutile ale unui absolut în mod ideal uniformizat. Era vechiul conflict între ceea ce individul considera a fi condiția supraviețuirii sale imediate și ceea ce totalitatea cerea pentru ca **unii** să supraviețuiască. Astăzi, Federația Gowachină era contra Co-simțirii, iar Aritch se erijase în campion al poporului său.

McKie îl studie cu atenție pe Înaltul Magistru, fără a pierde din vedere tensiunile înăbușite din atitudinea asistentei sale wreave. Avea să fie acest loc scena unui act violent? Întrebarea rămase momentan fără răspuns, în timp ce McKie se hotărî să vorbească.

„Ai remarcat că mă aflu într-o poziție delicată. Nu mă bucură dificultățile cu care sînt confruntați unii dintre vechii și respectații mei maeștri și prieteni sau compatrioții lor. Există însă dovezi..."

Lăsă fraza în suspensie. Gowachinii detestau insinuările neduse pînă la capăt.

Ghearele lui Aritch se iviră din tecile degetelor sale palmate.

„Clientul tău vrea să cunoască aceste dovezi."

Înainte de a vorbi, McKie își lăsă mîna pe cîrligul cutiei de pe genunchii săi.

„Ni se semnalează dispariția unui mare număr de indivizi aparținători a două specii. Este vorba de gowachini și de oameni. Luate izolat, aceste dispariții au o importanță minoră. Dar faptele se produc de foarte multă vreme. De cel puțin douăsprezece sau cincisprezece generații, după vechiul mod de calcul uman. Global, asta reprezintă o dispariție în masă. Am aflat că există o planetă, numită Dosadi, unde au fost deportate aceste persoane. Indiciile aflate în posesia noastră au făcut obiectul unor examinări atente. Toate urmele conduc spre Federația Gowachină."

Degetele lui Aritch se depărtară uşor, ceea ce, la un gowachin, era semnul unei stînjeneli profunde. McKie n-ar fi putut spune dacă era prefăcută sau reală.

„Biroul tău acuză Federaţia Gowachină?"

„Cunoşti atribuţiile Biroului meu. Nu ştim încă unde se află planeta Dosadi, dar vom sfîrşi prin a o localiza."

Aritch rămase tăcut. Ştia că BirSab-ul nu renunţase niciodată la elucidarea unei probleme.

McKie înălţă caseta albastră.

„Aruncîndu-mi asta, stimate client, ai făcut din mine gardianul destinului tău. N-ai dreptul să-mi ceri explicaţii în legătura cu metodele mele. Nu mă voi conforma **vechii** legi."

Aritch încuviinţă cu o mişcare a capului.

„Mă aşteptam să reacţionezi astfel."

Ridică mîna dreaptă.

Spasmodica „flexiune a morţii" puse stăpînire pe wreavă, ale cărei mandibule de luptă ţîşniră din fanta facială.

Încă de la prima ei mişcare, McKie deschise caseta şi scoase din ea cartea şi pumnalul. Vorbi cu o forţă pe care corpul lui n-o simţea:

„Dacă schiţează cel mai mic gest spre mine, sîngele meu va păta cartea sacră." Lipi tăişul pumnalului de încheietura mîinii. „Poate că Slujitoarea Casetei nu ştie ce-ar însemna asta. Istoria Încrengăturii Mergătoare s-ar termina aici. S-ar considera că o altă încrengătură a primit caseta din mîinile Dătătorului Legii. Pînă şi numele **ultimului** Înalt Magistru al acestei încrengături ar fi şters din amintiri şi orice gowachin ar prefera să-şi mănînce propriile ouă înainte de a admite vreo înrudire cît de îndepărtată cu Încrengătura Mergătoare."

Aritch încremenise, cu mîna dreaptă în aer. Bolborosi:

„McKie, eşti un spion. Numai spionînd ritualurile noastre cele mai sacre puteai afla un asemenea lucru."

„M-ai luat drept un nătărău docil şi sperios, clientule? Sînt un legist autentic. Un legist n-are nevoie să se ascundă ca să înveţe legea. Cînd m-aţi admis în baroul vostru, mi-aţi deschis toate uşile."

Încet, fremătînd din tot trupul, Aritch se întoarse spre wreavă.

„Ceylang?"

Acesteia îi era greu sa vorbeasca, atît timp cît mandibulele de lupta, impregnate cu venin, ramîneau scoase.

„Asculi!"

„Uita-te bine la omul acesta. Studiaza-l cu atenţie. Ai sa-l mai vezi."

„Înţeles."

„Poţi sa pleci, dar nu uita cuvintele mele."

„Nu uit."

McKie, ştiind ca dansul morţii nu putea sa ramina neterminat, o opri:

„Ceylang!"

Încet, cu reticenţa, ea îşi întoarse privirea spre el.

„Uita-te bine la mine, Ceylang. Sînt ceea ce speri tu sa devii într-o buna zi. Dar te previn: daca nu-ţi vei lepada pielea de wreava, nu vei reuşi niciodata s-ajungi legista." Facu un semn scurt cu capul. „Acum poţi sa pleci."

În foşnetul robei fluide, ea se supuse; dar mandibulele de lupta rămaseseră scoase, iar vîrfurile lor otrăvitoare luceau. McKie ştia ca, undeva, în salaşul triadei, o mica vietate cu pene avea să moară curînd, cu venele arse de otrava stăpînei sale. Abia în clipa aceea avea să ia sfîrşit dansul morţii şi Ceylang va putea să-şi retragă mandibulele. Ura însa avea să rămînă.

După ce uşa se închise în spatele robei roşii, McKie repuse calm cartea şi pumnalul la locul lor, în caseta, apoi se întoarse spre Aritch. Din acest moment discuţia avea sa se poarte cu adevărat ca între legist şi client, fără nici un fel de sofistica, şi amîndoi ştiau asta.

„Ce l-ar putea îndemna pe Înaltul Magistru al ilustrei Încrengături Mergătoare să provoace ruina măreţei Arcade a Civilizaţiei?"

Se adresase ca unui egal, pe un ton de conversaţie.

Aritch părea să întîmpine dificultăţi cu adaptarea la noua situaţie. Gîndurile lui erau uşor de ghicit. Dacă McKie asistase la Ritualul Purificării, trebuia să-l accepte ca gowachin. Dar McKie **nu era** gowachin. Pe de alta parte, fusese admis în barou..., iar daca fusese martor la acel ritual sacru...

După un moment de tăcere, Aritch întrebă:

„Unde ai asistat la ritual?"

„A fost îndeplinit de încrengătura care m-a găzduit pe Tandaloor."

„Capetele Uscate?"

„Da."

„Ştiau că eşti de faţă?"

„Fusesem invitat."

„Cum ai făcut ca să-ţi lepezi pielea?"

„M-au jupuit de viu şi au păstrat bucăţelele."

Aritch îşi îngădui un răgaz pentru a digera răspunsul. Capetele Uscate avansaseră pionul lor, în secret, pe eşichierul politicii gowachine, dar acum secretul fusese dat la iveală. Trebuia să reflecteze la implicaţiile acestui fapt. De ce acţionaseră astfel? Ce sperau să cîştige? Murmură:

„Nu ai tatuaj."

„N-am cerut oficial să devin membru al Capetelor Uscate."

„De ce?"

„Obedienţa mea primară este faţă de BirSab."

„Capetele Uscate ştiu asta?"

„O încurajează."

„Dar ce motiv i-a putut îndemna să..."

McKie zîmbi.

Aritch dădu din cap, privind în direcţia nişei murale, acoperite cu o perdea, de la celălalt capăt al sanctuarului. Asemanarea lui McKie cu Zeul Batracian?

„Nu era un motiv suficient."

McKie ridică din umeri.

Aritch meditâ cu voce tare:

„Capetele Uscate l-au susţinut pe Klodik cînd a comis crima pentru care-ai..."

„N-a fost o crimă."

„Ai dreptate. De vreme ce ai obţinut achitarea lui Klodik. Şi, ca urmare a acestei izbînzi, Capetele Uscate te-au invitat să asişti la Ritualul Purificării."

„Un gowachin care aparţine BirSab-ului nu-şi poate disocia obedienţele."

„Dar un legist nu trebuie să fie decît în slujba legii!"

„Legile BirSab-ului şi ale gowachinilor nu sînt în conflict."

„Așa ar vrea Capetele Uscate să ne facă să credem."

„Așa cred mulți gowachini."

„Numai că afacerea Klodik n-a fost o adevărată încercare."

În mintea lui McKie se făcu deodată lumină: ceea ce regreta Aritch era mai mult decît un pariu pierdut. Împreună cu banii, își plasase și speranțele. Era momentul să reorienteze această conversație.

„Sînt legistul tău."

Cu un aer resemnat, Aritch răspunse:

„Ești."

„Legistul tău dorește explicații in legătura cu problema dosadiană."

„O problemă nu există, decît dacă există destula lume care să se intereseze de ea." Aritch se uită la caseta de pe genunchii lui McKie. „Deocamdată ne preocupă diferențele de valoare, schimbarile de valoare."

McKie nu crezu nici o clipă că acesta era conținutul apărarii gowachine, însă cuvintele lui Aritch îi oferiră un mic răgaz. Gowachinii aveau, față de legea lor și față de orice formă de guvernare, o atitudine formată dintr-un curios amestec de respect și lipsă de respect. La bază domneau ritualurile lor imuabile, dar, în afară de asta, totul rămînea la fel de fluid ca oceanele în care avusese loc evoluția lor. Dincolo de ritualuri, ceea ce se urmărea era atingerea fluidității constante. Cu gowachinii nu te puteai angaja niciodată pe teren bătătorit. Ei reacționau mereu în mod diferit... cu religiozitate. Era în natura lor. **Orice bază e temporară. Legea este făcută pentru a fi schimbată.** Acesta era catehismul lor. **Arta legistului este de a ști în fiecare clipă unde pune piciorul.**

„Capetele Uscate au o concepție diferită", rosti McKie.

Aritch se posomori. Ventriculele lui respiratorii vibrara, semn că avea să vorbească **din adîncul stomacului.**

„Co-simțitorii au forme atît de variate: wreavii (aruncă o privire spre ușa), sobaripii. laclacii, calebanii, panSpechii, chitherii, taprisioții, palenkii, oamenii și noi, gowachinii... atîtea și-atîtea... Diferențele dintre noi nu le-ar putea număra nimeni."

„După cum nu se pot numara picaturile de apă dintr-un ocean."

Aritch emise un fel de mormait, apoi spuse:

„Unele boli pot traversa barierele dintre specii."

McKie îl privi cu uimire. Să fi fost planeta Dosadi o staţiune medicală experimentală? Imposibil! N-ar fi avut nici un motiv să ascundă acest lucru. Secretul nu putea decît să anuleze orice efort de studiere a unei probleme comune. Gowachinii ştiau asta.

„Voi nu studiaţi patologia umano-gowachină."

„Există maladii care afectează psihismul şi care nu pot fi atribuite nici unui agent fizic."

McKie stătu pe gînduri. Deşi definiţiile gowachine erau uneori greu de conceput, ele lăsau rareori loc pentru comportări aberante. Gowachinii erau foarte severi în această privinţă. Cel care încerca o deturnare a ritualului era imediat omorît. De aceea relaţiile lor cu alte specii puteau deveni extrem de delicate.

Aritch continuă:

„Fricţiuni psihologice înspăimîntătoare survin cînd specii divergente se întîlnesc şi sînt constrînse să se adapteze la noi moduri de viaţă. Vrem să cunoaştem mai bine această arenă comportamentală."

McKie dădu din cap. Unul dintre foştii săi profesori de la Capetele Uscate îi spusese: „Oricît ar fi de dureros, viaţa trebuie să se adapteze sau să dispară."

Era o revelaţie profundă cu privire la maniera în care gowachinii aplicau asupra lor înşişi propriile lor concepţii. Legea era schimbătoare, dar fundamentele ei nu suportau nici cea mai mică modificare. „Altminteri, cum am mai şti unde sîntem şi de unde venim?" Pe de altă parte, confruntările cu alte specii modificau fundamentele. Viaţa se adapta... de bunăvoie sau cu forţa.

McKie îşi alese cu grijă cuvintele:

„Experienţele cu caracter psihologic întreprinse asupra unor indivizi sau grupuri de indivizi care nu şi-au dat consimţămîntul în cunoştinţă de cauză au fost dintotdeauna ilegale... chiar şi la gowachini."

Aritch nu acceptă argumentul:

„În toate regiunile Co-simţirii pot fi găsite nenumărate precedente, mai ales în domeniile cercetării biomedicale şi al ştiinţelor comportamentului, cînd co-simţitorii au servit drept subiecte de experienţă."

„Dar prima întrebare care se pune este, întotdeauna: cît de mare e riscul cunoscut la care sînt supuse subiectele?"

„Dragul meu legist, știi foarte bine ca expresia **consimțământ în cunoștință de cauză** implica faptul ca experimentatorul cunoaște dinainte natura exacta a riscurilor și ca le poate descrie cu precizie subiectelor experimentului său. Or, te întreb, cum sa fie cu putința un asemenea lucru cînd experimentul are ca scop tocmai să descopere ceea ce nu este cunoscut? Cum să evaluezi un risc care nu poate fi prevazut?"

„Supui proiectul mai multor experți cu autoritate în domeniul respectiv", răspunse McKie. „Ei pun în balanța experimentul propus și avantajele care-ar putea decurge în urma punerii sale în aplicare."

„Da, știu. Supunem propunerea noastra altor cercetatori, unor inși care, prin însași **misiunea** lor și ideea pe care-o au despre identitatea lor, sînt încredințați ca pot ameliora soarta tuturor creaturilor co-simțitoare. Am să te-întreb ceva, legistule. Crezi ca o comisie alcatuita din asemenea personalități refuza multe cereri de cercetări experimentale?"

McKie începea să vada unde voia să ajunga Aritch. Vorbi cu precauție:

„Unele proiecte sînt respinse, desigur. Dar voi n-ați supus programul vostru dosadian nici unei instanțe externe autorizate. N-ați făcut-o pentru a păstra secretul față de concetațenii voștri sau față de ceilalți co-simțitori?"

„Ne-am temut de-un refuz, daca ar fi fost încunoștiințate și celelalte specii."

„Proiectul vostru a fost aprobat de majoritatea gowachinilor?"

„Nu, dar știi la fel de bine ca mine că acordul majorității, în domeniul experimental, nu oferă nici o garanție contra cercetărilor periculoase."

„Proiectul Dosadi s-a dovedit periculos?"

Aritch rămase tacut timp de cîteva respirații lungi, apoi răspunse:

„S-a dovedit periculos."

„Pentru cine?"

„Pentru toata lumea."

Era un răspuns neașteptat, care adăuga o nouă dimensiune comportării lui Aritch. McKie hotărî să exploreze filonul.

„Acest proiect a fost, așadar, aprobat de o minoritate gowachina, dispusă să accepte un raport avantaj-risc deosebit de periculos."

„Ai un mod de a pune problema, McKie, ce presupune o culpabilitate de un gen aparte."

„Dar s-ar putea găsi, în Co-simțire, o majoritate care să fie de acord cu definiția mea?"

„Dacă e informată."

„Înțeleg. Acceptînd un asemenea risc, ce avantaje nădăjduiați să obțineți?"

Aritch scoase un mîrîit.

„Te asigur, legistule, că am folosit numai voluntari și numai oameni și gowachini."

„Ocolești întrebarea."

„Nu fac decît să-ntîrzii răspunsul."

„În cazul acesta, spune-mi dacă le-ați explicat clar voluntarilor respectivi că aveau de ales, că puteau să refuze. Erau la curent cu pericolele la care puteau fi expuși?"

„N-am încercat să-i speriem... nu."

„I-a păsat cuiva dintre voi de libertatea de opțiune a acestor **voluntari?**"

„Atenție la modul în care ne judeci, McKie. Există o tensiune fundamentală între știință și libertate, indiferent de modul în care e considerată știința de cei care-o practică sau de modul cum e percepută libertatea de cei care cred că o au."

Aceste cuvinte îi amintiră lui McKie unul dintre cele mai cinice aforisme gowachine: **A crede că ești liber este mai important decît a fi liber**. Replică:

„Nu le-ați spus întregul adevăr despre această experiență."

„E un punct de vedere."

McKie stătu cîteva clipe pe gînduri. Nu știa ce anume putuseră face gowachinii pe Dosadi, dar începea să aibă bănuiala că era vorba de ceva infam. Cînd reluă discuția, nu reuși să ascundă prea bine temerile strecurate în glas.

„Să revenim la întrebarea mea despre avantajele la care-ați sperat."

„Dragul meu legist, avem de mult timp o sinceră admirație față de specia voastră. Ne-ați transmis una din maximele noastre cele mai verificate: **În nici o specie să nu te încrezi mai departe de propriul ei interes.**"

„Nu-i un motiv suficient pentru..."

„Mai e o regulă pe care noi am extras-o din maxima voastră: **Înţelept este să-ţi orientezi astfel acţiunile, încît interesele altor specii să coincidă cu cele ale speciei tale."**

McKie îl privi lung pe Înaltul Magistru. Secătura asta bătrînă de gowachin încerca să-i propună o înţelegere umano-gowachină în vederea înăbuşirii scandalului? Se încumeta la un asemenea gambit? Care era amploarea eşecului dosadian?

Cu voce tare, întrebă:

„Ce avantaje aţi sperat să obţineţi? Insist să-mi răspunzi."

Aritch se cufundă mai adînc în caniscaunul său, care se adaptă imediat noii poziţii. Înaltul Magistru îl măsură pe McKie cu privirea, înainte de a murmura:

„Joci partida asta mai bine chiar decît speram noi."

„Pentru voi, legea şi guvernarea sînt un joc. Eu însă vin de pe o altă arenă."

„Biroul."

„Ceea ce nu mă împiedică să fiu şi legist."

„Eşti legistul **meu?"**

„Sînt legat prin Jurămîntul Cărţii. Nu ai încredere în..."

McKie tăcu brusc, copleşit de o revelaţie neaşteptată. Sigur că da! Ar fi trebuit să se gîndească de la bun început. Gowachinii ştiau de mult că afacerea Dosadi va apărea într-o bună zi pe scena juridică...

„Încredere în ce?" vru să ştie Aritch.

„Ajunge cu subterfugiile!" izbucni McKie. „Cînd aţi făcut din mine un legist, eraţi deja cu gîndul la problema dosadiană. Iar acum acţionaţi ca şi cum n-aţi mai avea încredere în propriul vostru plan."

Aritch îşi încreţi buzele.

„Ciudat... Eşti mai gowachin decît un gowachin."

„Ce avantaje aţi sperat să obţineţi cînd v-aţi asumat acest risc?"

Degetele lui Aritch se răsfirară, întinzînd membranele dintre ele.

„Am sperat, mai ales, să încheiem repede cercetările şi să obţinem avantaje de natură a pune stavilă protestelor pe care, în mod inevitabil, aveau să le suscite. Dar iată că au trecut peste douăzeci de generaţii de-ale voastre – nu douăsprezece sau cincisprezece, cum v-aţi închipuit

voi – de cind am luat in miinile noastre acest fier inroşit in foc. Avantaje? Desigur, ar fi citeva, dar nu indraznim nici sa le folosim, nici sa-i eliberam pe dosadieni din robie, de teama sa nu ridicam un uragan de intrebari, la care n-am putea sa raspundem fara a ne dezvalui... sursele."

„Avantajele!" insista McKie. „**Legistul tău** e cel care-ţi cere raspunsul!"

Aritch exala prin ventricule o răsuflare tremuratoare.

„Calebana ce controleaza accesul pe Dosadi este singura care cunoaşte coordonatele planetei. Dar nu are dreptul sa le dezvaluie nimanui. Dosadi este populata numai de oameni şi gowachini. Nu exista decît un singur oraş, Chu, a carui populaţie a atins cifra de nouazeci de milioane de locuitori, aproape egal impărţiţi intre cele doua specii. Cam de trei ori mai mulţi traiesc in afara oraşului, in teritorii desemnate cu denumirea generica de Periferie. Aceştia insa nu sînt incluşi in experiment. Oraşul Chu propriu-zis se intinde pe circa opt sute de kilometri patraţi."

Gindul la densitatea populaţiei il năuci pe McKie. Trebuiau sa fie cîteva milioane pe kilometru patrat! Era greu de imaginat. Chiar construind vertical... şi subteran... Existau, cu siguranţa, privilegiaţi care dispuneau de suficient spaţiu, insa ceilalţi... Pe toţi Zeii din ceruri! Un asemenea loc trebuie ca gemea literalmente de fiinţe care n-aveau alta scapare de promiscuitatea generala decît, poate, refugiul in acea misterioasa Periferie. McKie ii expuse aceste reflecţii lui Aritch, care le confirma:

„Densitatea populaţiei este extrem de ridicata in anumite sectoare. Dosadienii le numesc «iepurarii», din motive pe care le poţi lesne inţelege."

„Dar de ce? Cînd au o intreaga planeta la dispoziţie..."

„Dosadi este toxica pentru ambele noastre specii. Toata hrana provine din uzinele hidroponice de o concepţie speciala, situate in inima Chu-ului. Gestiunea uzinelor şi distribuţia alimentelor sînt controlate de indivizi care sînt adevărate capetenii de razboi. Totul este organizat in maniera cvasi-militara. Însa expectanţa de viaţa in interiorul oraşului este de patru ori mai mare decît în afara lui."

„Dar spuneai ca populaţia de la Periferie e mult mai numeroasa decît..."

„Se înmulțesc ca animalele în călduri."

„Sincer să fiu, nu văd ce avantaje ați nădăjduit să obțineți de pe urma unei asemenea..."

„Sub presiune, viața-și dezvăluie proprietățile intrinseci."

McKie cugetă la cuvintele Înaltului Magistru. Imaginea pe care și-o făcea despre Dosadi era cea a unei mase într-un permanent clocot. Încerca să-și reprezinte capetele de război... zidurile de apărare... locuitorii, câțiva trăind și lucrînd într-un spațiu relativ îmbelșugat, în vreme ce restul... Pe toți Zeii! Era, pur și simplu, o demență, într-un univers unde mai multe planete, perfect locuibile, nu erau populate decît de cîteva mii de indivizi. Venindu-și în fire, i se adresă Înaltului Magistru cu voce taioasă:

„Aceste proprietăți intrinseci, **avantajele** pe care le-ați urmărit... te rog să le definești."

Aritch își îndreptă brusc poziția.

„Am descoperit noi moduri de asociere, noi elemente de motivație și pîrghii nebănuite, care permit acționarea asupra unor populații întregi."

„Te rog să procedezi la enumerarea clară și completă a tuturor acestor descoperiri."

„Puțină răbdare, legistule. Puțină răbdare."

De ce încerca Aritch să tărăgăneze? Avantajele respective erau atît de neînsemnate față de atrocitățile pricinuite de experiment? McKie schimbă tactica:

„Spui că planeta este nocivă. De ce nu retrageți locuitorii, în grupuri restrînse și, dacă este nevoie, supunîndu-i unei operații de ștergere a memoriei, pentru a-i reintegra Co-simțirii în calitate de noi..."

„Nu îndrăznim s-o facem! În primul rînd, dosadienii au dobîndit un fel de imunitate la ștergerea memoriei. E unul dintre efectele secundare produse de substanțele toxice care se strecoară totuși în alimentația lor. Iar în al doilea rînd, dat fiind ce-au devenit ei după traiul dus pe Dosadi... Cum să-ți explic?"

„De ce nu încearcă să părăsească Dosadi cu mijloace proprii? Presupun că-i împiedicați să folosească Porțile calebane, dar mai există și mijloacele tradiționale, rachetele..."

„Nu-i lasam noi. Entitatea noastră calebană a înconjurat planeta cu ceea ce ea numeşte o bariera tempokinetică. Dosadienii nu pot trece de ea."

„Pentru ce faceţi asta?"

„Mai degraba vom distruge planeta, cu locuitorii ei cu tot, decît să-i vedem raspindindu-se pe cuprinsul Co-simţirii."

„Dar ce-i atît de îngrozitor la ei, încît să aveţi în vedere o asemenea extremă?"

Aritch se cutremură.

„Am creat un monstru."

Toate guvernele sînt în mîinile unor mincinoşi şi nimic din ceea ce spun aceştia nu trebuie să fie crezut.
Cuvinte atribuite unui jurnalist uman din era veche

Traversînd cu paşi repezi acoperişul spiralei de parcare de lînga biroul ei de Conectoare Principală, Jedrik nu se putea împiedica să se gîndească, în această după-amiază posomorîtă, că era pe punctul de a folosi pentru ultima dată un privilegiu încă ataşat funcţiei sale. În clădirea aflată sub picioarele ei erau garate, fiecare la capătul unei grapine din mijlocul platoului-conveier, vehiculele particulare ale negustorilor de putere şi ale favoriţilor lor. Aparatele mergeau de la **corvelele** de mare capacitate, rezervate potentaţilor şi încărcate cu blindaje şi arme supranumerare, pînă la micile **glisoare** negre, atribuite funcţionarilor ca ea. Ex-favorita Jedrik nu-şi făcea iluzii. Ştia că, astăzi, va urca pentru ultima oară în maşina care-o scutise, atît de des, de aglomeraţia turbată şi neplăcerile trotuarelor subterane, la orele de vîrf ale dimineţii şi serii.

Îşi sincronizase cu precizie momentul plecării. Altminteri, cei care aveau drept la corvele n-ar fi pregetat să repartizeze deja altcuiva glisorul ei şi şoferul aferent. Acesta din urmă, Havvy, constituia, de altfel, obiectul central al acestei ultime deplasări, care se înscria într-un spaţiu cronologic extrem de redus.

Jedrik simţea că evenimentele începeau să se deruleze într-un ritm accelerat. Abia azi-dimineaţa dezlănţuise moartea asupra unui număr de cincizeci de oameni. Acum, bulgărele de zăpadă era pe cale să se transforme în avalanşă.

Terasa parking-ului fusese sumar reparată după recentul atentat comis de trei terorişti periferici. Fără a-şi încetini pasul, Jedrik ocoli mai multe sparturi, pentru a ajunge la tubul de acces în parcare. În faţa intrării, se opri şi aruncă o privire spre vest, unde se înălţau pereţii stîncoşi care înconjurau Chu-ul. Soarele, deja pe punctul de-a asfinţi îndărătul falezelor, arunca o strălucire aurie, uşor voalată de

perdeaua laptoasă a Zidului Zeilor. În starea de angoasă receptivă în care se afla de cîteva ore, i se păru că nu privea soarele, ci un ochi malefic, care-o urmărea din văzduh.

La ora asta, rotoclasoarele din biroul ei trebuie că se făcusera deja scrum în urma intervenției intempestive a broscoilor riioși de la Rezervele de Muncă. Avea să mai treacă un timp pînă ce aceștia își întocmeau rapoartele, pînă ce rapoartele își croiau drum pe coridoarele ierarhiei și pînă ce se găsea cineva care să-și asume responsabilitatea unei decizii.

Făcu un efort pentru a-și împiedica gîndurile să se disloce în umbre tremurătoare. După distrugerea rotoclasoarelor, celelalte indicii aveau să se acumuleze cu repeziciune. Anturajul Electorului va începe să aibă din ce în ce mai multe bănuieli. Dar și asta făcea parte din planurile ei cu multiple fațete suprapuse.

Brusc, pătrunse în acces, coborî pînă la nivelul locului ei de parcare și reperă, pe deasupra pasarelelor, glisorul ei, atîrnînd printre celelalte. Havvy ședea pe capota înclinată, cu umerii cocîrjați, într-o atitudine care-l caracteriza. Perfect. Havvy se purta conform așteptărilor. Acum, ea trebuia să procedeze cu o oarecare finețe, deși nu se aștepta la vreun obstacol real din partea unei persoane atît de rudimentare și transparente ca Havvy. Ceea ce n-o împiedica să-și strecoare mîna dreaptă în buzunarul în care ascunsese o armă minusculă, dar eficientă. Nu mai putea lăsa nimic să-i stea-n cale, în momentul de față. Își alesese și formase cu grijă locotenenții, însă nici unul nu se ridica realmente la înălțimea propriilor ei aptitudini. Forța armată constituită în vederea acestui moment avea nevoie de ea pentru a primi impulsul care, poate, avea să smulgă victoria în zilele următoare.

De acum, trebuie să plutesc ca o frunză deasupra uraganului.

Havvy era cufundat în lectură. Cu siguranța că citea una dintre cărțile pseudo-profunde, de care se prefăcea întotdeauna interesat, dar pe care nu le înțelegea. În timp ce citea, își frămînta buza de jos între arătător și degetul mare, prezentînd imaginea cuiva absorbit de profunde meditații intelectuale. Însă nu era decît o imagine. Nu se trăda prin nici un semn c-ar fi auzit-o venind. Un ușor curent de aer dădea să întoarcă paginile, pe care Havvy le ținea cu un deget. Jedrik nu era încă destul de aproape pentru a deslușî titlul cărții, dar nu se îndoia că figura printre lucrările puse la index, care circulau clandestin,

ca mai toate lecturile lui. Pentru el, cam asta era culmea în materie de risc pe care şi-o putea asuma. Nu era mare lucru, însă îl aureola cu un oarecare prestigiu. O altă imagine pe care se străduia s-o cultive.

Se apropiase acum suficient pentru a-i distinge detaliile fizionomiei. Ar fi trebuit deja să ridice capul la auzul paşilor ei, dar el rămînea absorbit de lectură. Havvy avea ochi mari şi căprui, despre care era încredinţat că ştie să-i folosească pentru a da impresia de inocenţă. Dar adevărata sa inocenţă era mult mai profund ancorată decît nevolnicele lui tentative de inducere în eroare. Lui Jedrik nu-i era deloc greu să-şi imagineze scena, în cazul în care unul dintre agenţii lui Broey l-ar fi surprins pe Havvy în această postură.

„Carte pusă la index?" s-ar fi mirat Havvy, servindu-se de ochii săi căprui, pînă la limita ineficienţei lor inocente. **„Nu credeam să mai existe aşa ceva. Eram sigur că le-aţi ars pe toate. Pe-asta mi-a dat-o un tip, pe stradă, cînd l-am întrebat ce citeşte."**

Iar spionul Electorului ar fi continuat, abia ascunzîndu-şi o grimasă sarcastică: **„Şi nu ţi s-a părut suspect un astfel de cadou?"**

Dacă lucrurile ajungeau vreodată la asta, dificultăţile s-ar fi acumulat, pentru Havvy, pe căi pe care el nu le-ar fi bănuit niciodată. Ochii săi căprui, **inocenţi**, nu i-ar fi înşelat pe agenţii Electorului, după cum nu puteau s-o înşele pe ea. Din această perspectivă, putea da şi o altă interpretare faptului că Havvy era cel care-i adusese cheia Zidului Zeilor, acest faimos Jorj X. McKie.

Havvy o abordase cu aerul său de conspirator de duzină:

„Periferia vrea să ne trimită un nou agent. Ne-am gîndit că poate te-ar interesa..."

Fiecare informaţie pe care i-o divulgase apoi în legătură cu vestea atît de bizar anunţată, fiecare întrebare la care el răspunsese cu transparenţa lui candoare, sporiseră tensiunea, mirarea şi înflăcărarea ce puseseră stăpînire pe ea.

La toate acestea se gîndea în timp ce se apropia de el.

Havvy îi simţi în sfîrşit prezenţa şi-şi ridică ochii. Recunoscîndu-o, avu o reacţie neaşteptată: o mişcare de retragere pe jumătate schiţată, ca şi cînd s-ar fi pus în gardă. Închise cartea.

„Ai venit mai devreme."

„După cum ţi-am şi spus."

Această nouă atitudine la Havvy o surprinse şi-i redeşteptă îndoieli mai vechi. Nu-i rămînea, ca linie de acţiune, decît atacul.

„Numai broaştele rîioase nu-şi ies niciodată din obişnuinţe", zise ea.

Privirea lui Havvy săgetă în stînga şi-n dreapta, apoi reveni la ea. Nu se aşteptase la atîta cutezanţă din partea lui Jedrik. Riscul, de data asta, era prea precis pentru gustul său. Electorul avea urechi peste tot. Lui Jedrik însă reacţia lui Havvy îi spuse tot ce voia să ştie. Făcu un semn de nerăbdare, arătînd spre glisor.

„Să mergem."

Havvy vîrî cartea în buzunar, coborî de pe capotă şi-i deschise portiera. Gesturile lui erau o idee prea bruşte. Butoniera uneia dintre mînecile jachetei sale cu dungi verzi se agăţă de minerul uşii. O desprinse cu o grabă stîngace.

Jedrik se strecură în harnaşamentul pentru pasager. Havvy trînti portiera, poate puţin prea tare. Era nervos. Perfect. Îşi ocupă locul în faţa barei de control, la stînga ei, şi i se adresă privind drept înainte:

„Încotro?"

„Ia-o în direcţia apartamentului."

El avu o uşoară ezitare, apoi activă conveierul cu grapine. Glisorul oscilă, se puse în mişcare şi alunecă încet pe rampa de acces către stradă.

Cînd ieşiră din semiobscuritatea spiralei de parcare, mai înainte chiar ca ghearele grapinei să-i elibereze pentru a-i lăsa să se propulseze cu mijloacele proprii, Jedrik îşi întări hotărîrea de a nu arunca nici o privire înapoi. Blocul Conectorilor aparţinea, de acum înainte, trecutului ei. Nu mai era decît o structură de piatră cenuşii-verzui printre atîtea alte edificii uriaşe, despărţite, pe alocuri, de stîncile falezelor sau de braţele fluviului. Această parte a existenţei ei se încheia. Trebuia s-o extirpe şi era preferabil ca operaţia să fie făcută curat. Mintea ei trebuia să rămînă limpede, pentru ceea ce avea să urmeze. Şi ceea ce avea să urmeze era, pur şi simplu, războiul.

Nu se întîmpla prea des ca o forță de război să se ridice din mijlocul maselor dosadiene pentru a-și disputa locul în structurile puterii. Forța pe care o ridicase Jedrik avea să vire groaza în milioane de indivizi; deocamdată însă o interesau numai temerile cîtorva dintre ei, iar primul vizat era Havvy.

Pilota cu stăpînirea obișnuită, perfect competent, dar nu mai mult decît atît. Asta însă nu împiedica falangele sale să fie albe în jurul barei și mușchii să-i tresară sub piele. Era clar că alături de ea se afla același Havvy, pe care-l cunoștea prea bine, și nu una dintre acele entități malefice și perfide, înveșmîntate în carne dosadiană. În asta consta utilitatea lui Havvy, dar și punctul său slab. Purta stigmatul Dosadiei. Era patat, corupt. Asta nu trebuia să se întîmple și cu McKie.

Havvy părea să aibă destul bun simț ca să se teamă de ea. În timp ce observa peisajul din jur, Jedrik lăsă să crească tensiunea. Circulația era redusă. Celelalte vehicule erau, toate, blindate. În spatele fiecărui tunel de acces se ghiceau, în umbră, ochi la pîndă și arme ațintite. Dar totul avea un aer normal. Era încă prea devreme ca să răsune alarma generală pentru urmărirea unei Conectoare fugare.

Traversară fără probleme primul post fortificat. Garzile, nonșalante dar eficiente, abia dacă aruncară o privire în direcția glisorului și brasardelor de identificare ale ocupanților. Nu era decît o operație de rutină.

Pericolul, cu activitățile de rutină, își spunea Jedrik, era că deveneau foarte repede plictisitoare. Plictiseala atrofiază simțurile. Era un lucru asupra căruia ea și colaboratorii ei nu încetau să-i pună în gardă pe combatanții de a căror instrucție se ocupau. Noua armată care avea să se ivească pe scena dosadiană avea să provoace destule surprize.

Pe măsură ce se îndepărtau de centru, străzile deveneau mai largi, mai degajate. Începeau să apară grădini ornamentale, cu plante veninoase, dar splendide. Frunzișul, în umbră, avea culori purpurii. Sub tufișuri, solul descoperit sclipea de picături corozive, unul dintre mijloacele modeste ale Dosadiei de a-și apăra teritoriul. Dosadi oferea multe învățături celor doritori să învețe.

Jedrik întoarse capul, pentru a-l studia mai bine pe Havvy. Părea absorbit de pilotarea mașinii, lăsînd impresia unei rezerve de energie. Cam asta era tot ce putuse Havvy să-nvețe. S-ar fi zis că era conștient de propriile sale lacune și-și dădea seama, cu siguranță, că multă lume se întreba cum de obținuse postul de șofer, chiar la un eșalon mediu, cînd iepurăriile gemeau de inși gata să se sfîșie pentru a urca o treaptă în ierarhie. Fără doar și poate, Havvy deținea informații secrete, pe care le vindea pe o piață ocultă. Această piață ocultă trebuia ea s-o exploreze, acum. Iar demersul ei trebuia să pară puțin neîndemînatic, ca și cînd ar fi fost tulburată de ceva întîmplat în cursul zilei.

„Am putea fi ascultați?" întreba ea.

Faptul n-avea nici o importanță pentru planurile ei, dar întrebarea era genul de stîngăcie pe care Havvy avea să-l interpreteze exact așa cum voia ea.

„Am neutralizat sistemul de transmisiuni ca și ultima dată", răspunse el. „Dacă vrea cineva să verifice, va crede că-i vorba de-o defecțiune."

Asta numai tu ai fi în stare s-o crezi, gîndi ea.

Era întocmai nivelul de răspuns infantil la care se obișnuise să se aștepte de la Havvy. Dar îi acceptă mutarea, sondînd-o cu neprefăcuta curiozitate:

„Te-ai gîndit că vom avea de discutat, azi, între patru ochi?"

Havvy fu pe punctul de a-i arunca o privire uimită, dar își lua seama și zise:

„Da' de unde! Simplă precauție. Mai pot să-ți vînd o informație."

„Dar mi-ai **dat** informația despre McKie."

„Doar ca să-mi demonstrez valoarea."

O, Havvy! De ce mai încerci?

„Hotărît lucru, ai calități nebănuite", spuse ea, fiind sigură că el nu va sesiza nici cea mai mică ironie. „Și ce informație ai de vînzare?"

„Tot în legătura cu acest McKie."

„I-auzi!"

„Te interesează?"

„Să fiu eu singurul tău client, Havvy?"

Muşchii umerilor lui tresăriră, în timp ce degetele i se încleştară şi mai tare în jurul barei de control. Tensiunile din glasul său nu lăsau loc nici unei erori de interpretare.

„Livrata la locul potrivit, informaţia pe care-o deţin mi-ar putea asigura vreo cinci ani de viaţa fără probleme – mîncare, locuinţa buna şi aşa mai departe."

„Pai, daca-i aşa, de ce n-o vinzi într-un asemenea loc?"

„N-am spus că **pot** s-o vînd. Sînt cumparatori şi cumpărători."

„Inclusiv cei care iau fără să plătească, nu?"

Nu era nevoie să-i dea raspuns, şi fu mai bine aşa. O bariera se lasa în faţa glisorului, silindu-l pe Havvy să frîneze brusc. Vreme de-o clipa, frica puse stăpînire pe Jedrik şi ea simţi cum acţionau reflexele care-o împiedicau să se tradeze. Apoi observa că nu era decît un baraj obişnuit, destinat să permită trecerea unui transport de materiale de reparaţii, care traversa şoseaua.

Jedrik îşi arunca privirea pe fereastra din dreapta. Interminabilele lucrări de reparare şi consolidare ale fortificaţiilor oraşului aveau loc, aici, la nivelul imediat inferior. Daca memoria n-o înşela, acesta era al optulea zid de protecţie din sectorul sud-vestic. Vacarmul ciocanelor care spargeau piatra umplea strada. Totul era acoperit cu praful cenuşiu ce plutea în aer. Simţi mirosul de cremene arsă cu un uşor iz metalic, de care nu scăpai aproape nicăieri, în Chu. Era mirosul morţii prin otrăvire, pe care Dosadi nu înceta să-l servească locuitorilor ei. Jedrik îşi strînse buzele şi continua să respire, cu inspiraţii scurte, pe nas, observînd într-o doară că toţi muncitorii erau oameni din iepurarii şi că aproape o treime o formau femeile. Nici una dintre ele nu părea să aibă mai mult de cincisprezece ani. Aveau deja, în privire, acea lucire dură şi circumspecta, pe care cei născuţi în iepurarii o păstrau toată viaţa.

Un tînar şef de echipa trecu tîrînd după el un subaltern în etate, cu umerii încovoiaţi şi par rar, cărunt. Bătrînul îl urma cu intenţionata încetineala şi tînarul şef dădea semne de nerăbdare, îndemnîndu-l să meargă mai iute. Implicaţiile subtile ale relaţiei astfel dezvăluite îi scăpau, probabil, în totalitate, lui Havvy, gîndi Jedrik. Trecînd pe lînga una din muncitoare, şeful o măsura din cap pînă-n picioare, cu interes. Femeia îi surprinse privirea şi începu să lovească şi mai abitir cu ciocanul. Şeful îi spuse ceva adjunctului său vîrstnic, care se duse

apoi să-i vorbească tinerei muncitoare. Aceasta surîse, se uită spre şef şi dădu din cap. Cei doi bărbaţi îşi continuară drumul, fără a mai întoarce privirea. Toată povestea nu i-ar fi atras atenţia lui Jedrik, dacă tînăra n-ar fi avut o izbitoare asemănare cu o femeie pe care o cunoscuse... şi care, acum, era moartă, ca atîtea dintre fostele ei camarade.

Se auzi sunetul unui clopot şi bariera se ridică.

Havvy porni mai departe, aruncîndu-i o privire şefului de echipă, cînd trecură pe lîngă el. Privirea rămase fără ecou şi Jedrik îşi dădu seama că omul îşi formase o părere despre ocupanţii glisorului, cu mult înainte.

Reluă conversaţia cu Havvy de unde-o lăsase.

„Ce te face să crezi că ai putea scoate mai mult de la mine, decît de la altcineva?"

„Nu mai mult... Dar cu tine sînt mai puţine riscuri."

Vocea lui, instrumentul nevinovat care spunea atît de multe despre Havvy, avea accentul sincerităţii. Ea scuturâ din cap.

„Vrei să-mi asum eu riscul de a vinde mai sus?"

După o pauză destul de îndelungată, Havvy spuse:

„Cunoşti vreo cale mai puţin primejdioasă în ceea ce ma priveşte?"

„Aş fi nevoită să te implic, undeva, pe parcurs, pentru verificare."

„Dar atunci m-aş afla deja sub protecţia ta."

„Ce motiv aş avea să te protejez, dacă nu-mi mai eşti de folos?"

„Îţi închipui că asta-i singura informaţie pe care pot s-o obţin?"

Jedrik îşi îngădui un suspin, întrebîndu-se de ce continua acest joc inutil.

„Am putea da, amîndoi, peste unul din cei care nu obişnuiesc să plătească, Havvy."

El nu comentă. De bună seamă, luase în considerare această posibilitate în planurile jocului său ridicol.

Trecură pe lîngă o clădire masivă, din cărămidă brună, în stînga. Strada pe care mergeau ocoli în pantă ascendentă clădirea şi dădu într-o piaţă aglomerată, la nivelul imediat superior. La dreapta, printre două edificii înalte, Jedrik zări, pentru o clipă, unul dintre canalele

amenajate ale fluviului, apoi construcţiile se îndesirá, închizîndu-i asemenea stîncilor care închideau Chu-ul, devenind tot mai înalte pe măsură ce glisorul urca pantele.

După cum era de aşteptat, Havvy nu putu să-i suporte tăcerea.

„Ce-ai de gînd?" întrebă el.

„Sînt de acord să-ţi plătesc, timp de un an, atîta protecţie cîtă pot eu să-ţi ofer."

„Dar asta-i..."

„Faci cum crezi!"

Tonul ei hotărît nu putea lăsa nici un dubiu, dar nu l-ar fi chemat Havvy dacă s-ar fi dat bătut. Era singura lui însuşire salvatoare.

„N-am putea discuta o..."

„N-avem ce discuta! Dacă nu accepţi preţul, poate c-am să mă servesc fără plată."

„Nu-ţi stă-n obicei!"

„Habar n-ai de nimic. Informatori ca tine se găsesc pe toate drumurile."

„Eşti foarte dificilă cînd e vorba de afaceri."

Din compasiune, Jedrik se înduplecă să-i ofere o mică lecţie:

„Numai aşa poţi să supravieţuieşti. Dar mai bine s-o lăsăm baltă. Informaţia ta e, probabil, un lucru pe care-l cunosc deja sau care nu-mi e de nici un folos."

„Ba valorează mult mai mult decît ce-mi oferi în schimb."

„Asta-i părerea ta, dar eu te cunosc prea bine, Havvy. Nu eşti tu omul care să-şi asume mari riscuri. Riscuri mici, da, cîteodată, riscuri mari, niciodată. Aşa că nu văd ce valoare ar putea avea informaţia pe care vrei să mi-o vinzi."

„Dac-ai şti!"

„Nici nu mă mai interesează, Havvy."

„Ei, asta-i bună! Te tîrguieşti cu mine o oră şi pe urmă o laşi moartă cînd am..."

„Nu m-am tîrguit **deloc!**" exclamă Jedrik. Chiar nu pricepea absolut nimic, nătărăul?

„Dar ai..."

„Havvy! Asculta-mă cu atenție. Nu ești decît un biet copil care crede c-a dat peste cine știe ce secret important. De fapt, nu-i mare lucru, dar e destul de mare ca să te temi tu. Ești incapabil să găsești o cale pentru a vinde informația asta, fără să-ți riști pielea. Și atunci vii la mine. Îți închipui că mă vei folosi drept intermediar. Îți închipui prea mult."

Furia îl împiedica să pună vreun preț pe cuvintele ei.

„Ba risc destul!"

Jedrik nici măcar nu încerca să-și ascundă zeflemeaua din glas:

„Da Havvy, dar nu în privințele în care crezi tu. Dacă vrei risc, uite-aici unul, pe față: spune-mi prețioasa ta informație. Jucăm cu cărțile pe masă. Lasă-mă pe mine să judec. Dacă voi considera că informația ta valorează mai mult decît ți-am oferit deja, îți voi oferi mai mult. Dacă informația mi-e cunoscută sau nu-mi e de nici un folos, nu-ți dau nimic."

„Avantajul e numai de partea ta!"

„Cum se cuvine."

Jedrik îi observă din nou umerii, poziția capului, mușchii încordați sub jacheta strînsă pe trup. Havvy, care se pretindea un produs pur al Rezervelor de Muncă, nu știa nici măcar că tăcerea era paza RM-ului: **Învață tăcerea și vei învăța să auzi.** Dar Havvy era atît de departe de tradițiile RM-ului, încît s-ar fi zis că n-avea deloc experiența iepurariilor. De fapt, nici n-o avusese, decît atunci cînd era prea bătrîn ca să mai învețe ceva. Asta nu-l împiedica să vorbească despre legăturile lui cu Periferia și să se poarte de parcă ar fi fost șeful unei rețele de conspiratori. Avea o slujbă pentru care abia dacă era competent. Și tot ce făcea trăda credința lui nestrămutată că nu dezvăluie nimic esențial despre el unei persoane de calibrul lui Jedrik.

Dacă nu cumva practică o artă minunat cizelată.

Nu putea crede într-un asemenea miracol, dar prudența îi dicta să nu înlăture cu totul posibilitatea. Asta, pe lîngă deficiențele lui evidente, o reținuse să-l folosească pe Havvy drept cheie pentru Zidul Zeilor.

Treceau, acum, prin dreptul cartierului general al Electorului. Jedrik se întoarse și privi escarpa de piatră. Gîndurile ei erau un hățiș spinos, în care fiecare supoziție legată de Havvy impunea un reflex de apărare

cu totul aparte. Un reflex nedosadian. Observa şirurile de muncitori ce coborau treptele spre tunelul de acces al imobilului. Problema pe care i-o ridica Havvy prezenta o ciudata similitudine cu aceea de care ştia că se va lovi Broey cind va trebui să ia o decizie în legatura cu o ex-Conectoare numita Keila Jedrik. Analizase deciziile lui Broey cu un grad de concentrare şi de precizie ce-i pusese la incercare limita aptitudinilor. Şi, facind acest lucru, operase înlauntrul ei schimbari fundamentale, care o făcuseră să devină, într-un mod straniu, nedosadiana. Keila Jedrik nu mai putea fi gasita în PolDem. Dupa cum nu puteau fi găsiţi Havvy sau acel enigmatic McKie. Dar daca ea era capabilă să facă acest lucru...

Circulaţia pietonală din aceasta zonă extrem de periculoasă îl obligase pe Havvy la o reducere considerabila a vitezei. Alţi muncitori ieşeau din Tunelul de Acces 1, grabind de parca i-ar fi mînat cineva la o treaba urgenta. Jedrik se întreba daca în mulţimea aceea se aflau şi vreunii din cei cincizeci pe care ea îi condamnase.

Nu trebuie să-mi las gîndurile să rătăcească.

Da, putea să plutească în chip de frunza **conştientă**, dar nu cuteza să patrundă în uragan... nu încă. Se întoarse din nou către Havvy, care conducea tacut şi posomorit.

„Spune-mi, Havvy, ai omorît vreodata pe cineva?"

Umerii lui înţepenira.

„De ce-mi pui o asemenea întrebare?"

Ea îl privi din profil un rastimp adecvat, ca şi cînd ar fi meditat ea însăşi la întrebare.

„Credeam că-mi vei raspunde. Îmi dau seama însa ca n-o vei face. Nu-i prima oara cînd comit aceasta greşeala."

Nici acum Havvy nu pricepu lecţia.

„Le pui multora întrebarea asta?"

„Nu e treaba ta."

O copleşi o profunda tristeţe.

Havvy nu era capabil să citească nici cele mai elementare indicii de suprafaţă. El făcea compromisuri cu inutilul.

„Nimic nu te îndreptăţeşte să te amesteci astfel în..."

„Calmează-te, omule! N-ai învăţat chiar nimic? Moartea este adesea singurul mijloc pentru a invoca un raspuns potrivit."

După cum se aşteptase, Havvy nu văzu în vorbele ei decît un răspuns şi mai lipsit de scrupule decît cele dinainte. Şi, observîndu-l cum o privea cu coada ochiului, ridică o sprînceană şi arboră un surîs cinic. Havvy continua să-şi împartă atenţia între stradă şi ea, stînjenit, temător. Începu să conducă din ce în ce mai nervos, de-a dreptul periculos.

„Fii atent la ce faci, nenorocitule!"

Havvy se concentră mai mult la primejdiile străzii, ca şi cum s-ar fi hotărît să le acorde, momentan, prioritate.

Cînd trase din nou cu ochiul spre ea, Jedrik îi zîmbi, ştiindu-l inapt să discearnă în această reacţie o schimbare mortală. Se întreba deja dacă ea avea de gînd să-l atace, dar îşi dădea seama că asta nu se putea întîmpla cît timp conducea. Totuşi, nu era sigur, iar nesiguranţa îl făcea şi mai transparent. Havvy n-avea nimic genial. Un singur lucru era cert în legătură cu el: venea din regiunile necunoscute situate în spatele Zidului Zeilor, de unde venea şi McKie. Că era sau nu în solda Electorului, avea prea puţină importanţă, la urma urmei. De fapt, se îndoia tot mai mult că Broey s-ar fi putut servi de-o unealtă atît de periculoasă – şi **defectuoasă**. Nimeni n-ar fi putut să se prefacă, atît de perfect, că ignoră total cele mai elementare lecţii de supravieţuire pe Dosadi. Un simulant, pur şi simplu, n-ar fi supravieţuit. Numai un inocent autentic, ca Havvy, avea şanse să ajungă la vîrsta adultă, pentru simplul motiv că reprezenta o curiozitate, o sursă posibilă de informaţii interesante. **Interesante** neînsemnînd, neapărat, şi **utile**.

Cînd hotărîse să lase rezolvarea problemei Havvy în suspensie cît mai mult timp cu putinţă şi să scoată de la el pînă la ultima picătură de utilitate, ştia exact ce cale avea de urmat. Oricine-ar fi fost protectorii care vegheau asupra lui Havvy, întrebările ei exercitau asupra lui o presiune abil modulată şi-o lăsau, totodată, să opteze în voie.

„Care-i informaţia ta preţioasă?" întrebă ea.

Simţind că fiecare dintre răspunsurile sale era, acum, vital, Havvy vîră scurt, opri glisorul în dreptul unei faţade fără ferestre şi-o privi lung pe Jedrik.

Ea aşteptă.

„McKie..." Havvy înghiţi cu greutate şi continuă: „Vine de dincolo de Zidul Zeilor."

Jedrik se lăsă zguduită de un rîs convulsiv ce depăşi măsura pe care şi-o stabilise. Pentru o clipă, simţi că-şi pierde controlul, ceea ce avu drept efect s-o calmeze numaidecît. Nici faţă de Havvy nu-şi putea permite asemenea imprudenţe.

Havvy se înfurie.

„Ce-i atît de hazliu?"

„Tu. Cum ai putut să-ţi închipui, chiar şi-o secundă, că n-aş fi în stare să recunosc pe cineva care nu s-a născut pe Dosadi? Omule, cum de-ai supravieţuit tu însuţi?"

De astă dată, Havvy nu se mai înşelă asupra sensului real al spuselor ei. Se văzu nevoit să recurgă la ultima sa resursă şi răspunse, chiar prin aceasta, întrebării lui Jedrik.

„Nu îmi subestima valoarea."

Evident... Valoarea necunoscută a lui „X". Şi, în plus, tonul lui conţinea o ameninţare latentă, pe care ea nu o mai percepuse pînă acum. Putea Havvy să facă apel la protectori aflaţi de cealaltă parte a Zidului Zeilor? Părea greu de crezut, date fiind circumstanţele, dar ipoteza trebuia luată în consideraţie. Nu adoptînd un punct de vedere îngust avea să rezolve cealaltă problemă, singura importantă. Fiinţe capabile să impresioare o întreagă planetă cu o barieră de netrecut trebuiau să dispună de posibilităţi pe care ea nu putea nici măcar să şi le închipuie. Unele dintre aceste fiinţe veneau şi plecau dupa poftă inimii, ca şi cînd Dosadi n-ar fi fost decît o haltă banală. Mai mult, călătorii veniţi din „X" aveau puterea de a-şi schimba trupul. Acest cumplit adevăr nu trebuia scăpat din vedere. Exact acest lucru îi determinase pe strămoşii lui Keila Jedrik să-i premediteze naşterea.

Asemenea consideraţii o făceau să se simtă vulnerabilă, aproape dezarmată la gîndul numeroaselor necunoscute ce i se ridicau în cale. Havvy mai era Havvy? Se bizuia pe percepţiile ei, care-i spuneau: da. Havvy era un spion, o diversiune, o distracţie. Dar mai era şi-altceva, ce ea nu putea să sondeze. Ideea o exaspera. Citea fiecare nuanţă a reacţiilor sale, şi totuşi multe întrebări rămîneau fără răspuns. Cum să-nţelegi creaturile venite din spatele Vălului Celest? Pentru ochii dosadieni erau transparente, desigur, însă tocmai transparenţa lor deruta.

Pe de altă parte, cum puteau spera acești „X" să-nțeleaga (și, în consecința, să devanseze) pe cineva cum era Keila Jedrik? Toate simțurile ei afirmau că unicul lucru perceput de Havvy era imaginea superficială pe care ea voia să i-o înfățișeze despre persoana ei. Dacă o spiona, nu putea raporta mai departe decît ce-l lăsa ea să vadă. Dar importanța mizei din acest joc cerea precauții mai mari decît cele pe care și le impusese pînă acum. În același timp, faptul că întrezărea arena cu repercusiuni explozive îi dădea o satisfacție sumbră. Ideea că o **marionetă** dosadiană s-ar putea răzvrăti împotriva lui „X", și încă înțelegînd pe deplin natura acestei răzvrătiri, depășea, cu siguranța, închipuirea lor. Pe cît de încrezători erau ei în superioritatea lor, pe atît de circumspectă era ea. Nu cunoștea nici o metodă pentru a le ascunde mișcările ei celor ce spionau din spatele Zidului Zeilor, așa cum le ascundea compatrioților ei dosadieni. „X" poseda tehnici cărora nimeni nu li se putea sustrage cu desăvîrșire. Cunoșteau, cu siguranța, adevărul despre cele două Keila Jedrik. Ea nu spera decît un singur lucru, și anume să nu-i poată citi gîndurile cele mai ascunse, ci doar pe cele de la suprafața, pe care alesese ea să li le dezvăluie.

Jedrik nu-l slăbise din ochi pe Havvy în timp ce frămînta aceste gînduri. Nu făcuse nici cel mai mic gest care-ar fi putut să trădeze natura preocupărilor ei. În fond, acesta era cel mai frumos dar al Dosadiei pentru cei ce supraviețuiau pe suprafața ei.

„Informația ta n-are nici o valoare", rosti ea.

„Știai dinainte!" replică el, acuzator.

Ce spera el să cîștige cu acest gen de gambit? Jedrik se întreba – și nu pentru prima oară – dacă Havvy era într-adevăr reprezentativ pentru „X". Indivizi ca el erau tot ce-aveau ei mai bun? Sau trimiteau, cu bună știința, înși incapabili? Greu de crezut. Dar cum era cu putință ca un incompetent atît de desăvîrșit precum Havvy să aibă acces la puteri ca acelea pe care le implica Zidul Zeilor? Erau cei din „X" descendenții degenerați ai unor ființe cu mult superioare?

Chiar și cînd de asta depindea propria lui supraviețuire, Havvy nu era în stare să păstreze tăcerea.

„Dacă nu știai dinainte chestia asta, despre McKie... atunci... înseamnă că nu mă crezi!"

Era prea mult. Chiar pentru Havvy, era prea mult, şi ea hotărî: **În pofida puterilor necunoscute care-l trimit, va trebui să moară. Murdăreşte aerul pe care-l respiră. Ceva atît de bicisnic nu are dreptul la viaţă.**

Dar trebuia procedat fără încrîncenare, nu în maniera unui gowachin care-şi extirpă mormolocii, ci cu o fermitate clinică, asupra căreia „X" să nu aibă nici o îndoială.

Deocamdată însă Havvy mai avea de îndeplinit o misiune: trebuia s-o conducă la locul stabilit. Era ultimul său rol. Mai tîrziu, avînd grijă să încurce urmele, avea să facă şi ea ce era necesar. Iar pe urmă, putea trece la următoarea etapă a planului ei.

Fiecare individ reacţionează conform unor prejudecăţi şi convingeri atît de adînc înrădăcinate în el, încît este dinainte condiţionat să nu le pună în discuţie. În consecinţă, celui care pretinde să se erijeze în judecător, trebuie să i se pună următoarea întrebare: „Prin ce ai fost tu personal **ofensat?" Iar judecătorul, pornind de aici, va trebui să înceapă formularea întrebărilor sale, atît înspre interior, cît şi spre exterior.**

„Arta întrebării"
Fragment din Ritualul Judecarenei,
Ghidul Slujitorilor Casetei

„S-ar putea zice că încerci să vorbeşti sub apă", reproşă McKie. Şedea încă în faţa lui Aritch, în sanctuarul Înaltului Magistru, iar această interpelare nu era decît unul din semnele care arătau că atmosfera dintre ei se schimbase. Soarele coborîse ceva mai aproape de orizont şi strania aureolă nu mai contura capul lui Aritch. Cei doi erau mai direcţi, dacă nu mai sinceri, acum, după ce-şi explorasera reciproc aptitudinile şi descoperiseră punctele cele mai vulnerabile la argumentele lor respective.

Înaltul Magistru îşi încordă tendoanele coapsei.

Cum îi observase îndelung şi îndeaproape pe gowachini, McKie îşi dădu seama că bătrînul suferea din cauza unui sedentarism prelungit. Era un handicap care trebuia exploatat. Ridicînd mîna stîngă, începu să enumere pe degete:

„Spui că, iniţial, voluntarii pentru Dosadi au fost supuşi unei operaţii de ştergere a memoriei, dar că mulţi dintre descendenţii lor au devenit imuni la acest tratament. Mai spui că populaţia actuală nu ştie de existenţa universului nostru co-simţitor."

„Dosadienii sînt încredinţaţi că trăiesc pe singura planetă locuită din univers."

Lui McKie aproape ca nu-i veni să-şi creadă urechilor. Dezdoi un al treilea deget, în timp ce Aritch privea cu un fel de repulsie mîna nepalmată pe care i-o arăta.

„Şi mai spui", continuă McKie, „că principalul instrument al guvernării de pe Dosadi este o formă de PolDem, susţinută prin anumite constrîngeri de natură religioasă".

„A fost una dintre condiţiile iniţiale ale experimentului nostru", confirmă Aritch.

Nu era un răspuns mulţumitor, îşi spuse McKie. Condiţiile iniţiale ale oricărui experiment erau, în mod inevitabil, supuse la tot felul de modificări. Hotărî să revină asupra acestui punct după ce Înaltul Magistru va mai fi suportat o bucată de vreme durerile musculare.

„Dosadienii cunosc natura barierei calebane ce îi izolează?"

„Au încercat s-o sondeze cu rachete şi cu mijloace electromagnetice rudimentare. Dar şi-au dat repede seama că energiile pe care le pot ei produce nu vor reuşi să străpungă Zidul Zeilor."

„Aşa numesc ei bariera?"

„O mai numesc şi Vălul Celest. Într-o anumită măsură, sînt denumiri corespunzătoare stării lor de spirit faţă de această barieră."

„PolDem-ul poate servi multor forme de guvernare. Ce formă de guvernare au ei?"

Aritch păstră un moment de tăcere, apoi răspunse:

„Forma este variabilă. Au cunoscut deja vreo optzeci de forme de guvernare diferite."

Încă un răspuns care nu explica nimic. Aritch nu voia să admită că experimentul luase o turnură totalitară. PolDem-ul, în mîinile cîtorva iniţiaţi şi cu toate mijloacele informatice de care putea dispune, reprezenta instrumentul ideal de manipulare a maselor ignorante. Co-simţirea îl scosese în afara legii, întrucît era un sistem care leza drepturile şi libertăţile individului. Gowachinii încălcaseră legea, era clar, dar o informaţie şi mai interesantă ieşea la iveală: Dosadi cunoscuse aproape optzeci de forme de guvernare diferite, fără însă a abandona PolDem-ul. Asta implica schimbări frecvente.

„Cît de des şi-au schimbat forma de guvernare?"

„Poţi să faci şi singur împărţirea", replică iritat Aritch.

McKie dădu încet din cap. Un lucru, cel puţin, se lămurise.

„Masele dosadiene sînt conştiente de existenţa PolDem-ului, dar voi nu le lasaţi să-l elimine!“

Era limpede că Aritch nu se aşteptase la o asemenea perspicacitate din partea lui McKie. Reacţionă cu o nervozitate vădită, amplificată de suferinţa fizică.

„Cum ai dedus asta?“

„Mi-ai spus tu.“

„Eu?“

„Cît se poate de clar. Schimbări atît de frecvente trebuie să aibă la origine un factor de iritare: PolDem-ul. Forma de guvernare se schimbă, dar iritantul rămîne. Asta înseamnă că nu poate fi îndepărtat. A fost una din motivaţiile experimentului vostru: crearea unei populaţii rezistente la PolDem.“

„Crearea unei populaţii rezistente, da“, murmură Aritch, cutremurîndu-se.

„Aţi nesocotit legislaţia co-simţitoare în mai multe privinţe“, îi atrase atenţia McKie.

„Legistul meu îşi permite să-şi judece clientul?“

„Nu. Dar dacă ţi se pare că vorbesc cu o oarecare obidă, te rog să nu uiţi că sînt fiinţă umană. Nutresc o profundă simpatie pentru poporul gowachin, însă rămîn om.“

„Ah, da. Nu trebuie să uităm că istoria omenirii a fost jalonată de nenumărate şi felurite PolDem-uri.“

„Supravieţuim selecţionînd indivizii cei mai apţi pentru luarea deciziilor.“

„În vreme ce PolDem-ul favorizează ascensiunea mediocrităţilor.“

„Asta s-a întîmplat şi pe Dosadi?“

„Nu.“

„Dar aţi vrut să-i obligaţi la experimentarea diferitelor forme de guvernare?“

Înaltul Magistru imită o ridicare din umeri şi rămase tăcut.

„Noi, oamenii“, reluă McKie, „am ajuns de mult la concluzia că orice PolDem, sau oricum s-ar numi el, deteriorează grav relaţiile sociale. Distruge straturi preselecţionate ale societăţii.“

„Şi ce crezi că am fi avut de cîştigat noi **deteriorînd** societatea dosadiană?“

„Iată-ne întorşi la problema avantajelor ‚scontate."

Aritch îşi întinse muşchii dureroşi.

„Nu s-ar putea spune că nu eşti perseverent, McKie."

McKie scutură din cap cu amărăciune.

„PolDem-ul ne-a fost mereu prezentat ca fiind supremul factor egalizator, un izvor de miracole în materie de luare a deciziilor. Era de aşteptat să ofere un ansamblu evolutiv de cunoştinţe referitoare la necesităţile reale ale societăţii. Trebuia să genereze dreptate pentru toţi şi în pofida oricăror potrivnicii."

Cuvintele lui avură darul să-l irite pe Aritch. Acesta se aplecă înainte, cu o grimasă de durere.

„Aceeaşi acuzaţie ar putea fi adusă tuturor sistemelor judiciare din univers, cu excepţia celui aplicat în lumile gowachine!"

McKie se abţinu de la un răspuns tăios. Pregătirea sa gowachină îl obişnuise să pună sub semnul întrebării opiniile asupra diferitelor moduri de aplicare a legii în cadrul Co-simţirii şi asupra legitimităţii inerente a oricărei aristocraţii, fie ea minoritară sau majoritară. BirSab-ul susţinea axioma conform căreia orice grup aflat la putere avea tendinţa să se transforme în aristocraţie şi să nu cedeze locul decît propriei filiaţii. Era motivul pentru care Biroul nu angaja descendenţii agenţilor săi.

Aritch reluă ideea pe care tocmai o exprimase, lucru ce i se întîmpla rareori unui gowachin.

„Justiţia este o iluzie şi o escrocherie, McKie, pretutindeni, în afara lumilor gowachine! Voi conferiţi sistemului vostru juridic o aură teologică. Nu vedeţi în ce fel dăunează societăţilor voastre. Exact ca în cazul PolDem-ului, consideraţi legile voastre drept surse imuabile de justiţie. Cînd vreţi să..."

„Dar BirSab-ul a..."

„Nu-i adevărat! Cînd ceva nu merge cum trebuie în societăţile voastre, ce faceţi? Creaţi noi legi. Nu vă gîndiţi niciodată să desfiinţaţi legi sau să le limitaţi. Voi fabricaţi altele, în plus! Formaţi şi mai mulţi jurişti. Noi, gowachinii, vă luăm în derîdere! Pentru ca noi ne străduim permanent să reducem numărul legilor şi-al legiştilor. Prima

datorie a unui legist este să evite procesele. Cînd instruim noi legişti, o facem, întotdeauna, în vederea unor scopuri specifice. Căutam să anticipam căile prin care legile ne-ar putea deteriora societatea."

Era deschiderea pe care o dorea McKie.

„De ce pregătiţi o wreavă?"

Prea tîrziu, Aritch îşi dădu seama că se lăsase condus să dezvăluie mai mult decît voise.

„Eşti tare, McKie. Foarte tare."

„Răspunde-mi!" insistă McKie. „De ce tocmai o wreavă?"

„Ai să afli la vreme."

McKie înţelese că Aritch nu-i va spune mai mult în această privinţa, dar mai erau şi alte probleme de lămurit. Acum era limpede că gowachinii îi acordaseră pregătirea de legist în vederea unui scop precis: Dosadi. Daca procedau la fel cu o wreavă, însemna că aveau în vedere un scop cel puţin la fel de important... daca nu cumva chiar acelaşi. Totuşi, deosebirea de atitudine, faţa de justiţie şi lege, dintre gowachini şi celelalte specii, ieşise la iveală şi nu mai putea fi ignorată. McKie înţelegea prea bine dispreţul gowachinilor faţa de toate sistemele juridice, inclusiv al lor. Încă de la cea mai fragedă vîrstă, învaţau să nu se încreadă în nici o corporaţie specializata, îndeosebi cea a juriştilor. Un legist nu putea să urmeze calea religiei lor, decît daca împartaşea pe deplin aceasta neîncredere.

Eu o împărtăşesc?

Fără îndoiala ca da. Nici nu era prea greu pentru un agent al BirSab-ului. Dar cea mai mare parte a Co-simţirii continua să acorde o stimă deosebită comunităţilor sale profesionale, ignorînd natura aprigei concurenţe şi a setei de noi realizări, care sfîrşeau întotdeauna prin a copleşi comunităţile de acest fel. Noi realizări însemnau şi o nouă notorietate. Dar, nu rareori, noutatea era o iluzie în sînul acestor comunităţi, care întreţineau un sistem de selecţie endogen, perfect calculat pentru a nu echilibra altceva decît presiuni endogene de natura egoist-recompensatorie.

„Corporatism înseamnă putere", spuneau gowachinii.

Gowachinii priveau cu suspiciune toate formele de putere. Ei dădeau cu o mînă şi luau cu cealaltă. Ori de cîte ori foloseau legea, legiştii înfruntau moartea. A introduce o lege **nouă** în judecarena gowachină consta, pur şi simplu, în a cauza dizolvarea elegantă a vechii legi, cu respectarea ritualului justiţiei.

Nu pentru prima oară, McKie se întrebă cu ce probleme misterioase şi delicate se confrunta cariera unui Înalt Magistru. Fu pe punctul să formuleze o întrebare directă, dar se răzgîndi, pentru a aborda un alt mister dosadian. **Zidul Zeilor... Vălul Celest...**

„Guvernările dosadiene, iau deseori forma unei oligarhii religioase?"

„La suprafaţă, da. În prezent, planeta e condusă de un Elector suprem: un gowachin, pe nume Broey."

„S-a întîmplat vreodată ca şi un om să dispună de o putere comparabilă cu a lui Broey?"

„Deseori."

Pentru prima dată, discuţia cu Aritch luase o turnură constructivă. Deşi ştia că merge pe linia dorită de Înaltul Magistru, McKie se hotărî să exploateze filonul.

„Vorbeşte-mi despre structurile **sociale** ale Dosadiei."

„Sînt cele ale unui sistem de tip militarist, supus în permanenţă la atacuri sau ameninţări exterioare. Există o serie de facţiuni, de clici rivale, a căror influenţă este schimbătoare."

„Violenţele sînt frecvente?"

„Violenţa este indisociabilă de Dosadi."

McKie îşi acordă un răgaz de reflecţie. Căpetenii de război... o societate militaristă... Atingea, în sfîrşit, adevărata problemă care îi adusese pe gowachini în pragul distrugerii unei planete. Era un teren periculos, pe care trebuia înaintat cu cea mai mare prudenţa. Opta pentru un atac din flanc.

„Şi, în afara îndeletnicirilor militare, care sînt celelalte ocupaţii importante ale dosadienilor? Cum percep binele şi răul, nevinovăţia şi vinovăţia? Care sînt formele de pedepsire şi de absolvire? Cum..."

„Să nu crezi că mă ameţeşti, McKie. Pune-ţi mintea la contribuţie, legistule: există căi mai eficiente pentru a obţine răspuns la astfel de întrebări."

Luat din scurt de tonul mustrător al Magistrului, McKie amuți. Aruncă o privire prin fereastra ovală, dîndu-și seama că fusese obligat, cu o ușurință extraordinară, să treacă în apărare. Simți furnicătura nervilor pe șira spinării. Pericol! Soarele auriu al Tandaloor-ei se apropiase și mai mult de linia orizontului. Era o linie verde-albăstruie, împăienjenită de kilometri și kilometri de arbori părosi, ale căror delicate ramuri femele se unduiau, la vînătoare, în toate părțile. McKie se întoarse spre Aritch.

Căi mai eficiente pentru a obține răspuns.

Era limpede încotro se îndreptau gîndurile Înaltului Magistru. Realizatorii experimentului dispuneau, firește, de mijloacele necesare pentru a-l observa. Puteau să și intervină, dar numai pînă la un anumit punct. Unde se oprea influența lor? În ce consta rezistența populației dosadiene la intervențiile din afară? Toate aceste complicații îl descumpăneau pe McKie. Încă o dată, gowachinii se dovedeau maeștri în arta învîrtirii în cerc!

Căi mai eficiente.

Cu un suflu hîrîit, Aritch își curăță orificiile ventriculare și spuse: „Prevăzînd că, într-o zi, am putea fi blamați, am supus subiectele noastre de experiență Procedurii Primare."

Demoni încarnați! De ce puneau gowachinii atîta preț pe afurisita lor de Procedură Primară? Bineînțeles că toți co-simțitorii sînt inegali din naștere și că fiecare trebuie să-și găsească propriul nivel!

McKie pricepu că nu-i mai rămînea decît să se arunce în vîrtej.

„Ați prevăzut și că veți fi acuzați de violare masivă a drepturilor co-simțitorilor?"

În mod surprinzător, reacția lui Aritch fu o umflare rapidă și scurtă a obrajilor, echivalentul gowachin al unei ridicări din umeri.

McKie își îngădui un zîmbet de avertisment:

„Îi reamintesc Înaltului Magistru că el este cel care a ridicat problema Procedurii Primare."

„Adevărul e adevăr."

McKie își scutură dezaprobator capul, fără să-i pese de transparența gestului. Nu se putea ca Înaltul Magistru să aibă o părere atît de proastă despre facultățile de judecată ale propriului său legist. **Adevărul, nu zău!**

„Adevărul am să ți-l spun eu: Co-simțirea poseda în domeniul acesta o legislație foarte precisă, la care gowachinii au aderat!"

Chiar în momentul în care pronunța aceste cuvinte, McKie își dădu seama că tocmai aici voise să-l aducă gowachinul. **Experiența dosadiană i-a învățat ceva! Ceva vital!**

Masîndu-și mușchii înțepeniți ai coapselor, Aritch spuse:

„Îți amintesc încă o dată, legistule, că am populat Dosadi numai cu voluntari."

„Și descendenții lor? Tot voluntari au fost?"

„Părinții sînt voluntari și pentru copiii lor. La bine și la rău. Drepturile individului? Consimțamîntul în cunoștința de cauză? Co-simțirea a fost dintotdeauna atît de preocupată să fabrice legi peste legi și să întrețină marea iluzie a drepturilor individuale, încît a sfîrșit prin a pierde din vedere principiul călăuzitor al Procedurii Primare, care este dezvoltarea capacităților noastre. Indivizii care nu sînt supuși, niciodată, nici unei presiuni, nu-și pot dezvolta capacitatea de **supraviețuire!**"

În pofida pericolelor, McKie se simți îndemnat să revină la întrebarea care-l frămînta cel mai mult: **avantajele**.

„Cu ce învățături v-ați ales de la monstrul pe care zici că l-ați creat?"

„Curînd, vei avea un răspuns deplin la această întrebare."

Din nou, aluzia la prilejul unei observări directe în legătură cu Dosadi. Dar, pînă una-alta, nu strica să-i spulbere lui Aritch iluziile, dacă-și închipuia că nu-i în stare să deslușească implicațiile esențiale. Trebuia să ia taurul de coarne.

„Nu veți reuși să mă compromiteți."

„Să te compromitem?" Uimirea lui Aritch era sinceră.

„Indiferent cum veți găsi de cuviință să folosiți ce ați descoperit pe Dosadi, veți fi suspectați de intenții necurate. Faptul că va mai fi și altcineva la curent cu..."

„Ah, înțeleg! Dar puterea nu-și are sursa în cunoaștere?"

„Acum să nu crezi **tu** că mă amețești, Aritch! În istoria fiecărei specii există destule exemple de circumstanțe în care deținerea de informații noi a adus grave prejudicii celor interesați."

Aritch îi acceptă spusele fără nici un comentariu. Ştiau amîndoi despre ce era vorba. Gowachinii n-aveau încredere în nici o formă de putere, dar foloseau puterea cu desăvîrşită iscusinţă. Direcţia pe care o luau gîndurile lui McKie impregna, acum, atmosfera apăsătoare din încăpere. Distrugerea Dosadiei ar fi dus la ştergerea oricărei urme a învăţăturilor pe care gowachinii le vor fi dobîndit acolo. Ce se dorea era ca un non-gowachin, în speţă McKie, să afle aceste lucruri, ca să împartă, dacă era cazul, toate suspiciunile. Prejudiciile istorice cauzate de posesia unor informaţii inedite surveneau, întotdeauna, între momentul în care un mic număr de persoane afla un lucru important şi cel în care informaţia era adusă la cunoştinţa tuturor. Pentru BirSab şi pentru gowachini, acesta era „decalajul de informaţie", o sursă permanentă de pericol.

„N-avem nici o intenţie să ascundem **ce** am aflat", declară Aritch, „ci doar **cum** am aflat."

„Şi dacă, pentru asta, trebuie să distrugeţi o planetă, cu populaţia ei cu tot, e o chestiune secundară, nu?"

„Secundară... dacă vrei. Ceea ce nu ştii, McKie, este că unul dintre subiectele noastre de experienţă a declanşat, din proprie iniţiativă, o succesiune de evenimente care vor duce, foarte curînd şi indiferent de acţiunile noastre, la totala distrugere a Dosadiei. Amănuntele le vei afla, nu peste mult timp, cînd, ca un bun legist ce te afli, te vei duce să simţi ghearele monstrului pe propria-ţi piele."

În numele a tot ce slăvim, fac această triplă făgăduinţă Sfintei Congregaţii a poporului supus stăpînirii mele. Întîi, că religia sfîntă pe care am îmbrăţişat-o cu toţii va veghea zi şi noapte, sub auspiciile mele, la respectarea libertăţii fiecăruia; al doilea, că voi face astfel, încît să pun stavilă oricărei forme de împilare şi de nedreptate ce ne-ar putea lovi; al treilea, că voi pretinde ca orice judecată să se facă, întotdeauna, cu clemenţă, pentru ca Zeul milostiv să ne dea, vouă şi mie, Încuviinţarea Sa.

Jurămîntul Puterii
Textele Sfintei Congregaţii dosadiene

Terminîndu-şi rugăciunea, Broey se ridica, pipăi in spatele lui după scaun şi se cufundă în el. Întunericul il învaluia. Locul în care se afla era o sferă etanşă, fixată pe fundul graluzului. Dincolo de pereţii groşi era apa caldă care asigura protecţia femelelor şi a oualor lor. Accesul în sferă se făcea printr-o trapă, situată la partea de jos, şi un pasaj sinuos, inundat, care raspundea în graluz. Presiunea din interiorul sferei împiedica pătrunderea apei, dar spaţiul din jurul lui Broey era învăluit în mirosul liniştitor al graluzului şi contribuia la menţinerea stării de spirit de care avea nevoie acum.

După cîteva clipe, Zeul îi vorbi şi Broey fu cuprins de beatitudine. Zeul îi vorbea lui, numai lui. Cuvintele rasunau în capul său. Imaginile se întipăreau în centrii săi vizuali.

Da! Da! Apăr PolDem-ul!

Zeul se linişti şi-i comunică acest lucru.

În acea zi, Zeul îi arăta lui Broey un ritual pe care nu-l mai văzuse pînă atunci şi care era rezervat gowachinilor. Ritualul se numea **laupuk**. Broey îl observă pînă în cele mai singeroase detalii şi simţi în fiecare celulă a fiinţei sale **justeţea** acestui ritual.

Responsabilitate, ispăşire... aceasta era învăţătura **laupuk**-ului şi Zeul încuviinţă cînd Broey arătă că înţelesese.

Comunicau prin cuvinte neauzite, exprimate în gîndul lui Broey, dar mai erau şi-alte gînduri, pe care Zeul nu le putea percepe. După cum Zeul, fără-ndoială, avea gînduri pe care nu le comunica lui Broey. Zeul se folosea de creaturi şi creaturile se foloseau de Zeu. Intervenţia divină nu era lipsită de conotaţii cinice. Broey învăţase rolul Electorului în urma unei îndelungate şi dureroase ucenicii.

Sînt slujitorul Tău, Doamne.

Ascultînd sfatul Zeului, Broey păstra taina comuniunii supranaturale. Era şi în interesul său, după cum era şi în interesul Zeului. Deşi erau momente în care Broey ar fi avut poftă să strige:

„Nenorociţilor! Nu înţelegeţi că glasul meu e glasul Zeului!"

Alţi Electori comiseseră această greşeală şi, curînd după aceea, căzuseră din scaunul puterii. Broey însă, profitînd de experienţa acumulată pe parcursul mai multor generaţii, ştia că trebuie să-şi păstreze puterea, dacă îi era dat să scape de Dosadi.

Oricum, nenorociţii cu pricina se supuneau voinţei lui (şi, în consecinţă, celei a Zeului) şi fără povaţă divină. Totul mergea strună. Era de ajuns să prezinţi Zeului cîteva gînduri alese... avînd tot timpul grijă unde şi cînd nutreai gînduri intime. Fiindcă erau clipe în care Broey simţea în el prezenţa divină, fără a fi recurs la rugăciuni sau la pregătirile din întunericul sferei. Zeul putea să privească prin ochii lui Broey oricînd dorea. Discret, în tăcere, iscodea prin ochii unui muritor lumea pe care-o crease.

„Slujitorul meu se află sub aripa mea."

Căldura pe care această asigurare o răspîndi în tot trupul lui, îi amintea lui Broey de căldura graluzului, pe vremea cînd nu era decît un mormoloc agăţat de spatele mamei. Căldura îi dădea un sentiment de siguranţa deplină, pe care însă Broey îl tempera cu o altă amintire, a unui alt moment din graluz, cînd un enorm mascul gowachin despica apa, devorînd mormolocii care nu erau îndeajuns de agili şi atenţi ca sa-i scape.

Eu am fost dintre cei agili.

Amintirea goanei oarbe, înnebunite, în străfundurile graluzului, îl învăţase pe Broey cum să se poarte în prezenţa Zeului.

În întunericul sferei, Broey se înfiorâ. Da, căile Domnului erau neîndurătoare. Dar, astfel înarmat, un slujitor al Zeului putea fi la fel de neîndurător și putea trece peste faptul că știa ce înseamnă să fii, în același timp, om și gowachin. Nu trebuia decît să rămînă un devotat servitor al Zeului. Era un gînd pe care putea să-l împărtășească.

Păzește-te, McKie! Zeul mi-a spus de unde vii. Știu ce intenții ai. Nu te abate de la potecă, McKie! Ai putea să-mi stîrnești nemulțumirea.

În toate manifestările sale, ingineria comportamentală degenerează, fără excepţie, în pură manipulare. Ea expune pe toată lumea (pe cei ce manipulează ca şi pe cei ce sînt manipulaţi) unui fatal „efect de masă". Postulatul conform căruia manipularea unor personalităţi ar permite obţinerea unor reacţii comportamentale uniforme şi constante, a fost dezminţit de numeroase specii, dar niciodată într-un mod mai convingător decît au făcut-o gowachinii, pe planeta Dosadi. Ei au fost cei care au demonstrat caracterul absolut aberant al „Principiului Walden", proclamînd: „În cazul oricărei specii care se reproduce prin amestec genetic şi în cadrul căreia, în consecinţă, fiecare individ reprezintă un specimen unic, orice tentativă de a impune o matrice decizională întemeiată pe o pretinsă uniformitate a comportamentelor este, în mod infailibil, condamnată să aibă repercusiuni tragice."

Dosarele Afacerii Dosadi,
Publicaţiile BirSab-ului

McKie păşi prin Poartă şi, întocmai cum îi spuseseră consilierii lui Aritch, se pomeni pe o limbă de nisip, la o oră cu puţin trecută de mijlocul dimineţii dosadiene. Ridică ochii, pentru a-şi face o prima impresie „pe viu" despre Zidul Zeilor. Voia să ştie ce putea simţi un dosadian cînd privea hotarele lumii sale închise. Tot ce văzu era o pîclă subţire, vag argintie şi total dezamăgitoare. Discul soarelui era mult mai conturat decît îşi închipuise şi ştia, din reproducerile holografice pe care le examinase, că mai multe stele de magnitudinea trei erau vizibile noaptea. N-ar fi putut spune la ce altceva se aşteptase, dar parcă nu doar la vălul acesta lăptos. Părea prea fragil, prea lipsit de substanţă, pentru puterea pe care o reprezenta.

Discul vizibil al soarelui îi reaminti o altă necesitate urgentă, dar hotărî să mai aştepte, în timp ce examina împrejurimile.

O stîncă albă, înaltă? Da, iat-o, în stînga.

Fusese sfătuit să rămînă în apropierea ei, unde s-ar fi aflat într-o oarecare siguranţă. În nici un caz, nu trebuia să se îndepărteze de acest loc de întîlnire.

„V-am putea enumera pericolele Dosadiei, dar cuvintele n-ar fi îndeajuns. În plus, apar tot timpul ameninţări noi."

Lucrurile pe care le aflase în cursul şedinţelor pregătitoare din ultimele săptămîni veneau să întărească avertismentul. Stînca, avînd de două ori înălţimea unui om, se ridica la cîţiva paşi de el, masivă şi impresionantă. Se duse să se reazeme de ea. Nisipul îi scrîşnea sub tălpi, iar în nări simţea mirosuri înţepătoare, necunoscute. Stînca încinsă de soare îi transmise o parte din energia ei prin combinezonul subţire, verde, pe care insistaseră să-l îmbrace.

McKie regreta lipsa hainelor lui obişnuite, cu protecţia antiglonţ şi amplificatoarele de forţă musculară, însă acestea nu-i fuseseră îngăduite. I se lăsase doar o variantă limitată a trusei profesionale, un compromis care fusese acceptat cu destulă reticenţă. McKie explicase că întregul conţinut al trusei va fi distrus în mod automat dacă altcineva ar fi vrut să-şi vîre nasul, dar ei îl preveniseră să n-o deschidă niciodată în prezenţa unui dosadian.

„Cel mai primejdios lucru pe care l-ai putea face, ar fi să subestimezi un dosadian."

Privind de jur-împrejur, McKie nu zări nici urmă de dosadieni.

În depărtare, dincolo de peisajul plat şi nisipos, presărat cu tufe gălbui şi stînci maronii, recunoscu turnurile Chu-ului, care se înălţau, înceţoşate, peste crestele canionului. Arşiţa vălurea aerul deasupra cîmpiei aride, dînd oraşului un aspect fantasmagoric.

Lui McKie îi venea greu să vadă Chu-ul prin prisma celor aflate din cursul intensiv pe care i-l predaseră gowachinii. Turlele zvelte, ce se înălţau magic spre cer, nu păreau a avea nimic comun cu existenţa unei cloace unde „totul e de vînzare... dacă eşti dispus să plăteşti".

Colaboratorii lui Aritch îi cususeră în căptuşeala îmbrăcămintii o sumă însemnată de bani dosadieni, dar, totodată, îl preveniseră, cu argumente demne de făcut părul măciucă, să evite „orice afişare a unei bunăstări lipsite de apărare".

Operatorii Porţii îi recapitulaseră principalele recomandări şi avertismente, adăugînd:

„S-ar putea sa aveţi de aşteptat cîteva ore. Nu putem şti dinainte. Raminefi in apropierea stîncii, pentru că e un loc relativ sigur. Am luat masuri de securitate, menite sa diminueze riscurile. Nu mîncaţi şi nu beţi nimic pina ce n-aţi ajuns în interiorul oraşului. Schimbarea de regim alimentar va va putea perturba puţin organismul, dar, în principiu, după cîteva zile va veţi adapta."

„În principiu?"

„E o chestiune de timp."

Îi întrebase care erau pericolele concrete la care trebuia să fie cel mai atent.

„Evitaţi orice dosadieni, în afara agenţilor noştri de legătură. Şi, mai cu seamă, aveţi grijă să nu daţi nici măcar impresia că provocaţi pe cineva."

„Dacă îmi vine chef să trag un pui de somn sau aţipesc pe undeva?"

Îi răspunseseră cu toată seriozitatea:

„Poate că ar fi cel mai sigur lucru. Oricine îşi permite sa aţipească într-un loc ca acela, trebuie să se simtă teribil de bine apărat. Ar fi o doza de risc, desigur, dar pe Dosadi orice poate fi riscant. Probabil însă că un localnic ar sta mult pe gînduri pînă sa atace pe cineva atît de sigur de el, încît să-şi îngaduie, la vedere, un pui de somn."

Din nou, McKie privi în jur.

Din spatele stîncii, îi ajunsera la urechi nişte şuieraturi ascuţite, amestecate cu un fel de scrîşnete ce semănau cu zgomotul produs la aruncarea unor pumni de nisip pe o suprafaţa de lemn. Tiptil, dădu ocol stîncii, ca să vadă care era proveniența acestor sunete. Şuieraturile erau emise de o şopîrla galbena, ce avea aproape aceeaşi nuanţa ca vegetaţia înconjuratoare şi a cărei întreaga atenţie părea concentrata asupra sursei celuilalt zgomot, situata, după toate aparenţele, în interiorul unei mici găuri, pe jumatate ascunsă sub un tufiş. McKie observă că apariţia sa nu stîrneşte prea mult interesul şopîrlei. Gaura şi zgomotele care răzbăteau din ea îi solicitau acesteia toată atenţia.

Ceva se mişcă în obscuritatea găurii.

Şopîrla încremeni, fără însă a conteni să şuiere.

O creatură neagră ca smoala, cam de forma şi mărimea pumnului lui McKie, se ivi din gaură, făcu un salt înainte şi observă şopîrla. Desfăcu două aripi şi încercă să-şi ia zborul, dar era prea tîrziu. Cu o rapiditate care-l lăsă pe McKie cu gura căscată, şopîrla ţîşni şi se făcu ghem în jurul prăzii. O fantă longitudinală se deschise în abdomenul ei, împresurînd faptura captivă. Cu un ultim scrîşnet, creatura de abanos dispăru, înghiţită.

În tot acest timp, şopîrla continuase să şuiere. Şi nu conteni nici în vreme ce se strecura în gaura din care ieşise prada sa.

„Pe Dosadi, lucrurile sînt rareori ceea ce par a fi", i se atrăsese lui McKie atenţia.

Se întrebă la ce asistase, de fapt.

Şuieraturile încetaseră.

Mica dramă îi reaminti lui McKie că Dosadi putea să-i rezerve, după cum i se dăduse de înţeles, o serie de senzaţii inedite. Ghemuit la poalele stîncii, observă din nou terenul din imediata apropiere.

Fîşia îngustă de umbră, de la baza stîncii, era populată de minuscule vieţuitoare săltăreţe, cu aspect de insecte. Pe ramurile tufişurilor gălbui se deschideau şi se închideau neîncetat corole (flori?) de culoare verde. Solul părea alcătuit mai ales din nisip şi argilă, dar, privindu-l mai de aproape, desluşi vine albastre şi roşii, decolorate. Întorcîndu-se cu spatele la oraşul îndepărtat, zări, detaşîndu-se pe fundalul argintiu al cerului, la orizont, linia liliachie a unor munţi. În aceeaşi direcţie, ploaia săpase rîpe largi, cu maluri surpate, pe fundul cărora se întrezăreau pete de un verde închis.

Aerul pe care îl respira avea un iz amărui. Încă o dată, făcu ochii roată, pîndind vreun semn de ameninţare. Nimic identificabil. Cu gesturi discrete, scoase din trusă un instrument şi, ascunzîndu-l în palmă, se ridică şi-l orientă înspre Chu. O privire cu coada ochiului la cadran îi dezvălui că oraşul era înconjurat de o sonobarieră. Prefăcîndu-se că se scarpină, repuse instrumentul în trusă. Deasupra sonobarierei, pe cerul argintat, plana un stol de păsări.

Ce rost avea bariera? Putea opri animalele, dar nu persoanele. I se spusese că barierele sonice erau o protecţie împotriva insectelor şi animalelor dăunătoare. Explicaţia nu i se părea satisfăcătoare.

Lucrurile sînt rareori ceea ce par a fi.

În ciuda Zidului Zeilor, soarele ardea. McKie se retrase în umbra stîncii. Aşezîndu-se, privirea îi căzu pe mica insignă albă, prinsă pe reverul stîng al combinezonului: OP 40331-D404. Inscripţia era în galach standard, limba comună a Co-simţirii.

„Pe Dosadi nu se vorbeşte decît galach. S-ar putea să li se pară că ai un accent, dar n-or să se mire."

Consilierii lui Aritch îi explicaseră că insigna îl desemna ca muncitor liber, adică lucrător cu o calificare superioară celei medii dintr-un domeniu oarecare, însă aparţinînd Rezervelor de Muncă şi, ca atare, obligat să îndeplinească, eventual, şi alte sarcini, nelegate de specialitatea sa.

„Din punct de vedere ierarhic, asta înseamnă trei trepte deasupra Periferiei", i se explicase.

Fusese propria lui alegere. Straturile inferioare ale societăţii aveau întotdeauna canalele lor speciale de comunicaţie, prin care circulau informaţii bazate pe date precise, instinct, aluzii şi informaţii răspîndite în mod intenţionat de mai sus. Orice se petrecea pe Dosadi, nu se putea să nu aibă repercusiuni asupra proceselor alambicate din sînul Rezervelor de Muncă, pe care McKie era decis să le exploateze.

„Voi fi ţesător", optase el, argumentînd că era o pasiune cu care îşi ocupa de multă vreme timpul liber.

Consilierii se arătaseră foarte amuzaţi de alegerea lui, deşi McKie nu pricepuse motivul reacţiei lor.

„N-are nici o importanţă, pentru moment. E o meserie la fel de bună ca oricare alta."

În schimb, insistaseră să se concentreze asupra studiului altui subiect important: manierismele şi particularităţile dosadienilor. De fapt, nu avusese nici o clipă de răgaz, pe Tandaloor, după ce Aritch decretase (cu argumente perfect rezonabile) că lucrul cel mai bun pe care îl putea face legistul său era să se deplaseze personal pe Dosadi. Retrospectiv, argumentele rămîneau convingătoare, dar McKie fusese surprins. Dintr-un motiv pe care nu izbutea încă să-l identifice, se aşteptase să i se propună o **observare** mai puţin directă a experimentului, prin intermediul unor instrumente sau al entităţii calebane care străjuia planeta.

McKie inca tot nu era sigur cum se aşteptau ei să scoată el pralipele din foc, dar nu incapea îndoială ca asta urmareau. Aritch fusese misterios de explicit:

„Eşti cea mai bună şansă pentru supravieţuirea Dosadiei şi unica noastră şansă pentru... a înţelege ce se întîmplă."

Gowachinii angajaseră un legist care să salveze Dosadi, disculpîndu-i. Rolul legistului era de a cîştiga cauza clientului său, însă în cazul de faţă circumstanţele erau cu adevărat ieşite din comun, deoarece clientul pastra puterea absoluta de a nimici planeta ameninţată.

Pe Tandaloor, McKie nu avusese parte decît de scurte perioade de somn; dar nici atunci nu putuse să doarmă bine, căci rămînea, în mod chinuitor, conştient de locul unde se afla: canipatul străin şi nu tocmai acordat la pretenţiile lui, zgomotele neobişnuite dindăratul pereţilor... apă care curgea undeva, tot timpul apă.

În perioada studiilor sale de legist, la gowachini, acesta fusese unul dintre primele lucruri cu care trebuise să se obişnuiască: ritmurile nestatornice ale apei în mişcare. Gowachinii nu se aventurau niciodată prea departe de apa. Graluzul – bazinul şi adăpostul principal al femelelor, locul în care gowachinii îşi creşteau mormolocii ce supravieţuiseră voracei **extirpări** a tatălui – rămînea principalul punct de fixaţie al fiecărui gowachin. Cum afirma un vechi dicton: **Cine nu înţelege graluzul, nu-i înţelege pe gowachini**.

Ca mai toate aforismele asemănătoare, şi acesta era valabil numai pînă la un anumit punct.

Însă zgomotul apei era veşnic prezent: apă aflata într-un spaţiu închis, clipocind enervant în pereţii care o închideau. Ritmul era neregulat, de o tulburătoare similitudine cu psihismul gowachin: perfect canalizat, dar mereu diferit.

Pentru a circula pe distanţe scurte, gowachinii foloseau coridoarele de înot, care făceau legătura între centrele importante. Pentru distanţele mai lungi, recurgeau la Porţi sau la jetcaruri zgomotoase cu sustentaţie magnetică. În special şuierul agasant al acestor vehicule tulburase somnul lui McKie pe durata pregătirii intensive de pe Tandaloor. Alteori, pe cînd se chinuia să adoarmă, rupt de oboseală, îl trezeau voci, pe care alte zgomote – apa, jetcarurile – le făceau ininteligibile. Cu ochii larg deschişi, în bezna din odaie, trăgea zadarnic cu urechea, străduindu-se să desluşească vorbele, ca un spion care încearcă să descopere indicii

cruciale şi să speculeze fiecare nuanţă dintr-o banală conversaţie ascultată prin perete. Frustrat, mereu frustrat în urma acestor tentative, sfîrşea prin a recădea într-un somn agitat şi, cînd, din întîmplare, orice zgomot înceta timp de cîteva minute, se deştepta tresărind, cu inima bătînd, întrebîndu-se ce nu era în regulă.

Şi mirosurile! Cîte amintiri nu-i redeşteptau! Moscul graluzului, miresmele iuţi ale nenumăratelor esenţe exotice impregnau fiecare gură de aer pe care o respira. Polenul ferigilor arborescente îl ducea cu gîndul la parfumul livezilor de citrice. Şi toate acestea se însoţeau cu trilurile cristaline ale caraelilor, fiinţele mărunte, ca nişte broscuţe, care aveau graţiosul obicei de a-ţi invada somnul, ca să anunţe ivirea zorilor.

În cursul primei sale şederi pe Tandaloor, McKie se simţise mai mult decît descumpănit, înconjurat de străini ostili, tot timpul conştient de consecinţele pe care orice insucces al său le-ar fi putut avea. Cu totul altfel stătuseră lucrurile ultima dată, după întrevederea cu Aritch. McKie era, acum, un legist competent, recunoscut, sigur de el, şi unul dintre cei mai renumiţi agenţi ai BirSab-ului. Totuşi, existaseră momente în care simţea că-l copleşeşte iarăşi atmosfera de odinioară, iar lucrul acesta îl tulbura, fiindcă avea impresia că era manevrat pentru a fi pus într-o situaţie periculoasă şi că gowachinii se bucurau pe ascuns în timp ce-i rezervau o supremă umilinţă, de care numai ei ştiau. Nu erau deloc mai presus de asemenea „glume". Părerea generală a non-gowachinilor, despre gowachini, era că poporul Zeului Batracian atinsese un stadiu de civilizaţie atît de avansat, încît sfîrşise prin a închide cercul şi a reveni la o formă de barbarie primitivă. Dovadă, modul cum masculii speciei îşi masacrau propriii nou-născuţi, devorîndu-i!

Odată, într-una din rarele perioade de repaos pe care i le acordau consilierii lui Aritch, McKie se trezise din somn şi, stînd în capul oaselor, încercase să alunge sentimentul deprimant ce nu mai voia să-l părăsească. Îşi spunea, şi era adevărat, că gowachinii îl stimau, îl ascultau şi îl tratau cu acel respect aproape religios pe care-l arătau tuturor legiştilor. Dar mai era un adevăr, ce nu putea fi eludat: gowachinii îl pregătiseră vreme îndelungată în vederea afacerii Dosadi, însă nu fuseseră niciodată sinceri cu el în privinţa intenţiilor lor.

Relaţiile cu gowachinii erau, întotdeauna, o sursă de mistere impenetrabile.

Cînd reuşise, în sfîrşit, să readoarmă, în acea noapte, avusese un vis oribil, în care mase informe de trupuri co-simţitoare (trupuri albe şi trupuri verzi), goale şi lipsite de apărare, erau măcelărite de gigantici masculi gowachini.

Interpretarea coşmarului era limpede. Gowachinii n-ar fi şovăit să distrugă Dosadi în acelaşi mod (şi în acelaşi spirit) în care îşi exterminau propriile progeniturî ca să selecţioneze, iarăşi şi iarăşi, supravieţuitorii cei mai apţi şi cei mai rezistenţi.

McKie se simţea depăşit de amploarea problemei care i se pusese în circă. Dacă lumea co-simţitoare prindea de veste despre cele ce se petreceau pe Dosadi, fără a i se oferi o justificare valabilă, Federaţia Gowachină avea să fie supusă unor atacuri necruţătoare. Gowachinii aveau toate motivele să distrugă proba de culpabilitate – sau s-o lase să se autodistrugă.

O justificare valabilă.

Unde putea fi găsită? În acele insesizabile avantaje scontate, care îi determinaseră pe gowachini să întreprindă experimentul?

Dar şi dacă găsea justificarea, afacerea Dosadi ar fi declanşat un scandal la scara întregii Co-simţiri. Ar fi devenit o dramă cosmică. Peste douăzeci de generaţii de oameni şi de gowachini apărînd din senin! Istoria izolării lor forţate ar fi aprins nenumărate spirite. Limitele limbajului ar fi fost împinse dincolo de extreme, pentru a stoarce şi ultima picătură de esenţa emoţională din această extraordinară dezvăluire.

Oricum ar fi fost prezentate lucrurile, motivaţiile gowachine ar fi făcut obiectul unui număr nesfîrşit de anchete şi de suspiciuni.

Care a fost adevăratul motiv care i-a îndemnat să procedeze astfel? Ce s-a întîmplat cu primii voluntari?

Oameni şi gowachini s-ar fi apucat să-şi scotocească genealogia. „Asta să fie explicaţia dispariţiei unchiului Elfred?" Arhivele încrengăturilor gowachine ar fi fost cercetate cu de-amănuntul: „Iată, alţi doi... dispăruţi fără urmă!"

Colaboratorii lui Aritch recunoşteau că proiectul fusese conceput de „o infimă minoritate", care impusese un secret absolut. În ce măsură fuseseră acei indivizi sănătoşi la minte?

Perioadele de odihnă parcimonios acordate lui McKie erau mereu întrerupte de cîte un gowachin smerit, care venea să se aplece deasupra canapatului, invitîndu-l să se grăbească pentru o nouă şedinţa de pregătire, destinată să-i asigure supravieţuirea pe planeta Dosadi.

Şedinţele acelea de pregătire! Reţinerile şi prejudecaţile conţinute în fiecare informaţie nouă ridicau mai multe probleme decît rezolvau. McKie se străduia să adopte o atitudine raţională, dar era confruntat permanent cu factori de iritare.

De ce gowachinii de pe Dosadi îşi însuşisera caracteristici emoţionale de tip uman? De ce oamenii dosadieni maimuţăreau comportamentul social al gowachinilor? Erau dosadienii cu adevărat conştienţi de motivele pentru care-şi schimbau atît de des forma de guvernare?

Raspunsul laconic la numeroasele lui întrebări îl exaspera pe McKie:

„Totul se va lămuri cînd veţi ajunge la faţa locului."

Pînă la urmă, nu se putuse abţine să nu le-o întoarcă:

„De fapt, habar n-aveţi nici voi! Speraţi să aflu eu ce n-aţi reuşit să aflaţi!"

Unele dintre şedinţele de informare erau cumplit de plictisitoare. Ca să-şi omoare timpul, în vreme ce un instructor gowachin debita tot ce ştia despre relaţiile dintre Periferie şi Chu, McKie se uita pe fereastră la trecătorii, aparţinînd tuturor raselor Co-simţirii, care se perindau pe bulevardul din faţa şcolii de instructaj.

Într-o zi, Ceylang intră în sală şi luă loc într-un colţ, unde rămase nemişcată, studiindu-l într-o tăcere vorace, care făcu să i se urce sîngele la cap. I-ar fi plăcut să aibă la îndemînă caseta albastră, dar, din momentul în care investitura solemnă îl învăluise în mantia imunităţii legiste, caseta fusese depusă în alveola ei sacră. N-avea s-o mai revadă, decît dacă afacerea ajungea în judecarena. Cît despre Ceylang, prezenţa ei în sală era un mister printre atîtea altele. De ce venise periculoasa femelă wreavă să se uite la el, fără a face nimic altceva? Era aproape sigur că avea sarcina să-l spioneze din culise. Atunci, pentru ce se hotărîse să se arate? Ca să-i dea de înţeles că era supravegheat? Trebuia să aibă o legătură cu mobilurile care-i determinaseră pe gowachini să iniţieze o wreavă. Prevedeau o problemă de viitor, pe care numai o wreavă era în măsură să o rezolve.

O pregăteau în vederea unei anumite probleme, întocmai cum îl pregătiseră pe el. De ce? Ce aptitudini wreave îi interesau în mod deosebit pe gowachini? Şi de ce tocmai aceasta femelă? Care era obedienţa ei primară? În ce consta „pariul wreav"?

Toate acestea îl conduceau pe McKie spre alte căi insuficient explorate: Ce aptitudini specific umane urmărisera gowachinii la el? Perseverenţa de nezdruncinat? Cunoaşterea dreptului uman? Individualismul inerent oricărei fiinţe umane?

Nu putea da nici un răspuns sigur la aceste întrebări, după cum nici la cele referitoare la wreavă. Dar prezenţa acesteia continua să-l fascineze. McKie ştia, despre societatea wreavă, multe lucruri necunoscute în afara lumilor wreave. Aparţinătorii acestor lumi erau, la urma urmelor, colaboratori fideli şi apreciaţi ai BirSab-ului, unde, în conlucrarea impusă de diferite misiuni, se stabileau relaţii de camaraderie ce facilitau schimburile de informaţii intime. În afara faptului că wreavii trebuiau să formeze o triadă nupţială pentru a se reproduce, mai ştia că nu exista nici un mijloc pentru a cunoaşte dinainte care dintre partenerii triadei va fi capabil să hrănească progenitura. Era una din pietrele unghiulare ale societaţii wreave. Periodic, acest membru al triadei era schimbat cu un alt individ, ce îndeplinea acelaşi rol într-o altă triadă. Astfel erau asigurate, nu numai indispensabila dispersie genetică, ci şi legături trainice şi nenumărate, care, pe tot cuprinsul civilizaţiei lor, generau, în caz de necesitate, reacţii de solidaritate care rezistau la orice.

Un wreav din BirSab încercase să-i explice lui McKie fenomenul:

„Să luăm, spre exemplu, cazul unui wreav care a fost asasinat sau, mai rău, rănit în amorul-propriu. Vinovatul va trebui să dea seama, **personal**, de fapta sa, în faţa a milioane şi milioane dintre noi. Pretutindeni unde sîntem legaţi printr-un schimb de triadă, datoria noastră este să reacţionăm, personal, la orice ofensă. După cîte am înţeles, există şi la voi ceva asemănător, care se numeşte vendetă. La noi însă relaţiile – şi responsabilităţile – familiale sînt mult mai complexe. Nici nu-ţi imaginezi cu ce dificultăţi am fost confruntaţi ca să-i eliberăm, pe acei dintre noi care lucrează pentru BirSab, de acest... legămînt, de această reţea de responsabilităţi."

Gowachinii nu puteau să ignore această particularitate a wreavilor, își spunea McKie. În virtutea ei sau, dimpotrivă, în pofida ei, din considerente total diferite, luaseră gowachinii hotărîrea lor? O legistă wreavă putea continua să facă parte din rețeaua ei de responsabilități familiale? Cum ar fi fost cu putință un asemenea lucru? Toate concepțiile societății wreave se împotriveau sensibilității gowachine. Poporul Zeului Batracian era și mai... **exclusivist** și individualist decît specia umană. Pentru gowachini, familia rămînea o chestiune privată, izolată de restul lumii pînă în momentul cînd fiecare individ intra în încrengătura pe care și-o alegea.

Meditînd la toate acestea, în locul de așteptare de la poalele stîncii, McKie rămînea cu atenția trează. Totuși, căldura neobișnuită, mirosurile și zgomotele planetei îl descumpăneau într-o oarecare măsură. I se spusese să pîndească zgomotul unui motor cu combustie internă. Combustie internă! Dosadienii – aflase – foloseau asemenea mijloace de transport în afara orașului, deoarece erau mult mai puternice (deși mai greoaie) decît vehiculele cu impuls dirijat de care se serveau între zidurile Chu-ului.

„Utilizează drept carburant alcoolul. Mai toată materia primă provine de la Periferie. Prezența substanțelor toxice din carburant nu preocupă pe nimeni. Folosesc aproape orice pentru a fabrica alcool: arbori, arbuști, ferigi... tot ce se găsește la Periferie."

O liniște moleșitoare îl împresura acum pe McKie. De o bună bucată de vreme, șovaia să ducă la îndeplinire ceea ce-și propusese să facă de îndată ce va fi singur, pe Dosadi. Poate că n-o să mai aibă deloc ocazia să fie singur, mai ales după ce avea să ajungă în iepurăriile Chu-ului. Știa că orice încercare de a-și contacta monitorul taprisiot ar fi fost zadarnică. Aritch, mărturisindu-i că gowachinii erau la curent cu faptul că BirSab-ul contractase o „asigurare taprisiotă", îi spusese:

„Nici măcar un taprisiot nu poate străpunge Zidul Zeilor."

În cazul în care Dosadi ar fi fost distrusă, contractul calebanilor ar fi luat sfîrșit imediat. Într-o asemenea eventualitate, taprisiotul lui McKie ar fi dispus, poate, de o fracțiune de secundă, pentru a încerca să întocmească dosarul postum al amintirilor sale. Poate. În actualele circumstanțe, aceasta era o speculație care nu prezenta nici un interes pentru McKie. Dar calebanii aveau o datorie față de el. În afacerea

Stelei şi-a Biciului, calebanii fuseseră ameninţaţi în aceeaşi măsură ca şi toate celelalte specii care utilizau Porţile. Ameninţarea fusese reală şi precisă. Utilizatorii Porţilor şi calebanii ce controlau Porţile ar fi putut să-şi găsească sfîrşitul. În limbajul ei pitoresc, Fannie Mae îşi exprimase recunoştinţa faţă de McKie:

„Conjuncţia datoriei mele nu cunoaşte sfîrşit."

Aritch i-ar fi putut cere gardianului Dosadiei să împiedice orice încercare a lui McKie de a contacta un alt caleban, însă era puţin probabil că o făcuse. Mai degrabă ceruse doar o blocadă împotriva comunicaţiilor taprisiote. Nimeni nu ştia, şi cu atît mai puţin Aritch, cum comunicau între ei calebanii. Poate că gowachinii îşi făceau prea multe iluzii cu privire la impenetrabilitatea barierei din jurul Dosadiei...

Metodic, McKie alungă din minte orice gînd legat de taprisioţi. Nu era prea uşor. Trebuia să recurgă la o tehnică de concentrare sufică, dirijată înspre un anumit **vid**. Nu era îngăduită nici o interferenţa cu taprisiotul care aştepta, înarmat cu o infinită răbdare, pe Central Central. Un vid absolut trebuia să existe în spiritul său conştient, pentru a nu lăsa loc decît unei proiecţii clare în direcţia lui Fannie Mae.

McKie evoca vizual steaua Thyone. Se gîndi cu intensitate la lungile ore de conversaţie mentală pe care le petrecuseră împreună. Apoi proiectă toată căldura unei legături afective puternice, cu gîndul la ultima ei declaraţie de „angajare nodală".

Închise ochii, amplificînd la maximum imaginea interioară ce-i ocupa acum întreaga fiinţă. Simţi cum i se relaxau muşchii. Stînca de care se rezema, nisipul de dedesubt dispărură din percepţiile lui. Nu mai rămase decît prezenţa vibrantă a unei entităţi calebane.

„Cine cheamă?"

Cuvintele îi atinseră centrii auditivi fără a tranzita prin urechi.

„McKie, prietenul lui Fannie Mae. Eşti calebanul care păzeşte Zidul Zeilor?"

„Sînt Zidul Zeilor. Ai venit să te închini?"

Cugetul lui McKie şovăi. Să se **închine?** Proiecţia emanată de acest caleban era răsunătoare, agresivă, de o cu totul altă factură decît curiozitatea penetrantă pe care o percepuse întotdeauna la Fannie Mae. Se luptă să regăsească imaginea clară de la început. Strălucirea lăuntrică

a contactului caleban reveni. Poate că era ceva religios în această experiență. Nu puteai ști niciodată cu siguranță ce voia să spună un caleban.

„Sînt McKie, prietenul lui Fannie Mae", repetă el.

Stralucirea contactului păli, apoi veni răspunsul:

„Dar ocupi un punct pe planul de undă al Dosadiei."

Era deja un stil de comunicație mai familiar lui McKie, care putea să folosească experiența dobîndită din contactele cu Fannie Mae, pentru a încerca să ajungă la un început de comprehensiune. Întreba:

„Îmi îngăduie Zidul Zeilor să intru în contact cu Fannie Mae?"

Vorbele îi răsunară în cap:

„Un caleban, toți calebanii."

„Vreau să vorbesc cu Fannie Mae."

„Nu ești mulțumit cu actualul tău trup?"

În aceeași clipă, McKie își simți din nou trupul, un fel de cadavru viu zgîlțîit de tremurul transei inerente comunicației cu un taprisiot sau un caleban. Întrebarea i se părea fără noimă, dar conștiința trupului său era reală și amenința să întrerupă contactul. Încet, McKie se lupta să revină la precara prezență mentală.

„Sînt Jorj X. McKie. Calebanii îmi sînt datori."

„Toți calebanii cunosc această datorie."

„Atunci, onorați-o."

Aștepta, incercînd să nu-și piardă cumpătul.

Stralucirea din cugetul său fu înlocuită de o altă prezență, care se strecură cu o stranie familiaritate. Nu era un contact deplin, ci, mai degrabă, o succesiune de palpări delicate în acele porțiuni ale creierului său care interpretau senzațiile vizuale și auditive. McKie identifică numaidecît noua prezență.

„Fannie Mae!"

„Ce dorește McKie?"

Pentru o entitate calebană, era o întrebare cum nu se putea mai directă. Surprins, McKie răspunse și mai direct:

„Am nevoie de ajutorul tău."

„Explică."

„S-ar putea să-mi las pielea pe-aici... ăăă, să se pună capăt punctului meu nodal, aici, pe Dosadi."

„Pe planul de undă Dosadi", îl corectă ea.

„Exact. Şi dacă se va întîmpla asta, dacă mor aici, am prieteni pe Central Central... adică pe planul de undă Central Central... prieteni care trebuie să afle tot ce-i în capul meu în momentul în care-am să mor."

„Numai taprisioţii pot face asta. Contractul Dosadi interzice taprisioţii."

„Dar dacă Dosadi este distrusă..."

„Clauze contract nu cunosc sfîrşit, McKie."

„Nu poţi să m-ajuţi?"

„Doreşti sfat de la Fannie Mae?"

„Da."

„Fannie Mae poate menţine contact cu McKie cît timp el ocupă planul de undă Dosadi."

Transă continuă? gîndi McKie stupefiat.

Ea îi captă gîndul.

„Nu transă. Fannie Mae cunoaşte bine nexul lui McKie."

„Nu-s de acord. Nu-mi pot permite nici un fel de distragere a atenţiei, aici."

„Opţiune rea."

Replica vădea iritare.

„Aş putea, eventual, să-mi asiguri o Poartă personală ca să..."

„Nu dacă punctul nodal sfîrşeşte aproape de punctul final la planul de undă Dosadi."

„Fannie Mae, ştii cumva ce fac gowachinii, aici, pe Dosadi? Acest..."

„Contract caleban, McKie."

Nemulţumirea ei era evidentă. Cuvîntul de onoare al unui caleban nu putea fi pus la îndoială. Contractul încheiat cu gowachinii conţinea, fără doar şi poate, clauze specifice care interziceau orice dezvăluire în legătura cu ceea ce se petrecea pe Dosadi. McKie era consternat. Avea impresia că ar fi trebuit să plece imediat de pe această planetă.

Fannie Mae îi captă şi acest gînd.

„McKie poate pleca în clipa asta. Curînd, McKie nu mai poate pleca în propriul lui corp nodal."

„Corp nodal?"

„Explicația neautorizata."

Neautorizată!

„Credeam că eşti prietena mea, Fannie Mae!"

O senzație de căldură îl învălui.

„Fannie Mae are prietenie pentru McKie."

„Atunci, de ce nu vrei să mă ajuți?"

„Doreşti să părăseşti planul de undă Dosadi în această clipă?"

„Nu!"

„Atunci, Fannie Mae nu poate da ajutor."

Mînios, McKie dădu să întrerupă contactul.

Fannie Mae proiectă un sentiment de frustrare rănită. „De ce McKie refuză sfat? Fannie Mae vrea să..."

„Trebuie să ne oprim. Ştii că mă aflu în transă pe toată durata contactului. Locul în care sînt este periculos. O să mai stăm de vorbă altă dată. Îți mulțumesc pentru intenția de a mă ajuta şi pentru clarificare, dar..."

„Nu clarificare! Numai mică fereastră de înțelegere, dar oamenii nu posedă dimensiune in plus!"

Răspunsul era însoțit de o incontestabilă disperare, dar asta n-o împiedică să întrerupă contactul. McKie ieşi din transă. Avea extremitățile mîinilor şi picioarelor înghețate. Contactul caleban îi diminuase procesele metabolice pînă aproape de limita admisibilă. Deschise ochii.

Un gowachin necunoscut, îmbrăcat în uniforma galbenă a mecanicilor de blindate, stătea aplecat deasupra lui. În spatele său, duduia motorul unui vehicul cu şenile, învăluit într-un fum albăstrui. McKie îşi scutura violent capul.

Gowachinul îl întreba afabil:

„Eşti bolnav?"

Noi, membrii Biroului de Sabotaj, rămînem legaliști de un gen puțin mai aparte. Conștienți de prejudiciul pe care-l poate aduce societăților noastre existența unor legi prea rigide sau, dimpotrivă, a unora prea indulgente, sîntem mereu în căutarea unei indispensabile moderații. Ceea ce ne apropie de acea forță de echilibru la care aspiră gowachinii. Fără speranța de a vedea transformată în paradis o societate de muritori, rîvnim la inaccesibil. Fiecare agent își cunoaște propria conștiință și motivul pentru care a ales să fie în slujba acestui stăpîn. Aceasta este cheia condiției noastre. Sîntem, din motive nemuritoare, în slujba unei conștiințe muritoare. Și ne facem datoria, fără a aștepta laude și fără a avea certitudinea reușitei.

Primele scrieri ale lui Bildoon,
Directorul panSpenchi al Biroului de Sabotaj

De îndată ce primele umbre ale înserării îndoliară cotloanele cele mai adînci ale orașului, Tria coborî în stradă, urmată de șase însoțitori aleși cu grijă – toți, ființe umane de sex masculin. Se parfumase cu mosc ca să-i stimuleze și-i condusese printr-un labirint de străduțe întunecoase, unde spionii lui Broey nu se mai aventurau. Toată echipa era înarmată și cuirasata după tipicul oricărei trupe de intervenție.

Cu vreo oră în urmă, cartierul fusese scena unor ciocniri, nu însă îndeajuns de grave pentru a necesita o adevărata intervenție militara. Un mic bastion gowachin fusese eliminat dintr-o enclavă umană. După o astfel de ralfuială interrasială, prezența unei patrule de ordine în această iepurărie era firească. Și era puțin probabil ca Tria și însoțitorii ei să fie atacați pe parcurs. Nici una dintre cele două tabere nu voia ca zona să fie supusă unei razii în toată regula.

Străzile pustii păreau cufundate într-un soi de așteptare încordată.

Trecură printr-o intersecție unde totul era ud, iar în rigole se scurgeau încă materii sanguinolente verzi și roșii. Mirosul fetid îi spuse Triei că un graluz fusese spart și că apele sale se revărsaseră în stradă. Represaliile erau inevitabile. Prunci umani aveau să fie masacrați în zilele următoare. Scenariul clasic.

Grupul traversă zona în care avuseseră loc încăierările, observînd, ici și colo, locurile unde căzuseră victime. Era relativ ușor de estimat numărul pierderilor de ambele părți, deși toate cadavrele fuseseră îndepărtate. Nu mai rămăsese nici o fărîmitură pentru păsările hoitare.

Curînd după aceea, ieșiră din iepurărie și trecură printr-o poartă păzită de gowachini în solda lui Broey. Cîteva străzi mai încolo, străbătură o altă poartă, în dreptul căreia făceau de gardă oamenii lui Gar. Tria știa că Broey va afla destul de repede de prezența ei în zonă, dar, oricum, îl înștiințase că se va duce în iepurării. Ajunseră la intrarea unei străduțe care urca de-a lungul unui imobil de Rangul Doi. Fațada cenușie, lipsită de ferestre la etajele inferioare, nu avea decît o singură deschidere, o poartă cu zăbrele. Dincolo de poartă se zărea un gang slab luminat. Pereții aparent goi ai gangului ascundeau, desigur, camere electronice de supraveghere și arme cu declanșare automată.

Oprindu-și cu un gest al mîinii tovarășii, Tria studie, din obscuritatea străzii, intrarea clădirii. Poarta era blocată cu un simplu ivăr. Imediat în stînga intrării, abia întrezărindu-se printre zăbrele, se afla un post de gardă cu o santinelă. Corpul de pază al imobilului și-ar fi făcut apariția la chemarea santinelei sau la alarma dată de cei care urmăreau ecranele camerelor de supraveghere.

Informatorii Triei afirmaseră că acesta era bîrlogul lui Jedrik. La marginea iepurăriilor, și nu în adîncul lor. Ingenios! Dar, de mai mulți ani, Tria își infiltrase un agent și în acest edificiu, ca în atîtea altele. O precauție elementară. Totul depindea acum de cronometraj. Agentul ei din interior avea misiunea de a elimina observatorii din postul de supraveghere electronică. N-avea să mai rămînă decît santinela de la poartă. Tria trebuia să aștepte momentul stabilit, pentru a trece la acțiune.

Străduța mirosea a canal: undeva se spărsese o conductă de reciclare. Accident? Consecință a luptelor de stradă? Triei nu-i plăcea atmosfera din preajmă. Care era jocul lui Jedrik? Imobilul acesta,

conceput ca o fortăreață, ascundea pericole necunoscute? Jedrik știa acum, fără doar și poate, că era bănuită – printre altele – și de provocarea recentului incident. Se simțea în siguranța pentru ca se afla pe teren propriu? Oamenii aveau tendința sa fie mai puțin prudenți cînd se găseau printre ai lor. Dar Jedrik nu putea sa dispuna de cine știe ce forțe puternice, care s-o sprijine. Un lucru sigur însa era ca, printre meandrele minții ei complicate, începea sa se contureze o anumită coerență, un anumit plan, al cărui fir Tria nu reușise încă să-l prindă. Dar avea suficiente informații de suprafața pentru a risca o confruntare, o negociere. Era posibil ca Jedrik sa se fi afișat numai ca s-o atragă pe ea. Posibilitățile pe care le deschidea aceasta ipoteză o umpleau pe Tria de entuziasm.

Împreună, am fi invincibile!

Da, Jedrik corespundea imaginii unui agent de excepție. Cu o organizare adecvată...

Încă o dată, Tria aruncă o privire în stînga și-n dreapta. Străzile rămîneau pustii. Se uită la ceas. Sosise momentul. Prin gesturi, trimise doi oameni să se posteze la fiecare intersecție și pe un al treilea de partea cealaltă a străzii, lîngă poartă. De îndată ce oamenii fură la posturi, porni înainte, apărată de ceilalți trei, în dispozitiv triunghiular.

Santinela de la poartă era un om cu părul cărunt și o față lividă, care avea o lucire galbenă în penumbra coridorului. Pleoapele îi atîrnau greu sub efectul unei doze recente din drogul său preferat, pe care i-l furnizase agentul Triei.

Ea deschise poarta și văzu că santinela ținea în mîna dreaptă, după cum se așteptase, un buton al morții. Cu un rînjet știrb, omul îndreptă spre ea pumnul strîns. Tria își dădu seama că o recunoscuse. Restul depindea acum de eficacitatea agentului ei.

„Ești dispus să mori de dragul broscoilor?" întrebă ea.

Santinela era la curent cu ceea ce se întîmplase, cu răfuiala din stradă. Era ființă umană, de obediență umană, dar știa că ea se afla în slujba lui Broey, un gowachin. Întrebarea fusese calculată pentru a-l dezorienta. Avea de-a face cu o renegată? Era loial oamenilor și, în mod fanatic, dependent de postul de santinelă, care-i asigura o viață decentă. Dar, mai presus de orice, era dependent de drogul său. Toate santinelele erau înrobite unei substanțe sau alteia, însă drogul pe care-l prefera acest om îi voala percepțiile și-l împiedica să-și coordoneze

gîndurile. Ştia că nu avea voie să se drogheze în timpul serviciului şi asta îl tulbura. Trebuia să pună în cumpănă atîtea lucruri, dar Tria pusese exact întrebarea cuvenită. Nu, nu era dispus să moară de dragul broscoilor!

Ea îndreptă spre butonul morţii un deget întrebător.

„Nu-i decît un releu de semnalizare", bolborosi el. „N-are bombă."

Tria nu spuse nimic, silindu-l să se chinuie cu îndoielile sale. Omul înghiţi în sec, apoi îngăimă:

„Ce vreţi să..."

„Raliază-te sau eşti un om mort!"

El aruncă o privire rătăcită spre oamenii din spatele Triei. Asemenea lucruri se întîmplau frecvent în iepurării, dar nu prea des aici, la poalele pantelor care urcau către culmi. Santinela nu ştia nici măcar exact ce anume păzea. Avea un consemn şi un releu al morţii pentru a da alarma în cazul apariţiei unui intrus. Alţii erau însărcinaţi să discearnă şi să ia hotărîri. Acesta era punctul slab al apărării imobilului.

„Cui să mă raliez?" întrebă el.

În vocea lui era o agresivitate forţată şi Tria înţelese că, din clipa aceea, era omul ei.

„Semenilor tăi."

Replica avu darul să-i blocheze mintea, înceţoşată de drog, în temerile lui primordiale. Ştia ce ar fi trebuit să facă: să deschidă mîna. Putea s-o facă din proprie iniţiativă şi, astfel, să descurajeze un eventual agresor. Dacă ar fi fost omorît, mîna i s-ar fi deschis de la sine. Pe de altă parte, dubiile îi fuseseră bine alimentate din exterior. Şi dacă aparatul din mîna lui nu era doar un releu? Dacă era şi o bombă? Avusese timp cîteva ore bune să frămînte această întrebare.

„Vei fi bine tratat", murmură Tria.

Îşi petrecu un braţ amical peste umerii lui, lăsîndu-l să resimtă din plin efectul efluviilor de mosc, în vreme ce-şi întindea cealaltă mînă pentru a-l convinge că nu ascundea nici o armă.

„Arată-i camaradului meu cum predai chestia asta celui care te schimbă."

Unul dintre tinerii aflaţi în spatele Triei făcu un pas înainte.

Santinela explica procedura şi-i înmînă aparatul, adăugînd:

„E foarte simplu, dacă ştii şmecheria."

De îndată ce tovarăşul ei apucă strîns obiectul, Tria îşi desprinse braţul de pe umerii santinelei şi-i atinse carotida cu vîrful acului otrăvit ascuns într-una din unghii. Omul mai apucă să scoată un horcăit, cu ochii holbaţi, înainte de a se prăbuşi la picioarele ei.

„A fost bine tratat", rosti Tria.

Însoţitorii ei schiţară un zîmbet. Era genul de lucruri la care învăţai să te aştepţi de la Tria. Tîrîră cadavrul la loc ascuns vederii, într-un ungher al postului de gardă, şi tînărul care ţinea butonul morţii îi luă locul, la poartă. Ceilalţi făcură scut din trupurile lor în jurul Triei, după care pătrunseră, cu toţii, în interiorul clădirii. Întreaga operaţie durase mai puţin de două minute. Totul mergea aţă, ca întotdeauna cînd Tria conducea operaţiile.

Holul principal şi culoarele ce se deschideau din el erau pustii. Perfect.

Agentul ei de aici merita o avansare.

O luară pe scară, neîncrezîndu-se în ascensor. N-aveau de urcat decît trei etaje joase. Holul de sus era, şi el, gol. Tria conduse grupul pînă la uşa indicată şi folosi cheia pe care i-o furnizase agentul. Uşa se deschise fără nici un zgomot. Năvăliră în cameră.

Înauntru, storurile erau trase şi nu ardea nici o lumină. Tovarăşii Triei se postară în faţa uşii închise şi de-a lungul fiecăruia dintre pereţii perpendiculari. Era momentul cel mai periculos. Numai Tria îi putea face faţă.

Fîşii înguste de lumină răzbăteau pe sub marginile unor storuri care astupau pe de-a-ntregul o fereastră orientată spre sud. Tria desluşi contururile cîtorva mobile, un pat în care se întrezărea o formă întunecată, greu de distins.

„Jedrik?" şopti Tria.

Piciorul ei călcă pe un obiect moale. O sanda.

„Jedrik?"

Tibia îi atinse marginea patului. Cu arma întinsă, pipăi cu cealaltă mînă înspre forma întunecată. Nu era decît o grămadă de aşternut. Tria se întoarse.

Uşa de la baie era închisă, dar un firicel de lumină era vizibil la nivelul podelei. Ocolind sandaua şi alte obiecte de îmbrăcăminte care zăceau pe jos, Tria se apropie de uşă, se opri şi-i făcu semn unuia dintre bărbaţi să treacă de partea cealaltă. Pînă acum, se mişcaseră aproape fără nici un zgomot.

Uşor, Tria răsuci clanţa, apoi deschise brusc uşa. Cada era plină cu apă şi în ea se afla un cadavru, cu faţa în jos şi cu un braţ atîrnînd peste margine. O umflătură stacojie se zărea chiar sub urechea stîngă. Tria apucă de păr capul şi-l ridică, privi faţa, apoi îi dădu drumul, fără a împroşca nici un strop. Era agentul ei, cel căruia îi încredinţase misiunea de a pregăti această operaţie. Iar moartea sa purta stigmatul omorului după ritualul gowachin: umflătura de sub ureche. O gheară care redusese victima la tăcere înainte de a fi înecată? Sau doar încercarea cuiva de a lăsa impresia că fusese vorba de un omor în stil gowachin?

Tria avu senzaţia că toată operaţia se duce de rîpă. Îşi dădu seama că oamenii ei o priveau cu un aer nesigur. Fu pe punctul de a-l chema pe Gar chiar din locul în care se afla, dar o reţinu un sentiment de frică şi repulsie. Reveni în dormitor, înainte de a-şi branşa aparatual de emisie-recepţie şi de a apăsa înfrigurată pe butonul de alarmă.

„Centrala", se auzi o voce încordată.

Tria se străduí să vorbească pe un ton liniştit:

„Agentul nostru e mort."

Urmă un răgaz de tăcere, în timp ce-i localizau apelul, apoi aceeaşi voce rosti:

„Acolo?"

„Da. A fost ucisă."

Dintr-o dată, glasul lui Gar:

„Nu se poate! Acum mai puţin de-o oră am vorbit cu ea. Este..."

„Înecată într-o cadă", îl întrerupse Tria. „După ce a fost neutralizată... de un obiect ascuţit înfipt sub urechea stîngă."

Din nou tăcere, în vreme ce Gar absorbea informaţia. Probabil că era pradă aceloraşi incertitudini ca şi Tria.

Ea se întoarse spre tovarăşii ei. Se grupasera cu toţii în dreptul uşii dinspre culoar. Aveau dreptate: dacă era de aşteptat un atac, de-acolo trebuia să vină.

Comunicaţia cu Gar nu se întrerupsese şi Tria auzi frînturi de ordine date în pripă: „...adunarea... să nu cumva... timpul...“ Apoi, foarte clar: „O să plătească!“

Cine o să plătească? se întrebă Tria.

Începea deja să reconsidere personalitatea lui Jedrik.

„Eşti în pericol?“ se auzi brusc vocea lui Gar.

„Nu ştiu“, recunoscu ea cu reticenţă.

„Rămîi unde eşti. O să-ţi trimitem ajutoare. L-am înştiinţat pe Broey.“

Gar hotărîse, deci, să-l pună la curent pe Broey. Da, acesta era, neîndoielnic, cel mai bun mod de a acţiona în continuare. Jedrik le scăpase. N-avea nici un rost să continue singuri. Urmarea avea s-o decidă Broey.

Tria avu un frison. Dădu oamenilor ei cîteva ordine scurte. Erau gata să-şi vîndă scump pielea în cazul unui atac, dar Tria se îndoia că atacul ar fi putut surveni chiar acum. Jedrik lăsase doar încă un mesaj. Problema era cum trebuia interpretat acest mesaj.

Mentalitatea militară este o mentalitate de bandit şi de tîlhar. De unde decurge că orice sistem militarist reprezintă o formă de banditism organizat, în sînul căreia moravurile tradiţionale încetează a mai avea curs. Spiritul militarist este un pretext pentru a legaliza asasinatul, violul, jaful şi toate celelalte manifestări ale crimei, care însoţesc, în mod inevitabil, războiul. Cînd nu are un obiectiv extern, mentalitatea militară se întoarce, întotdeauna, împotriva propriei populaţii interne, făcînd uz de argumente istorice pentru a justifica banditismul care o caracterizează.

Manualul BirSab-ului, Capitolul cinci:
„Sindromul căpeteniei de război"

Abia ieşit din transa comunicaţiei, McKie îşi dădu seama cum îi va fi apărut gowachinului ce se apleca deasupra lui. Pentru cineva născut pe Dosadi, spectacolul pe care îl oferise nu putea fi decît cel al unui om bolnav, scuturat de frisoane, delirînd şi transpirînd cu broboane mari sub efectul febrei. McKie inspiră adînc, înainte de a răspunde:

„Nu, n-am nimic."

„Atunci, eşti drogat?"

Amintindu-şi de nenumăratele substanţe pe care le foloseau dosadienii, McKie fu cît pe ce să răspundă afirmativ, dar se răzgîndi. Gowachinul i-ar fi putut cere să-i ofere şi lui din drogul respectiv.

„Nu-s drogat", spuse el, ridicîndu-se în picioare şi privind împrejur. Dincolo de vălul vaporos, soarele coborîse mult spre orizont.

În afară de asta, singurul lucru ce se schimbase în peisaj era prezenţa monstruosului vehicul cu şenile, care duduia şi scuipa fum printr-un tub de eşapament ridicat la verticală. Gowachinul continua să-l observe cu o fixitate atît de descumpănitoare, încît McKie trebui să se întrebe dacă avea de-a face cu o ameninţare sau cu persoana de legătură despre care consilierii lui Aritch îi spuseseră că va veni să-l ia cu un vehicul arhaic.

„Dacă nu ești nici bolnav, nici drogat", rosti gowachinul, „e vreo stare specială pe care n-o cunosc decît oamenii?"

„**Mi-a fost** rău, însă mi-am revenit", răspunse McKie. „Mi-a trecut... starea."

„Și ai deseori asemenea crize?"

„Pot trece ani pînă să se repete."

„Ani? Dar care-i cauza acestei... stări?"

„Nu știu."

„Hm... ah!" Gowachinul dădu din cap, ca și cum ar fi înțeles deodată, apoi arătă cu bărbia spre cer: „Vreo pedeapsă de la Zei, poate."

„Poate."

„Erai total vulnerabil."

McKie ridică din umeri, lăsîndu-l pe gowachin să tragă ce concluzie dorea.

„Nu ești de-aceeași părere?" Ideea părea să-l amuze pe gowachin, care adăugă: „Sînt Bahrank. Poate că asta-i cel mai mare noroc pe care l-ai avut de cînd te-ai născut."

Bahrank era numele primului contact, despre care-i vorbiseră consilierii lui Aritch.

„Eu sînt McKie."

„Corespunzi descrierii, McKie, mai puțin... hmmm... starea de adineaori. Ai ceva de adăugat?"

McKie se întrebă ce-ar mai fi putut aștepta Bahrank. În principiu, nu era decît un simplu contact, care trebuia să-i facă legătura cu persoane mai importante. Aritch avea, de bună seamă, observatori competenți pe Dosadi, printre care însă nu se număra și acest gowachin. De altfel, McKie fusese pus în gardă referitor la Bahrank:

„Bahrank nu știe de existența noastră. Fiți extrem de atent ce vorbiți cu el. V-ați pune într-un mare pericol dacă și-ar da seama că veniți din partea cealaltă a Zidului Zeilor."

Operatorii Porții întăriseră avertismentul:

„Dacă dosadienii reușesc să vă străpungă paravanul, veți fi nevoit să reveniți la locul de recuperare cu mijloace proprii. Ne îndoim că ați izbuti s-o faceți. Trebuie să înțelegeți că, practic, n-o să vă mai putem acorda ajutor după ce vă vom fi depus pe Dosadi."

Bahrank dădu din cap. Părea să fi luat o decizie.

„Jedrik te așteaptă."

Era celălalt nume pe care i-l indicaseră colaboratorii lui Aritch.

„Conducătoarea celulei voastre", adăugă Bahrank. „I s-a spus că vii de la Periferie. Jedrik nu-ți cunoaște adevărata origine."

„Dar cine-o cunoaște?"

„Nu-ți putem spune. Atîta timp cît n-ai să cunoști acest amănunt, nu ți-l va putea smulge nimeni. În orice caz, te asigur că Jedrik nu-i dintre-ai noștri."

McKie nu era prea încîntat de avertisment: „...nu ți-l va putea smulge nimeni..." Ca de obicei, BirSab-ul își trimitea agenții în gura lupului, fără a-i fi informat, în prealabil, cît de lungi erau colții fiarei.

Bahrank făcu un semn în direcția vehiculului său.

„Mergem?"

McKie examină aparatul. Era, în mod evident, o mașină de luptă, complet blindată, cu fante de observație la nivelul habitaclului și arme de foc îndreptate în toate direcțiile. Avea un aspect masiv și sinistru. Consilierii lui Aritch îi vorbiseră despre aceste lucruri:

„Am avut grijă ca tehnologia lor să nu depășească nivelul blindatelor primitive, al armelor de foc și al explozivelor nu prea puternice. Totuși, s-au dovedit deosebit de ingenioși în îmbunătățirile pe care le-au adus acestui armament."

Din nou, Bahrank făcu un gest în direcția vehiculului, manifestînd nerăbdare.

McKie trebui să-și înăbușe un sentiment subit de profundă anxietate. În ce capcană se vîrîse? Avea impresia că se trezise dintr-o dată alunecînd pe un tobogan întesat de pericole, unde era incapabil să facă față celei mai neînsemnate amenințări. Senzația trecu, dar îl lăsă zdruncinat. Continua să privească în tăcere vehiculul, ca și cînd ar fi încercat să cîștige timp. Mașina, de vreo șase metri lungime, avea șenile late, în spatele cărora se întrezărea un rînd de roți suplimentare. La partea din spate, era echipată cu obișnuita antenă de captare a energiei de la satelitul aflat pe orbită, sub barieră, dar mai avea și-un motor secundar, care ardea un carburant urît mirositor. Fumul și gazele de eșapament umpleau aerul cu o duhoare acră și usturătoare.

„Ce mai aşteptam?" întreba Bahrank, fixîndu-l pe McKie cu o privire în acelaşi timp temătoare şi bănuitoare.

„Putem pleca", răspunse McKie.

Bahrank se întoarse şi, luînd-o grăbit înainte, se căţără pe-o şenilă şi dispăru în interiorul întunecat al habitaclului. McKie îl urmă şi se pomeni într-un spaţiu strîmt, unde domnea un miros înţepător, greu. Cabina era aproape în întregime ocupată de două scaune mari din metal, al căror spătar curbat depăşea cu puţin înălţimea capului unui om sau al unui gowachin aşezat. Bahrank se instalase în scaunul din stînga şi începuse să manevreze diverse butoane şi cadrane. McKie se afundă în cel de-al doilea scaun. Două perechi de braţe metalice se închiseră automat în jurul mijlocului şi pieptului său, fixîndu-l în scaun; un suport îi atinse ceafa, adaptîndu-se la poziţia capului. Bahrank apăsă un buton. Uşa prin care intraseră se închise cu un bîzîit de servomotoare şi se zăvorî automat.

O senzaţie ambiguă puse stăpînire pe McKie. Nu suferise niciodată de claustrofobie; mai degrabă nu se simţea în largul său cînd se afla în spaţii vaste, deschise, ca acela din jurul stîncii. Dar interiorul acestei maşini de război evoca barbaria unor epoci apuse, care făceau să vibreze în el o coardă atavică. Se luptă să-şi înfrîneze îmboldul de a se arunca orbeşte în căutarea unei ieşiri. Asta era o capcană!

Vederea unui detaliu neaşteptat îl ajută să depăşească momentul. Fantele de observaţie ale cabinei erau din sticlă. Pipăi unul din geamuri. Da, sticlă. Era un material răspîndit pe cuprinsul întregii Co-simţiri. În acelaşi timp rezistent şi fragil. Iar geamul din faţa lui n-avea o grosime prea mare. Pînă la urmă, aspectul redutabil al vehiculului era, mai degrabă, un fel de praf în ochi!

Bahrank examină rapid împrejurimile, apoi manevră cîteva leviere şi puse în mişcare maşina. Aceasta se urni, zdruncinîndu-se şi emiţînd un huruit hodorogit, peste care se suprapunea un vaier acut.

Un soi de drumeag pornea, de la stînca albă, în direcţia oraşului îndepărtat. Se vedeau clar urmele lăsate de şenilele blindatului la venire. Din loc în loc, stînci izolate scînteiau în soare. Bahrank părea total absorbit de pilotarea vehiculului.

Gîndurile lui McKie reveniră, încă o dată, la recomandările ce i se făcuseră înaintea plecării de pe Tandaloor.

„De îndată ce veţi fi pătruns în celula lui Jedrik, veţi rămîne de unul singur."

Efectiv... se simţea deja foarte izolat. Mintea lui era un talmeş-balmeş de date care aveau prea puţină legătură cu experienţa lui anterioară. Dacă nu le dădea de capăt, cu ce-ar mai fi putut afla pe aici, o întreagă planetă risca nimicirea.

Era singur... Dacă Dosadi pierea, nici un co-simţitor n-ar fi fost martor la moartea ei. Bariera tempokinetică a calebanilor ar fi absorbit cea mai mare parte a deflagraţiei finale. De fapt, calebanii s-ar fi hrănit cu energia astfel eliberată. Era unul din lucrurile pe care i le dezvăluise Fannie Mae. O explozie gigantică, un **dejun** pentru un caleban, iar BirSab-ul ar fi fost nevoit să reia ancheta de la zero, fără dovada materială cea mai importantă: Dosadi.

Maşina blindată huruia, se legăna şi derapa, dar revenea mereu la drumeagul desfundat care ducea spre turnurile îndepărtate ale Chu-ului.

McKie îl observă cu discreţie pe gowachin. Bahrank avea o comportare destul de puţin caracteristică pentru specia sa. Era mai direct, mai... uman. Sigur că da! Instinctele sale gowachine fuseseră modificate de contactul cu oamenii. Aritch avea de ce să simtă repulsie şi teamă.

Pilotarea blindatului nu părea o treabă prea simplă. McKie numără opt leviere şi comenzi diferite, pe care însă Bahrank le manevra cu dexteritatea unei obişnuinţe îndelungate, folosindu-se nu numai de mîini, ci şi de genunchi, de coate şi chiar de cap. Vehiculul răspundea cu docilitate.

Fără a-şi abate atenţia de la activitatea sa, gowachinul rupse tăcerea:

„S-ar putea să se tragă asupra noastră cînd vom ajunge la al doilea graden. Ceva mai devreme, în zonă a avut loc o operaţie poliţienească."

McKie îl privi cu mirare.

„Credeam că ni s-a asigurat libera trecere."

„Voi, perifericii, nu vă conteniţi nici o clipă atacurile."

McKie scrută terenul prin fantele care ţineau loc de parbriz. Nu văzu decît drumeagul pustiu ce se aşternea înaintea lor printre smocuri de vegetaţie aridă.

„Ești mai bătrîn decît toți perifericii pe care-i cunosc", observă Bahrank.

Consilierii lui Aritch îl preveniseră pe McKie în legătură cu acest cusur grav al paravanului său și cu necesitatea camuflării semnelor subtile ale vîrstei. Îi oferiseră cîteva ședințe de tratament geriatric, precum și un răspuns de servit eventualilor curioși. Se văzu silit să folosească acest răspuns.

„Pe-aici, îmbătrînești înainte de vreme."

„Categoric", făcu Bahrank.

McKie simți că e ceva care-i scapă în replica interlocutorului său, dar nu îndrăzni să meargă mai departe. Dialogul rămînea steril. Apoi, mai era și acea „operație polițienească" la care făcuse aluzie Bahrank. McKie știa că „gloata" Periferiei, căreia i se interzicea accesul în Chu, se deda la raiduri periodice, cel mai adesea sortite eșecului. Apucături barbare!

„Ce pretext ai folosit ca să vii aici?" întrebă el.

Bahrank îi aruncă o privire sfredelitoare, apoi ridică de pe comenzi o mînă palmată, arătîndu-i un mîner fixat pe plafonul cabinei, deasupra capului său. McKie habar n-avea la ce putea folosi mînerul și se temu că dovedise deja prea multă ignoranță. Însă Bahrank îi răspunse:

„Oficial, patrulez în sectorul ăsta ca să reperez eventualele surprize neplăcute pe care ni le-ar putea pregăti perifericii. E o misiune ce mi se încredințează adesea. Neoficial, toată lumea crede că ascund pe-aici un bazin secret, plin de femele fertile."

Un bazin... nu un graluz! Din nou, un dialog relativ infructuos, cu subînțelesuri misterioase.

McKie privi în tăcere peisajul din fața. Drumeagul înecat în praf descrise o curbă largă la stînga, apoi prinse să coboare pe o pantă abruptă, de-a lungul unei cornișe înguste, tăiată în peretele roșu al unui canion. Bahrank începu să efectueze o serie de accelerări și decelerări rapide. Pereții de stîncă roșie defilau cu viteză. McKie privi în vale, pe partea sa. Jos de tot, zări o întindere verde de vegetație luxuriantă și, dincolo de ea, în depărtare, pîcla și turnurile Chu-ului – edificii fusiforme, înălțîndu-se printre faleze abia deslușite.

Schimbările de viteză ale mașinii n-aveau nici o noimă pentru McKie. Iar golul prăpăstios ce se căsca în dreapta lui îi inspira uimire și teamă. Cornișa pe care înaintau urmărea toate meandrele falezei și se afla cînd în umbră, cînd la soare. Mașina huruia și trepida parcă tot mai tare. Mirosul de ulei ars făcea să-i tresalte stomacul. Iar orașul îndepărtat arăta la fel de inaccesibil ca atunci cînd îl privise pe deasupra canionului, doar că acum părea mai înalt și mai misterios în obscuritatea picloasă care-l învăluia.

„În principiu, nu ne putem aștepta la nimic rău pînă vom ajunge la primul graden", anunță Bahrank.

McKie se uită la el. Primul graden? Ah, se referea, probabil, la prima cotă din afara zidurilor orașului. Defileul în interiorul căruia fusese construit Chu-ul cobora în trepte pînă la nivelul fluviului. Fiecare treaptă avea un număr. Temeliile citadelei erau așezate pe insulele și platourile stîncoase din locul în care fluviul își încetinea cursul și se ramifica. Iar colinele ce rezistaseră eroziunii erau din minereu de fier în stare aproape pură, ca și cea mai mare parte a malurilor.

„Bine că ieșim de-aici", mormăi Bahrank.

Cornișa părăsi, cu o curbă strînsă, falеza, transformîndu-se într-o rampă largă, ce cobora lin spre o pădure luxuriantă. Cîteva clipe mai tîrziu, pătrunseră într-un ocean de umbre verzi. Privind printr-una din fantele laterale, McKie recunoscu frunzișuri arborescente și ficuși giganți, dar observă și plante spinoase uriașe, pe care nu le mai văzuse pînă atunci nicăieri. Drumeagul, ca și solul acestei jungle, era o fîșie de glod cenușiu. McKie se uită dintr-o parte într-alta; cu excepția cîtorva plante complet necunoscute, peisajul i se părea un amestec, în proporții aproape egale, de vegetație terană și tandalooriană.

Lumina soarelui îl orbi cînd, părăsind acoperămîntul pădurii, ieșiră într-un luminiș cu ierburi înalte, care purtau urmele unor lupte recente. Vegetația era strivită, retezată, arsă. În stînga, zăceau epavele unor mașini – grămezi de metal contorsionat, din care se înălța, ici și colo, cîte o roată sau un fragment de șenilă. Unele epave semănau cu vehiculul în care se afla.

Bahrank evită în ultimul moment craterul unei explozii și McKie avu timp să vadă că fundul gropii era plin de trupuri sfîrtecate. Gowachinul nu făcu nici un comentariu. S-ar fi zis că nici nu observase cadavrele.

Brusc, McKie sesiză semne de mişcare la liziera pădurii, apoi deslușì siluete de oameni şi gowachini ce treceau în pas alergător. Cei mai mulți păreau să poarte arme individuale – țevi metalice scînteind în soare, obiecte sferice albe prinse în bandulieră. McKie nu găsise de cuviință să învețe tot arsenalul dosadian. Își spusese că, în fond, nu erau decît arme primitive, dar acum realiza că armelor acestora primitive li se datorau priveliștile de devastare şi masacru pe care le oferea ochilor săi luminişul.

Drumeagul se afunda din nou în desişul junglei, lăsînd în urmă cîmpul de luptă. Umbra compactă, verde, învălui maşina ce înainta hurducîndu-se, duduind. McKie, zgîlțîit în harnaşamentul său, mai păstră o vreme în nări mirosul de sînge, de putrefacție incipientă.

Într-un tîrziu, un viraj scurt spre dreapta îi scoase pe marginea unei alte faleze, pe care Bahrank începu s-o coboare printr-o cornişă la fel de îngustă şi abruptă ca prima. McKie îşi aruncă ochii pe geamul de pe partea gowachinului. Oraşul părea acum mult mai aproape. Ghidată de zdruncinăturile coborîşului, privirea lui McKie cerceta, cînd în sus, cînd în jos, turnurile Chu-ului, ce se înălțau, asemenea unor tuburi de orgă argintii, pe Colinele Consiliului. Peretele opus al canionului dădea impresia unui şir lung de trepte gigantice, care se pierdeau într-o ceață de un gri purpuriu. La baza turlelor ascuțite, iepurăriile Chu-ului erau aureolate de abur şi fum. Vag, se putea distinge deja şi o parte din zidul exterior al oraşului. Pe crestele sale se înşiruiau, la intervale regulate, cazematele construite în surplombă, pentru tragerea de anfiladă. În comparație cu zidurile, arhitectura oraşului părea uimitor de supraînălțată. Lucrul acesta spunea totul despre enorma densitate a populației.

Coborîşul sfîrşi într-un nou cîmp de luptă, presărat cu stîrvuri de ființe şi de maşini, înecat în duhoarea insuportabilă a morții. Bahrank începu un slalom printre cratere de explozii, movile de fier răsucit şi cadavre năpădite de nori de insecte. Ferigile şi ierburile care nu arseseră reveneau încet la verticală, ca după trecerea unui monstruos tăvălug. Creaturi înaripate, unele cenuşii, altele galbene, zburătăceau pe deasupra ferigilor, de parcă moartea le făcea să se simtă în largul lor.

Consilierii lui Aritch îl avertizaseră pe McKie că, pe Dosadi, viața se confrunta tot timpul cu excese brutale, dar realitatea îl îngrețoşa pur şi simplu. Printre cadavre, putu să identifice atît oameni, cît şi

gowachini. Fu revoltat mai ales la vederea unei tinere femele gowachine, pe ale cărei brațe se distingeau, cît se poate de clar, petele portocalii ale fertilității. Își întoarse cu mînie privirea și observă că Bahrank se uita la el cu o lucire batjocoritoare în ochii săi galbeni. Continuînd slalomul, gowachinul zise:

„E plin de spioni peste tot, firește, și după chestia asta..." Arătă cu capul în stînga și-n dreapta: „... Va trebui să fii și mai prudent decît ți-ai închipuit."

O detunătură seacă îi punctă vorbele. Ceva lovi blindajul vehiculului pe partea unde stătea McKie. După cîteva secunde fură țința a două lovituri, una după alta, urmate de o serie întreagă. Proiectilele ricoșau pe metal și chiar pe sticla fantelor de observație.

McKie rămase năuc. Geamul subțire ar fi trebuit să se facă țăndări. Sigur, știa că există geamuri blindate din sticlă călită, dar nu i se spusese că ele ar putea fi obținute cu tehnologia acordată dosadienilor. „Deosebit de ingenioși", într-adevăr!

Bahrank își vedea de drum ca și cînd nu s-ar fi întîmplat nimic.

Noi salve explodară direct în fața lor, concomitent cu fulgerări roșiatice dinspre liziera pădurii.

„Fac încercări", îi explică Bahrank, arătînd spre fantele de observație. „Vezi? Nu rămîne nici măcar o urmă pe tipul ăsta nou de sticlă."

McKie vorbi din adîncul amărăciunii sale:

„Uneori, te întrebi ce dovedesc toate astea, decît că trăim într-o lume care se întemeiază pe neîncredere."

„Cine-ar putea să aibă încredere?" replică Bahrank de parcă ar fi rostit o întrebare de catehism.

McKie spuse:

„Sper că prietenii noștri știu pînă unde să meargă cu încercările."

„Li s-a atras atenția că putem rezista numai la proiectile sub optzeci de milimetri."

„Nu s-au învoit să ne lase să trecem?"

„Păi, tocmai de-asta trebuie să ne aplice cîteva lovituri, pentru a mă menține în grațiile superiorilor mei."

Încă o dată, Bahrank efectuă o serie de viraje şi de schimbări rapide de viteză fără nici un motiv aparent. Deşi reţinut de harnaşamentul scaunului, McKie se lovi zdravăn la cot în peretele cabinei. În clipa următoare, o explozie în spate făcu blindatul să se incline pe stînga. Bahrank vira brusc în aceeaşi direcţie, pentru a evita un nou proiectil, ce ar fi explodat drept în botul maşinii, dacă şi-ar fi urmat drumul în linie dreaptă. Cu urechile ţiuind de vacarmul exploziilor, McKie fu proiectat în faţă în momentul în care vehiculul frînă fără veste, pentru a reporni imediat cu spatele, în zigzag, ca să evite o jerbă de explozii frontale. Cîteva secunde mai tîrziu, Bahrank reporni cu toată viteza înainte, de-a dreptul prin hăţişul ca un perete al junglei. Înconjuraţi de explozii, îşi croiră drum culcînd la pămînt vegetaţia, cotiră spre dreapta şi se angajară, ca prin minune, pe un nou drumeag noroios, în inima pădurii. McKie nu mai avea nici o idee despre direcţie, dar bombardamentul încetase.

Bahrank reduse viteza, apoi răsufla adînc prin ventriculele pectorale.

„Eram sigur că vor încerca asta."

Arăta, în acelaşi timp, uşurat şi amuzat.

McKie, conştient că trecuse pe lîngă moarte, îşi pierduse graiul.

Poteca pe care-o urmau acum părea să şerpuiască la nesfîrşit prin junglă, ceea ce-i dădu vreme să-şi vină în fire. Nu ştia însă ce să mai creadă. Nu înţelegea amuzamentul lui Bahrank, nici aparenta sa indiferenţă în faţa carnajului şi a morţii.

Într-un tîrziu, ieşiră pe o cîmpie acoperită cu iarbă, la fel de uniformă şi verde ca o peluză perfect întreţinută. Aceasta cobora lin către un lăstăriş rar, îndărătul căruia se zăreau sclipirile verzi-argintii ale unui curs de apă. Dar ceea ce atrase şi reţinu mai cu seamă atenţia lui McKie, fu o fortăreaţă fără ferestre, cu ziduri cenuşii, ciuruite, care se înălţa la jumătatea distanţei, dominînd lăstărişul de la malul apei. Reduta aţintea spre ei două contraforturi masive, ce încadrau o barieră înaltă de metal negru.

„Poarta noastră", anunţă Bahrank. Vira scurt la stînga, pentru a se alinia exact pe centrul celor două contraforturi, şi adăugă: „Poarta 9, apoi tunelul, şi-am ajuns acasă."

McKie dădu din cap în tăcere. Ziduri, bariere, porți și tuneluri: acestea erau cheile apărării Chu-ului. Dosadienii aveau o mentalitate întemeiată pe fortărețe și bariere. Probabil că tunelul trecea pe sub fluviu. Încercă să-l localizeze pe harta pe care consilierii lui Aritch i-o implantaseră în memorie. În principiu, cunoștea geografia acestui loc, geologia lui, sistemele defensive specifice, la fel ca și organizarea socială, politică și religioasă a orașului, dar acum îi venea greu să se orienteze pe harta din capul lui. Însă cînd se aplecă spre geam și, privind în sus, observă marele turn central cu orologiul orizontal, toate amănuntele i se reașezară în minte și, în clipa în care mașina lua viteză, încuviință cu o mișcare a capului:

„Da, Poarta 9."

Bahrank era prea ocupat pentru a-i răspunde.

McKie întoarse ochii spre fortăreață și își înăbuși un strigăt.

Vehiculul, vuind, cobora panta cu o viteză amețitoare, îndreptîndu-se drept spre bariera neagră, care rămînea coborîtă. În ultimul moment, cînd coliziunea părea inevitabilă, uriașa poartă se ridică fulgerător și, cu iuțeala glonțului, pătrunseră într-un tunel slab luminat. În spatele lor, un tunet semnală reînchiderea porții. Mașina făcea un vacarm de rachetă, cu șenilele care goneau pe grătarul de metal ce podea tunelul.

Bahrank frînă progresiv, înainte de a acționa o manșă laterală. Mașina se înălță numaidecît pe roți, iar atenuarea bruscă a zgomotului îl făcu pe McKie să creadă că asurzise. Senzația spori cînd își dădu seama că Bahrank repetase de mai multe ori aceeași întrebare:

„Jedrik spune că vii de dincolo de munți. E-adevărat?"

„Dacă așa spune Jedrik." Încercase să pară ironic, dar intonația fusese mai degrabă interogativă.

Bahrank conducea acum ceva mai destins, în lumina difuză din tunel. Își urmă șirul gîndurilor:

„Umblă zvonul că voi, perifericii, ați întemeiat o colonie secretă de partea cealaltă a munților și că intenționați să vă construiți un oraș."

„Interesant zvon."

„Ce, nu-i adevărat?"

Unicul şir de lămpi de pe plafonul tunelului lăsa interiorul maşinii într-o semiobscuritate pe care luminile tabloului de bord n-o compensau decît în mică măsură. Cu toate acestea, McKie avea străinia senzaţie că Bahrank îi deslușea chipul ca la lumina zilei şi că-i examina fiecare expresie a feţei. În ciuda faptului că lucrul era imposibil, îndoiala persista. Ce ascundeau vorbele iscoditoare ale gowachinului?

De ce am impresia că vede în mine?

Aceste conjecturi neliniştitoare luară sfîrşit în clipa în care ieşiră din tunel, pe o stradă din iepurării. Bahrank coti imediat spre dreapta, angajîndu-se pe o altă stradă, îngustă şi întunecoasă, între două şiruri de clădiri cenuşii.

McKie văzuse o mulţime de imagini ale acestor străzi, însă contactul cu realitatea avu darul să-i amplifice presentimentele rele. Totul era murdar... apăsător... aglomerat. Peste tot, era plin de lume!

Bahrank conducea încet. Larma şenilelor făcuse loc frecării silenţioase a pneurilor pe carosabilul cînd pavat, cînd acoperit cu dale mari, de un negru lucios. Soarele nu pătrundea aproape deloc în străduţele strîmte, străjuite de edificii înalte, ale căror vîrfuri McKie nu putea să le zărească prin fantele de observaţie. Văzu magazine şi prăvălii, baricadate şi păzite de indivizi înarmaţi. Pe alocuri, scări de piatră, de asemenea păzite, urcau sau coborau spre tenebre tulburătoare. Nu se vedeau decît oameni pe străzi. Şi toţi aveau feţe posomorîte, cu falcile încleştate. Aruncau spre blindat priviri reci, scrutătoare. Atît bărbaţii, cît şi femeile purtau tradiţionalul combinezon de culoare închisă al Rezervelor de Muncă.

Remarcînd interesul lui McKie pentru spectacolul străzii, Bahrank îi explică:

„Sîntem într-o enclavă umană şi circuli cu un şofer gowachin."

„Pot să ne vadă, aici, înăuntru?"

„Ştiu ei şi fără să ne vadă. Şi se aşteaptă ciocniri."

„Ciocniri?"

„Între gowachini şi oameni."

Pe McKie îl trecu un fior. Se întrebă dacă asta se afla la originea anumitor aluzii, pe care Aritch şi consilierii săi nu le explicitaseră niciodată în prezenţa lui: aluziile la o posibilă distrugere a Dosadiei din interior. Dar Bahrank continua:

„E o prăpastie din ce în ce mai mare între oameni şi gowachini. Situaţia n-a fost niciodată atît de încordată. Poate că eşti ultimul om care urcă în maşina mea."

Aritch şi ai lui îl pregătiseră pe McKie pentru violenţa, foametea şi suspiciunea ce domneau pe Dosadi, dar nu pomeniseră nimic de vreun conflict între specii. Nu lăsaseră de înţeles decît că un anumit factor, pe care refuzau să-l numească, putea distruge planeta din interior. Despre asta vorbea Bahrank? Nu cuteza să-şi trădeze ignoranţa, întrebîndu-l direct, şi această oprelişte îl exaspera.

Între timp, după ce străbătuse un pasaj îngust, vehiculul ieşi pe o arteră largă, înţesată de şarete, toate pline ochi cu verdeţuri. Se dădeau în lături unele după altele, încet, lăsîndu-i să treacă. Ochii oamenilor care se retrăgeau împreună cu ele erau plini de ură. Densitatea mulţimii din acest loc i se păru lui McKie năucitoare. Împrejurul fiecărei şarete (şi le pierdu numărul înainte de-a ajunge la următoarea intersecţie), cel puţin o sută de persoane se înghesuiau, gesticulînd şi ţipînd la cercul de oameni care, umăr la umăr, cu spatele la şarete, **apărau** încărcătura acestora.

McKie avu un şoc cînd îşi dădu seama că marfa, pe care o luase drept zarzavat, era, pur şi simplu, gunoi. Oamenii se înghesuiau să cumpere gunoaie!

Din nou, Bahrank jucă rolul ghidului.

„Locul ăsta se numeşte Strada Foamei. Sînt gunoaie de calitatea întîi. Cele mai bune din tot oraşul."

McKie îşi aminti că unul dintre consilierii lui Aritch îi spusese că în Chu existau restaurante specializate în resturi provenite din diferite cartiere ale oraşului, că nu se irosea nici cea mai mică fărîmă de materie nutritivă netoxică.

McKie era subjugat de spectacolul ce se desfăşura sub ochii săi: chipuri distorsionate de ură, mişcări furişe, violenţă care fierbea, gata să se reverse... Şi asta, pentru o tranzacţie comercială **normală**, al cărei obiect erau deşeurile menajere! Dar ceea ce întrecea orice închipuire era puzderia de oameni. Mişunau pretutindeni: de jur-împrejurul şaretelor, de-a lungul zidurilor, în gangurile clădirilor, aproape şi sub roţile maşinii lui Bahrank. Mirosuri necunoscute asaltau nările lui McKie – o duhoare fetidă, cum nu mai simţise în viaţa lui. Şi mai era un lucru surprinzător: aspectul vetust al iepurăriei. Se întrebă

daca toate populaţiile urbane confruntate cu ameninţări exterioare căpătau această înfăţişare arhaică. După criteriile Co-simţirii, locuitorii Chu-ului se aflau aici doar de cîteva generaţii; totuşi, oraşul părea mai vechi decît toate cele pe care le cunoştea.

Virînd brusc, Bahrank intră pe o străduţă îngustă şi opri maşina în faţa intrării în arcadă a unei clădiri. Privind pe geamul din dreapta, McKie deslusi un gang mohorît şi o scară coborîtoare, cufundată în întuneric.

„Jedrik e jos", îl anunţă Bahrank. „A doua uşă pe stînga, la capătul scărilor. E o taverna."

„Cum am s-o recunosc?"

„Nu ţi-au spus?"

McKie şovăi. Văzuse mai multe portrete ale lui Jedrik, înainte de a pleca de pe Tandaloor. Îşi dadu seama că încerca să tragă de timp pentru a mai rămine în coconul protector al blindatului.

Bahrank păru să intuiască motivul ezitării sale.

„Nu te teme, McKie. O să te recunoască Jedrik. Şi... te-aş mai sfătui ceva..."

McKie îşi întoarse faţa spre gowachin.

„Intră direct în local, aşează-te la o masă şi aşteapt-o pe Jedrik. Fără protecţia ei n-ai să supravieţuieşti mult pe-aici. Ai pielea smeadă şi în cartierul ăsta sînt oameni care preferă pînă şi verdele, negrului. Aştia nu uită povestea de la Poarta Pylash. Nici cei cincisprezece ani care-au trecut de-atunci nu le-au şters-o din minte."

Instructajul lui McKie nu inclusese nimic referitor la vreo afacere a Porţii Pylash. Încă o dată, McKie se abţinu de la întrebări.

Bahrank acţionă butonul care comanda deschiderea portierei dinspre McKie. Instantaneu, duhoarea străzii crescu, devenind aproape înăbuşitoare. Văzîndu-l că şovăie, Bahrank se răsti:

„Grăbeşte-te!"

McKie sări din maşină într-o stare de transă olfactivă vecină cu leşinul. Se pomeni pe marginea trotuarului, făcînd obiectul nenumăratelor priviri suspicioase. Uitîndu-se după vehiculul lui Bahrank, care se depărta în viteză, avu impresia că i se tăiase ultima legătură cu lumea Co-simţirii şi ca rămăsese fără nici o apărare. Niciodată, în cursul existenţei sale îndelungate, nu se simţise atît de singur.

Nici un sistem judiciar nu poate face dreptate, decît dacă fiecare dintre participanţi – magiştri, procurori, legişti, apărători, martori şi toţi ceilalţi – îşi riscă propria viaţă în orice litigiu care le este supus. Totul trebuie să fie pus la bătaie în judecarenă. Dacă un singur element rămîne în afara disputei şi ferit de orice risc personal, dreptatea este, în mod inevitabil, compromisă.

Codul gowachin

Cu puţin înainte de apusul soarelui, se abătu o ploaie măruntă, care dură pînă la lăsarea nopţii, cînd fu alungată de vîntul de defileu, ce curăţă cerul Dosadiei, lăsînd o atmosferă cristalină, în care apa picura din cornişe în băltoacele de pe trotuare. Pînă şi omniprezentul miros pestilenţial al iepurăriilor se mai risipi puţin, iar rarii trecători ce străbăteau străzile Chu-ului aveau în mişcări o graţie felină.

Întorcîndu-se la cartierul său general, într-un transportor blindat la bordul căruia se aflau numai gărzile sale de corp gowachine, Broey remarcă şi el excepţionala limpezime a aerului, fără însă a conteni să se frămînte în legătură cu ştirile alarmante din cauza cărora trebuise să-şi părăsească în grabă reşedinţa de pe Colinele Consiliului.

Cînd intră în sala de conferinţă, văzu că Gar se afla deja acolo, cu spatele la fereastra întunecată care dădea spre peretele estic al canionului. Oare de cît timp aştepta aşa?

Omul nu-l salută. Faptul nu făcea decît să sublinieze ostilitatea crescîndă dintre cele două specii. Erau amîndoi la curent cu raportul care conţinea o informaţie tulburătoare: asasinarea unui agent dublu, uman, în circumstanţe ce păreau să-l acuze direct pe Broey.

Electorul se îndreptă spre capul mesei de conferinţă, îşi ocupă locul obişnuit şi apăsă pe butonul care activa comunicatorul. Adresîndu-se ecranului pe care nu-l vedea decît el, ordonă:

„Convocaţi Consiliul şi conectaţi reţeaua de teleconferinţă."

Răspunsul veni sub forma unui zumzet modulat, filtrat de sistemul de bruiaj şi atenuat de un con de izolare. Gar, ce se afla în celălalt capăt al încăperii, nu putea înţelege nimic din zgomotele pe care le emitea comunicatorul.

În timp ce aştepta ca membrii Consiliului să se branşeze la reţeaua de teleconferinţă, Broey comută frecvenţa şi aduse pe ecran unul din aghiotanţii săi gowachini, căruia îi vorbi cu voce scăzută, la adăpostul conului de izolare:

„Treceţi la un control sistematic al tuturor oamenilor aflaţi în poziţii de natură să reprezinte un pericol pentru noi. Aplicaţi Planul D."

Broey aruncă o privire spre Gar. Buzele omului se frămîntau în tăcere. Era furios pe prezenţa conului, care-l împiedica să cunoască exact ce era pe cale să facă Broey. Acesta continuă să-i vorbească aghiotantului de pe ecran:

„Dispuneţi trupele speciale în dispozitivul pe care vi l-am indicat... Exact..."

Gar întoarse ostentativ spatele la această discuţie şi se cufundă în contemplarea nopţii.

Broey conversa mai departe cu ecranul:

„În nici un caz! Trebuie ca şi consilierii umani să participe la conferinţa. Ştiu... Gar mi-a semnalat faptul în raportul său... Da, am fost informat şi în legătură cu asta. E de aşteptat ca şi alte comunităţi umane să se ia după ei şi să-şi expulzeze vecinii. Răzbunările se vor ţine lanţ... Da, aşa m-am gîndit şi eu cînd am citit raportul."

Broey deconecta dispozitivul de bruiaj şi conul de izolare. Tria se intercalase pe ecran, printr-un apel prioritar care întrerupsese comunicaţia cu serviciul Securităţii. Începu să vorbească în pripă, cu voce joasă. Din capătul opus al sălii, Gar nu putea prinde decît cuvinte rzlete, fără nici o noimă. Dar bănuielile lui Broey începeau să se confirme. O lăsă pe Tria să termine tot ce avea de zis, apoi răspunse:

„Da... e logic să presupunem că autorii crimei au vrut să lase impresia că făptaşul e un gowachin în solda... Înţeleg. Dar incidentele izolate care... Crezi? Hm... în cazul acesta..."

Lăsă fraza în suspensie, însă cuvintele sale marcau clar separaţia dintre oameni şi gowachini, chiar şi la cel mai înalt nivel al Consiliului său Consultativ.

„Eu sînt cel care va trebui să decidă în această privinţă, Tria."

În vreme ce Broey vorbea, Gar luase un scaun şi venise să se aşeze lîngă el, în faţa comunicatorului. Faptul nu-l împiedică pe Broey ca, de îndată ce termină convorbirea cu Tria, să restabilească circuitele de protecţie, astfel încît, deşi stătea alături de Elector, Gar nu putea străpunge ecranajul. Nu auzea decît bîzîitul bruiajului şi acest zgomot îi provoca o iritare pe care nici măcar nu mai încerca s-o ascundă.

Broey nu făcu nici un gest prin care să indice dacă era sau nu de acord cu prezenţa lui Gar lîngă el.

„Aşa am înţeles şi eu", continuă el discuţia cu aghiotantul de la Securitate. „Da... voi da ordinele necesare de îndată ce vom fi terminat aici... Nu... De acord. Aşa-i cel mai bine." Întrerupse comunicaţia. Bîzîitul enervant încetă.

„Jedrik are de gînd să-i asmută pe gowachini contra oamenilor şi pe oameni contra gowachinilor", declară Gar.

„Dacă aşa stau lucrurile, ele au fost pregătite vreme îndelungată, în secret."

Răspunsul lui Broey implica mai multe aspecte: că exista o conspiraţie la vîrf, că situaţia luase o amploare periculoasă înainte de a fi detectată, că forţele astfel puse în mişcare deveniseră, în bună măsură, imposibil de controlat.

„Şi eşti de părere că situaţia se va agrava", spuse Gar.

„Sper."

Gar îl privi lung cîteva clipe, apoi se mulţumi să răspundă:

„Înţeleg."

Era evident că Broey dorea o limpezire a situaţiei, care să-i permită stabilirea unor previziuni clare ale principalelor consecinţe. Era pregătit pentru asta. De îndată ce va fi sesizat dincotro bate vîntul, avea să folosească forţele sale, de netăgăduit, pentru a obţine un avantaj maxim de pe urma acestei crize.

Gar rupse tăcerea.

„Dar dacă ne-am înşelat asupra intenţiilor lui Jedrik..."

„Suferințele nevinovaților ne sînt întotdeauna de folos", zise Broey, parafrazînd prima parte a unui vechi dicton, pe care-l cunoșteau toți dosadienii.

Gar completă ideea:

„Dar cine-s nevinovații?"

Broey nu apucă să-i răspundă, căci ecranul dinaintea lui se lumină brusc, înfățișînd fețele reunite ale membrilor Consiliului, fiecare în micul său cadru. Broey conduse cu operativitate ședința, neîngăduind decît cîteva întreruperi. Nu ordonă nici un arest la domiciliu, nu proferă nici o acuzație directă, dar, prin atitudinea și cuvintele sale, făcu net o discriminare între cele două specii. Cînd conferința se încheie, lui Gar nu-i fu greu să-și imagineze agitația care trebuie că domnea în acea clipă în tot Chu-ul, pe cînd potentații orașului își organizau apărarea.

Fără să știe de ce, Gar avea impresia că Broey făcea exact ce dorea Jedrik și că era o eroare tactică din partea lui să amplifice tensiunile existente.

După ce închise comunicatorul, Broey se lăsă pe spate în scaun și i se adresă lui Gar, alegîndu-și cu băgare de seamă cuvintele:

„Tria îmi dă de știre că Jedrik e de negăsit."

„Nu era de așteptat?"

„Poate." Broey își umflă obrajii. „Ceea ce nu înțeleg este cum de a fost cu putință ca o simplă Conectoare să-i înșele, deopotrivă, pe agenții mei **și** pe Tria."

„Cred că am subestimat-o pe această... fată. Și dacă-i trimisă de..." Arătă cu bărbia spre tavan.

Broey căzu pe gînduri. Cînd se hotărîse convocarea de urgență a Consiliului, tocmai asista la interogatoriul lui Bahrank, într-un adăpost secret de pe Coline. Rapoartele ce se acumulaseră în ultima vreme relatau un gen de tulburări de care Chu-ul mai avusese parte în diferite epoci, dar niciodată cu această amploare. Informațiile obținute de la Bahrank erau dezamăgitoare. Afirma că escortase un spion periferic, pe nume McKie, pînă la o anumită adresă (pe care cei de la Securitate n-avuseseră timp s-o verifice din cauza tulburărilor). Convingerile lui Bahrank erau clare. Poate că perifericii încercau într-adevăr să-și întemeieze propriul oraș dincolo de munți. Dar lui Broey i se părea

puţin probabil. Sursele sale de la Periferie se dovediseră, în general, demne de încredere, iar sursa lui particulară era întotdeauna demnă de încredere. În plus, o asemenea tentativă necesita constituirea unor stocuri enorme de alimente, care cu greu ar fi putut trece neobservate pe plan contabil. Era adevărat că funcţia de Conector consta tocmai în a... Dar nu, aşa ceva era greu de crezut. Periferia se hrănea cu cele mai mizere rămăşiţe ale Chu-ului şi cu ce mai izbutea să smulgă solului otrăvit al Dosadiei. Nu... Bahrank se înşela. Acest McKie era un factor aparte, dar în cu totul altă privinţă. Iar Jedrik ştiuse probabil asta înaintea oricui altcuiva – cu excepţia lui. Întrebarea de căpătîi rămînea: cine o ajutase?

Broey oftă.

„Lucrăm de mult timp împreună, Gar. Un om de valoarea ta, care s-a ridicat, prin propriile-i forţe, de la Periferie, trecînd prin iepurării, pînă la..."

Gar n-avea nevoie să audă mai mult. Broey îi dădea de înţeles că îl bănuia. O încredere reală nu existase niciodată între ei, însă ceea ce se întîmpla acum era cu totul altceva: nimic spus fără ocolişuri, nimic făţiş sau specific, dar semnificaţia era cum nu se poate mai clară. Nu se putea numi nici măcar viclenie; era, pur şi simplu, reacţie dosadiană.

Timp de cîteva clipe, Gar rămase descumpănit. Avusese dintotdeauna în minte posibilitatea ca relaţiile lui cu Broey să sfîrşească rău, dar o prea lungă perioadă de acceptare pasivă îl plasase într-o dependenţă primejdioasă. Tria fusese atuul său cel mai valoros. Avea nevoie de ea acum, dar, în acest moment crucial, ea avea de îndeplinit alte sarcini, mult mai urgente.

Gar înţelese că va fi nevoit să-şi precipite propriile planuri, să invoce toate creanţele şi gajurile pe care le deţinea. Gîndurile îi fură însă tulburate de zgomotul unor tropăituri, răzbătînd de pe coridor. După toate aparenţele, lucrurile evoluau într-un ritm mai alert decît prevăzuse.

Se ridică şi se duse să privească pe fereastră, cu un aer absent, umbra masivă a falezelor care marcau hotarele Periferiei. Mai înainte, în timp ce aştepta sosirea lui Broey, privise apusul soarelui şi, apoi, punctele roşiatice ale focurilor de tabără de la Periferie. Gar stătuse adeseori în apropierea unor focuri asemănătoare şi cunoştea gustul

mîncării pe care o încălzeau. Ştia care era povara existenţei în acele regiuni pustiite, unde supravieţuirea constituia un miracol zilnic. Şi Broey îşi închipuia că va accepta vreodată să se întoarcă acolo? Ei bine, Broey ar fi fost surprins să afle ce alternative i se ofereau lui Gar.

„Te las, acum", rosti Broey, ridicîndu-se şi părăsind încăperea cu mersul său tîrşit. Ceea ce voise să spună, de fapt, era: „Să nu te mai găsesc aici cînd mă voi întoarce."

Gar continuă să privească pe fereastră, pierdut, parcă, într-o contemplaţie mînioasă. De ce nu se întorcea Tria? Unul dintre subordonaţii lui Broey intră în sală şi se apucă să fosnească nişte hîrtii la un capăt al mesei.

Gar nu zăbovi mai mult de cinci minute în faţa ferestrei. Brusc, se scuturâ, se răsuci pe călcîie şi ieşi cu paşi repezi.

Furios pe el însuşi pentru ce se vedea nevoit să facă, porni pe culoarul din stînga şi se îndreptă hotărît spre biroul în care era sigur că se afla Broey. Trei gowachini purtînd brasarda Securităţii se luară după el, însă nu încercară să-l oprească. Alţi doi gowachini făceau de gardă la uşa biroului. Nici aceştia nu i se împotrivirâ. Gar îşi exercitase prea mult timp puterea în acest loc iar Broey, care nu se aşteptase să fie astfel urmărit, omisese să dea vreun ordin cu privire la el. Pe asta contase şi Gar.

Electorul, aplecat deasupra unei mese acoperite de hărţi şi diagrame, era pe cale de a da instrucţiuni unui grup de subordonaţi gowachini. Lumina galbenă a unor lămpi suspendate la mică înălţime deasupra lor, făcea să joace pe suprafaţa mesei umbrele aghiotanţilor care luau notiţe. Broey tresări cu evidentă surprindere cînd îl văzu pe Gar pătrunzînd în birou.

Omul vorbi fără a-i da timp să poruncească gărzilor să-l scoată din cameră:

„Mai ai încă nevoie de mine pentru a te împiedica să comiţi cea mai mare greşeală din viaţa ta."

Broey îşi îndreptă spatele. Nu spuse nimic, dar invitaţia de a continua era implicită.

„Jedrik te mînuieşte ca pe o marionetă. Faci exact ce vrea ea să faci."

Obrajii lui Broey se umflară. Gestul de indiferență îl înfurie pe Gar.

„Cînd am venit pentru prima oară aici, Broey, mi-am luat cîteva măsuri de precauție, ca să-mi asigur supraviețuirea în caz că te-ai gîndi vreodată să mă amenințI."

Din nou, Broey schiță gestul de nepăsare care-l exaspera pe Gar. Toate astea erau atît de banale. Cum altfel ar fi putut rămîne neghiobul ăsta de om în viață și-n libertate?

„N-ai fost niciodată în stare să descoperi în ce constau aceste măsuri", urmă Gar. „Nu-s dependent de nici un drog. Sînt o persoană prudentă și, normal, dispun de mijloace ca să-mi pun capăt zilelor înainte de a le da timp experților tăi în materie să-mi învingă rațiunea. Am făcut tot ce te puteai aștepta să fac și... ceva mai mult. Ceva ce ți-ar prinde al naibii de bine să știi în clipa aceasta."

„Și eu mi-am luat măsuri de precauție, Gar."

„De bună seamă, și mărturisesc că nu știu în ce constau ele."

„Mă rog, ce propui?"

Gar avu un rîs scurt, aproape exultant.

„Cunoști foarte bine condițiile mele."

Broey clătină capul dintr-o parte într-alta, într-un gest ce părea surprinzător de uman.

„Împărțirea puterii? Mă uimești, Gar."

„Uimirea ta n-a ajuns încă la limită. Nu știi ce-am făcut."

„Și-aș putea ști?"

„Putem discuta, undeva, între patru ochi?"

Broey își privi roată asistenții, apoi le făcu semn să se retragă.

„Putem discuta aici."

Gar așteptă pînă ce ușa se închise după ultimul gowachin.

„Presupun că ești informat despre existența fanaticilor morții, pe care i-am format în enclavele umane."

„Sîntem pregătiți să le facem față."

„Suficient motivat, un fanatic e în stare să păstreze cele mai mari secrete."

„Nu mă-ndoiesc. Ai de gînd să-mi dezvălui unul dintre aceste secrete?"

„De ani de zile, fanaticii mei nu trăiesc decît din raţii reduse. Restul e pus de-o parte şi expediat la Periferie. Dispunem de stocuri enorme de hrană în afara oraşului. Cu o întreagă planetă în care pot fi ascunse, n-ai să le găseşti niciodată. Sînt numai alimente orăşeneşti şi, ca atare, avem posibilitatea să..."

„Un alt oraş!"

„Mai mult decît atît. Toate armele pe care le are Chu-ul le avem şi noi."

Ventriculele de pe pieptul lui Broey se înverzirâ de furie.

„Va să zică, n-ai abandonat niciodată Periferia."

„Cine s-a născut la Periferie nu poate să uite."

„După tot ce-a făcut pentru voi Chu-ul..."

„Îţi sînt recunoscător că nu-mi vorbeşti despre blasfemie."

„Dar mandatul pe care ni l-au dat Zeii Valului?"

„Împarte şi stăpîneşte, subîmparte şi vei deveni un stăpîn şi mai puternic, fragmentează şi vei deveni stăpîn absolut."

„Nu asta am vrut să spun!" Broey respirâ adînc de mai multe ori pentru a-şi regăsi calmul. „Un oraş, şi numai unul! Acesta-i mandatul nostru."

„Şi, totuşi, al doilea oraş va fi construit."

„Crezi?"

„Avem deja uzine subterane care produc arme şi alimente. Dacă întreprindeţi ceva împotriva oamenilor noştri din Chu, vom trece la un atac în masă din exterior, vă vom dărîma zidurile şi..."

„Ce propui?"

„O cooperare onestă pentru separarea speciilor. Un oraş pentru gowachini şi unul pentru oameni. Ce veţi face voi, pe urmă, în Chu, va fi treaba voastră, dar pot să-ţi spun că noi, în oraşul nou, ne vom descotorosi de PolDem şi de aristocraţia sa."

„Veţi crea o altă aristocraţie?"

„Tot ce se poate. Dar poporul meu este gata să-şi dea viaţa pentru idealul de libertate pe care-l împărtăşim cu toţii. Nu mai vrem să ne sacrificăm pentru Chu."

„Motiv pentru care toţi fanaticii voştri sînt originari de la Periferie."

„Văd că încă tot nu înțelegi, Broey. Oamenii mei nu sînt doar născuți la Periferie; ei vor, ba chiar sînt **nerăbdători**, să moară pentru ca idealul lor să triumfe."

Broey meditâ în tăcere. Era un concept greu de acceptat pentru un gowachin, ale cărui complexe de culpabilitate dobîndite în graluz se transformau întotdeauna într-un respect profund pentru instinctul de supraviețuire. Își putea însă reprezenta implicațiile conținute în cuvintele lui Gar. Imaginea mentală pe care i-o evocau era cea a unei succesiuni de valuri de carne umană asaltînd obstacolele ce i se ridicau în cale, nepasătoare la suferință și moarte. Cucerirea Chu-ului, în aceste condiții, nu era un lucru de neconceput. Ideea că nenumărați imigranți periferici trăiau în interiorul orașului, gata de un asemenea sacrificiu, îl umplea de o adîncă neliniște. Trebuia să-și mobilizeze toate forțele pentru a disimula această reacție. Nu punea nici o clipă la îndoială afirmațiile lui Gar. Era exact genul de lucru la care te puteai aștepta de la un veteran periferic cu pielea tăbăcită. Dar de ce se hotărîse să-i dezvăluie totul acum?

„Jedrik este cea care ți-a ordonat să mă pregătești pentru..."

„Jedrik nu face parte din planul nostru. E-adevărat că ne complică lucrurile într-o oarecare măsură, dar putem să exploatăm mai bine decît voi dezordinile pe care le creează."

Broey confruntă aceste destăinuiri cu ceea ce știa despre Gar și le găsi plauzibile, pentru cît valorau ele. Dar întrebarea primordială rămînea fără răspuns:

„De ce?"

„Nu sînt dispus să-mi sacrific semenii", replică Gar.

Răspunsul avea accentul unui adevăr parțial. Gar dovedise în destule împrejurări că știa să ia decizii severe. Dar, printre hoardele lui de fanatici, se numărau, neîndoios, mai multe talente de care nu se putea lipsi... deocamdată. Da, cu siguranță că așa funcționa mintea lui Gar. Și, de bună seamă, conta pe profundul respect pentru viață, care punea stăpînire pe fiecare gowachin adult, după frenezia ucigașă a ritualului extirpării. Gowachinii erau, și ei, capabili să ia decizii sîngeroase, însă culpabilitatea... îngrozitoarea culpabilitate... Gar se bizuia pe acest lucru. Poate se bizuia prea mult.

„Sper că nu te aștepți, totuși, să susțin în mod activ și fățiș proiectul vostru de oraș periferic."

„Poate că nu chiar activ; dar pasiv, da."

„Şi insişti pentru împărţirea puterii în Chu?"

„Pe durata perioadei interimare."

„Imposibil!"

„În fapt, dacă nu titular."

„Ai titlul de consilier."

„Îţi asumi responsabilitatea precipitării noastre într-un conflict violent, în timp ce Jedrik abia aşteaptă să culeagă ce va rămîne?"

„Ahh..." făcu Broey, dînd de mai multe ori din cap.

Va să zică asta era! Gar n-avea nimic de-a face cu ofensiva declanşată de Jedrik. Se temea de ea încă mai mult decît se temea de Broey. Ceea ce însemna că trebuia acţionat cu multă prudenţă. Gar nu era omul care să se teamă cu una, cu două. Ce ştia despre Jedrik, mai mult decît el? Oricum, avea deja destule motive ca să accepte un compromis cu Gar. Întrebările rămase încă fără răspuns puteau fi rezolvate mai tîrziu.

„Vei ocupa, în continuare, funcţia de prim-consilier", rosti Broey.

Era o soluţie acceptabilă. Gar îşi semnală acordul printr-o mişcare scurtă a capului.

Aranjamentul lăsă, totuşi, un gol în nodulii digestivi ai gowachinului. Gar îşi dădea seama că se lăsase manipulat să-şi dea în vileag teama de Jedrik. De asemenea, putea fi sigur că Broey va încerca să neutralizeze proiectul oraşului periferic. Dar amploarea conspiraţiei umane era neaşteptată şi lăsa loc prea multor necunoscute. Nu se puteau lua măsuri adecvate, plecînd de la date incomplete. Gar livrase mai multe informaţii importante, fără a primi echivalentul în schimb. Asta nu-i stătea în caracter. Doar dacă, nu cumva, Broey comisese, undeva, o greşeală în interpretarea celor petrecute aici. Hotărî că trebuia să lămurească numaidecît acest aspect, chiar asumîndu-şi riscul de a-l ademeni pe Gar cu o informaţie autentică.

„În ultima vreme s-a constatat o recrudescenţă a experienţelor mistice la gowachinii din iepurării."

„Ştii bine că nu e cazul să mă iei cu aiureli religioase!"

Gar părea realmente furios.

Broey își ascunse satisfacția. Așadar Gar nu știa (sau nu accepta) că Zeul Vălului crea uneori iluzia în folosul credincioșilor săi și că se adresa cu adevărat alesului său, oferindu-i, citeodată, chiar și răspunsuri la unele întrebări.

Multe lucruri ieșiseră la iveală, aici. Mai multe decît își închipuia Gar. Bahrank avea dreptate. Iar Jedrik, de bună seamă, știa de proiectul celui de-al doilea oraș. Nu era exclus ca ea să fi manevrat în așa fel, încît Gar să-i dezvăluie totul lui Broey. Dacă Gar își dădea seama de asta, avea de ce să se teamă.

Oare de ce nu mi-a făcut Zeul dezvăluirea? se întrebă Broey. **Vrea să mă pună la încercare?**

Da, cu siguranță că acesta trebuia să fie răspunsul, deoarece un lucru era cert în momentul de față:

De data asta, voi urma poveţele Zeului.

Oamenii îşi găsesc întotdeauna justificări. Legile rigide şi imuabile nu oferă decît o bază comodă pentru justificările fiecăruia şi pentru prejudecăţile pe care ele se sprijină. Singura lege universal acceptabilă pentru toţi muritorii ar fi cea care ar permite orice justificare. Ce nonsens evident! Rolul legii este, dimpotrivă, de a denunţa prejudecăţile şi de a pune la îndoială justificările. Legea trebuie să fie flexibilă şi variabilă, pentru a se adapta la noi cerinţe, pe măsură ce acestea apar. Altminteri, ea nu există decît pentru a servi drept justificare celor puternici.

Codul gowachin (Tălmăcirea BirSab)

După plecarea lui Bahrank, McKie avu nevoie de cîteva clipe pentru a-şi redobîndi noţiunea propriei finalităţi. Clădirile se ridicau, înalte şi masive, deasupra lui, dar un hazard în aşezarea acestei iepurării făcea ca o deschizătură înspre apus să îngăduie pătrunderea în străduţa îngustă a unei raze piezişe de soare. Lumina argintie reliefa umbrele, accentuînd mişcările oamenilor. McKie detesta felul cum îl priveau trecătorii, de parcă fiecare din ei calcula avantajele personale pe care le putea obţine de pe urma lui.

Încet, începu să-şi croiască drum, prin mulţime, către arcada ce marca intrarea imobilului. Se străduia să înregistreze, fără să se observe, cît mai multe amănunte cu putinţă. Anii de experienţă în cadrul BirSab-ului şi nenumăratele misiuni delicate îndeplinite în serviciul puternicei organizaţii îi conferiseră o cunoaştere remarcabilă a speciilor Co-simţirii şi la această cunoaştere recurgea acum, încercînd să pătrundă motivaţiile secrete pe care le intuia la fiecare individ pe lîngă care trecea. Din păcate, experienţa îl învăţase şi răul pe care o specie îl putea face altei specii, fără a-l mai pune la socoteală pe cel ce şi-l putea face ei înşişi. Iar oamenii dimprejur nu-i sugerau nimic altceva, decît o mulţime mînioasă, gata să explodeze.

Cu atenţia încordată, pregătit să se apere contra oricărui atac prin surprindere, cobori un şir scurt de trepte şi ajunse într-un loc rece şi întunecos, mai puţin aglomerat, dar unde duhoarea de putrefacţie şi mucegai era şi mai pronunţată.

A doua uşă la stînga.

Uşa indicată de Bahrank era un portal, din pragul căruia coborau alte trepte. Fără să ştie prea bine de ce, McKie rămase descumpănit. Imaginea Chu-ului, care se alcătuia încetul cu încetul în mintea lui, nu corespundea cîtuşi de puţin cu cea pe care i-o prezentaseră consilierii lui Aritch. Îl induseseră în eroare intenţionat? Şi, dacă da, pentru ce? Era oare cu putinţă ca ei să nu cunoască, într-adevăr, natura monstrului pe care-l creaseră? Implicaţiile răspunsurilor posibile la întrebările sale îl făceau să se înfioare. Dar dacă unii dintre observatorii trimişi aici de echipa lui Aritch aleseseră, dintr-un motiv oarecare, să treacă de cealaltă parte a barierei?

În cursul întregii sale cariere, McKie nu dăduse niciodată peste o planetă atît de complet ruptă de restul universului. Această planetă era realmente **izolată**, lipsită de toate înlesnirile de care se bucurau celelalte lumi co-simţitoare. Nu exista acces general la Porţile calebane, nu existau schimburi cu celelalte civilizaţii. Plăcerile rafinate şi capcanele sofisticate care-i preocupau pe locuitorii celorlalte lumi erau necunoscute aici. Dosadi îşi elaborase propriul ei mod de viaţă. Iar instructorii de pe Tandaloor repetaseră, mai tot timpul, acelaşi avertisment: aceşti **primitivi** izolaţi, dacă erau lăsaţi să pătrundă în universul civilizat, ar fi fost capabili să pună stăpînire pe întreaga suflare a Co-simţirii.

„Nimic nu-i poate constrînge. Absolut nimic."

Era, poate, puţin cam exagerat. Existau cîteva lucruri care-i constrîngeau pe dosadieni fizic. Însă nu-i inhibau nici convenţiile, nici etica în vigoare pe cuprinsul Co-simţirii. Pe Dosadi, totul era de vînzare, inclusiv orice viciu sau perversiune imaginabilă. Ideea aceasta nu-i dădea pace lui McKie. În plus, mai erau şi nenumăratele substanţe cu care se drogau cei mai mulţi dintre dosadieni. Mijloacele de presiune, pe care o asemenea stare de lucruri le putea pune la îndemîna unui mic număr de indivizi fără scrupule, erau înfricoşătoare.

Chinuit de îndoieli, McKie nu cutezâ, totuşi, să zăbovească prea mult în locul acela şi coborî treptele cu o siguranţă pe care era departe de-a o simţi cu adevărat. N-avea de ales, decît să se conformeze recomandărilor lui Bahrank.

Subsolul era un spaţiu mai larg, cufundat în întuneric, cu excepţia luminii anemice de deasupra unei uşi negre. Doi oameni moţăiau pe cîte un scaun, de-o parte şi de alta a uşii, în timp ce un al treilea stătea chircit lîngă ei, ţinînd în mîini ceva ce semăna cu o armă de foc rudimentară.

„Jedrik vrea să mă vadă", spuse McKie.

Paznicul înarmat îi făcu semn să intre.

Trecînd pe lîngă el, McKie privi cu coada ochiului arma: o ţeavă scurtă, care ieşea dintr-o carcasă metalică avînd deasupra un buton, ţinut apăsat de degetul mare al paznicului. McKie fu cît pe ce să se poticnească. Arma era o bombă cu un buton al morţii! Altceva nu putea fi. Dacă, din indiferent ce motiv, degetul paznicului slăbea apăsarea, o explozie ar fi omorît toată lumea de pe palier. Iar ceilalţi doi moţăiau! Cum de se puteau lăsa pradă somnului, cu acest pericol în preajma lor?

Îşi îndreptă atenţia spre uşa neagră din faţă. Era o uşă masivă, cu o vizetă sclipitoare la nivelul feţei. Uşa se deschise la apropierea lui. Un miros puternic de bucătărie şi mîncare condimentată îi asaltă nările, acoperind toate celelalte miasme. McKie pătrunse într-o sală vastă, cu tavanul jos, plină – **ticsită** – de oameni aşezaţi pe bănci, în faţa unor mese mari, sprijinite pe capre. Abia dacă exista loc de trecere printre bănci. Oriunde privea, McKie vedea oameni înfulecînd cu linguri din bolurile aflate în faţa lor. Chelneri şi chelneriţe se strecurau de la o masă la alta, trîntind înaintea clienţilor boluri pline şi adunîndu-le pe cele goale.

În stînga uşii tronа o femeie obeză, aşezată la o tejghea mică, urcată pe o estradă. Era astfel plasată, încît privirea ei să poată cuprinde, deopotrivă, intrarea, întreaga sală şi uşa cu batanţi dubli prin care intra şi ieşea neîncetat personalul de deservire. Monstruoasa femeie părea a fi fost înfiptă pe viaţă în spatele micii tejghele. De fapt, lui McKie îi venea greu să şi-o imagineze mişcîndu-se de la locul ei.

Brațele îi ieșeau ca niște baloane din salopeta verde cu mîneci scurte iar gleznele erau înecate în cărnuri ce se revărsau peste marginea încălțărilor.

Așează-te la o masă și așteaptă.

Bahrank fusese explicit, iar avertismentul lui cît se poate de clar. McKie caută din priviri un loc liber pe una din bănci. Înainte de a apuca să descopere unul, femeia enorma i se adresă cu glas pițigăiat:

„Numele dumitale?"

Privirea lui McKie săgetă spre ochii mici, înecați în grăsime.

„McKie."

„Mi-am închipuit eu."

Femeia ridică un deget ca un cîrnăcior. De undeva, din îmbulzeala sălii, își făcu apariția un băiat. Nu putea avea mai mult de opt-nouă ani, dar în privirea sa rece era întipărită o înțelepciune adultă. Se uită la femeia cea grasă, așteptînd instrucțiuni.

„El e. Condu-l."

Băiatul făcu stînga-mprejur și, fără a verifica dacă McKie îl urmează, porni grăbit spre pasajul strîmt în care o succesiune de uși cu batanți dubli permitea trecerea cohortei de ospătari repeziți. În două rînduri, McKie fu cît pe ce să fie răsturnat de cîte unul din ei. Călăuza lui însă părea în stare să prevadă deschiderea fiecărui batant, reușind de fiecare dată să se retragă la timp.

La capătul pasajului se afla o altă ușă neagră prevăzută cu vizetă. Ușa dădea într-un mic coridor înfundat, cu cîte o ușă închisă de-o parte și de alta. Peretele de la capătul coridorului alunecă lateral, dînd la iveală o rampă îngustă, care cobora printre doi pereți tăiați în stîncă. Becuri rare, atîrnînd din tavan, luminau vag tunelul. Pereții erau jilavi și degajau un miros rău. Din cînd în cînd, pasajul se lărgea brusc, cu posturi de pază. Trecură prin mai multe uși păzite de santinele. La un moment dat tunelul urcă, apoi începu din nou să coboare. McKie pierdu șirul cotiturilor, al ușilor și al posturilor de pază. În cele din urmă, după ce urcaseră o bucată de vreme, ajunseră într-un alt coridor scurt, cu uși laterale. Băiatul deschise a doua ușă din dreapta, așteptă ca McKie să intre și, fără să rostească nici un cuvînt, se retrase, închizînd-o la loc. Pașii lui se depărtară pe coridor.

Camera în care intrase McKie era mică şi slab luminată de nişte lucarne situate la înălţime, pe peretele opus uşii. O masă de vreo doi metri lungime, aşezată pe capre, cu două bănci laterale şi cîte un scaun la fiecare extremitate, ocupa aproape tot spaţiul. Pereţii erau din piatră cenuşie, fără nici o ornamentaţie. McKie ocoli masa şi se aşeză pe scaunul de la capătul ei. Timp de cîteva minute, rămase nemişcat, lăsîndu-se pătruns de atmosfera din acest loc. În odaie era frig: aproximativ temperatura preferată de gowachini. Una dintre lucarne era întredeschisă şi lăsa să pătrundă zgomotele înfundate ale unei străzi: un vehicul în trecere, zvon de glasuri, tropot continuu de paşi. Ambianţa apăsătoare a iepurăriei părea şi mai pregnantă aici. De undeva, din spatele uşii, răzbătea zdrăngănit de veselă şi, din vreme în vreme, şuierat de vapori.

Brusc, uşa se întredeschise şi prin crăpătura ei îşi făcu intrarea o femeie înaltă şi zveltă. O clipă, cînd se întoarse, chipul ei se află în lumina lucarnelor, apoi se pierdu în penumbră, în timp ce femeia se aşeza la capătul uneia din bănci.

McKie nu mai văzuse niciodată o faţă feminină cu trăsături atît de aspre. Ghipul părea cioplit în piatră, cu ochi sinilii ca nişte cristale de gheaţă. Părul negru, tuns scurt, era o perie deasă. McKie îşi înăbuşi un frison. Rigiditatea trupului ei amplifica duritatea expresiei. Nu era asprimea pe care o dă suferinţa. Sau, cel puţin, nu numai asta. Era ceva care ţinea de o hotărîre de neclintit, ceva adînc înrădăcinat într-o durere gata să explodeze la cea mai mică atingere.

Pe o lume aparţinînd Co-simţirii, unde tehnicile geriatrice erau la îndemîna oricui, i-ai fi putut da orice vîrstă între treizeci şi cinci şi o sută treizeci şi cinci. Penumbra în care stătea îngreuna distingerea amănuntelor, dar McKie era aproape sigur că avea mai puţin de treizeci şi cinci.

„Aşadar, tu eşti McKie."

El încuviinţă cu o mişcare a capului.

„Ai avut noroc că oamenii lui Adril mi-au receptionat mesajul la timp. Broey te caută deja. Nu mi s-a spus că ai pielea atît de închisă la culoare."

McKie ridică din umeri.

„Bahrank ne-a transmis că ne-ai putea duce pe toți la pierzanie, dacă n-o să avem grijă cu tine. După părerea lui, nu posezi nici cele mai elementare noțiuni pentru a-ți asigura supraviețuirea."

Declarația ei îl surprinse, însă preferă să păstreze tăcerea.

Femeia oftă. „Cel puțin, văd că ai bunul simț să nu protestezi. În sfîrșit... bun venit pe Dosadi, McKie. Poate voi reuși să te țin în viață destul timp ca să ne fii de folos."

Bun venit pe Dosadi!

„Eu sînt Jedrik, după cum fără-ndoială că știi."

„Te-am recunoscut."

Nu era decît în parte adevărat. Nici unul dintre portretele pe care le văzuse nu lăsa impresia de violență necruțătoare pe care o emana persoana ei.

Un surîs disprețuitor flutură pe buzele lui Jedrik.

„Nu mi-ai răspuns la urarea de bun venit pe planeta noastră."

McKie clătină din cap. Consilierii lui Aritch fuseseră categorici: „Ea nu știe de unde vii. În nici un caz să nu-i dezvălui faptul că ai traversat Zidul Zeilor. Consecințele imediate ți-ar putea fi fatale."

Continuă s-o privească în tăcere.

O expresie și mai rece se întipări pe chipul lui Jedrik, împietrindu-i colțurile gurii și ale ochilor.

„Mai vedem noi. Deocamdată... Bahrank mi-a comunicat că deții un fel de trusă specială, precum și bani, cusuți în căptușeala îmbrăcămintii. Dă-mi mai întîi trusa."

Trusa mea profesională?

Jedric întinse o mînă în direcția lui.

„Te previn, o dată pentru totdeauna, McKie. Dacă mă ridic și ies din această cameră, n-ai să rămîi viu mai mult de două minute."

Cu fiecare mușchi tremurînd de revoltă, McKie scoase din buzunar trusa și i-o întinse.

„Te previn și eu, Jedrik. Sînt singura persoană care poate deschide chestia asta fără a fi ucis și a-i distruge, în același moment, conținutul."

Ea apucă trusa plată și o învîrti de cîteva ori în mîini.

„Ești convins?"

McKie începea s-o intereseze dintr-un unghi nou. Era, în același timp, mai prejos și mai presus de așteptări. În primul rînd, era extraordinar de naiv. Dar ea știa că așa erau toți cei care trăiau dincolo de Zidul Zeilor. Cel puțin, asta era explicația cea mai plauzibilă pe care-o găsise. Exista ceva extrem de anormal în situația Dosadiei. În mod logic, cei dinapoia Vălului ar fi trebuit să-și trimită aici cei mai buni agenți. Acest McKie reprezenta tot ce-aveau ei mai bun? De necrezut!

Se ridică, merse pînă la ușă și ciocăni o singură dată.

McKie o văzu dînd trusa cuiva de afară și angajîndu-se într-o conversație cu voce scăzută, din care nu izbuti să prindă nici un cuvînt. Preț de-o clipă, cochetase cu ideea de-a încerca să folosească unul din mijloacele de apărare aflate în trusă. Dar ceva din comportamentul femeii, ca și cumulul de necunoscute, îl făcuseră să se răzgîndească.

Jedrik reveni la locul ei, cu mîinile goale. Îl privi un moment, cu capul înclinat într-o parte, apoi zise:

„Am să-ți spun cîteva lucruri. Dacă vrei, poți să consideri asta un fel de încercare. În cazul că dai greș, îți garantez că nu vei supraviețui prea mult pe Dosadi. E clar?"

Cum McKie nu-i dădu nici un răspuns, lovi cu pumnul în masă.

„Te-am întrebat dacă-i clar!"

„Zi ce-ai de zis."

„Foarte bine. Îmi dau seama că cei care te-au informat despre Dosadi ți-au atras atenția să nu-ți dezvălui adevărata origine. Cu toate astea, cei mai mulți dintre cei ce te-au observat, chiar și doar cîteva secunde, au bănuit că nu ești de-aici: nici din Chu, nici de la Periferie, nici din vreun alt loc de pe Dosadi."

Vocea ei se făcu și mai aspră cînd continuă:

„Eu însă **știu**. Află de la mine, McKie, că nici măcar un copil dintre-ai noștri n-ar putea să nu înțeleagă singur că populația captivă a Dosadiei nu-și are originea pe această planetă!"

McKie o privi stupefiat.

Populația captivă!

Ascultînd-o vorbind, fu încredinţat că spunea adevărul. De ce Aritch şi ceilalţi nu-l preveniseră? Cum de nu-şi dăduse seama el însuşi? Planeta era neprielnică vieţii, atît pentru oameni, cît şi pentru gowachini. Văzîndu-se respinşi de lumea pe care se născuseră, firește că dosadienii putuseră să deducă uşor că speciile lor nu-şi aveau obîrşia aici.

Jedrik îi lăsă timp să-şi facă ordine în gînduri, înainte de-a continua:

„Mai sînt şi-alţii pe-aici, care-au venit de unde vii tu. Poate că nu i-am identificat pe toţi, mai ales că-s mai bine instruiţi decît tine. Dar eu sînt învăţată să nu mă încred decît în ceea ce-i sigur. Iar despre tine n-am nici un dubiu. Nu te-ai născut pe Dosadi. Mi-am verificat toate datele şi acum am confirmarea propriilor mele simţuri. Vii de dincolo de Zidul Zeilor. Comportamentul tău cu Bahrank, cu Adril, cu mine..." Ea clătină din cap cu obidă.

Aritch e cel care m-a vîrît în capcana asta!

Constatarea îi readuse în gînd lui McKie o problemă mai veche, care nu conţinuse să-l intrige: descoperirea de către BirSab a experimentului Dosadi. Cum putuseră gowachinii să fie atît de neîndemînatici, încît să permită scurgerea unei asemenea informaţii? Cu siguranţă că, încă de la bun început, îşi vor fi luat toate măsurile de precauţie pentru păstrarea secretului. Cu toate acestea, la un moment dat, cîteva informaţii capitale ajunseseră la agenţii BirSab-ului. McKie se frămîntase îndelung în căutarea unei explicaţii satisfăcătoare a misterului. Dar acum, dezvăluirile lui Jedrik completau tabloul. Singurul răspuns plauzibil era că Aritch şi consilierii săi plănuiseră totul, pentru a-l pune în această situaţie. Lăsaseră, intenţionat, să se scurgă informaţii despre Dosadi. Iar ţinta lor era el, McKie.

Dar în ce scop?

„Ne poate asculta cineva?" întrebă el.

„Nu duşmanii mei de pe Dosadi."

McKie cîntări răspunsul. Jedrik nu excludea posibilitatea de a fi ascultaţi dindăratul Zidului Zeilor. Îşi ţuguie buzele, nehotărît; Jedrik pusese mîna pe trusa lui mult prea uşor... dar nici el nu avusese de ales. Oricum, nu vor reuşi s-o deschidă şi, pînă la urmă, unul dintre subalternii lui Jedrik o să-şi piardă viaţa. Ceea ce poate c-o va pune pe gînduri. Hotărî să tragă de timp.

„Aş putea să-ţi spun o mulţime de lucruri. Atît de multe, încît nici nu ştiu cu ce să încep."

„Începe prin a-mi explica în ce fel ai traversat Zidul Zeilor."

Sigur, de ce nu? Ar fi putut s-o năucească dîndu-i informaţii dezlînate despre calebani şi despre Porţile lor. Nimic din experienţa ei n-o pregătise să conceapă existenţa unor asemenea fenomene. McKie trase aer în piept. Dar, înainte de-a apuca să vorbească, se auzi o bătaie în uşă.

Făcîndu-i semn să tacă, Jedrik se întinse şi apăsă pe clanţă. Un tînăr slab, cu ochi mari sub o frunte înaltă, cu şuviţe rare de păr blond, se strecură în odaie şi depuse trusa lui McKie pe masă, în faţa lui Jedrik.

„N-a fost prea greu", rosti el.

McKie îşi privi năuc trusa deschisă, cu tot conţinutul intact.

Jedrik îi făcu semn tînărului blond să ia loc pe cealaltă bancă, apoi luă în mînă un generator de raze.

Incapabil să se abţină, McKie exclamă:

„Atenţie! E periculos!"

„Calmează-te, McKie. Habar n-ai ce-nseamnă pericol."

Învîrti generatorul pe toate părţile, apoi îl puse frumos la loc şi-şi ridică ochii spre tînărul dinaintea ei.

„E-n regulă, Stiggy. Te ascult."

Tînărul începu să scoată, unul cîte unul, obiectele din trusă, mînuindu-le ca şi cînd ar fi ştiut perfect să se servească de ele şi dînd, pentru fiecare, explicaţii rapide.

McKie se strădui din răsputeri să urmărească discuţia, dar cei doi foloseau un cod ininteligibil. Mimicile lor însă erau destul de elocvente. Păreau încîntaţi. Ceea ce Stiggy avea de spus despre jucăriile periculoase din trusă le era, în mod vizibil, pe plac amîndurora.

Incertitudinile iscate în timpul călătoriei cu Bahrank căpătară o nouă intensitate. Puseseră stăpînire pe el ca o boală care se instalează încetul cu-ncetul: un gol în stomac, dureri în coşul pieptului şi, mai nou, o migrenă ca un pumnal ce-i străpungea fruntea. La un moment dat, se întrebase dacă nu cumva contractase o maladie necunoscută, existentă doar pe Dosadi. Nu putea fi din cauza mîncării, fiindcă nu pusese nimic în gură de cînd sosise. Pricepu totul deodată, privindu-i pe

Jedrik şi Stiggy. Reacţiile sale se datorau propriei lui judecăţi, care încerca să respingă ceva, o aserţiune sau o serie de aserţiuni pe care le acceptase fără a se gîndi să le pună la îndoială. Hotărî să-şi golească mintea, să nu-şi mai pună nici un fel de întrebări. Trebuia să devină receptiv la orice nouă percepţie, să ia toate lucrurile aşa cum erau. Şi, apoi, să reevalueze întreaga situaţie.

Dosadi cere să fii rece şi brutal în toate deciziile tale. Fără excepţie.

Aşadar!... Îşi abandonase destul de uşor trusa, convins că oricine ar fi încercat s-o deschidă şi-ar fi pierdut viaţa. Comisese însă greşeala de a-i avertiza. Probabil că asta îi ajutase.

Trebuie să devin exact ca ei, altfel n-am nici o şansă de supravieţuire – şi cu atît mai puţin de reuşită.

Abia acum începea să înţeleagă groaza pe care i-o inspira Dosadi lui Aritch şi să împărtăşească deznădejdea gowachinului. Ce cumplit teren de experienţă pentru a recunoaşte foloasele şi limitele puterii!

Jedrik şi Stiggy terminară discuţia lor cu privire la trusă. Stiggy o închise şi, ţinînd-o în mînă, se ridică, pronunţînd în sfîrşit cîteva cuvinte pe care McKie le putu înţelege:

„Asta e, n-avem timp de pierdut."

Apoi ieşi, luînd trusa cu el.

Jedrik se întoarse către McKie. Trusa şi conţinutul ei o ajutaseră să afle răspunsul la întrebarea cea mai evidentă în legătură cu McKie şi semenii lui. Cei ce trăiau dincolo de Zidul Zeilor erau descendenţii degeneraţi ai celor care inventaseră asemenea arme. Era singura explicaţie coerentă. Aproape că-i era milă de cretinul din faţa ei. Dar nu era un sentiment pe care să şi-l poată permite. Trebuia să-l facă să înţeleagă că n-avea de ales, decît să i se supună.

„Şi acum, McKie, ai să răspunzi la toate întrebările mele."

„Da."

Docilitatea era deplină şi ea ştia asta.

„După ce-mi vei fi dat satisfacţie în toate privinţele", urmă ea, „vom merge la masă şi pe urmă te voi conduce într-un loc în care vei putea fi, cît de cît, în siguranţă."

Familiile/Clanurile/Facţiunile periferice se află încă sub impresia eşecului cu care s-a soldat atacul masiv îndreptat asupra poziţiilor noastre defensive în ultimul decamo. În bună măsură, spiritele par să se fi liniştit. Pentru perioada de planificare imediat următoare sînt de prevăzut doar unele operaţii poliţieneşti de mică amploare. Pe de altă parte, agenţii noştri de la Periferie nu întîmpină, în momentul de faţă, nici o dificultate în orientarea F/C/F pe calea unei respingeri naturale şi plauzibile a oricăror evoluţii economice de natură a le conduce la o ameliorare a producţiei alimentare.

Fragment dintr-un document
al Biroului de Control dosadian

Spectacolul lui Broey pradă mîniei, explodînd în accese de furie nestăvilită, era ceva unic în anale şi mai mulţi dintre colaboratorii săi gowachini avuseseră ocazia să asiste la el în cursul nopţii. De patruzeci şi opt de ore, Broey nu apucase să închidă ochii iar aceasta era a patra echipă de aghiotanţi care se afla înaintea lui, pentru a recepţiona în plin şocul nemulţumirii sale. Vestea se dusese deja, de la unii la alţii, şi aceştia, ca şi cei dinaintea lor, nu încercau să-şi ascundă nici teama, nici graba de a reintra în graţiile lui Broey.

Electorul stătea în picioare la capătul mesei lungi, unde, cu cîteva ore în urmă, discutase cu Gar şi Tria. Singurul semn al îndelungatelor sale ore de veghe era o uşoară lăsare a nodulilor adipoşi dintre ventricule. Ochii îi erau la fel de ageri ca totdeauna, iar vocea sa nu-şi pierduse nimic din caracterul ei incisiv.

„Ceea ce-aş vrea să mi se explice este cum de s-au putut întîmpla toate astea fără să ne parvină nici un singur cuvînt de avertisment. Nu numai că nu ni s-a semnalat nimic anormal, dar am continuat să primim rapoarte liniştitoare, care erau exact contrare situaţiei de fapt."

Aghiotanţii, adunaţi la celălalt capăt al mesei, se foiră cu nervozitate, cîtuşi de puţin uşuraţi de faptul că Broey se exprima la persoana întîia plural. Ceea ce auzeau ei era un „voi" clar şi acuzator.

„N-am să mă declar mulţumit decît atunci cînd voi avea un informator", reluă el. „Am nevoie de un informator uman, fie din Chu, fie de la Periferie. Treaba voastră cum o să-mi faceţi rost de el. Trebuie să descoperim neapărat acele rezerve de alimente. Trebuie să aflăm unde vor să-şi construiască oraşul lor sacrilegiu."

Unul dintre asistenţi, un gowachin tînăr aflat în rîndul din faţă, îndrăzni o întrebare prudentă, care mai fusese formulată de cîţiva colaboratori în cursul acelei nopţi.

„Dacă luăm măsuri prea drastice împotriva oamenilor din iepurării, nu riscăm să agravăm tensiunile care..."

„Vor avea loc noi tulburări, noi înfruntări între gowachini şi oameni", admise Broey. „Este o consecinţă căreia sîntem pregătiţi să-i facem faţă."

De data aceasta, aghiotanţii înţeleseră că Broey folosise pluralul majestăţii. Broey era pregătit să-şi asume răspunderea unor asemenea consecinţe. Nu toţi consilierii săi erau însă pregătiţi să accepte eventualitatea unui război între specii, dezlănţuit în interiorul oraşului. Unul dintre cei aflaţi mai în spate ridică mîna.

„Poate că dac-am folosi numai trupe umane în iepurării, am putea să..."

„Cine s-ar lăsa înşelat?" replică Broey. „Am luat măsurile necesare pentru a păstra sub control Chu-ul. Sarcina voastră este una singură: să găsiţi depozitele de alimente şi uzinele lor secrete. Dacă nu dăm de ele, sîntem pierduţi. Şi acum, pieriţi din ochii mei! Să nu mai văd pe nici unul din voi, pînă ce nu veţi veni să mă anunţaţi că aţi reuşit!"

Unul cîte unul, aghiotanţii părăsiră în tăcere odaia.

Broey rămase în faţa ecranului mut al comunicatorului. În sfîrşit singur, lăsă umerii să-i cadă şi respiră anevoie, pe gură şi prin ventricule.

Ce debandadă! Ce debandadă îngrozitoare!

Ştia, în adîncul nodulilor, că reacţiona întocmai cum prevăzuse Jedrik. Nu-i lăsase nici o alternativă. Nu putea decît să admire felul în care ea condusese desfăşurarea evenimentelor, în timp ce el aştepta să vadă ce-o să urmeze. Ce creier magnific lucra în acest craniu uman! Şi încă unul de femelă! Femelele gowachine nu posedau niciodată asemenea calităţi. Doar cele de la Periferie mai erau bune şi de altceva decît de reproducătoare. Femelele umane, în schimb, nu încetaseră niciodată să-l uimească. Această Jedrik avea aptitudini reale de conducător. Rămînea de văzut dacă va fi în stare să-i smulgă puterea.

Vreme de cîteva clipe, Broey retrăi groaza primelor momente de conştienţă din graluz. Da, aşa era lumea făcută. Dacă nu exista o încercare cumplită, în urma căreia să se aleagă supravieţuitorii, trebuiau să moară cu toţii. Avea să fie sfîrşitul ambelor specii. Sau, cel puţin, sfîrşitul lor pe Dosadi, şi numai Dosadi conta.

Se simţea, totuşi, frustrat. Avea sentimentul că Zeul său îl trădase. De ce Zeul nu-l prevenise? Şi, cînd era întrebat, cum de putea Zeul răspunde că numai răul îşi găseşte sălaş în mintea unui fanatic? Nu era Zeul atotputernic? Exista vreo conştiinţă în care Zeul să nu poată pătrunde? Cum mai putea Zeul să fie **Zeu**, în acest caz?

Sînt Zeul tău!

N-ar fi putut uita niciodată vocea mută ce-i vibrase în cap.

Şi dacă era o minciună?

Ideea că erau marionete mînuite de un fals zeu nu era nouă. Dar, dacă aşa stăteau lucrurile, nu înţelegea ce rost mai aveau cei ca Pcharky. La ce bun un gowachin cu formă umană sau invers, dacă nu pentru a se ascunde de Zeul Vălului? De bună seamă, Jedrik acţiona pe baza acestei premise. Ce alte motive ar fi putut s-o anime, decît acela de a-şi prelungi viaţa? Ceea ce era Oraşul pentru cei de la Periferie, era facultatea de a se sustrage Zeului (autentic sau fals) pentru cei din Oraş. Nici o altă ipoteză nu se potrivea unei justificări dosadiene.

Sîntem năpăstuiţi de un regim corupt, care favorizează acţiunile ilegale şi/sau imorale. În comportarea de zi cu zi a facţiunilor aflate la putere, interesul general nu comportă nici o însemnătate practică. Cei ce ne guvernează nu dau nici un fel de atenţie confruntării cu adevăratele probleme ale lumii noastre. Sub acoperirea serviciului public, ei folosesc tot ce le e la îndemînă, ca să obţină avantaje personale. Nu-i interesează decît puterea, iar puterea îi face să-şi piardă minţile.

Extras dintr-un document
răspîndit clandestin pe Dosadi

Se lăsase întunericul cînd Jedrik, deghizată, ieşi cu McKie în stradă. Apucară numaidecît printr-un labirint de pasaje înguste. Jedrik mergea înainte, cu gîndul la lucrurile pe care i le dezvăluise McKie. Îşi pusese o perucă blondă şi o serie de accesorii ce o făceau să pară grasă şi gîrbovită.

Pe cînd treceau prin faţa curţii unui imobil, McKie auzi muzică. Aproape că-i veni să rămînă pe loc. Era sunetul unei orchestre restrînse: timpane delicate, zvon uşor de coarde şi corul bogat al unor instrumente de suflat. Nu cunoştea melodia, dar îl tulbură mai profund decît orice muzică pe care o ascultase pînă atunci. Era ca şi cînd n-ar fi fost decît pentru urechile lui. Aritch şi ceilalţi nu-i pomeniseră nimic despre existenţa unei muzici atît de minunate pe Dosadi.

Pe străzi mai circulau încă surprinzător de mulţi trecători, dar acum păreau să-i acorde mai puţină atenţie.

Continuînd să-l supravegheze cu coada ochiului pe McKie, Jedrik remarcă idioţii care-şi pierdeau vremea cu muzica, precum şi numărul mic al celor care mai treceau pe stradă. De fapt, în cartier aproape că nu circulau decît patrulele alcătuite din oamenii ei. Nici nu se aştepta la altceva, însă spectacolul acestor umbre care se strecurau de la o intersecţie slab luminată la alta avea ceva fantasmagoric.

La început se gîndise să-l deghizeze şi pe McKie, dar pe urmă îşi spusese că nu era îndeajuns de abil ca să joace bine rolul dublu pe care i-l hărăzise. Ceea ce nu însemna că era lipsit de inteligenţă. Dimpotrivă. Dar omul acesta rămînea o enigmă. Cum de nu avusese prilejul să-şi ascută inteligenţa? Fiindcă îi intuia agerimea, nu putea alunga gîndul că-i scăpase ceva vital din descrierea făcută de McKie entităţii sociale numite de el Co-simţirea. Şi nu voia, deocamdată, să judece dacă omisiunea se datora inaptitudinii lui McKie sau unei disimulări deliberate. Misterul acesta o intriga. Iar atmosfera străzii nu era de natură a-i calma starea de spirit. Răsuflă uşurată abia cînd traversară linia de demarcaţie dincolo de care începea zona controlată în întregime de celula aflată sub comanda ei personală.

Acum, după ce momeala fusese plimbată destulă vreme pe străzi în compania cuiva care arăta ca un subordonat inofensiv, Jedrik îşi îngădui un răgaz de relaxare. Broey va fi aflat, între timp, de execuţia agentului dublu al Triei. Reacţia lui n-avea să-ntîrzie, după cum n-avea să-ntîrzie nici răspunsul său la această nouă momeală. Nu mai era mult şi putea trece la faza a doua a planului ei în legătură cu Broey.

McKie o urma fără nici un comentariu, în mod chinuitor conştient de fiecare privire ce le era aruncată. Abandonase orice veleitate de rezistenţă, ştiind că n-avea nici cea mai mică şansă să supravieţuiască, dacă nu se ţinea strîns pe urma lui Jedrik în labirintul străzilor întunecate şi rău mirositoare.

Mîncarea de la tavernă îi atîrna ca un bolovan în stomac. Nu c-ar fi fost rea la gust: bolul aburind conţinea un fel de tocană, în care bucăţi cu forme bizare înotau printre zarzavaturi tăiate mărunt. Dar nu putuse îndepărta gîndul că tocana pe care-o mînca era preparată din resturi pe care alţii le aruncaseră la gunoi.

Interogatoriul lui Jedrik lăsase nedescoperite foarte puţine lucruri. Deocamdată ea nu ştia de existenţa taprisiotului şi nici de micul releu din stomacul lui, ce-ar fi trebuit să alarmeze BirSab-ul în momentul morţii sale, dar care probabil că n-ar fi reuşit să funcţioneze aici. Nu ştia nici de amplificatoarele senzoriale, implantate în organismul oricărui agent al BirSab-ului. De altfel, în mod destul de ciudat, Jedrik nu se arătase decît vag interesată de dezvăluirile lui referitoare la activitatea

Biroului. În schimb, n-o lăsaseră deloc indiferentă banii ascunşi în îmbrăcămintea sa, pe care-i confiscase în totalitate. Examinase cu atenţie bancnotele.

„Sînt veritabile."

N-ar fi putut să jure, însă avusese impresia că deslueşte o intonaţie de mirare în vocea ei.

„Ţi-au fost date **înainte** de a fi trimis pe Dosadi?"

„Da."

Îi trebuiseră cîteva clipe pentru a digera implicaţiile, dar păruse mulţumită. Apoi se scotocise prin buzunare şi-i întinsese un pumn de monede.

„Astea n-or să tenteze pe nimeni. Dacă ai nevoie de ceva, cere. Poate că vom fi în măsură să-ţi satisfacem unele necesităţi."

Era încă noapte cînd ajunseră la destinaţie. O lumină cenuşie, răspîndită de lampadarele de la intersecţii, învăluia strada. Un puşti uman de vreo zece ani stătea ghemuit, cu spatele la zid, în colţul clădirii. La apropierea lor, sări în picioare şi dădu scurt din cap, cu ochii la Jedrik.

Ea nu avu nici o reacţie vizibilă, dar probabil că-i semnală cumva puştiului faptul că-i recepţionase mesajul, fiindcă acesta îşi reluă liniştit poziţia dinainte.

Cînd, după cîţiva paşi, McKie privi peste umăr, puştiul dispăruse. Fără vreun zgomot, fără vreun semn. Pur şi simplu, dispăruse.

Jedrik se opri în faţa unei intrări cufundate în întuneric. Doi indivizi înarmaţi flancau o poartă de metal ornamentat, pe care o deschiseră fără nici o vorbă. În spatele porţii era o mare curte acoperită, iluminată cu tuburi situate lateral. Pe trei dintre laturile curţii se înălţau, pînă la acoperiş, stive de lăzi avînd dimensiuni diferite. Unele erau mai înalte decît un om şi înguste, altele erau joase şi voluminoase. Printre stivele ce se confundau cu pereţii curţii rămînea un pasaj strîmt, către o uşă metalică, direct opusă porţii de intrare.

McKie puse mîna pe braţul lui Jedrik.

„Ce-i în lăzile astea?"

„Arme." Îi răspunsese ca şi cînd s-ar fi adresat unui cretin.

Uşa de metal se deschise din interior. Jedrik îl precedă pe McKie într-o sală vastă, cu înălţimea echivalentă a cel puţin două etaje. Uşa se închise cu zgomot în spatele lor. McKie sesiză prezenţa mai multor oameni de-a lungul pereţilor din stînga şi din dreapta lui, dar atenţia îi fu atrasă de altceva.

Dominînd încăperea, o cuşcă enormă atîrna din tavan. Gratiile ei scînteiau, ca şi cînd ar fi fost parcurse de energii misterioase. În centrul cuştii se afla un hamac, iar în hamac şedea, cu picioarele încrucişate, un mascul gowachin. McKie văzuse rareori un gowachin atît de bătrîn. Creasta sa nazală era mărginită de solzi galbeni, pe jumătate desprinşi. Cute groase se întretăiau sub ochii umezi avînd deja sticlirea decrepitudinii care-i ducea adesea la orbire pe gowachinii ce trăiau prea mult timp departe de apă. Trupul său avea un aspect fleşcăit, cu muşchii puhavi şi nodulii intraventriculari zbîrciţi. Hamacul îl izola de podeaua cuştii, brăzdată de străfulgerări intermitente.

Jedrik se opri la o oarecare distanţă de cuşcă, împărţindu-şi atenţia între McKie şi bătrînul gowachin. Părea să aştepte o anumită reacţie din partea lui McKie, însă acesta nu-şi putea da seama dacă îi dădea sau nu satisfacţie.

În desăvîrşită tăcere, McKie continuă să-l privească pe gowachin. Era prizonier? Ce rost avea cuşca încărcată de energii? Îşi roti ochii prin imensa incintă. Şase bărbaţi înarmaţi păzeau uşa pe care intrase cu Jedrik. Pereţii erau acoperiţi cu o sumedenie de obiecte, a căror folosinţă îi era în bună parte necunoscută, dar printre care cele mai multe erau, în mod evident, arme: săbii şi suliţe, aruncătoare de flăcări, armuri strălucitoare, bombe, arme de foc...

Jedrik făcu un pas înspre cuşcă. Ocupantul acesteia o privi cu indiferenţă. Ea îşi drese glasul.

„Bună, Pcharky. Am găsit cheia pentru Zidul Zeilor."

Bătrînul gowachin rămase tăcut, dar lui McKie i se păru că vede o lucire de interes în ochii sticloşi.

Jedrik îşi leagănă încet capul dintr-o parte în alta şi zise:

„Am o informaţie nouă, Pcharky. Vălul Celest a fost creat de nişte fiinţe care se numesc calebani. Nouă ne apar sub formă de sori."

Privirea lui Pcharky îl ţintui pe McKie, apoi se întoarse la Jedrik. Gowachinul cunoştea sursa noii informaţii.

McKie o luă de la capăt cu speculaţiile. Cuşca nu putea fi decît un loc de detenţie, cu zăbrelele protejate de energii cauzatoare de moarte. Sala era păzită de oameni. De ce ţineau prizonier un gowachin? Nu cumva... acest Pcharky era, ca şi el, un agent trimis de Tandaloor? Cu o strîngere de inimă, McKie se întrebă dacă nu-i era dat să-şi sfîrşească zilele într-o cuşcă asemănătoare.

Pcharky emise un mormăit, apoi rosti:

„Zidul Zeilor este ca şi cuşca asta, dar însutit."

Glasul său era un cîrîit răguşit iar cuvintele fuseseră rostite în cea mai curată galach, cu un pronunţat accent tandaloorian. McKie, ale cărui temeri sporiră, aruncă o privire spre Jedrik şi-şi dădu seama că aceasta îl observa. Femeia vorbi înaintea lui:

„Pcharky se află aici de mult timp, de foarte mult timp. Nici nu mai ştim pe cîţi dintre noi i-a ajutat să scape de Dosadi. Curînd, poate că-l voi convinge să-mi facă şi mie un mic serviciu."

McKie fu redus la tăcere de implicaţiile conţinute în cuvintele ei. Era Dosadi, în realitate, un instrument pe care-l foloseau gowachinii în încercările lor de a străpunge misterul caleban? Acesta să fi fost secretul păzit cu atîta străşnicie de Aritch şi-ai săi? Privi din nou grilajul învăluit în reverberaţii al cuştii.

Ca Zidul Zeilor? Dar Zidul Zeilor e emanaţia unui caleban...

Jedrik se întoarse din nou spre gowachinul captiv:

„Un soare conţine cantităţi imense de energie, Pcharky. Ale tale nu-s suficiente?"

Însă atenţia lui Pcharky era îndreptată către McKie. Bătrînul gowachin cîrîi:

„Omule, spune-mi adevărul. Ai venit aici de bună voie?"

„Nu-i răspunde!" porunci Jedrik.

Pcharky închise ochii. Discuţia luase sfîrşit.

Jedrik acceptă faptul, se răsuci şi ocoli cuşca, prin stînga.

„Urmează-mă, McKie", spuse ea şi, fără să se întoarcă, vorbi mai departe: „Crezi că te-ar interesa să ştii că Pcharky şi-a conceput singur cuşca?"

„Cum aşa... e o închisoare?"

„Da."

„Dacă el a conceput-o... cum de rămîne închis?"

„Ştia că n-are altă alegere, decît să servească scopurilor mele, dacă voia să rămînă în viaţă."

Ajunseseră în faţa unei noi uşi, care dădea într-o scară de serviciu. După ce urcară un etaj, ieşiră pe un coridor lung, mărginit de o serie de uşi înguste, slab luminate de becuri mici, situate deasupra. Jedrik deschise una din uşi. Intrară într-o cameră mochetată, de vreo patru metri pe şase. Pereţii, lambrisaţi pînă la înălţimea taliei cu lemn de culoare închisă, erau acoperiţi, mai departe, pînă-n tavan, cu etajere pline de cărţi. McKie se uită mai de-aproape. Erau cărţi veritabile, tipărite pe hîrtie. Încercă să-şi amintească unde mai văzuse o colecţie de asemenea antichităţi... dar, firește, acestea nu erau antichităţi. Avea înaintea lui încă un exemplu al straniilor reinvenţii din trecut, atît de frecvente pe Dosadi.

Jedrik se opri în mijlocul odăii, îşi scoase peruca şi se întoarse spre McKie.

„Asta-i camera mea. Toaleta-i acolo." Indică o deschizătură între două rafturi de cărţi. „Geamul..." urmă ea, arătînd spre o altă deschizătură, opusă uşii de la toaletă, „...e din sticlă unidirecţională, care lasă să intre lumina. Cel mai bun material pe care-l producem. După criteriile valabile pe Dosadi, ăsta-i un loc relativ sigur."

McKie privi mai atent de jur-mprejur.

Camera ei?

Cel mai frapant lucru era volumul spaţiului locuibil. Pe Dosadi, acesta era un semn de putere. Pe coridor, nu văzuse nici ţipenie de om. După etalonul planetei, încăperea aceasta, întregul imobil, reprezentau o adevărată citadelă.

Jedrik i se adresă cu o nervozitate ciudată în glas şi-n mişcări:

„Pînă nu demult, mai dispuneam de o locuinţă: un apartament impozant pe versanţii Colinelor Consiliului. Eram considerată o persoană în plină ascensiune, cu perspective de viitor. Aveam la dispoziţie un glisor personal, cu şofer. Aveam acces la toate codurile băncilor centrale de date, cu excepţia celor strict secrete, şi asta-i o unealtă puternică pentru cine ştie s-o folosească. Dar acum..." Făcu un gest circular. „...Am ales asta. Mănînc aceeaşi mîncare sărăcăcioasă de care au parte cei mai nevoiaşi dintre noi. Nici un bărbat dintre cei cu funcţii înalte nu-mi mai acordă nici o atenţie. Broey mă crede pitită pe undeva, pe-o

saltea de paie, în fundul iepurăriilor. Dar am asta..." Repetă gestul dinainte. „...Şi asta." Îşi atinse fruntea cu degetul. „N-am nevoie de nimic altceva, ca să fac să se năruie Colinele Consiliului."

Îl privi pe McKie drept în ochi.

El îşi dădu seama că era perfect convins de sinceritatea ei.

Dar ea nu terminase tot ce avea de spus.

„Eşti un mascul uman, McKie, nu încape nici o-ndoială."

McKie nu ştia ce trebuie să înţeleagă din asta, însă era fascinat de aerul ei sfidător.

„Cum de-ai pierdut toate aceste..."

„N-am pierdut nimic. Le-am abandonat. Nu mai aveam nevoie de ele. Am făcut ca lucrurile să evolueze mult mai repede decît ar fi putut să prevadă scumpul nostru Elector sau chiar observatorii voştri. Broey îşi închipuie că aşteaptă prilejul să mă atace!" Scutură din cap.

Captivat, McKie o privi cum se apropie de fereastră pentru a pune în funcţiune un ventilator aflat chiar deasupra. Apoi ea se întoarse şi apăsă cu vîrful piciorului un lambriu ce depăşea cu puţin peretele, sub una din etajere. Un sector de panou lambrisat alunecă în afară, trăgînd după el un pat dublu. Despărţită de McKie doar de lăţimea patului, Jedrik începu să se dezbrace. Lăsă să-i cadă din mînă peruca, se descotorosi de salopeta verde şi de artificiile care-i serviseră pentru deghizare. Pielea ei avea nuanţa cafelei cu lapte.

„McKie, voi fi profesorul tău."

El aşteptă în tăcere. Trupul ei era zvelt, cu talia fină, plină de graţie. Două cicatrice subţiri îi marcau pielea în stînga pubisului.

„Scoate-ţi hainele", rosti ea.

McKie înghiţi cu greutate.

Ea clătină din cap.

„McKie, dacă vrei să supravieţuieşti pe această planetă, va trebui să devii dosadian pînă în vîrful unghiilor. N-o să ai prea mult timp. Dezbracă-te!"

Şovăitor, îi dădu ascultare.

Ea îl măsură din cap pînă-n picioare.

„Ai pielea mai deschisă, decît mă aşteptam, în locurile în care nu te-a văzut soarele. Mîine o să-ţi decolorăm pielea feţei şi-a mîinilor."

McKie îşi privi mîinile şi contrastul din locul unde mînecile îi apăraseră braţele de razele soarelui. Îşi aduse aminte de remarca lui Bahrank cu privire la pielea lui smeadă şi la un loc numit Poarta Pylash. Pentru a încerca să ascundă stînjeneala neobişnuită pe care-o simţea, se uită la Jedrik şi-o întrebă despre ce era vorba.

„Bahrank ţi-a pomenit despre asta? Oh, a fost o greşeală prostească. Periferia lansase un atac cu trupe de şoc şi s-au dat nişte ordine aberante pentru apărarea porţii. N-a supravieţuit decît un singur detaşament, alcătuit numai din negricioşi ca tine. Bineînţeles, toată lumea i-a suspectat de trădare."

„Aha!"

Atenţia însă îi era atrasă, fără voie, de patul acoperit cu pături cafenii.

Jedrik ocoli patul, venind către el. Se opri la un lat de palmă de corpul lui... cu pielea ei creolă, cu sînii rotunzi. Îşi ridică ochii spre chipul ei. Era mai înaltă cu o jumătate de cap. Îl privea cu o expresie de amuzament rece.

McKie găsi că mirosul de mosc pe care-l degaja trupul ei îl stimulează erotic. Coborîndu-şi privirea şi constatînd acest lucru, ea izbucni în rîs şi-l îmbrînci cu brutalitate, răsturnîndu-l în pat. Se pomeni sub ea. Corpul ei era fierbinte, puternic, stringent.

Fu cea mai stranie experienţă sexuală din viaţa lui McKie. Mai mult decît actul dragostei, o agresiune plină de violenţă. Ea gemu, zgîrie, muşcă. Şi cînd încercă s-o mîngîie, se dezlănţui şi mai tare. Tot timpul, se arătă însă ciudat de preocupată de plăcerea lui, urmărindu-i reacţiile, scrutîndu-i chipul. Cînd se termină totul, rămase întins pe spate, istovit. Jedrik se aşeză pe marginea patului. Păturile şi cearşafurile erau într-o învălmăşeală de nedescris. Ea smulse o pătură şi-o azvîrli în celălalt capăt al camerei. Apoi sări în picioare, se răsuci brusc şi-l sfredeli cu privirea.

„Eşti viclean şi perfid, McKie."

Respirînd tremurat, el nu îi răspunse.

„Ai încercat să mă îmbrobodeşti cu tandreţea", îl acuză ea. „Au încercat-o şi alţii, mai şmecheri ca tine, dar cu mine nu ţine."

McKie își adună energia necesară pentru a se ridica și a face puțină ordine în patul răvășit. Îl durea umărul, unde ea îl zgîriase. Pe gît, simțea arsura unei mușcături. Se strecură înapoi în pat și se acoperi cu pătura pînă la bărbie. Femeia asta era nebună, absolut nebună. De legat!

Jedrik încetă să se mai uite la el nemișcată. Se duse să ia cealaltă pătură de unde o aruncase, o așternu pe pat și se întinse alături de el. McKie fu conștient că-l privea fix, cu vădită nedumerire.

„Povestește-mi despre relațiile dintre bărbații și femeile de pe lumile voastre."

Îi relată cîteva povești de dragoste pe care le cunoștea, luptînd din răsputeri să rămînă treaz. Abia reușea să-și înăbușe cîte un căscat enorm. Ea nu contenea să-l înghiontească în umăr.

„Nu te cred. Sînt născociri de-ale tale."

„Nu... nu. E-adevărat."

„Ai propriile tale femei, acolo?"

„Propriile mele... Păi... nu așa se pune problema, nu-i vorba de proprietate... ăăă, de posesiune."

„Și copiii?"

„Ce, copiii?"

„Cum sînt tratați, educați?"

Oftînd, îi evocă pe scurt cîteva întîmplări relevante din propria-i copilărie.

Într-un tîrziu, îl lăsă să adoarmă. Se trezi de mai multe ori în timpul nopții, conștient că se afla într-un pat și o cameră neobișnuite, conștient și de respirația lui Jedrik alături de el. La un moment dat, avu impresia că-i simte umerii zguduiți de hohote înăbușite de plîns.

Cu puțin înaintea zorilor, răsună un țipăt, probabil dintr-o clădire învecinată. Era un țipăt oribil de durere, îndeajuns de puternic pentru a trezi toată strada, în afara celor mai insensibili sau a celor mai osteniți. McKie, treaz și măcinat de gînduri, sesiză o schimbare de ritm în respirația lui Jedrik. Încordat, stătu cu urechea la pîndă, așteptînd o repetare sau vreun alt sunet care-ar fi putut să explice acel țipăt înfiorător. O liniște amenințătoare părea să fi încleștat noaptea. McKie încercă să-și imagineze ce se întîmpla în imobilele din jur: oameni

smulşi brusc din somn fără să ştie (sau să le pese) de ce se treziseră; alţii, cu somnul uşor, răsucindu-se bolborosind pe partea cealaltă şi cufundîndu-se din nou în visele lor agitate.

În cele din urmă, se ridică în capul oaselor, scrutînd buimac umbrele din odaie. Neliniştea lui i se transmise şi lui Jedrik. Ea se întoarse brusc şi-l privi în lumina difuză a zorilor, ce începeau să destrame întunericul.

„În iepurării se-aud tot felul de zgomote, pe care te obişnuieşti să nu le mai iei în seamă", îi spuse.

Venind din partea ei, era aproape o justificare, un gest împăciuitor, amical.

„A ţipat cineva", zise el.

„Mi-am închipuit că aşa ceva trebuie să fi fost."

„Cum de nu te-a trezit un asemenea ţipăt?"

„M-a trezit."

„Atunci, cum de nu-ţi pasă?"

„Sunetele sau zgomotele pe care nu trebuie să le iei în seamă sînt cele care nu reprezintă o ameninţare imediată, cele faţă de care nu poţi face nimic."

„Era un ţipăt de durere. Cineva suferea."

„Tot ce se poate. Dar e inutil să pui la inimă lucruri asupra cărora nu poţi avea nici o influenţă."

„Şi nu vrei să... schimbi toate astea?"

„E ceea ce sînt pe cale să fac."

Tonul şi atitudinea ei erau cele ale unui profesor aflat la catedră şi nu încăpea nici o îndoială că se străduia să-i vină în ajutor. De fapt, nu declarase chiar ea că-i va fi profesor şi că, pentru a supravieţui, va trebui să devină dosadian pînă în vîrful unghiilor?

„Şi ce faci ca să schimbi totul?"

„Deocamdată n-ai fi în stare să înţelegi. Vreau să avansezi pas cu pas, lecţie după lecţie."

Nu putu să nu se întrebe, atunci:

Şi acum, ce-o să mai vrea de la mine?

Spera că nu o nouă repriză de dragoste.

„Astăzi", zise ea, „vreau să-ţi prezint părinţii a trei copii, care lucrează în celula noastră."

Dacă vă consideraţi dezarmaţi şi ineficienţi, mai mult ca sigur veţi crea un guvern despotic care să vă conducă. De aceea, un despot înţelept va întreţine, la supuşii lui, sentimentul general că sînt dezarmaţi şi ineficienţi.

Lecţia dosadiană: Punctul de vedere gowachin

În lumina blîndă a odăii sale de relaxare, cu pereţii verzi, Aritch o studie atent pe Ceylang. Aceasta coborîse imediat după masa de seară, răspunzînd cu promptitudine la chemarea lui. Cunoşteau amîndoi motivul convocării: trebuiau să discute pe marginea ultimelor rapoarte despre comportarea lui McKie pe Dosadi.

Bătrînul gowachin aşteptă ca Ceylang să ia loc. Observă cu atenţie modul în care ea îşi aranja grijulie roba roşie în jurul extremităţilor inferioare. Trăsăturile ei păreau destinse. Mandibulele de luptă erau retrase în pliurile lor. Impresia de ansamblu era o imagine a competenţei şi a siguranţei de sine: o wreavă din clasa conducătoare – chiar dacă wreavii negau existenţa claselor. Ceea ce-l tulbura pe Aritch, era faptul că wreavii căutau supravieţuirea numai în înţelegerea complexă a comportamentelor conştiente, conform unor criterii rigide, bazate pe ritualuri străvechi, a căror origine putea face doar obiectul unor speculaţii, deoarece nu existau documente scrise.

Dar tocmai de asta am ales-o.

Aritch emise un mormăit, apoi întrebă:

„Ce părere ai despre ultimele rapoarte?“

„McKie învaţă repede.“

Consoanele limbii galach căpătau în pronunţia ei o sonoritate şuierătoare.

Aritch avu un gest de încuviinţare.

„Aş zice, mai degrabă, că **se adaptează** repede. E motivul pentru care l-am ales.“

„Te-am auzit odată spunînd că este mai gowachin decît un adevărat gowachin.“

„Şi trag nădejde să devină, curînd, mai dosadian decît un adevărat dosadian."

„Dacă va mai apuca să trăiască."

„Asta, ce-i drept, aşa e. Tot îl mai urăşti?"

„Nu l-am urît niciodată. Nu înţelegi spectrul simţămintelor wreave."

„Lămureşte-mă."

„A insultat esenţa amorului meu propriu. Faptul impune o reacţie cu totul specifică pentru a plăti cu aceeaşi monedă. Ura n-ar avea alt efect, decît să mă priveze de o parte din mijloacele de care dispun."

„Dar **eu** sînt cel ce ţi-a dat ordinul care, mai apoi, a trebuit revocat."

„Jurămîntul pe care l-am depus faţă de gowachini, cînd am acceptat să lucrez pentru ei, comportă o clauză ce stipulează că nu pot pretinde nici unuia dintre profesorii mei să înţeleagă sau să respecte cerinţele etichetei wreave. Aceeaşi clauză ne conferă libertatea de a lucra pentru Biroul de care aparţine McKie."

„Pe McKie nu-l consideri profesor?"

Ea îl privi lung cîteva clipe, apoi răspunse:

„Nu numai că neg cu hotărîre această calitate în ceea ce-l priveşte, dar sînt încredinţată că este în perfectă cunoştinţă de cauză cu privire la toate uzanţele noastre."

„Şi dacă ţi-aş spune că face şi el parte dintre profesorii tăi?"

Din nou, Ceylang îl privi lung.

„M-aş vedea obligată să-mi modific opinia în legătură cu el – şi în legătură cu tine."

Aritch inspiră adînc.

„Totuşi, trebuie să ajungi să-l cunoşti pe McKie ca şi cînd te-ai afla în pielea lui. Altminteri, ne vei da peste cap toate planurile."

„N-ai teamă. Ştiu din ce motive m-aţi ales. Va afla şi McKie, la momentul potrivit. Nu va cuteza niciodată să verse sîngele meu în judecarenă şi nici măcar să mă umilească în public. Jumătate din wreavii universului l-ar urmări fără odihnă ca să-şi înfigă mandibulele în el."

Aritch clătină încet capul.

„Ceylang! Nu l-ai auzit cînd te-a avertizat că trebuie să-ţi lepezi pielea de wreavă?“

Răspunsul ei întîrzie îndeajuns pentru a-i da lui Aritch posibilitatea să remarce semnele subtile care, după cum i se spusese, indicau, la wreavi, încercarea de a-şi înăbuşi mînia: un zvîcnet în maxilarul inferior, o cambrare a furcii tarsiene...

În cele din urmă, Ceylang zise:

„Explică-mi ce-nseamnă asta, de vreme ce eşti unul din profesorii mei.“

„Vei avea sarcina să pledezi conform legii **gowachine**, să pledezi exact ca şi cînd ai fi un alt McKie. El ştie să se adapteze. Doar l-ai văzut, nu? E capabil să te învingă – şi să **ne** învingă – de o asemenea manieră, repet, **de o asemenea manieră**, încît toţi wreavii din univers îl vor adula pentru victoria lui. Nu putem permite să se întîmple una ca asta. Miza e mult prea mare.“

Ceylang începu să tremure, să dea şi alte semne de agitaţie.

„Dar eu sînt wreavă!“

„Dacă lucrurile ajung în judecarenă, nu vei mai putea fi wreavă.“

Ea respiră mărunt, de cîteva ori la rînd, regăsindu-şi calmul.

„Dacă voi începe să semăn prea mult cu McKie, nu te temi că voi şovăi să-l sacrific?“

„McKie n-ar şovăi.“

Ea păru să-i cîntărească vorbele.

„În acest caz, cred că-nţeleg adevăratul motiv pentru care m-aţi ales.“

Aritch aşteptă continuarea.

„Pentru că noi, wreavii, sîntem cele mai dotate fiinţe din univers în privinţa asimilării comportamentului unei alte fiinţe – fie ea sinceră sau ascunsă.“

„Şi pentru că nu îndrăzniţi să vă bizuiţi pe eventualele inhibiţii pe care aceasta ar putea sau nu să le aibă.“

După un lung interval de tăcere, ea spuse:

„Eşti un profesor mai bun decît mi-am închipuit. Mai bun, poate, decît ţi-ai închipuit tu însuţi.“

Legile lor constituie fundamentul periculos al unor tradiţii artificiale. Ele nu sînt altceva decît pretexte menite să justifice o etică falsă.

Comentariu gowachin despre dreptul co-simţitor

Pe cînd se îmbrăcau la lumina palidă a zorilor ce pătrundea prin unica fereastră, McKie încercă s-o sondeze pe Jedrik pentru a-şi da seama pînă la ce punct era dispusă să joace rolul de profesor.

„Ai să-mi răspunzi la orice întrebare despre Dosadi?"

„Nu."

Care puteau fi domeniile interzise? Nu-i fu greu să ghicească răspunsul: cele în care dobîndea şi îşi exercita puterea ei personală.

„Ar putea să supere pe cineva faptul că noi doi am... avut relaţii sexuale?"

„Să supere? De ce-ar putea asta să supere pe cineva?"

„Nu ştiu..."

„Răspunde-mi la întrebare!"

„De ce-aş fi obligat să răspund la toate întrebările tale?"

„Ca să rămîi în viaţă."

„Ştii deja tot ce..."

Ea făcu un gest de nerăbdare.

„Va să zică, pe faimoşii tăi co-simţitori îi supără uneori relaţiile sexuale ale altora. Cu alte cuvinte, nu prea ştiu să utilizeze sexul pentru a impune raporturi de forţă."

McKie clipi de cîteva ori. Impactul analizei ei expeditive şi muşcătoare era devastator.

Ea îl examină cu atenţie.

„McKie, ce poţi să faci fără mine, atîta timp cît te afli aici? Încă n-ai înţeles că aceia care te-au trimis voiau să fii omorît?"

„Sau să supravieţuiesc în felul meu."

Jedrik medită la spusele lui. Mai avea, în legătură cu McKie, o serie de idei, pe care le lăsase provizoriu de-o parte, pentru a le examina mai tîrziu. Într-adevăr, nu era exclus ca el să ascundă talente pe care întrebările ei n-o ajutaseră încă să le descopere. Ceea ce-o frămînta cel mai mult era impresia că nu cunoştea destule lucruri despre Co-simţire pentru a continua să-l sondeze pe McKie. Şi, pentru moment, n-avea la dispoziţie nici timpul necesar ca să rezolve această problemă. Răspunsul pe care el i-l dăduse o descumpănea. Avea senzaţia că totul se petrecea ca şi cînd fiecare dintre acţiunile pe care le avea în vedere fusese deja decisă pentru ea de o putere despre care nu ştia aproape nimic. Juca după cum i se cînta, poate, întocmai cum juca Broey după cum îi cînta ea... iar McKie, în mod evident, după cum îi cîntau acei misterioşi gowachini din Co-simţire... Bietul McKie! Dar era mai bine să pună capăt speculaţiilor sterile. Lucrul cel mai important era să descopere cît mai curînd talentele lui ascunse. Descoperindu-le, avea să afle, de bună seamă, o mulţime de lucruri şi despre Co-simţire.

„McKie, deţin o putere considerabilă asupra oamenilor, şi chiar asupra unor gowachini, din iepurării... şi din alte părţi. Ca s-o pot exercita, am nevoie de o anumită forţă de luptă, inclusiv de unităţi care luptă cu arme fizice."

El dădu din cap. Îi vorbea ca şi cînd ar fi dat lecţii unui copil, dar era dispus să accepte acest lucru şi chiar să-i fie recunoscător pentru interesul pe care şi-l dădea în privinţa lui.

„Pentru început", reluă ea, „vom vizita un centru de instrucţie din imediata apropiere, unde îşi execută pregătirea de luptă una dintre unităţile mele."

Se întoarse, şi McKie o urmă pe culoar, apoi pe o scară ce cobora ocolind sala în care se afla cuşca. McKie îşi aminti de Pcharky şi de spaţiul imens ce părea a-i fi rezervat.

„De ce-l ţii pe Pcharky închis într-o cuşcă?" întrebă el în timp ce cobora după ea.

„Ca să pot scăpa."

Refuză să mai adauge ceva la acest răspuns sibilic.

Ieşiră într-o curte ferecată între zidurile masive ale unor clădiri gigantice. Deasupra lor, sus de tot, se zărea un petic pătrat de cer. Lumina, îndestulătoare, venea de la tuburile fixate pe ziduri. În mijlocul

curţii, două tabere stăteau faţă în faţă. Ambele erau alcătuite numai din oameni, bărbaţi şi femei, înarmaţi cu un fel de ţevi, avînd la capătul ţinut înspre corp o tijă flexibilă. Alţi oameni ocupau poziţii de observaţie în jurul celor două detaşamente. Lîngă uşa pe care pătrunseseră Jedrik şi McKie se afla un post de gardă cu un pupitru.

„E o unitate de asalt", spuse Jedrik, arătînd spre oamenii din mijlocul curţii. Apoi se întoarse şi se duse să stea de vorbă cu cei doi tineri care făceau de gardă.

Examinînd cele două detaşamente, McKie evaluă numărul combatanţilor la vreo două sute. Era evident că exerciţiul se întrerupsese la apariţia lui Jedrik. Remarcă faptul că unitatea se compunea din adolescenţi abia călîţi pentru necesităţile aspre ale Dosadiei. Ceea ce-l determină să-şi reevalueze propriile capacităţi.

După felul în care discuta Jedrik cu cele două santinele, McKie îşi dădu seama că se cunoşteau bine. Amîndoi o ascultau cu cea mai mare atenţie. I se părură, şi ei, prea tineri pentru a-şi asuma astfel de responsabilităţi.

În schimb, terenul de instrucţie semăna în mod deprimant cu numeroase altele de acelaşi gen, pe care avusese ocazia să le vadă în ţinuturile cele mai îndepărtate ale Co-simţirii. Pentru o serie de specii, hîrjoneala războinică reprezenta o atracţie constantă, pe care BirSab-ul reuşise, de bine, de rău, s-o canalizeze spre derivative ca fetişismul armelor.

Peste duhoarea omniprezentă, McKie simţi un vag miros de bucătărie. Adulmecă aerul.

Jedrik, care tocmai revenea către el, spuse:

„Recruţii abia au servit masa. E inclusă în soldă."

S-ar fi zis că-i citise gîndurile, iar acum, părea că-i pîndeşte reacţiile.

McKie făcu ochii roată prin curte. Luaseră masa? Aici? Nu se vedea nici o urmă, nici măcar o firimitură pe jos. Se întoarse cu gîndul la taverna în care cinase şi, retroactiv, îşi dădu seama că nici acolo nu zărise nici urmă de resturi.

Din nou, Jedrik făcu dovada uşurinţei cu care-i interpreta reacţiile, ba parcă şi gîndurile.

„Nu se risipeşte nimic", rosti ea, apoi întoarse capul.

McKie îi urmări privirea. La celălalt capăt al curții apăruseră patru femei cu arme în mîini. Brusc, atenția lui McKie fu atrasă de ultima luptătoare din stînga, o femeie între două vîrste, cu o ținută impunătoare, de profesionistă. În mîini ținea un... nu, imposibil! Și totuși...

Jedrik traversă repede curtea, apropiindu-se de femeie. McKie se luă după ea, cu ochii țintă la armă. De aproape, constată stupefiat că privea o variantă de dimensiuni mai mari a penetratorului din trusa lui. Jedrik se adresă cu voce seacă femeii:

„Noul model?"

„Da. Ni l-a adus Stiggy azi-dimineață."

„Eficace?"

„Se pare că da. Tirul e mai precis și puterea de foc mult mai mare decît la ale noastre."

„Bine. Continuați!"

Alt grup de instructori aștepta în apropiere. Unul din ei, mai vîrstnic și ciung, încercă s-o rețină pe Jedrik, care-l conducea pe McKie spre o altă ușă.

„Poți să ne spui cînd vom..."

„Nu acum."

De cum pătrunseră pe culoarul din spatele ușii, Jedrik se răsuci și-l țintui pe McKie cu privirea.

„Impresiile tale despre instrucția recruților? Repede!"

„Insuficient diversificată."

Era limpede că Jedrik vizase reacția lui instinctivă, un reflex visceral, necontrolat de rațiune. Răspunsul îi lumină chipul cu o candoare emoțională pe care el nu avea s-o aprecieze decît mult mai tîrziu. Apoi, încuviință cu o mișcare a capului:

„Așa e, într-un comando cît mai multe funcții trebuie să fie interschimbabile. Așteaptă aici."

Jedrik se întoarse în curte. Prin ușa deschisă, McKie o văzu vorbindu-i cu însuflețire femeii cu penetratorul. Cînd reveni, dădu iarăși din cap, privindu-l cu un aer aprobator.

„Altceva?"

„Sînt mult prea tineri. Ar trebui puși printre ei cîțiva ofițeri mai copți, ca să țină în frîu o impetuozitate care-ar putea fi periculoasă."

„Ştiu, am dat deja dispoziţiile necesare. Uite ce-o să facem, McKie: de-acum încolo, mă vei însoţi în fiecare dimineaţă, timp de vreo oră. Vei asista la instrucţie, dar fără să intervii. Îmi vei comunica mie tot ce-ai de zis."

El încuviinţă fără să spună nimic. Jedrik îl considera util şi ăsta era un pas pe calea cea bună. Sarcina însă era stupidă. Aceşti copii ai violenţei posedau arme capabile să facă Dosadi total nelocuibilă. Sigur, într-o situaţie de acest gen exista o chemare atavică, de care, trebuia să recunoască, nu putea face abstracţie nici el. Ceva aflat în psihicul uman reacţiona faţă de violenţa în masă – de fapt, faţă de orice formă de violenţă. Era în legătură cu sexualitatea umană, un fel de reminiscenţă din epocile cele mai primitive.

Jedrik o luase din loc.

„Ţine-te după mine!"

Apucase pe o scară ce ducea spre etajele superioare şi McKie, grăbind s-o ajungă din urmă, se pomeni gîndindu-se iar la penetratorul pe care-l văzuse în mîinile femeii din curte. Rapiditatea cu care oamenii lui Jedrik reuşiseră să copieze arma şi să-i mărească puterea îl stupefia. Era un nou exemplu al genului de pericol de care se temea Aritch.

La capătul scărilor, Jedrik bătu scurt la o uşă. O voce masculină răspunse: „Intră!".

Uşa se deschise şi pătrunseră într-o mică odaie pustie, care comunica, printr-o arcadă din peretele opus, cu o încăpere aparent mai vastă şi foarte luminoasă. Dintr-acolo răzbătea un zgomot nedesluşit de voci. Camera cea mică era mobilată cu o masă joasă şi cinci scaune, care ocupau aproape tot spaţiul. Nu existau ferestre, dar o plafonieră din sticlă mată difuza o lumină fără umbre. Pe masă era întinsă o coală mare de hîrtie, acoperită de grafice în diferite culori.

Un foşnet de îmbrăcăminte îl făcu pe McKie să-şi îndrepte privirea spre arcadă. Din încăperea alăturată îşi făcu apariţia o femeie scundă şi subţirică, înveşmîntată într-un halat alb. Avea părul cărunt, iar privirea ei sumbră, pătrunzătoare, era cea a unei persoane obişnuite să comande. O urma un bărbat doar puţin mai înalt, îmbrăcat tot în alb. Părea mai vîrstnic decît femeia, însă părul lui era negru şi lucios. Privirea sa avea aceeaşi expresie autoritară. Femeia vorbi prima:

„Scuze pentru întîrziere, Jedrik. A trebuit să modificăm puţin diagrama de simulare. Acum nu mai există nici un punct în care Broey să ne poată devansa, pentru a împiedica transformarea tulburărilor publice în război deschis."

McKie fu surprins de tonul de deferenţă umilă din vocea ei. Femeia se considera cu mult mai prejos decît Jedrik. Tovarăşul ei arătă către scaune şi rosti pe acelaşi ton:

„Luaţi loc, vă rog. Asta e diagrama finală."

În momentul în care femeia se apropie de el, McKie simţi în respiraţia ei un iz înţepător, ce nu-i era necunoscut. Îl adulmecase în repetate rînduri pe străzile iepurăriilor. Pe cînd se aşezau, femeia arătă cu degetul unul din grafice şi spuse:

„Nu e nimic surprinzător."

Bărbatul adăugă:

„Ţi-am spus mai de mult că Tria e gata să intervină."

„Tria poate să ne dea de furcă", observă Jedrik.

„Gar însă..." începu femeia, dar Jedrik îi tăie vorba:

„Gar acţionează după cum îi dictează ea. E total dominat de fiica lui, pentru care nutreşte o admiraţie nemărginită şi pe care o consideră aptă să..."

„Aptitudinile ei nu pot fi puse la îndoială", interveni bărbatul.

Femeia se repezi să adauge:

„Tocmai influenţa ei asupra lui Gar este..."

„Nici unul din ei n-a putut să prevadă cum voi acţiona", o întrerupse din nou Jedrik. „În schimb, eu le-am anticipat toate reacţiile."

Bărbatul se aplecă peste masă, apropiindu-şi faţa de faţa lui Jedrik. McKie îl compară deodată cu o fiară periculoasă. Periculoasă, pentru că acţiunile sale puteau fi imprevizibile. Agitîndu-şi nervos mîinile, omul spuse:

„Ţi-am explicat fiecare etapă a raţionamentului nostru. Cunoşti toate sursele noastre, toate concluziile noastre. Şi acum vii să ne spui că nu eşti de acord cu felul în care am evaluat..."

„Nu înţelegi", rosti Jedrik.

Femeia păru să se retragă din discuţie. Se mulţumi să dea din cap.

„Nu este pentru prima oară", reluă Jedrik, „cînd concluziile mele sînt uşor diferite de ale voastre. Daţi-mi voie să vă explic: Tria îl va abandona pe Broey cînd va dori ea, nu cînd va dori el. Şi asta-i valabil pentru toţi cei pe care-i slujeşte, inclusiv Gar."

Cei doi protestară într-un glas:

„Să-l abandoneze pe taică-său?"

„Pe oricine. Tria serveşte numai interesele Triei. Să nu uitaţi asta. Şi să nu uitaţi mai ales dacă va decide să treacă în tabăra noastră."

Bărbatul şi femeia rămaseră tăcuţi.

McKie se gîndi la ce spusese Jedrik. Încă o dată, vorbele ei păreau să indice faptul că pe Dosadi existau persoane care se supuneau altor motivaţii decît celor strict personale. Tonul ei nu lăsa nici un dubiu: o blama pe Tria şi nu avea încredere în ea, fiindcă Tria se supunea **numai** motivaţiilor ei egoiste, personale. Ceea ce însemna că Jedrik – şi, implicit, cei doi în halate albe – erau devotaţi unei cauze comune. Să fi fost vorba de o formă de patriotism la nivelul speciei? Agenţii BirSab-ului erau întotdeauna cu ochii-n patru la asemenea forme degenerate de instinct tribal, nu neapărat pentru a le reprima, cît pentru a se asigura că nu riscau să sfîrşească într-o explozie de violenţă cu consecinţe fatale asupra întregii Co-simţiri.

După ce păruse să chibzuiască o vreme, femeia în halat alb zise:

„Dacă Tria nu poate fi recrutată pentru... vreau să spun, am putea folosi motivaţiile ei egoiste pentru a o ţine în frîu", se corectă ea. „Doar dacă nu cumva crezi că nu vom fi în stare s-o convingem că sîntem mai tari decît Broey."

Îşi muşcă buza, privind-o temătoare pe Jedrik. Aceasta înclină capul, cu un aer iscoditor.

„La ce te gîndeşti?"

Femeia arătă unul din grafice:

„Gar mai participă încă la deciziile importante. E cam anormal, dar aşa e. Nu-i exclus să..."

Bărbatul interveni cu o grabă servilă:

„Îl are cu ceva la mînă pe Broey!"

Femeia scutură din cap.

„Sau Broey face alt joc decît cel pe care l-am prevăzut noi."

Jedrik se uită, pe rînd, la femeie, la bărbat, apoi la McKie. Vorbi ca şi cînd s-ar fi adresat celui din urmă, dar el îşi dădu seama că, pur şi simplu, gîndea cu voce tare.

„E vorba de ceva foarte precis. Gar i-a dezvăluit lui Broey un secret. Şi ştiu ce anume. Nimic altceva nu l-ar fi putut determina pe Broey să reacţioneze aşa." Arătă cu bărbia spre diagramă. „Sînt în mîinile noastre!"

Femeia întrebă cu şovăială în glas:

„Am făcut treabă bună?"

„Mai bună decît vă închipuiţi."

Zîmbind încîntat, bărbatul spuse:

„Mi-aş permite să profit de ocazie ca să te-ntreb dacă nu s-ar putea să ni se repartizeze o locuinţă mai mare. Împieliţaţii de copii mută mereu mobilele. Ne-mpiedicăm în..."

„Nu acum!"

Jedrik se ridică. McKie îi urmă exemplul.

„Ia să-i văd şi eu pe copii", spuse Jedrik.

Bărbatul se întoarse către arcadă.

„Hei, voi de-acolo, ia veniţi încoace! Vă cheamă Jedrik!"

Trei copii apărură în grabă din cealaltă încăpere. Femeia nu-i învrednici nici măcar c-o privire. Bărbatul îi cercetă încruntat, apoi îi spuse lui Jedrik:

„E aproape o săptămînă de cînd n-au adus o fărîmă de mîncare în casă."

McKie îi studie pe copii cu atenţie, ca şi Jedrik. Rămăseseră aliniaţi în pragul arcadei şi nu s-ar fi putut spune, privindu-le chipurile, care era reacţia lor faţă de vizitatori. Erau două fete şi un băiat. Una din fete să tot fi avut vreo nouă ani, iar cealaltă între cinci şi şase. Băiatul, care stătea la mijloc, părea ceva mai mare: doisprezece sau treisprezece ani. După o clipă, îi aruncă lui McKie o privire pe sub sprîncene. Era căutătura unui animal de pradă care recunoaşte un vînat facil, dar care-i deja sătul. Toţi trei copiii semănau mai mult cu femeia decît cu bărbatul, dar înrudirea cu amîndoi era evidentă.

Încheindu-şi examenul, Jedrik arătă spre băiat:

„Puteţi să-l trimiteţi la Centrul nr. 2."

„Era și timpul", comentă femeia. „Poate-așa să mai respirăm și noi puțin."

„Să mergem, McKie."

Pe coridor, Jedrik spuse:

„Ca să răspund la întrebarea ta: da, sînt cît se poate de reprezentativi."

McKie, care se întrebase doar în gînd, înghiți în sec. Ce ambiții meschine îi frămîntau pe acești oameni: să obțină un apartament mai spațios, în care să nu se împiedice de mobile! Nu simțise nici un fel de afecțiune reciprocă la cuplul în alb. Erau tovarăși de convenință. Cînd își vorbeau, în vocea lor nu răzbătea nici cea mai mică urmă de sentiment. Lui McKie îi venea greu să și-i imagineze făcînd dragoste, dar probabil că o făceau, de vreme ce concepuseră trei copii.

Adevărul îi explodă brusc în cap, ca o bombă. Bineînțeles că nu manifestau nici un sentiment! Ce altă apărare aveau la-ndemînă? Pe Dosadi, tot ce conta era bîta cu care să poți fi alungat pe teritoriul altcuiva. Și mai era ceva.

I se adresă lui Jedrik, în timp ce cobora treptele în spatele ei:

„Perechea aceasta... se droghează cu ceva."

Jedrik se opri și se întoarse spre el cu un aer surprins.

„Cum altfel îți închipui c-aș putea să dispun de ei? Substanța se numește **dis**. E foarte rară. Se aduce de departe, de dincolo de munți, de dincolo de... de foarte departe. Perifericii trimit, din cînd în cînd, echipe de copii ca să-mi procure **dis**. Dintr-un grup de cincizeci, uneori nu se-ntorc nici douăzeci. Nu știu dacă-ți dai seama ce-nseamnă asta, McKie."

Continuară să coboare pe scări.

McKie începea să înțeleagă pentru ce îl adusese aici. O dată în plus, îi oferise o lecție despre planeta ei. Îngîndurat, o urmă într-o sală unde cîțiva specialiști îl supuseră procesului de decolorare a pielii înnegrite de soare.

Cînd ieși, nu mai purta stigmatul Porții Pylash.

Cînd mijloacele violenţei sînt răspîndite pretutindeni, nimic nu este mai periculos pentru cei puternici, decît să semene ura şi nedreptatea, căci ura şi nedreptatea, la rîndul lor, vor aduce inevitabile represalii.

Manualul BirSab-ului

„Nu se mai poate vorbi de simple tulburări publice", declară consilierul.

Era un gowachin mic de statură, tras la faţă, stînd la celălalt capăt al sălii în care Broey luase loc în faţa unui comunicator stins. O hartă mare acoperea peretele din spatele consilierului. Culorile ei străluceau pe alocuri sub lumina puternică a soarelui matinal ce pătrundea prin ferestrele dinspre est. Sub hartă, un terminal de calculator fixat în perete emitea, cînd şi cînd, serii de ţăcănituri rapide.

Gar îşi făcu intrarea în sală, aruncă o privire de parcă ar fi fost în căutarea cuiva, apoi ieşi.

Observîndu-i manevra, Broey se uită la hartă.

„Încă tot nici un semn despre ascunzătoarea ei?"

„Nimic sigur."

„Cea care s-a afişat cu McKie pe străzi..."

„O subalternă oarecare."

„Unde s-au dus?"

Consilierul îi arătă un loc pe hartă: un grup de imobile în iepurăriile din nord-vest.

Broey contemplă în tăcere ecranul cenuşiu al comunicatorului. Încă o dată, fusese tras pe sfoară. N-avea nici un dubiu. Blestemata asta de femelă umană! În tot oraşul, violenţele erau pe cale să se transforme într-un adevărat război: gowachini contra oameni. Şi, în continuare, nici cel mai mic indiciu despre amplasamentul stocurilor alimentare ale Periferiei sau al nelegiuitelor uzine subterane. Era o situaţie care nu mai putea dura multă vreme.

Ecranul comunicatorului se lumină deodată, pentru a-i semnala o ciocnire violentă în apropierea Porții 21. Privirea lui Broey se îndreptă numaidecît spre hartă. Era a o suta treia înfruntare între cele două specii, în interiorul unui perimetru încă neclar definit. Raportul menționa folosirea unor arme noi, din care nu se putuse captura nici o mostră.

Poarta 21?

Nu era prea departe de cartierul unde fusese expus McKie...

O serie de relații noi se întrepătrunseră în mintea lui Broey. Își privi consilierul, care-i aștepta răbdător ordinele, în dreptul hărții.

„Unde e Gar?"

Doi aghiotanți fură chemați și trimiși să-l caute. Nu-l găsiră nicăieri.

„Tria?"

Nici ea nu era de găsit.

Pînă acum, fanaticii lui Gar rămaseseră neutri, dar planurile lui Jedrik începeau să se profileze cu tot mai multă claritate. Totul indica faptul că știuse să profite de minune de slăbiciunile inerente din comportamentul lui Gar și al Triei.

În timp ce eu mă credeam singurul care le-a remarcat!

Broey era consternat.

De ce Zeul refuza să-i spună și altceva decît: „Sînt supravegheat?"

Broey se simți înșelat și trădat pînă-n adîncul ființei sale. Ceea ce avu darul să-l facă un pic mai lucid. Nu mai putea conta decît pe el însuși. Și începea să bănuiască, la Jedrik, o amploare a intențiilor la care nu se gîndise. Să fi fost cu putință ca ea să urmărească aceleași scopuri **ca el**? Era o posibilitate tulburătoare.

Se întoarse spre aghiotanții care veniseră în grabă să-l anunțe că Gar și Tria nu erau nicăieri. Cu voce aspră, începu să împartă ordine:

„Evacuați-i pe-ai noștri din iepurăriile afectate, mai puțin culoarul acela nord-vestic. Trimiteți întăriri în zonă. Toată lumea să se retragă în cea de-a doua incintă. În interiorul acestui perimetru să nu pătrundă nici o ființă umană. Blocați toate porțile. Executarea!"

Strigase ultimul ordin, văzînd șovăiala aghiotanților.

Poate că era deja prea tîrziu. Abia acum își dădea seama că o lăsase pe Jedrik să-l ademenească și să-i distragă atenția. Era limpede că femeia concepuse un model de simulare a comportării lui, de o

precizie extraordinară. Şi izbutise asta de pe poziţia ei de simplă Conectoare! De necrezut! Aproape că-i era milă de Gar şi de Tria. Nu erau decît nişte marionete care dansau pe sforile trase de Jedrik.

Parcă eu am fost mai breaz!

Brusc, îi dădu prin minte că previziunile lui Jedrik luau probabil în considerare pînă şi acest moment de luciditate. Se simţi cuprins de o admiraţie profundă pentru această femeie.

Superb!

Calm, transmise instrucţiunile necesare pentru ca femelele gowachine să fie adăpostite în graluzurile fortificate, pe care avusese buna idee să le pregătească din vreme. Semenii săi aveau să-i fie recunoscători.

Cel puţin, cei care-aveau să supravieţuiască evenimentelor din următoarele ore.

Contra atacului celor ce vor să moară, nu există apărare perfectă.

Aforism uman

La trei zile după sosire, McKie avea impresia că trăise pe Dosadi de cînd lumea. Era un loc ce-i solicita toată atenţia de care era capabil.

Singur, în camera lui Jedrik, privea absent patul răvăşit. Ştia că ea voia să găsească totul în ordine la întoarcere. Îi spusese să aştepte aici, pînă ce-avea să rezolve o problemă urgentă. N-avusese de ales, decît să se supună.

Gîndurile nu-i erau însă la patul care trebuia făcut. Avea senzaţia că acum înţelegea mai bine motivul temerilor lui Aritch. Gowachinii de pe Tandaloor n-ar fi şovăit, la nevoie, să distrugă planeta, chiar dacă ştiau că, făcînd asta, riscau o erupţie la lumina zilei a acelor regiuni sîngeroase în care toţi co-simţitorii îşi ascundeau spaimele lor cele mai tainice. Vedea cît se poate de clar acest lucru în momentul de faţă. Ceea ce-i scăpa însă era modul în care Încrengătura Mergătoare spera, datorită lui, să evite luarea unei decizii atît de monstruoase.

Mai avea încă multe de descoperit.

Dosadi îi evoca o entitate malefică pe care pusese piciorul, dar care se încăpăţîna să-şi păstreze cu gelozie secretele. Planeta era inamicul Co-simţirii şi totuşi, pe plan afectiv, nu se putea împiedica să nu-i ţină partea. Ceea ce însemna o trădare, deopotrivă a BirSab-ului şi jurămîntului său de legist. Însă nu se putea altfel. În decursul doar cîtorva generaţii, Dosadi devenise ceva singular. Ceva monstruos? Poate, dar numai pentru cine se agăţa de o mitologie provincială. De fapt, Dosadi reprezenta cea mai măreaţă forţă de purificare pe care o cunoscuse Co-simţirea de la crearea ei.

Tot ceea ce îngloba noţiunea de Co-simţire începea să-l scîrbească de-a binelea. Ca şi gowachinii lui Aritch. Dreptul gowachin? La dracu' cu dreptul gowachin!

În odaia lui Jedrik era liniște. O liniște chinuitoare.

Știa că jos, pe străzile Chu-ului, se dezlănțuise violența între oameni și gowachini. Pe cînd se afla, împreună cu Jedrik, la centrul de instrucție al comandourilor, văzuse trecînd nenumărate târgi cu răniți. După aceea, urcase cu ea în postul ei de comandă, o încăpere la etajul de deasupra sălii unde se afla Pcharky. O văzuse acționînd, ca un spectator care asistă la recitalul unei vedete aflate în lumina reflectoarelor. Era ceva fascinant. Broey va face cutare lucru. Broey va ordona cutare lucru. Și, de fiecare dată, rapoartele veneau să confirme precizia cu care anticipase mișcările adversarului.

De cîteva ori, pomenise de Gar și de Tria. McKie sesizase o deosebire subtilă în maniera ei de a-i trata pe cei doi.

În cea de-a doua noapte petrecută împreună, Jedrik îi stimulase apetitul sexual pe îndelete și cu o dibăcie de expert. Îl redusese la o stare de supunere rugătoare, pentru ca, la sfîrșit, să se aplece deasupra lui, sprijinindu-se într-un cot și zîmbind cu răceală.

„După cum vezi, McKie, cunosc și eu jocul ăsta."

Stupefiat, constatase că faptul fusese de natură a deschide în el o zonă de luciditate, a cărei existență nici măcar nu o bănuise. Era ca și cum ea ar fi supus dintr-o dată întreaga lui existență examenului neiertător al unui observator exterior.

Iar observatorul era el!

Alte ființe puteau întemeia relații durabile, pornind de la o bază afectivă solidă și stabilă. Dar el, McKie, era un produs al BirSab-ului, al gowachinilor... și al tuturor celorlalte. Cu cît se gîndea mai mult, cu atît i se păreau mai evidente motivele pentru care gowachinii îl aleseseră și îl pregătiseră pentru acest rol.

Eram o mașinărie defectă, pe care ei puteau s-o reconstruiască după bunul lor plac!

Ei bine, gowachinii mai puteau încă avea surprize văzînd ce-au produs. Dosadi era o dovadă. Poate că nici măcar nu bănuiau amploarea schimbării pe care-o provocaseră în McKie.

Amărăciunea ce-l încerca fermentase în el ani de zile, era sigur de asta. Singurătatea existenței sale, dedicată aproape în totalitate BirSab-ului, fusese adusă la un punct culminant de singurătatea pe care o

emana această planetă captivă. Un vălmăşag incredibil de emoţii se orînduise dintr-o dată în el şi-şi simţea întreaga fiinţă debordînd de elanuri noi.

Puterea!

Ahhh... aşadar asta simţeau dosadienii!

Întorsese spatele zîmbetului îngheţat al lui Jedrik şi-şi trăsese pătura peste umeri.

Mulţumesc, tandră profesoară!

Gîndurile nu conteniră să-l chinuie, în timp ce se apucă să facă patul, în aşteptarea lui Jedrik. După momentul de revelaţie pe care i-l prilejuise, ea nu găsise de cuviinţă să-i dea pace şi-l supusese unui nou noian de-ntrebări, nelăsîndu-l să doarmă decît în răstimpuri.

În pofida perspectivelor sumbre, se străduia încă să studieze comportamentul lui Jedrik, din toate unghiurile pe care era în stare să şi le imagineze. Nimic din ceea ce ţinea de Dosadi nu era prea absurd. Trebuia, cu orice preţ, să-şi facă o imagine mai precisă despre societatea aceasta şi forţele care-o guvernau.

Dimineaţă, înainte de a se întoarce în camera ei, o însoţise într-o nouă inspecţie pe terenul de instrucţie din curtea interioară şi avusese ocazia să constate că noi arme provenite din trusa lui fuseseră reproduse, cu mici modificări. Îşi dăduse seama că, de fapt, curtea nu era decît un teren de încercare pentru oameni şi materiale. De bună seamă că existau multe alte centre de antrenament pentru combatanţii lui Jedrik.

McKie încă nu-i dezvăluise că Aritch şi-ai săi aveau în vedere un sfîrşit violent pentru populaţia Dosadiei. Dar, cu puţin înainte de ivirea zorilor, întrebările ei se orientaseră spre acest punct crucial. Chiar şi cînd împărţiseră minuscula cabină de toaletă a camerei, Jedrik nu încetase să-l interogheze.

O vreme, McKie izbutise să pună stavilă întrebărilor, deturnînd conversaţia spre Pcharky. Ce energii parcurgeau cuşca lui? La un moment dat o surprinsese, spunînd:

„Pcharky deţine o informaţie preţioasă, pe care nădăjduieşte s-o schimbe contra libertăţii sale."

„Cum de ţi-ai dat seama?"

„E limpede ca lumina zilei. Şi-am să-ţi mai spun ceva: a venit aici de bunăvoie... în ce scop însă, nu ştiu."

„Înveți repede, McKie."

O spusese rîzînd și el o țintui cu privirea.

„De acord! Nu cunosc scopul, dar s-ar putea ca tu să-ți închipui doar că-l cunoști."

Vreme de-o clipă, un fulger periculos scînteie în ochii lui Jedrik, apoi ea replică:

„**Porțile** voastre ne-au adus imbecili cu duiumul, însă Pcharky i-a întrecut pe toți. Știu foarte bine pentru ce a venit. Pentru aceleași motive ca și cei dinaintea lui. Dar acum... n-a mai rămas decît el. Iar Broey, cît e el de puternic, nu-i în stare să-l găsească pe scumpul său Pcharky. I l-a suflat de sub nas Keila Jedrik."

Prea tîrziu, își dădu seama că McKie o făcuse să-și dea drumul la gură. Cum îi reușise una ca asta? Descoperise deja prea multe și prea repede. Greșise, cînd îl subestimase pe acest spion naiv, venit din cealaltă parte a Zidului Zeilor.

Cu și mai multă înverșunare, se reapucase să-l chestioneze despre toate lucrurile pe care încă nu i le dezvăluise. Dar timpul fusese de partea lui. Doi aghiotanți veniseră s-o anunțe că totul era pregătit pentru inspecția noilor arme. Prezența lor era absolut necesară.

Pe urmă, urcaseră la postul de comandă iar după aceea fuseseră să ia micul dejun într-o cantină din iepurărie. Pe timpul mesei, fusese rîndul lui s-o pistoneze cu întrebări despre luptele care începuseră. Care era amploarea conflictului? Existau prizonieri? Foloseau deja armele noi, copiate după modelele aflate în trusa lui? Cine avusese cîștig de cauză pînă acum?

Uneori, ea ignora, pur și simplu, întrebările. Cele mai multe răspunsuri erau expeditive, monosilabice. Da, nu, nu, da. McKie își dădu seama că gîndurile ei erau altundeva. I se comunicase, de bună seamă, ceva important, care lui îi scăpase. Deși constatarea îl înfurie, se strădui să-și ascundă starea de spirit, încercînd să spargă zidul ei de preocupare. În mod destul de neașteptat, Jedrik reacționă pozitiv cînd schimbă cursul întrebărilor, îndreptîndu-l către părinții celor trei copii și ceea ce-i spusese ea în legătură cu ei.

„Ai făcut aluzie la un loc situat dincolo de munți, **dincolo de**... și te-ai oprit. Dincolo de ce?"

„E vorba de-un lucru pe care Gar e convins că eu nu-l cunosc. Gar își închipuie că numai prețioșii săi fanatici ai morții întrețin genul ăsta de raport cu Periferia."

McKie o privi fix, surprins de un gînd care abia atunci îi trecuse prin minte. Știa deja o mulțime de lucruri referitoare la Gar și la Tria. Jedrik răspunsese la întrebările lui fără prea multă reținere, adesea chiar folosindu-le pentru a-și ordona fățiș propriile gînduri. Dar acești... fanatici ai morții...

„Fanaticii despre care vorbești... sînt homosexuali?"

Jedrik tresări violent.

„De unde știi?"

„Așa... o idee."

„Ce importanță ar avea?"

„Sînt? Da sau nu?"

„Da."

McKie nu-și putu înăbuși un fior.

„Explică!" rosti ea, poruncitor.

„Cînd, dintr-un motiv sau altul, oamenii se află într-un impas în ceea ce privește supraviețuirea speciei, e relativ ușor să-i determini a mai face încă un pas, condiționîndu-i să **dorească** să moară."

„Te bazezi pe argumente istorice?"

„Da."

„Un exemplu."

„Cu rare excepții, oamenii primitivi aparținînd epocilor tribale își păstrau în rezervă homosexualii, pe care-i foloseau ca trupe de șoc în situațiile disperate. Ei reprezentau ultima salvare, **berserkerii*** ultimei șanse, cei ce se așteptau, cei ce **căutau** să moară."

Trebui să-i explice cuvîntul **berserker**. După reacțiile ei, nu încăpea nici o îndoială că îl credea întru totul. Rămase cîteva clipe tăcută, apoi întrebă:

„Ce întreprinde Co-simțirea voastră pentru a face față unor asemenea stări de lucruri?"

---

* În mitologia scandinavă, războinicii fanatici, considerați invulnerabili și invincibili. **(n.t.)**

„Acționăm cu cea mai mare circumspecție pentru a canaliza impulsurile sexuale diferite de cele normale înspre activități constructive, de supraviețuire. Protejăm minoritățile respective contra oricăror forme de presiuni care le-ar putea împinge către comportamente prejudiciabile speciei."

Abia mai tîrziu își dădu McKie seama că Jedrik nu răspunsese la întrebarea lui: „Dincolo de ce?" După micul dejun, îl condusese într-o sală de conferință unde așteptau vreo douăzeci de persoane, printre care și cei doi autori ai diagramei referitoare la Gar și Tria. McKie realiză că nici măcar nu știa cum îi cheamă.

Constată curînd cît de mult îl dezavantaja faptul că nu cunoștea practic pe nimeni din sală. Era, firește, singurul în această situație. Cînd începură dezbaterile, ori de cîte ori se pronunța un nume sau ori de cîte ori se schimba subiectul, pierdea secunde prețioase pentru a se dumiri cine și despre ce vorbea. Pricepu însă destul de repede maniera în care se purtau discuțiile. Referințele fiecăruia erau în mod explicit ancorate în contextul capacităților relative și al pericolelor relative reprezentate de cei dimprejur. Și nu era atît vorba de felul în care-și disimulau emoțiile, cît de felul în care își **controlau** emoțiile. Oamenii aceștia nu cunoșteau gînduri parazitare, ca acelea pe care le putea dicta dragostea sau amiciția și care făceau ființele vulnerabile. La ei, totul se rezuma la politica strictă a lui **dacă ai, ai** și era preferabil să fii pregătit cu bani gheață... indiferent de monedă. În mijlocul acestei adunări, McKie, asaltat de întrebări din toate părțile, știa că nu se putea bizui decît pe un singur atu: el era cheia cu care nădăjduiau să poată desfereca Zidul Zeilor. Era un atu important, dar, din nefericire, se afla în mîinile unui idiot.

Pentru moment, tot ce voiau erau informațiile lui despre fanaticii morții. După ce-i stoarseră și ultima picătură, îl trimiseră la plimbare, ca pe-un copil care și-a recitat poezia, într-o societate de oameni mari, și care e expediat în camera lui de îndată ce trebuie să se treacă la discuții serioase.

Cu cît există mai multe constrîngeri, cu atît este nevoie de mai multă constrîngere. Aceasta e calea spre haos.
Aforism panSpechi

În dimineaţa celei de-a patra zile a bătăliei pentru Chu, Tria se afla într-o dispoziţie execrabilă. Forţele ei controlau un teritoriu reprezentînd aproximativ o optime din suprafaţa totală a iepurăriilor. Era o zonă cu clădiri de mică înălţime, exceptînd culoarul lui Broey, care se prelungea pînă la Periferie. Nu-i făcea nici o plăcere să ştie că Jedrik dispunea de o vedere directă asupra celei mai mari părţi a terenului ocupat de fanaticii morţii. În plus, majoritatea liderilor care se aliaseră cu Tria începuseră să regrete, mai cu seamă de cînd îşi dăduseră seama că această enclavă nu poseda o capacitate de producţie suficientă pentru a acoperi necesităţile alimentare. Densitatea populaţiei pe care Tria fusese nevoită să o accepte era înfiorătoare: aproape de trei ori media iepurăriilor.

Pînă acum, nici Jedrik, nici Broey nu declanşaseră o ofensivă adevărată împotriva teritoriului ei. De aici trăsese în mod inevitabil concluzia că Gar şi ea se aflau exact unde voia Jedrik. Li se retezase absolut orice contact cu Broey. Nu mai exista cale de întoarcere. În actualele circumstanţe era exclus ca Broey să accepte vreun ajutor uman. Şi asta demonstra extrema minuţiozitate cu care Jedrik îşi condusese planul.

În timpul nopţii, Tria îşi transferase postul de comandă într-o clădire mai înaltă, orientată la nord, spre pereţii canionului. Doar fluviul, sub care se afla unica poartă de acces, o despărţea de Periferie. Dormise rău, tracasată de griji. Cel mai neliniştitor lucru era că nici unul dintre grupurile de contact pe care le trimisese la Periferie nu se întorsese. Noaptea, nici un foc nu se aprinsese, ca de obicei, pe gradene. Şi **nici unul** dintre oamenii ei de acolo nu dăduse vreun semn de viaţă.

De ce?

Încă o dată, își examină pozițiile, în căutarea unui avantaj, oricare-ar fi fost el. Una din liniile sale era ancorată pe culoarul lui Broey către Periferie; o alta, pe fluviu, cu singurul său tunel de acces; dar, în afara acestora, teritoriul ei șerpuia printr-o succesiune de promontorii periculoase, care coborau de la al cincilea zid până la fluviu.

Zgomotul luptelor ce se dădeau la celălalt capăt al culoarului lui Broey ajungea, înfundat, până la ea. Trupele lui Jedrik foloseau niște arme noi, care făceau un vacarm nemaipomenit. Din cînd în cînd, cîte-un proiectil exploda în enclava Triei. Rar, dar provocînd pierderi și avînd un efect psihologic devastator. Asta era problema gravă, cu fanaticii: erau prea grăbiți să se arunce în luptă, prea doritori să devină victime.

Tria își coborî privirea spre fluviu, ale cărui ape otrăvite cărau, probabil, nenumărate cadavre de oameni și gowachini – mai ales gowachini. Apoi se întoarse de la fereastră, merse în încăperea alăturată și-l scutură pe Gar.

„Trebuie neapărat să luăm legătura cu Jedrik", spuse ea.

El se frecă la ochi ca să-și alunge somnul.

„Nu! Trebuie să așteptăm până restabilim contactul cu oamenii noștri de la Periferie. Pe urmă vom putea..."

„Pe dracu'!"

Rareori se arătase atît de disprețuitoare față de el.

„N-o să restabilim niciodată contactul cu Periferia. Au avut grijă de asta Jedrik și Broey. Nu m-ar mira să fi acționat împreună ca să ne izoleze."

„Dar am..."

„Taci din gură, tată!" Tria își întinse mîinile înainte și, privindu-le fix, continuă: „N-am fost niciodată, cu adevărat, la înălțimea funcțiilor unui bun consilier al lui Broey. Am simțit asta dintotdeauna. Eram prea pripită. Azi-noapte m-am gîndit bine la tot ce s-a întîmplat de cînd sîntem aici. Jedrik e cea care m-a împins în față. Și-a reușit de minune!"

„Dar forțele noastre de la Periferie..."

„Poate că nu-s ale noastre! Poate că-s ale lui Jedrik."

„Chiar și gowachinii?"

„Chiar și gowachinii."

Gar simți că încep să-i țiuie urechile. Să negocieze cu Jedrik? Să renunțe la toată puterea lor?

„Nu-s chiar atît de proastă, încît să nu-mi dau seama de precaritatea poziției noastre", reluă Tria. „Riscăm să ne irosim forțele în zadar. Broey nu pare să fi înțeles asta, dar Jedrik o știe prea bine. Uită-te la promontoriile care jalonează frontul în fața liniilor ei!"

„Ce-au de-a face promontoriile cu..."

„Pot fi rupte în orice moment de restul liniilor noastre și nimicite! Pînă și tu ar trebui să-ți dai seama de asta!"

„N-avem decît să ne retragem pe..."

„Să cedăm teren?" Îl privi consternată. „Numai dacă aș face aluzie la o asemenea posibilitate, aliații noștri ar dezerta în masă. Și-așa sînt destul de..."

„Atunci, să atacăm!"

„Ca să cîștigăm ce?"

Gar dădu din cap, în tăcere. Jedrik n-ar fi așteptat decît asta pentru a se retrage de pe poziții minate, unde fanaticii ar fi fost aruncați în aer. Deținea suficient teren pentru a-și permite o astfel de strategie. Și mai mult ca sigur că o pusese în aplicare.

„Trebuie să blocăm culoarul lui Broey", rosti el.

„Asta-i exact ce-ar vrea Jedrik să facem. E singurul lucru care ne permite să negociem. Iată de ce trebuie să luăm cît mai repede legătura cu ea."

Gar scuturâ din cap, deznădăjduit. Dar Tria încă nu terminase.

„Poate că Jedrik o să ne lase o fărîmă de putere în orașul nou, dacă negociem treaba asta acum. De la Broey n-am mai putea obține nimic. Măcar acum înțelegi unde-ai greșit socoteala cu el?"

„Dar Broey era gata să..."

„N-ai vrut să-mi urmezi sfaturile, tată. Acum poate că pricepi de ce-am încercat mereu să te împiedic să iei hotărîri de unul singur."

Gar lăsă capul în jos. Tria era fiica lui, dar simțea primejdia care-l amenința.

„Voi ordona tuturor comandanților noștri să reziste cu orice preț pe pozițiile actuale", zise Tria. „Le voi spune că noi doi vom încerca să luăm legătura cu Jedrik. Și le voi spune de ce."

„Dar cum o să..."

„Ne vom lăsa capturați."

ÎNTREBARE: Cine îi conduce pe conducători?
RĂSPUNS: Entropia.

Şaradă gowachină

Erau mai multe lucruri care-l făceau pe McKie să se simtă frustrat. În afară de Jedrik, aproape nimeni nu voia să-i răspundă la întrebări. Cei care-o făceau, îl tratau ca pe-un arierat. Chiar şi Jedrik se purta cu el de parcă ar fi fost un copil ale cărui posibilităţi încă nu erau cunoscute. În unele momente, îşi dădea seama c-o amuza. În altele, îl admonesta cu o privire mînioasă sau îl ignora sau îi întorcea spatele. Cel mai rău era cînd, pur şi simplu, îl trimitea la plimbare.

Era după-amiaza celei de-a cincea zile a bătăliei pentru Chu. Forţele lui Broey continuau să reziste în centrul oraşului şi să menţină controlul îngustului culoar spre Periferie. McKie aflase toate astea trăgînd cu urechea la rapoartele pe care le primea Jedrik. Pentru moment, se afla într-o odăiţă de lîngă postul ei de comandă. Încăperea avea patru cuşete în care, probabil, Jedrik şi/sau aghiotanţii ei veneau să tragă cîte un pui de somn. O fereastră îngustă şi înaltă lăsa să se vadă partea de sud a Periferiei. Lui McKie îi venea greu să creadă că traversase aceeaşi Periferie cu doar şase zile în urmă.

Norii începuseră să se adune deasupra povîrnişurilor în terase care delimitau Periferia, semn sigur că vremea avea să se schimbe dramatic. Măcar atîta aflase cu ocazia instructajelor de pe Tandaloor. Dosadi nu cunoştea tehnicile controlului meteorologic. În mod straniu, faptul că ştia acest lucru îl făcea să se simtă vulnerabil, expus. Natura putea fi a naibii de periculoasă cînd n-aveai nici o posibilitate să-i controlezi capriciile.

Clipi, ţinîndu-şi respiraţia vreme de cîteva clipe.

Capriciile naturii.

Un capriciu al naturii co-simţitoare îi făcuse pe gowachini să pună la cale acest experiment. Chiar crezuseră c-o să poată menţine controlul acestui vast şi clocotitor conglomerat de motivaţii? Sau

creaserà Dosadi din alte raţiuni, pe care el încă nu reuşise să le pătrundă? Să fi fost, totuşi, o tentativă de a sonda misterele calebanilor? Nu prea-i venea să creadă.

Tot ce ştia în legătură cu asta era ce-i spuseseră Aritch şi apropiaţii lui. Or, ceea ce putuse observa pe Dosadi le confirma întrucîtva spusele. Nici una din datele pe care le deţinea nu indica vreo încercare menită să rezolve problema calebană. Excepînd, poate, scurta întîlnire cu Pcharky, despre care Jedrik refuza, în continuare, să discute.

Oricît şi-ar fi dat silinţa, McKie nu izbutea să alunge senzaţia că-i scăpa ceva esenţial referitor la procesul prin care Dosadi devenise o planetă experimentală. Ceva ce gowachinii nu voiseră să-i dezvăluie; ceva ce nu înţelegeau, poate, nici ei. Cum demaraseră treaba? Existase această planetă, Dosadi; apoi, subiecţii experimentului, Procedura Primară... da, Procedura Primară. Ceea ce domina spiritul gowachinilor era inegalitatea intrinsecă a indivizilor. Şi mai era şi acel blestemat de PolDem. Cum de reuşiseră să-l impună? Mai mult: cum de reuşiseră să-l menţină?

Aritch şi-ai săi sperau să scoată la lumină mecanismele complicate ale sistemelor sociale co-simţitoare. Cel puţin aşa susţineau. Dar McKie începea să examineze explicaţia dintr-un punct de vedere dosadian, cu un tipic scepticism dosadian. Ce voise să spună Fannie Mae cînd îl prevenise că nu va putea părăsi acest loc în propriul său corp nodal? În ce fel putea fi el, pentru Jedrik, **cheia** Zidului Zeilor? Ştia că avea nevoie de mai multe date decît putea spera să obţină de la Jedrik. Le deţinea, oare, Broey? Se întreba dacă nu va fi nevoit, în ultimă instanţă, să se caţere pînă în vîrful Colinelor Consiliului pentru a obţine nişte răspunsuri. Dar mai era cu putinţă aşa ceva în clipa de faţă?

Cînd îi împărtăşise frămîntările sale lui Jedrik, aproape că-l alergase prin toată clădirea, strigîndu-i:

„Nu te amesteca în chestiile astea!"

În ce chestii să nu se amestece?

O întrebase şi avusese parte doar de-o privire lungă, fără nici un cuvînt.

Îl condusese, totuşi, cam prin tot locul, pentru a-şi familiariza oamenii cu statutul lui. De fapt, nu-şi prea dădea seama nici el de natura acestui statut, decît că se situa pe undeva între oaspete şi prizonier.

Jedrik le pretindea colaboratorilor ei să discute cît mai puţin cu putinţă. Uneori, comunicau, pur şi simplu, prin gesturi. Întregul parcurs al dispozitivului fusese o lecţie pentru McKie, începînd de la santinele.

„McKie." Arătîndu-l cu degetul.

Iar santinelele dînd din cap.

Dar Jedrik mai avea şi-alte probleme:

„Detaşamentul 9?"

„La prînz."

„M-anunţaţi."

Toată lumea îl scruta pe McKie cu o băgare de seamă destinată, fără-ndoială, să permită identificarea lui ulterioară fără pierdere de vreme.

Imobilul avea două ascensoare: primul, rapid, al cărui acces era straşnic păzit, se situa la nivelul străzii, iar al doilea pornea de la etajul 3, de deasupra sălii în care se afla Pcharky. Cu acesta urcaseră, oprindu-se la fiecare nivel pentru ca gărzile să-l cunoască.

Cînd se întoarseră în sala unde se găsea cuşca, McKie constată că lîngă uşa de la intrarea principală fusese instalată o masă. La masă stătea tatăl celor trei copii. Îl observa pe Pcharky şi, din cînd în cînd, nota ceva într-un carnet. McKie îi aflase între timp numele: Ardir.

Jedrik se opri în faţa mesei.

„McKie poate să circule liber, cu precauţiile obişnuite."

Găsind în sfîrşit răgazul să i se adreseze, McKie spuse:

„Îţi mulţumesc că-ţi dai atîta osteneală cu mine."

„Nu-i nevoie să fii sarcastic, McKie."

El, care n-avusese nici cea mai mică intenţie să fie sarcastic, îşi aminti că pînă şi amabilităţile uzuale în Co-simţire căpătau, aici, o altă interpretare.

Jedrik aruncă o privire peste notele pe care le lua Ardir, îşi ridică ochii spre Pcharky, apoi se uită din nou la McKie. Expresia ei nu se schimbase nici o clipă.

„Ne întîlnim la cină."

După care îl părăsise brusc.

McKie se apropiase de cuşcă, nu fără a observa cu coada ochiului încordarea pe care mişcarea lui o provocase în atitudinea pînă atunci indiferentă a gărzilor şi-a observatorilor aflaţi în sală. Bătrînul gowachin şedea în hamacul său, privind în gol. Gratiile cuştii licăreau emiţînd un sfîrîit abia perceptibil.

„Ce se întîmplă dacă atingi gratiile?" întrebă McKie.

Obrajii gowachinului se umflară în semn de indiferenţă.

McKie arătă cu degetul:

„Există o energie în barele astea. Ce fel de energie? Cum e întreţinută?"

Răspunsul lui Pcharky fu un cîrîit răguşit:

„Cum e întreţinut universul? Cînd vezi pentru prima oară un lucru, înseamnă că atunci a fost el creat?"

„E opera calebanilor?"

Un nou gest de nepăsare.

McKie dădu ocol cuştii, exăminîndu-i cu atenţie construcţia. În toate punctele de intersecţie a barelor se zărea o sferă strălucitoare. Tijele de care era suspendat hamacul coborau din tavan. Ele pătrundeau în interiorul cuştii fără a o atinge. Hamacul părea confecţionat dintr-un material textil, de o culoare bătînd în albastru deschis. McKie reveni în faţa lui Pcharky.

„Ţi se dă de mîncare?"

Nici un răspuns.

Din spate, se auzi vocea lui Ardir:

„Mîncarea i se coboară din tavan. Excrementele îi sînt evacuate direct în reţeaua de reciclare."

Fără a se întoarce, McKie întrebă:

„Nu văd nici o uşă. Cum l-aţi vîrît înăuntru?"

„Cuşca a fost construită în jurul lui, după propriile sale instrucţiuni."

„Ce sînt sferele de la joncţiunile zăbrelelor?"

„Au apărut în momentul cînd a activat cuşca."

„Cum a făcut asta?"

„Nu ştim. Ştii tu?"

McKie negă sculurînd din cap.

„Ce explicaţie v-a dat Pcharky?“

„Nici una.“

După asta, McKie se întorsese către Ardir şi începuse să-l pistoneze cu întrebări, deviind treptat conversaţia, de la Pcharky, la societatea dosadiană, în general. Dar răspunsurile lui Ardir, mai ales în domeniile religiei şi al istoriei, se dovediră dezamăgitor de banale.

Ceva mai tîrziu, în timp ce se gîndea la toate acestea în odăiţa de lîngă postul de comandă, întrebările lui McKie apucară pe un făgaş cu totul nou.

Jedrik şi adepţii ei ştiau că Dosadi era o creaţie gowachină. Ştiuseră asta cu mult timp înainte de sosirea lui McKie. O dovedea din plin felul în care se ocupau de Pcharky sau modul în care reacţionau cînd era vorba de Broey. McKie nu le furnizase decît o singură informaţie cu adevărat inedită, cînd le dezvăluise că Dosadi era un **experiment** gowachin. Dar Jedrik şi cei din jurul ei nu păreau deloc interesaţi să se folosească de el, aşa cum se aşteptase. Jedrik spunea că el era cheia Zidului Zeilor. Ce fel de cheie?

În nici un caz n-ar fi putut afla asta de la Ardir. Dosadianul nu încercase să eludeze întrebările lui McKie, însă răspunsurile pe care i le dăduse trădau caracterul extrem de limitat al cunoaşterii şi-al imaginaţiei sale.

McKie era profund tulburat de descoperire. Nu conta atît ce spunea acest om, cît mai ales ce era incapabil să spună atunci cînd motivele pentru o discuţie deschisă şi amănunţită se impuneau de la sine. Ardir nu era prost. Era un om care ştiuse să se ridice pe culmile cele mai înalte în ierarhia lui Jedrik. Nu se putea să nu-i fi trecut prin minte tot felul de speculaţii în legătură cu originea Dosadiei. Cu toate acestea, nu menţiona nici una, nici măcar atunci cînd ele erau flagrante. Nu-l mira faptul că istoria Dosadiei începea de la un punct fix din trecut, fără nici o urmă de evoluţie prealabilă. Nu părea să fie o persoană religioasă. Dar, chiar de-ar fi fost, Dosadi lăsa prea puţin loc inhibiţiilor religioase celor mai curente. Totuşi, Ardir refuza să exploreze incoerenţele frapante ce însoţeau concepţiile religioase

vădite, despre care McKie fusese avertizat înainte de a sosi pe Dosadi. Ardir se încadra perfect normei, însă comportamentul lui n-avea nici un temei real. Totul era doar spoială.

Brusc, McKie simți că trebuie să abandoneze orice nădejde de-a obține vreodată de la acești oameni – inclusiv de la Jedrik – un răspuns veritabil.

Atenția îi fu atrasă de o creștere neobișnuită a zgomotului care venea din postul de comandă. Întredeschise ușa pentru a vedea ce se întîmplă.

O nouă hartă murală fusese instalată la extremitatea opusă a sălii. Era acoperită de un panou de poziții transparent, pe care erau plasate pastile galbene, roșii și albastre. Cinci femei și un bărbat – purtînd, cu toții, căști radiofonice – se agitau în fața panoului, deplasînd pastilele. Jedrik stătea cu spatele la McKie. Vorbea cu mai mulți comandanți, care păreau să fi sosit chiar atunci. Purtau încă armele și echipamentul de luptă. Zgomotul discuției lor îi atrăsese lui McKie atenția. Își roti ochii prin sală și remarcă, lîngă peretele din stînga, două ecrane de comunicație stinse. Nu fuseseră acolo ultima dată cînd privise în încăpere și se întrebă ce rost aveau.

Un aghiotant vîrî capul pe ușa dinspre coridor și strigă:

„Poarta 21 raportează că la ei luptele au încetat. Vor să știe dacă trebuie să-și mențină rezervele în alertă."

„Să ia repaus", spuse Jedrik.

„Cei doi prizonieri sînt aduși aici", adăugă aghiotantul.

„Văd."

Jedrik arătă cu degetul panoul de poziții.

Urmărindu-i privirea, McKie observă două marcaje galbene, care erau mutate împreună cu alte opt, de culoare albastră. Înțelese că reprezentau prizonierii și escorta lor. Atitudinea încordată a celor prezenți în postul de comandă îi spuse că era vorba de un eveniment important. Cine erau acești prizonieri?

Unul dintre comandanți zise:

„Am văzut monitorul de la..."

Jedrik nu-i dădu nici o atenţie şi omul tăcu, stînjenit. Două dintre femeile de la panou îşi schimbară locurile şi căştile. Mesagerul care adusese vestea despre Poarta 21 şi prizonieri dispăruse. Dar un altul îşi făcu numaidecît apariţia şi începu să vorbească în şoaptă cu oamenii aflaţi lîngă uşă.

Cîteva clipe mai tîrziu, opt tineri îşi făcură intrarea, cărînd două baloturi umane, legate cu un fel de sîrmă strălucitoare. McKie îi recunoscu pe Gar şi pe Tria, ale căror portrete îi fuseseră arătate în cursul instructajului de la Aritch. Prizonierii erau purtaţi ca nişte animale capturate de cei opt tineri, care-i ţineau, fiecare, de cîte un braţ şi-un picior.

„Acolo!" ordonă Jedrik, indicînd două scaune din faţa ei.

McKie deveni brusc conştient, cu o acuitate tipic dosadiană, de mai multe detalii aproape imperceptibile. Se simţi încîntat.

Escorta traversă camera, fără a-şi feri cîtuşi de puţin încărcătura de împacturile întîmplătoare cu mobilierul. Mesagerul dinainte zăbovea în faţa uşii, neîndurîndu-se să plece. Recunoscuse şi el prizonierii şi bănuia că urma să se întîmple ceva important.

Gar şi Tria fură trîntiţi pe cele două scaune.

„Dezlegaţi-i!" porunci Jedrik.

Tinerii se executară.

Jedrik aşteptă, privind spre panoul de poziţii. Cele două şi opt pastile fuseseră îndepărtate, dar se părea că observase altceva, mai important. Arătă spre o grupare de marcaje roşii, la unul din colţurile superioare ale panoului.

„Ocupaţi-vă de asta."

Unul dintre comandanţi părăsi încăperea.

McKie respiră adînc. Observase, în sfîrşit, semnul abia perceptibil pe care ea i-l făcuse celui care ieşise. Va să zică aşa procedau! Înaintă cîţiva paşi în interiorul sălii, pentru a o putea privi pe Jedrik din profil. Ea nu se mişcă, dar el îşi dădu seama că era conştientă de prezenţa lui. Mai cutează cîţiva paşi, pînă în punctul pe care-l considera a fi limita tolerată de ea, şi-i surprinse o urmă de zîmbet în clipa în care se întorcea spre cei doi prizonieri.

Urmă un moment de tăcere apăsătoare, cum se întîmplă cînd mai mulți oameni știu că au ceva de făcut, însă nimeni nu se încumetă să înceapă. Mesagerul rămăsese pironit locului în fața ușii, curios să vadă ce-avea să se-ntîmple. Tinerii care aduseseră prizonierii stăteau grupați la o parte, ca și cum unitatea ar fi fost o protecție.

Jedrik aruncă o privire spre mesager:

„Poți să pleci."

Apoi, către escortă:

„Și voi."

McKie rămase încordat pe poziție, așteptîndu-și rîndul, dar Jedrik nu-l băgă în seamă. Înțelese că, nu numai că-i îngăduia să rămînă, dar se aștepta de la el să-și pună la contribuție perspicacitatea și cunoștințele lui, neaparținătoare acestei lumi. Jedrik citise mai multe lucruri in prezența lui aici: o neîncredere ușor de-nțeles, prudență, răbdare. Și temeri, firește.

Cît despre prizonieri, Jedrik nu părea grăbită. Se aplecă, uitîndu-se cu atenție mai întîi la Tria, apoi la Gar. Urmărind-o, McKie își dădu seama că nu era încă decisă ce metodă de abordare trebuia să adopte. Oricum, era un mod de a face să crească tensiunea și rezultatul nu întîrzie să apară. Gar ceda primul.

„Broey a găsit o metaforă excelentă pentru cei ca tine", rosti el. „Vă numește «rachete». Fiindcă sînteți ca niște rachete de semnalizare, care țîșnesc către cer... doar ca să cadă repede înapoi."

Jedrik arboră un zîmbet ironic.

McKie pricepu. Gar nu-și stăpînea prea bine emoțiile. Era un punct slab.

„Multe rachete din acest univers vor fi căzînd nevăzute", replică ea.

Gar o fulgeră cu privirea. Nu-i plăcuse răspunsul. Trase cu ochiul spre Tria și înțelese, din expresia ei, că făcuse o gafă.

Cu un surîs vag, Tria spuse:

„Te-ai interesat personal de noi, Jedrik."

McKie avu impresia că trece subit pragul înțelegerii unei limbi necunoscute pînă atunci. La modul dosadian, Tria exprimase un enunț cu mai multe conotații. Dăduse de înțeles că Jedrik voia să obțină de pe urma lor un avantaj personal și că ea, Tria, era dispusă să-l

negocieze. Zîmbetul inițial îi servise drept introducere. McKie se simți, din nou, copleșit de uimire și admirație față de geniul perceptiv al acestor oameni. Se apropie încă puțin. Mai era ceva la Tria... ceva bizar.

„Ce ți-e àla de colo?"

Tria se adresase lui Jedrik și doar o mișcare imperceptibilă a ochilor ei îl indicase pe McKie.

„Are utilitatea lui", răspunse Jedrik.

„Ăsta-i motivul pentru care îl ții pe lîngă tine?"

„Nu există numai un singur motiv."

„Umblă zvonul că..."

„Trebuie să folosești ce ai la-ndemînă", o întrerupse Jedrik.

„Vrei să faci copii cu el?"

Jedrik părea să fremete de o încîntare tăcută. McKie înțelese că Tria o sonda în căutarea unui punct vulnerabil, dar că nu găsea nici unul.

„Perioada de gestație reprezintă un serios handicap pentru o femeie", reluă Tria.

Tonul era vădit provocator și McKie aștepta curios replica.

Jedrik dădu din cap:

„Reproducerea este o problemă cu repercusiuni pe mai multe generații. Nu-i niciodată o hotărîre ușor de luat, pentru acei dintre noi care înțeleg asta."

Jedrik se uită brusc la Gar, silindu-l pe McKie să-și ia privirile de la Tria.

Chipul lui Gar căpătase o paloare, pe care McKie o interpretă ca un efect al mîniei. Omul își recăpătă însă iute sîngele rece. Fixîndu-l pe McKie cu privirea, îi adresă întrebarea lui Jedrik:

„Moartea lui ne-ar avantaja?"

Jedrik iscodi reacția lui McKie.

Acesta fu frapat atît de caracterul brutal al întrebării, cît și de implicațiile pluralului folosit de Gar. Părea să presupună că el și Jedrik serveau o cauză comună. Jedrik era pe cale să cîntărească aserțiunea, iar McKie se simțea din ce în ce mai încîntat că putea

percepe tot ce se întîmpla. Mai mult, avu în același timp o intuiție subită și-și dădu seama că va putea s-o răsplătească pe Jedrik pentru răbdarea ce i-o arătase.

Tria!

Ceva, în poziția capului, în modul cum pronunța cuvintele în galach, atinsese o coardă sensibilă în memoria lui McKie. Tria era o ființă umană care fusese educată de un panSpechi. Felul în care-și mișca mai întîi ochii și abia apoi capul, accentul și manierismele de limbaj nu lăsau nici un dubiu. Numai că... pe Dosadi nu existau panSpechi. Cel puțin, în principiu.

Nimic din ce gîndea nu i se oglindea lui McKie pe față. Continua să iradieze prudență, neîncredere și răbdare. Dar începea să se întrebe dacă nu era pe cale să descîlcească un nou fir al misterului dosadian. O observă pe Jedrik privindu-l și, fără ca măcar să se gîndească, îi făcu semn din ochi, în cel mai pur stil dosadian, să-l urmeze în camera alăturată. Faptul că fusese perfect înțeles fu confirmat în secunda următoare, cînd ea apăru în odăiță, fără a manifesta nici o surprindere.

„Ce-i?"

Îi împărtăși bănuiala lui.

„PanSpechii sînt creaturile despre care mi-ai povestit că pot să-și modifice corpul pentru a-l imita pe al altei specii?"

„Cu excepția ochilor. Ochii lor sînt fațetați. Un panSpechi liber să ia forma altei specii n-ar fi, oricum, decît reprezentantul unei entități mai mari, care cuprinde cinci corpuri diferite. Cel ce se manifestă e titularul ego-ului, al identității. Aceasta se transmite periodic de la un trup la altul. Pentru panSpechi, cea mai mare crimă constă în împiedicarea acestui transfer prin fixarea ego-ului, cu mijloace chirurgicale, într-unul din cele cinci corpuri."

Jedrik aruncă o privire în direcția sălii învecinate.

„În privința ei, ești sigur?"

„Semnele sînt prezente."

„Ochii fațetați se pot camufla?"

„Există unele mijloace: lentile de contact sau o operație destul de complicată. În orice caz, am o pregătire specială pentru detectarea unor astfel de lucruri și pot să te asigur că nu Gar e cel care a format-o."

Ea îl privi lung.

„Broey?"

„Un graluz ar fi locul ideal pentru a ascunde o creșă, dar..." Scutură din cap. „...N-aș crede. Din ce mi-ai spus tu despre Broey..."

„Gowachin", încuviință ea. „Atunci, cine?"

„Cineva cu care a convietuit de la o vîrstă foarte fragedă."

„Vrei să-i interoghezi pe prizonieri?"

„Aș vrea, dar nu le cunosc valoarea potențială."

Jedrik se uită la el fără a încerca să-și ascundă mirarea. Fraza pe care o pronunțase avea o savoare dosadiană de mare rafinament. Era ca și cum McKie, cel pe care credea că-l cunoaște, se metamorfozase dintr-o dată, sub ochii ei, în altcineva. Nu era încă destul de dosadian pentru a-i acorda toată încrederea, dar, în nici un caz, nu se așteptase să-l vadă progresînd cu atîta repeziciune. Merita cu prisosință să-i ofere cîteva explicații mai amănunțite despre situația militară și capacitățile relative ale lui Gar și-ale Triei. I le dădu în maniera dosadiană: în fraze scheletice, sacadate, debarasate de tot ce nu era esențial și care puneau serios la contribuție abilitățile de interpretare ale ascultătorului.

Asimilînd rînd pe rînd datele, McKie sesiza și punctele în care ea își ajusta vorbele pentru a nu depăși capacitățile lui de înțelegere. Într-un sens, rezultatul îi amintea de răspunsurile Programului său Zilnic, de pe Central Central. Își descoperea propria reflecție în atitudinile adoptate de Jedrik și afla, în același timp, ce părere avea despre el. De fapt, îi acorda un respect limitat, puțin reticent, temperat de o oarecare tandrețe, cam ca a unui părinte față de copilul său. Dar știa ca, de îndată ce se vor fi întors în camera cealaltă, tandrețea avea să fie disimulată sub o mască impenetrabilă. Însă ea exista. Exista. Iar el nu cuteza să trădeze încrederea ei, contînd pe această tandrețe, de teamă să nu-i fie retrasă pentru totdeauna.

„Sînt gata", rosti.

Revenirà în postul de comandă. McKie avea deja o idee mai clară despre cum trebuia procedat aici. Încrederea reciprocă şi nelimitată nu-şi aveau locul. Totul stătea sub semnul întrebării. Trebuia tot timpul să manipulezi. Un soi de consideraţie rezervată era maximum ce-şi puteau acorda, în mod deschis, unul altuia, aceşti oameni. Conlucrau pentru a supravieţui sau cînd era mai mult decît evident că o acţiune comună aducea avantaje tuturor părţilor interesate. Dar, chiar şi cînd se uneau, dosadienii rămîneau individualişti incorijibili. Erau bănuitori cînd li se oferea ceva, fiindcă nimeni nu dădea nimic pe gratis. Relaţiile cele mai sigure şi mai stabile erau cele ce se găseau acolo unde alveolele ierarhiei erau solid definite şi ocupate. Acolo te puteai aştepta la minimum de ameninţare, de sus sau de jos. Toate astea îi aminteau lui McKie de ce spuneau cărţile de istorie despre comportamentul uman în birocraţiile perioadei clasice care precedase epoca intersiderală. El însuşi, cu mulţi ani în urmă, avusese de-a face cu o corporaţie multirasială, care vădise manifestări similare, pînă cînd intervenţia BirSab-ului o făcuse să-şi înţeleagă greşeala. Membrii acelei corporaţii nu se dăduseră înapoi de la nici o ticăloşie pentru a-şi atinge scopurile: mita, dezbinarea concurenţei, spionajul pe toate căile directe sau indirecte posibile, asasinatul, luarea de ostatici şi şantajul. Cine, în lumile Co-simţirii, nu auzise de faimoasa Inter-Astral Impex, azi dispărută?

McKie se opri la trei paşi distanţă de prizonieri.

Tria fu cea care deschise vorba.

„Aţi luat vreo hotărîre în ceea ce ne priveşte?"

„S-ar putea să ne fiţi de folos amîndoi", spuse McKie, „dar, deocamdată, mai avem cîteva întrebări."

Folosirea persoanei întîi plural nu-i scăpă nici Triei şi nici lui Gar. Amîndoi se uitară la Jedrik, care stătea impasibilă lîngă McKie.

Acesta i se adresă bărbatului:

„Tria e cu adevărat fiica ta? Eşti într-adevăr tatăl ei, prin legături de sînge?"

Tria păru surprinsă şi, cu proaspătul său discernămînt, McKie percepu că nici nu ţinea să-şi ascundă reacţia. Dimpotrivă, dorea ca el să i-o vadă. Gar, în schimb, avusese un freamăt de stupoare, ceea ce,

conform criteriilor dosadiene, echivala cu o săritură în sus. Aşadar, Tria nu era fiica sa adevărată. Dar, pînă în clipa aceasta, ea nu pusese niciodată la îndoială legătura lor de rudenie.

„Explică", rosti McKie.

Această economie de cuvinte absolut dosadiană avu asupra lui Gar efectul unei lovituri de pumn. Se uită la Jedrik, care dădea toate semnele că era dispusă să aştepte oricît pînă cînd el se va hotărî să se execute. De fapt, Jedrik nu reacţionase nici la ce spusese McKie, nici la atitudinea lui Gar.

Vizibil învins, Gar îşi întoarse privirea către McKie.

„Traversasem munţii, împreună cu două femei. Nu eram decît noi trei. Voiam să încercăm obţinerea unor alimente netoxice cu mijloace proprii. Pe atunci, mulţi periferici încercau asta. Însă rareori reuşeau. Mereu se întîmpla cîte ceva: plantele mureau din senin, sursele de apă secau, ceva venea să fure tot ce crescuse. Zeii sînt invidioşi, ne spuneam noi."

Îşi aruncă ochii spre Tria, care-l fixa cu o privire lipsită de orice expresie.

„Una dintre femei a murit în cursul primului an. Cealaltă s-a îmbolnăvit la vremea următoarei recolte, dar a mai dus-o pînă în primăvară. În zilele acelei recolte s-a întîmplat... Ne-am dus în grădină... vorba vine, grădină! Am găsit fetiţa acolo. N-aveam nici cea mai mică idee cum ajunsese în locurile acelea. Părea de vreo şapte sau opt ani, dar purtarea ei era cea a unui copil abia înţărcat. Lucruri dintr-astea se întîmplă destul de des la Periferie. Mintea dă înapoi cînd ceva-i prea oribil de îndurat. Am luat-o la noi. Uneori poţi să reeduci cîte-un copil ca acesta, ca să devină util. Cînd femeia a murit şi semănăturile n-au mai dat rod, am luat-o pe Tria şi am făcut cale-ntoarsă spre Periferie. Nu ne-a fost uşor. Cînd am ajuns... eram bolnav. Tria m-a îngrijit. De atunci, am rămas împreună."

McKie rămase profund mişcat de această poveste şi-i fu greu să-şi ascundă reacţia... dacă izbutise totuşi s-o facă. Datorită noii sale modalităţi dosadiene de a percepe lucrurile, îşi imaginâ o întreagă epopee în jurul relatării succinte a unor evenimente care, mai mult ca

sigur, erau cît se poate de banale după etaloanele periferice. În același timp însă, îl cuprinse furia cînd se gîndi la cealaltă informație conținută în povestea lui Gar.

Educată de un panSpechi!

Găsise cheia. Aritch și ai săi urmăriseră să mențină condițiile inițiale ale experimentului: existența a doar două specii. Pe de altă parte, introducerea unui element panSpechi se putea dovedi instructivă. Nimic mai simplu: era de ajuns să se aleagă un prunc uman de sex feminin, care să fie lăsat exclusiv într-un mediu panSpechi, pe durata primilor șapte sau opt ani ai vieții. După care se aplica o ștergere selectivă a memoriei și copila putea fi dată pe mîna unor părinți adoptivi, pe Dosadi.

Dar mai era ceva: Aritch îl mințise atunci cînd îi spusese că nu știa prea multe despre Periferie și că Periferia nu făcea parte din experiment.

Frămîntat de aceste gînduri, McKie se întoarse în odăița învecinată. Jedrik îl urmă și aștepta în tăcere ca el să-și orînduiască ideile.

În cele din urmă, McKie se uită la ea și-i expuse deducțiile lui. Apoi, aruncîndu-și privirea spre ușă, încheie:

„Trebuie să aflu cît mai multe lucruri despre Periferie."

„Cei doi sînt o sursă ideală."

„Dar n-ai nevoie de ei pentru celelalte planuri ale tale, de pildă pentru ofensiva contra culoarului lui Broey?"

„Se pot combina ambele lucruri. Te vei întoarce cu ei, pe teritoriul lor. Vei fi locotenentul meu. Asta o să-i pună în încurcătură. Nu vor ști cum trebuie să interpreteze gestul. Or să răspundă la întrebările tale. Vor fi destul de descumpăniți ca să-ți dezvăluie lucruri pe care, altminteri, probabil că le-ar ascunde."

McKie chibzui. Da... Jedrik nu ezita să-l pună să-și riște viața. Era mesajul suprem pe care-l adresa tuturor celor implicați. McKie avea să fie totalmente la discreția lui Gar și a Triei. Jedrik spunea: „Iată! Nu mă puteți influența amenințîndu-l pe McKie." Într-un fel, treaba asta îl apăra. În mod paradoxal – dar paradoxurile de acest gen existau din belșug pe Dosadi – actul acesta îndepărta destule dintre

amenințările care-l pîndeau și, mai ales, îi spunea multe despre natura adevăratelor sentimente pe care le avea Jedrik față de el. Cu acest gînd vorbi.

„Nu-mi place un pat rece."

Timp de-o secundă ochii ei scînteiară, poate fiindcă se umeziseră. Apoi, ea îl încurajă:

„Nu contează ce se va întîmpla cu mine, McKie. Tu însă... eliberează-ne!"

Cu o pîrghie bună şi cu un bun punct de sprijin, orice inteligenţă co-simţitoare se poate metamorfoza într-un strălucit instrument al cunoaşterii de sine.

Citat atribuit unui vechi mistic uman

„Dacă ea nu comite vreo greşeală sau dacă noi nu descoperim un avantaj nesperat", spuse Broey, „nimicirea noastră nu-i decît o problemă de timp".

Se afla în cuibul său de vultur din vîrful celei mai înalte clădiri de pe Colinele Consiliului. Postul de comandă era o sală fortificată, de formă ovală, cu un singur geam. Acesta, situat exact pe linia privirii lui Broey, oferea spectacolul apusului de soare, dincolo de pereţii canionului. În stînga lui Broey se găsea o măsuţă cu un comunicator. Patru ofiţeri superiori aşteptau ordine, în apropiere. Restul sălii era ocupat de hărţi, panouri de poziţii şi alte accesorii de comandament, cu personalul aferent.

Serviciul de informaţii tocmai îi raportase lui Broey că Jedrik îi capturase pe Gar şi pe Tria.

Unul dintre ofiţeri, cu trupul sfrijit şi marcat de toate celelalte stigmate ale gowachinilor născuţi la Periferie, privi şovăitor spre tovarăşii săi şi-şi drese glasul înainte de a întreba:

„E momentul să capitulăm?"

Broey îşi scutură capul, într-un gest de negare tipic uman.

Ar fi timpul să-i pun la curent, gîndi el.

Se simţea zdrobit. Zeul refuza să-i vorbească. Nimic din lumea lui nu mai respecta vechile rînduieli.

Am fost traşi pe sfoară.

Puterile Zidului Zeilor îşi bătuseră joc de el. Îşi bătuseră joc de această lume şi de toţi locuitorii ei. Îşi...

„Acest McKie..." începu acelaşi ofiţer.

Broey înghiţi, apoi îi tăie vorba:

„Mă îndoiesc că McKie are cea mai mică idee despre felul în care ea îl manipulează."

Arunca o privire spre stiva de dosare de pe măsuță. Cele mai multe erau rapoarte despre McKie. Serviciul de informații nu stătuse cu mîinile-n sîn.

„Dacă am reuși să-l luăm prizonier sau să-l omorîm..." se încumetă ofițerul.

„Prea tîrziu", rosti Broey.

„Avem vreo șansă să evităm capitularea?"

„Șansa asta există întotdeauna."

Nici unul din ofițeri nu păru să guste răspunsul. Un al doilea, corpolent, cu tenul de un verde lucios, spuse la rîndul său:

„Dacă vom fi nevoiți să capitulăm, ce ne garantează că..."

„Nu vom capitula niciodată și va trebui să facem astfel, încît s-o știe și ea! Intenția ei este să ne extermine."

Gata! Le-o spusese.

Deși tulburați, păreră că încep să-i înțeleagă raționamentul. Încet, fețele li se luminară.

„Culoarul..." rosti un al treilea ofițer.

Broey se mulțumi să-l privească fără nici o expresie. Imbecilul ar fi trebuit să priceapă că nu puteau spera să evacueze către Periferie decît o frîntură din forțele lor, înainte ca Jedrik și Tria să le taie calea. Și chiar dacă s-ar fi refugiat la Periferie, ce puteau face? Habar n-aveau unde erau ascunse blestematele de fabrici și depozite de alimente.

„Poate c-am putea încerca s-o eliberăm pe Tria", propuse sfrijitul.

Broey pufni disprețuitor. Se rugase ca Tria să ia legătura cu el pentru negocieri. Degeaba. Nu dăduse nici un semn de viață, nici măcar după ce fusese silită să se retragă în nenorocita ei de enclavă. Concluzia nu putea fi decît că pierduse controlul trupelor ei din afara orașului. Erau destule dovezi care confirmau această concluzie. Periferia era pierdută. Acolo stăpîneau situația forțele lui Jedrik. Altminteri, Tria ar fi încercat să-l contacteze de îndată ce-și va fi dat seama că pozițiile ei nu puteau să reziste. Orice informație, orice piesă cît de cît valoroasă în acest joc ar fi determinat-o să se întoarcă spre ofertantul care putea plăti cel mai mult.

Dar cine putea fi acest ofertant? La urma urmei, Tria era o ființă umană.

Broey suspină.

Și acest McKie... un savant idiot venit de dincolo de Zidul Zeilor, un expert în materie de **armament**. Fără-ndoială că Jedrik știuse. Dar de unde? Oare și ei îi vorbeau Zeii? Greu de crezut. Jedrik se arăta prea vicleană ca să se lase îmbrobodită de divinități necinstite.

Mai vicleană, mai inteligentă, mai dosadiană decît mine.

Își merita victoria.

Broey se ridică și se duse la fereastră. În spatele lui, ofițerii schimbară priviri neliniștite. Va reuși să-i scoată din bucluc acesta?

De la geam, Broey putea să observe o parte a îngustului său culoar. Nu auzea zgomotul bătăliei, însă jerbele de explozii portocalii arătau că luptele continuau. Știa care era miza partidei angajate de Jedrik. Gowachinii din spatele Zidului Zeilor, cei ce creaseră acest loc infernal, erau de o încetineală exasperantă. Dar, pînă la urmă, nu se putea să nu-și dea seama și ei ce urmărea Jedrik. Aveau de gînd, acești gowachini arierați, să intervină pentru a încerca s-o oprească? Cu siguranță că și ea aștepta asta. Fiecare dintre acțiunile ei îi demonstra lui Broey grija cu care Jedrik se pregătise pentru a-i înfrunta pe idioții ăia de Dincolo. Broey aproape că i-ar fi dorit izbînda, de n-ar fi fost prețul pe care trebuiau să-l plătească el și poporul său.

Jedrik avea, față de el, avantajul timpului. Și-l mai avea pe McKie, pe care se pricepuse să-l manevreze ca pe o minunată unealtă. Ce-avea să mai poată face McKie, cînd își va da în sfîrșit seama la ce voia să-l folosească Jedrik? Da... McKie era, pentru ea, o unealtă perfectă. Nu încăpea îndoială că-i așteptase sosirea pentru a acționa. Și nu se-nșelase.

Pe toți Zeii! A fost extraordinară!

Broey își scărpină nodulii intraventriculari. Foarte bine, era prins în capcană, dar încă mai putea face o mulțime de lucruri. Se întoarse spre ofițerii săi.

„Abandonați culoarul. Faceți-o cît mai discret, însă fără a pierde vreme. Repliați-vă pe fortificațiile interioare."

În momentul în care ofițerii dădeau să iasă, Broey îi opri:

„Am nevoie şi de cîţiva voluntari aleşi cu grijă. Li se va explica situaţia, în aşa fel încît să nu-şi facă nici o iluzie. Vor trebui să se sacrifice aşa cum nici un gowachin nu şi-a închipuit vreodată."

„Adică?"

Sfrijitul fusese cel ce vorbise. Broey găsi de cuviinţă să-i răspundă personal. Un gowachin născut la Periferie era cel mai în măsură să înţeleagă asemenea lucruri.

„Vom mări preţul pe care trebuie să-l plătească Jedrik. Sute de-ai ei pentru **unul** de-ai noştri."

„Misiuni sinucigaşe", rosti sfrijitul.

Broey încuviinţă din cap şi urmă:

„Mai e ceva. Vreau să fie adus aici Havvy şi să se dea dispoziţii pentru a se mări raţia de hrană a oamenilor pe care i-am ţinut în rezervă."

Doi ofiţeri spuseră într-un glas:

„Nu vor accepta sacri..."

„Am alte planuri în legătură cu ei", îi întrerupse Broey.

Şi gîndi: da, unii dintre aceşti oameni îi mai puteau încă fi de folos. Nu pe cît îi era McKie lui Jedrik, dar... mai exista, totuşi, o şansă. Da, o şansă! Poate că Jedrik nu realiza exact cum putea să-şi folosească el oamenii. Pe Havvy, de pildă. Era limpede că şi ea se gîndise să-l folosească, dar apoi renunţase. Ei bine, atunci avea să profite el, Broey. Le făcu semn ofiţerilor să treacă la executarea ordinelor. De bună seamă că remarcaseră noua sa fermitate. Aveau s-o transmită şi celor din subordinea lor. Era un alt lucru care-i favoriza planurile. Făcea să întîrzie momentul în care poporul său ar fi putut să-şi dea seama că-şi juca ultima carte.

Se aşeză din nou în faţa comunicatorului şi chemă echipa de cercetare, ordonîndu-i să-şi sporească eforturile. Mai putea încă să realizeze ceea ce izbutise Jedrik cu Pcharky... dacă găseau un alt Pcharky.

Cunoaşterea este domeniul legistului, la fel cum este o sursă de crime.

Codul gowachin

McKie îşi spunea c-ar fi trebuit să-şi dea seama de la bun început că o misiune încredinţată de Jedrik nu putea fi ceva simplu. Complicaţiile dosadiene erau inevitabile.

„Ei nu trebuie să se îndoiască nici un moment că eşti, într-adevăr, locţiitorul meu."

„Atunci, trebuie să fiu locţiitorul tău."

Răspunsul o satisfăcu şi ea îi expuse, în linii mari, planul ei, nu fără a-l avertiza că înfruntarea ce se prefigura n-avea să fie o comedie. Trebuia să-i facă faţă ca un perfect cunoscător al cerinţelor planetei.

Noaptea învăluise Chu-ul cînd Jedrik termină pregătirea lui pentru această misiune. De cum reveniră în postul de comandă, unde aşteptau încă Tria şi Gar, ocazia se prezentă întocmai cum prezisese Jedrik. Era vorba de un atac lansat de Broey contra Porţii 18. Jedrik se întoarse spre el şi-i ordonă scurt:

„Află ce urmăreşte!"

McKie făcu stînga-mprejur, fără a zăbovi decît pentru a-şi desemna patru însoţitori dintre oamenii care stăteau lîngă uşă. Observă că Tria şi Gar nu încearcă să-şi ascundă mirarea. Îşi făcuseră o anumită părere despre statutul lui McKie şi se vedeau obligaţi să şi-o revizuiască în mod radical. Probabil că Tria era cea mai perplexă, mai ales că avea îndoieli cu privire la propria-i persoană. McKie bănuise că Jedrik nu va scăpa prilejul să-i sporească incertitudinile, anunţînd-o că, de îndată ce el se va întoarce de la Poarta 18, va pleca împreună cu ei.

„Veţi considera ordinele lui ca fiind ale mele."

Poarta 18 se dovedi a fi altceva decît o problemă minoră. Broey o ocupase, împreună cu cele două imobile care-o încadrau. Unul dintre atacatori se aruncase, de la înălţimea unei ferestre, drept în mijlocul uneia dintre cele mai bune unităţi ale lui Jedrik, cu o bombă care făcuse prăpăd.

„Peste o sută de morți", îi raportă un mesager cu răsuflarea tăiată.

Lui McKie nu-i plăceau implicațiile pe care le reprezenta un atac sinucigaș, dar nu-și putea acorda răgazul să le evalueze. Mai întîi trebuia eliminată această amenințare. Ordonă să se execute două manevre de diversiune, în timp ce un comando aruncă în aer una dintre clădirile ocupate de inamic. Poarta fu acoperită de dărîmături și moloz. Cealaltă clădire rămase, astfel, izolată. Rapiditatea fulgerătoare a acestei victorii îi conferi lui McKie un prestigiu imens în ochii combatanților lui Jedrik și comandanții îi executară cu promptitudine ordinele, cînd le ceru să ia cît mai mulți prizonieri și să i-i aducă pentru a-i interoga.

La solicitarea lui, unul din cei patru oameni pe care-i luase cu el îi aduse o hartă a sectorului, pe care-o fixă pe-un perete. Nu trecuse o oră de cînd o părăsise pe Jedrik, dar avea impresia că pătrunsese într-o altă lume, încă și mai primitivă decît cea în care evolua extraordinara femeie ce declanșase toate acestea. Era deosebirea dintre o acțiune percepută la mîna a doua sau a treia, prin intermediul rapoartelor, și acțiunea trăită fizic. Exploziile și șuieratul aruncătoarelor de flăcări de pe străzile înconjurătoare exacerbau și mai mult această senzație.

Examinînd harta, McKie declară:

„Toată povestea asta miroase a capcană. Retrageți toate trupele din zonă, mai puțin o forță mobilă de ocupație. Raportați-i lui Jedrik."

Oamenii din jur se executară. Lîngă McKie nu mai rămaseră decît unul dintre cei de la Jedrik și doi locotenenți. Cel dintîi întrebă:

„Și locul în care sîntem?"

McKie privi împrejur. Era o încăpere spațioasă, pătrată, cu pereți de culoare brună. Două ferestre dădeau spre o stradă situată de cealaltă parte a imobilului care încă mai rezista lîngă poarta neutralizată. Abia dacă apucase s-arunce o privire în jur cînd fusese condus aici, pentru a-și stabili postul de comandă. Patru străzi, a căror apărare fusese organizată în grabă, îl izolau de sectorul luptelor. Aveau, oricum, posibilitatea să arunce un cablu de traversare spre clădirea învecinată, dacă lucrurile luau o întorsătură neplăcută. Și era benefic pentru moralul trupelor să rămînă în sectorul periculos.

Se adresă unuia dintre locotenenți:

„Coboară la intrarea imobilului. Cheamă toate ascensoarele şi fă-le inutilizabile, în afară de unul singur. Rămîi de pază acolo cu cîţiva oameni şi postează santinele în casa scării. Te vei ocupa personal să-mi aduci sus prizonierii. Observaţii?“

„Am să trimit două echipe ca să întindă cabluri şi să verifice dacă clădirile învecinate prezintă siguranţă.“

Fireşte! îşi spuse McKie, dînd din cap în semn de încuviinţare.

Pe Zei! Cît de perfect reacţionau aceşti oameni în situaţiile de urgenţă! Erau la fel de eficienţi şi tranşanţi ca o lamă de brici.

„Executarea!“ rosti el.

N-avu de aşteptat nici zece minute pînă ce-i fu adus primul prizonier. Era un gowachin tînăr, cu pleoapele marcate de nişte cicatrice curioase, spiralate şi mai deschise la culoare decît verdele feţei.

Cei doi oameni care-l ţineau se opriră în faţa uşii. Gowachinul nu opunea rezistenţă. Locotenentul care îi însoţise plecă, închizînd uşa.

Unul dintre gardieni, mai vîrstnic şi tras la faţă, arătă cu bărbia spre prizonier, întrebînd:

„Ce facem cu el?“

„Legaţi-l de-un scaun.“

McKie îl studie cu atenţie pe gowachin în timp ce i se executa ordinul.

„Unde a fost capturat?“

„Încerca să părăsească clădirea cealaltă printr-o conductă de canalizare.“

„Singur?“

„Nu ştiu. E primul dintr-un grup mai mare de prizonieri. Ceilalţi aşteaptă afară.“

Terminaseră de legat gowachinul şi se postară direct în spatele lui.

Prizonierul era îmbrăcat într-un combinezon negru, a cărui despicătură caracteristică, în formă de V, îi lăsa dezvelite ventriculele. Veşmîntul era tăiat şi sfîşiat în mai multe locuri. Se vedea că fusese percheziţionat din cap pînă-n picioare fără menajamente. McKie îşi înăbuşi un sentiment de compasiune. Cicatricele de pe pleoapele gowachinului excludeau orice alte considerente în afara celor mai urgente necesităţi dosadiene.

„Ar fi putut să-ți îndepărteze mai bine tatuajul care-ți indică încrengătura", spuse el fără vreun alt preambul. Recunoscuse imediat semnul Înotătorilor din Adîncuri. Era o încrengătură relativ minoră, cu un număr redus de membri, dar cu amorul propriu destul de sensibil.

Tînărul gowachin clipi de cîteva ori. McKie i se adresase pe un ton atît de dezinvolt, încît îi trebuiră mai multe secunde pentru ca uimirea să i se întipărească pe chip.

„Vrei să-mi spui, te rog, cum te cheamă?" reluă McKie pe același ton detașat.

„Grinik."

Răspunsese aproape mecanic.

McKie îi ceru unuia din gardieni ceva de scris. Notă numele gowachinului într-un carnețel, adăugînd denumirea încrengăturii.

„Grinik, de la Înotătorii din Adîncuri", articulă el cu voce domoală. „De cît timp te afli pe Dosadi?"

Gowachinul trase adînc aer prin ventricule, apoi rămase tăcut. Gardienii păreau nedumeriți. Interogatoriul nu se desfășura după cum s-ar fi așteptat. De altfel, nici McKie nu prea știa la ce să se-aștepte. Se afla încă sub impresia șocului pe care i-l produsese recunoașterea tatuajului șters în mod neglijent.

„Dosadi nu-i decît o mică planetă", reluă el. „Universul din care venim noi doi însă este foarte mare și uneori poate fi foarte crud. Presupun că n-ai venit aici ca să-ți găsești moartea."

Dacă acest Grinik nu cunoștea planurile sinistre ale celor ce-l trimiseseră, lucrul avea să iasă la iveală curînd. Fraza lui McKie putea fi interpretată ca o amenințare personală mai apropiată decît cea globală, care plana asupra Dosadiei. Rămînea de văzut cum avea să reacționeze Grinik.

Tînărul gowachin șovăia încă.

Cînd nu ești sigur, păstrează tăcerea.

„Pari să fi fost destul de bine pregătit pentru această misiune", zise McKie. „Dar mă-ndoiesc că ți s-a explicat totul. Inclusiv cele cîteva detalii esențiale pentru a-ți asigura supraviețuirea într-o situație ca asta."

„Cine ești?" vru să știe Grinik. „Cum îți permiți să vorbești aici despre lucruri care..."

Tăcu brusc, privind peste umăr la cei doi gardieni din spatele lui.

„Ei știu totul despre noi", minți McKie.

Sesiză imediat parfumul dulceag al fricii gowachine, un fel de aromă florală pe care n-o simțise decît în foarte rare ocazii. Gardienii o adulmecaseră și ei; arborară un zîmbet ușor pentru a arăta că-i cunoșteau semnificația.

„Stăpînii tăi te-au trimis aici ca să mori", reîncepu McKie. „Vor plăti, probabil, foarte scump pentru asta. Vrei să știi cine sînt eu? Sînt Jorj X. McKie, legist în baroul gowachin, Sabotor Extraordinar, prim-locțiilor al Keilei Jedrik, cea care va guverna, curînd, întreaga planetă. Îți cer în mod oficial să-mi răspunzi la întrebări, căci e în joc Legea."

Pe lumile gowachine, aceasta era somația supremă. Grinik părea răvășit.

„Ce vrei să știi?"

Abia reușise să articuleze cuvintele.

„Scopul misiunii tale pe Dosadi. Ce instrucțiuni precise ai primit și de la cine."

„Sîntem douăzeci, cu toții. Ne-a trimis Mrreg."

Numele acesta! Răsunetul său în tradiția gowachină era de natură a-l descumpăni pe McKie. După o scurtă pauză, rosti:

„Continuă."

„Alți doi dintre cei douăzeci se află afară."

Grinik arăta cu capul spre ușă, pledînd în mod vădit pentru soarta tovarășilor săi captivi.

„Ce instrucțiuni vi s-au dat?"

„Să-i scoatem pe-ai noștri din locul ăsta de groază."

„Cît timp?"

„N-au mai rămas decît... șaizeci de ore."

McKie expiră într-un suspin lung. Așadar, Aritch și compania îl lăsaseră baltă. Luaseră hotărîrea să distrugă Dosadi.

„Unde sînt ceilalți membri ai grupului vostru?"

„Nu știu."

„Ați fost, fără doar și poate, un comando de rezervă special instruit în vederea acestei misiuni. Ești conștient de slăbiciunile pregătirii voastre?"

Grinik nu spuse nimic.

McKie îşi reprimă sentimentul de deznădejde şi aruncă o privire spre cei doi gardieni. Înţelesese că-i aduseseră mai întîi acest prizonier fiindcă era unul din cei trei care nu erau originari de pe Dosadi. Cu siguranţă că Jedrik le dăduse indicaţiile necesare. Multe lucruri îi deveneau mai limpezi acum, de cînd îşi însuşise noul mod de percepţie. Jedrik exercitase un maximum de presiune pentru ca gowachinii aflaţi de cealaltă parte a Zidului Zeilor să se demaşte. Dar ea nu-şi închipuia de ce erau ei în stare pentru a o opri. Era timpul ca Jedrik să afle la ce fel de butoi cu pulbere aprinsese fitilul. Trebuia să afle şi Broey – mai ales Broey –, înainte de-a ordona şi alte misiuni sinucigaşe.

Uşa se deschise şi locotenentul care ieşise mai înainte veni să-i şoptească:

„Ai avut dreptate în privinţa capcanei. Am minat toată zona înainte de-a ne retrage. I-am făcu zob. Poarta e în mîinile noastre acum. Am curăţat şi clădirea cealaltă."

McKie îşi ţuguie buzele, apoi spuse:

„Duceţi-i pe toţi prizonierii la Jedrik. Anunţaţi-o că ne întoarcem."

O licărire de mirare sclipi în ochii locotenentului.

„Jedrik ştie."

Omul părea să mai şovăie.

„Ce este?" întrebă McKie.

„Mai avem afară un prizonier... un om, pe care ar trebui să-l interoghezi înainte de a pleca."

McKie chibzui. Jedrik ştia de întoarcerea lui, ştia ce se petrecuse aici şi ştia de prizonierul uman. **Ea** voia ca el să-l interogheze. Da... evident. Jedrik nu lăsa nimic la voia întîmplării... conform criteriilor ei. Ei bine, era cazul să-şi schimbe criteriile! Dar poate că o ştia şi pe asta.

„Numele lui?"

„Havvy. E omul lui Broey, însă pînă nu demult s-a aflat în slujba lui Jedrik. Jedrik ne-a spus să-ţi comunicăm că-i un rebut, că a fost contaminat."

„Aduceţi-l!"

Văzîndu-l pe Havvy, McKie fu surprins. La suprafață, era un personaj șters și insignifiant, cu o doză bună de fanfaronadă sub o mască de inițiere secretă. Purta o uniformă verde, cu o brasardă de șofer. Uniforma era boțită, dar fără tăieturi sau rupturi. Fusese tratat cu ceva mai multă bunăvoință decît gowachinul pe care gardienii îl scoteau acum din cameră. Havvy îi luă locul pe scaun. Cu un gest scurt, McKie le indică paznicilor să nu-l lege.

Un vîrtej de întrebări necontrolate dansa în mintea lui McKie. Se simțea în criză de timp. Doar șaizeci de ore! Cu toate acestea, avea impresia că nu era decît la un pas de soluția misterului dosadian, că, dintr-un moment în altul, avea să cunoască numele și motivațiile reale ale celor ce creaseră acest monstru. Havvy? Fusese în slujba lui Jedrik? În ce calitate? În ce sens era un rebut? Contaminat?

Un vîrtej de-ntrebări, da!

Havvy aștepta, încordat, pe scaun. Din cînd în cînd arunca o privire în jur sau înspre ferestre. De afară nu se mai auzeau explozii.

În timp ce-l studia cu și mai multă atenție, McKie băgă de seamă mai multe lucruri. Havvy era un om mic de statură, dar foarte robust – genul de ins care poate da de furcă unui adversar ce se ia după aparențe. Era greu să-i ghicești vîrsta, însă nu era dosadian. Un membru al echipei lui Grinik? Puțin probabil. Atunci, ce era? În nici un caz dosadian. Nu-i examina pe cei dimprejur după tipicul dosadian, încercînd să le evalueze automat statutul social. Reacțiile lui erau mult prea lente. În plus, o bună parte din ce-ar fi trebuit să ascundă în el răzbătea de-a dreptul la suprafață. Da, acesta era lucrul cel mai revelator. Pe Dosadi totul se petrecea sub primul nivel al realității și McKie era cel mai în măsură să resimtă acest lucru, pentru care nici Aritch, nici consilierii lui nu-l pregătiseră. I-ar fi trebuit o viață întreagă ca să asimileze toate nuanțele existenței pe această planetă. Din nefericire, n-avea la dispoziție decît ceva mai puțin de șaizeci de ore.

Toate aceste gînduri traversaseră mintea lui McKie în doar cîteva clipe. Hotărîndu-se brusc, le făcu semn tuturor celor aflați în odaie să se retragă.

Unul dintre oamenii din serviciul de securitate dădu să protesteze, dar McKie, dintr-o privire, îl făcu să amuțească. Apoi își trase un scaun și se așeză în fața prizonierului.

După ce ușa se închise în spatele ultimului om, McKie atacă:

„Ai fost trimis aici special pentru a lua legătura cu mine."

Nu era deschiderea la care se aşteptase Havvy. Îl privi pe McKie cu un aer stupefiat. Pe culoar se trînti o uşă. Apoi se auziră alte uşi care se deschideau şi se închideau cu zgomot, tropăituri. O voce amplificată ordonă:

„Toţi prizonierii afară!"

Havvy îşi muşcă buza de sus. Nu încercă să protesteze. Un suspin adînc îi cutremură trupul. Apoi întrebă:

„Eşti Jorj X. McKie de la BirSab?"

McKie îşi rotunji buzele şi emise un fluierat perplex. Havvy se îndoia de propriile-i simţuri? Uimitor. Clătinînd din cap, continuă să-şi studieze prizonierul.

„Nu poţi fi McKie!" zise Havvy.

„Aaa!" lăsă să-i scape fără voie McKie.

Ceva îl frapase dintr-o dată la Havvy: corpul lui se mişca, glasul lui vorbea, dar privirea nu i se conforma.

McKie îşi aminti ce-i spusese odată Fannie Mae. **Un contact abia simţit.** Brusc, avu o certitudine: altcineva privea cu ochii lui Havvy. Sigur că da! Aritch şi-ai săi controlau entitatea calebană care menţinea bariera din jurul Dosadiei. Această entitate putea să contacteze, în orice clipă, anumite persoane de pe suprafaţa planetei. În acest fel, putea fi la curent cu tot ce vedeau sau aflau aceste persoane. Dosadi era probabil plină de asemenea spioni, special antrenaţi să ascundă efectele transei de comunicaţie. Cine ştie cîţi agenţi plasase aici Aritch!

Să fi fost ceilalţi locuitori ai Dosadiei în totală necunoştinţă de cauză? Puţin probabil.

„Şi, totuşi, trebuie să fii McKie", decretă subit Havvy. „Jedrik încă mai acţionează conform..." Lăsă fraza în suspensie.

„Îmi închipui cît de mult ai reuşit s-o amuzi cu gafele tale", spuse McKie. „Te asigur însă că BirSab-ul n-a fost **deloc** amuzat."

Un aer de satisfacţie nemărginită modifică expresia lui Havvy.

„Nu; ea n-a putut încă să efectueze transferul."

„Transferul? Ce transfer?"

„Încă n-ai înţeles în ce fel trebuie Pcharky să-şi răscumpere libertatea?"

McKie fu zdruncinat de această nouă întorsătură.

„Lămurește-mă."

„Pcharky trebuie să transfere identitatea ta în corpul lui Jedrik și identitatea lui Jedrik în corpul tău. Cred că, la un moment dat, ea a intenționat să încerce acest lucru cu mine, dar..."

Ridică din umeri.

Efectul fu cel al unei bombe, în conștiința re-sensibilizată a lui McKie. Rebut! Contaminat! Transfer corporal! McKie rosti acuzator:

„Broey te-a trimis aici!"

„Bineînțeles", replică agresiv Havvy.

McKie își înăbuși furia. Subtilitățile dosadiene nu-l mai dezorientau ca la început. Avea pur și simplu impresia că desprinde un strat de disimulare după altul. Și, după fiecare nou strat, i se părea că descoperă adevărul **adevărat**. Dar aceasta nu era decît o capcană pe care universul întreg o întindea imprudenților. Era misterul suprem, iar McKie detesta misterele. Unii spuneau că asta era o trăsătură indispensabilă pentru un agent al BirSab-ului. Elimini mai bine ceea ce detești. Numai că, pe această planetă, tot ce descoperea contribuia doar la a-i demonstra întinderea ignoranței sale în privința misterelor precedente. Iar acum descoperise ceva nou în legătură cu Jedrik. Nu se îndoia nici o clipă că mesagerul uman al lui Broey spunea adevărul.

Pcharky izbutise să stăpînească toate complexitățile ego-transferului panSpechi. Realizase acest lucru fără a folosi, ca subiect, un panSpechi, dacă nu cumva... da... asta extindea implicațiile conținute în povestea Triei. Experiența pe care-o făcuseră cu panSpechii căpătase proporții încă și mai grotești.

„Vreau să vorbesc direct cu monitorul tău caleban", spuse McKie.

„Monitorul... ce-i aia?"

Prefăcătoria era atît de stîngace, încît McKie se mulțumi să pufnească disprețuitor. Se aplecă în față:

„Am să-i vorbesc direct lui Aritch. Bagă de seamă să-mi recepționeze mesajul fără nici un fel de eroare."

Privirea lui Havvy deveni ușor sticloasă. Un tremur mărunt îi străbătu trupul.

McKie simți cum i se insinuează în conștiință primele filamente ale unei comunicații calebane. Le respinse energic.

„Nu, nu așa! O să vorbesc normal, prin intermediul agentului tău. Fii foarte atent la ce-am să-ți spun, Aritch. Cei ce poartă răspunderea pentru acest coșmar dosadian nu vor reuși niciodată să fugă destul de repede, destul de departe și destul de mult timp pentru a scăpa de pedeapsă. Dacă scopul tău este ca toți gowachinii din univers să devină ținta tuturor violențelor, ți-ai ales bine metoda. Mai sînt și-alții, inclusiv BirSab-ul, care pot folosi violența în masă, dacă sînt obligați s-o facă. Nu e o perspectivă plăcută. Dar dacă refuzi să te supui propriilor voastre legi și să respecți relația de onoare care îl leagă pe client de legistul său, infamia ta va fi dată în vileag. Miliarde de gowachini nevinovați, împreună cu tine și acoliții tăi, al căror statut legal rămîne de determinat, vor plăti prețul sîngelui."

Sprîncenele lui Havvy coborîră în semn de nedumerire.

„Infamia?"

„Vor să dezintegreze planeta."

Havvy se lipi de spătarul scaunului și-l fulgeră pe McKie cu privirea.

„Minți."

„Pînă și tu, Havvy, ești capabil să recunoști adevărul. Te voi elibera și voi ordona să fii trecut dincolo de liniile noastre. Te vei duce la Broey și-i vei spune ce-ai aflat de la mine."

„E o minciună! Nu se poate să..."

„Întreabă-l tu însuți pe Aritch."

Havvy nu întrebă: „Care Aritch?" Se ridică brusc de pe scaun.

„Am să-l întreb."

„Și spune-i lui Broey că nu ne-au mai rămas nici șaizeci de ore. Nici unul dintre noi, cei care sîntem imuni la ștergerea memoriei, n-are nici cea mai mică șansă să scape cu viață."

„Noi?"

McKie dădu în tăcere din cap. **Da, acum am devenit și eu dosadian**, gîndi el. Apoi, cu voce tare:

„Ieși!"

Zîmbi în sinea lui, cînd locotenentul deschise ușa exact în clipa în care Havvy punea mîna pe clanță.

„Ocupă-te personal de el", spuse McKie. „Într-un minut sînt gata de plecare."

Fără să se preocupe dacă omul înțelesese ce-avea de făcut, McKie închise ochii și meditâ. Rămînea problema lui Mrreg, care trimisese douăzeci de gowachini de pe Tandaloor, pentru a-i evacua pe **ai săi** de pe această planetă. Mrreg... Era numele monstrului mitic, care-i pusese atît de cumplit la încercare pe gowachinii primitivi, încît aproape-i exterminase, și cărora le imprimase structura instinctelor lor fundamentale.

Mrreg?

Era un nume de cod sau numele pe care-l purta în realitate un gowachin? Sau, poate, rolul pe care-l interpreta un gowachin?

Se poate afirma că o populaţie îşi dă consimţământul în cunoştinţă de cauză, cînd minoritatea aflată la putere acţionează în secret pentru a declanşa un război, numai în scopul de a justifica existenţa propriilor forţe armate? Istoria a dat deja răspuns la această întrebare. Fiecare societate aparţinînd Co-simţirii moderne şi-a însuşit punctul de vedere istoric conform căruia dezinformarea sau informarea publică incompletă în acest domeniu constituie o crimă de neiertat.

Fragment din Procesul Proceselor

La mai puţin de o oră după ce părăsise Poarta 18, McKie şi escorta sa ajunseră în faţa imobilului în care Jedrik îşi instalase cartierul general. McKie alese intrarea ferită, unde se afla ascensorul expres, pentru a evita trecerea prin sala în care era Pcharky. Nu voia ca atenţia să-i fie în mod inutil distrasă într-un moment ca acesta. Lăsă escorta în hol, dînd ordin ca oamenii să-şi primească raţia de hrană şi să se odihnească, apoi chemă ascensorul. O fată de vreo cincisprezece ani deschise uşa şi-i făcu semn să intre în penumbra cabinei.

McKie, ascunzîndu-şi perfect neîncrederea pe care i-o inspirau instinctual toţi locuitorii planetei, inclusiv cei tineri, o examină atent în timp ce ea îşi ocupa locul de lîngă uşă. Era o adolescentă cu faţa şi mîinile murdare, îmbrăcată într-o salopetă gri, cu genunchii rupţi. Faptul în sine că mai supravieţuia pe Dosadi arăta că-şi vînduse, probabil, de nenumărate ori trupul pentru cîteva fărîme de mîncare. Înţelese pînă la ce punct fusese influenţat de Dosadi, cînd îşi dădu seama că acest gînd nu-i trezea nici cea mai mică reacţie de cenzură. Cînd trăiai în condiţii umilitoare, făceai ce îţi cereau aceste condiţii. Era singura alternativă: asta sau moartea. Iar unii alegeau moartea, desigur.

„Jedrik", spuse el.

Fata acționă comenzile și, după cîteva clipe, McKie descinse într-un coridor necunoscut. Două santinele cărora le recunoscu însă fețele stăteau de gardă în fața unei uși din fundul culoarului. Oamenii nu-i arătară nici un fel de interes cînd deschise ușa pe care-o păzeau și-i trecu repede pragul.

Se pomeni într-o anticameră goală, cu o altă ușă în față. Mai puțin sigur de el decît lăsa să se vadă, deschise a doua ușă și pătrunse într-o încăpere mai vastă, în care domnea penumbra deasă a unei săli de proiecție. Mai multe siluete se profilau pe fondul unui focar holografic, situat în stînga lui. Recunoscu profilul lui Jedrik și se duse să se așeze alături de ea.

Jedrik nu-și luă privirea de la focarul H, de unde un Broey în mărime naturală fixa un punct situat peste capetele lor. McKie remarcă ușorul decalaj al simulării pe calculator. Broey cel din focar nu era decît o imagine.

Cineva, la cealaltă extremitate a sălii, se ridică și-și schimbă locul. McKie recunoscu silueta lui Gar, în momentul în care traversă unul dintre fasciculele proiectorului.

„Ce-i cu simularea asta?" șopti McKie aplecîndu-se spre Jedrik. „Începe să facă lucruri pe care nu le-am prevăzut."

Misiunile sinucigașe. McKie se concentră asupra simulării, întrebîndu-se de ce-i lipsea sincronizarea sonoră. Ah! Da... Cei din sală citeau mișcarea buzelor, iar tăcerea le permitea să-și concentreze mai bine atenția. Jedrik era pe cale să revizuiască modelul lui Broey din mintea ei. Și cu siguranță că mai avea un model, încă și mai precis decît al lui Broey, care-i îngăduia să prevadă, cu un anumit avans, reacțiile unui oarecare Jorj X. McKie.

„Chiar ai fi făcut-o?" întrebă el.

„De ce-mi distragi atenția cu asemenea prostii?"

McKie reflectă. Replica era îndreptățită. N-ar fi trebuit să-i pună o întrebare căreia-i cunoștea dinainte răspunsul. Bineînțeles că ar fi făcut-o. Și-ar fi schimbat corpul cu al său și ar fi trecut de partea cealaltă a Zidului Zeilor sub identitatea lui Jorj X. McKie, Sabotor Extraordinar. De altfel, nimic nu spunea că n-avea s-o facă, dacă el nu reușea să-nțeleagă mecanica transferului.

Jedrik era acum la curent cu termenul de şaizeci de ore şi-i bănuia semnificaţia. **Mai puţin** de şaizeci de ore. Iar dosadienii erau capabili să creeze proiecţii foarte complexe, pornind de la date limitate. Dovadă, simularea lui Broey.

Imaginea din focar îi vorbea unei femei corpolente, ce ţinea în mînă un fel de tub, în care McKie recunoscu un comunicator de campanie.

Jedrik se adresă lui Gar, ridicînd vocea:

„Asta mai e cu el?"

„Se droghează."

Singure, cele două propoziţii condensau o întreagă conversaţie despre diferitele moduri în care putea să fie folosită femeia cu pricina. McKie nici măcar nu-ntrebă cu ce se droga. Existau prea multe narcotice pe Dosadi. Fiecare avea caracteristicile sale, implicînd deseori monopoluri ciudate, ale căror secrete păreau a fi cunoscute de toată lumea. Aceasta era o lacună, care spunea multe, în instructajul pe care i-l oferise Aritch înainte de a-l trimite aici: monopolurile şi diferitele lor foloase.

Pe măsură ce McKie absorbea ceea ce se petrecea în focar, motivele întrunirii începură să devină mai evidente. Broey refuza să creadă ce-i relata Havvy.

Havvy apăru şi el în focar.

Jedrik îi aruncă o privire scurtă lui McKie în momentul în care imaginea lui Havvy se animă. Firește. Ţinea cont de McKie în previziunile ei.

Acesta strînse cu putere din buze. Jedrik ştia că Havvy ar fi putut să-l contamineze. Erau incapabili să rostească „te iubesc", pe planeta asta blestemată. O, nu! Trebuiau, pentru asta, să creeze o proiecţie specială.

„Cea mai mare parte a datelor folosite aici provin dinaintea rupturii", spuse McKie cu voce tare. „Sînt depăşite. În loc să cerem computerului să ne proiecteze imagini frumoase, de ce nu ne scotocim propria noastră memorie? Sînt sigur că, dacă am reuni toate experienţele noastre legate de Broey..."

Îl făcu să se întrerupă un rîs înfundat, undeva, în stînga.

Prea tîrziu, McKie observă că fiecare scaun din sală avea un braţ conectat la simulare. Făceau întocmai ce sugerase el, dar într-un mod mult mai sofisticat. Personajele din focar erau ajustate în permanenţă şi instantaneu, conform amintirilor combinate ale tuturor celor prezenţi. Acelaşi braţ de scaun, echipat, se afla în dreapta lui. Îşi dădu dintr-o dată seama cît de greoi şi de pretenţios mai părea, încă, în ochii acestor oameni. Ei nu făceau niciodată risipă de cuvinte. Cine proceda aşa, nu putea fi decît anormal, incompetent sau... străin de Dosadi.

„Bate întotdeauna la porţi deschise?" se interesă Gar.

McKie se întrebă dacă pierduse postul de locţiitor şi prilejul de a elucida misterele Periferiei, dar... nu, acum nu mai era, oricum, timp pentru asta. Trebuia să descifreze Periferia pe altă cale.

„E nou", rosti Jedrik. „Ceea ce nu înseamnă, neapărat, naiv, după cum ar trebui să ştii."

„Acum faci exact ca el", contră Gar.

„Mai gîndeşte-te."

McKie puse mîna pe comenzile de pe braţul scaunului, încercînd să identifice butoanele pe pipăite. Nu-i trebuiră decît cîteva clipe pentru a le da de rost. Sistemul era aproximativ asemănător cu cel folosit pe lumile Co-simţirii. O adaptare a maşinilor utilizate de PolDem, fără doar şi poate. Pe nesimţite, modifică imaginea lui Broey, îngrăşîndu-l şi conferindu-i fălcile căzute şi mărgelele cărnoase ale unui gowachin adult, în perioada de rut. Apoi încremeni imaginea.

„Se joacă?" întrebă Gar.

Jedrik răspunse în locul lui:

„Sînt date pe care le-a adus cu el."

Manipulă comenzile de pe scaunul ei, opri proiecţia şi aprinse lumina în sală.

McKie observă că Tria lipsea.

„Gowachinii şi-au adăpostit undeva toate femelele", spuse el. „N-ar trebui să ne fie prea greu să descoperim locul. Preveniţi-o pe Tria să nu declanşeze încă atacul contra culoarului lui Broey."

„De ce să mai aşteptăm?" întrebă Gar.

„Probabil că Broey l-a evacuat deja aproape în întregime."

Gar îşi manifestă furia:

„Nici măcar unul din ei n-a putut trece prin poarta dinspre Periferie!"

„Nu spre Periferie", rosti Jedrik.

Pentru ea, totul era clar, acum. McKie îi oferise pîrghia de care avea nevoie. Sosise momentul să-l folosească după cum plănuise de la bun început. Se întoarse spre el.

„Avem de terminat cîteva lucruri. Eşti gata?"

McKie rămase tăcut. Cum ar fi putut să răspundă unei întrebări atît de încărcate de semnificaţii dosadiene? Rămîneau atîtea lucruri neexprimate pe această planetă, încît numai un autohton putea pretinde să le înţeleagă pe toate. O dată în plus, McKie se simţea străin, diminuat, ca un copil, cu un potenţial îndoielnic, printre adulţi normali.

Jedrik se ridică şi i se adresă lui Gar:

„Transmite-i Triei să fie pregătită pentru o altă misiune. Pune-l la curent şi pe Broey. Cheamă-l pe o frecvenţă normală. Avem acum un prilej excelent ca să-i punem la treabă pe fanaticii voştri. Dacă numai cîţiva reuşesc să-şi croiască drum pînă la graluzul ascuns, va fi mai mult decît suficient şi Broey nu va întîrzia să priceapă."

McKie remarcă tonul pe care i se adresase lui Gar – un ton pe care îl cunoştea prea bine, căci era cel pe care-l folosise odinioară cu el, cînd voia să-l dăscălească. Astăzi, Jedrik nu mai considera necesar să-i vorbească la fel de emfatic şi părea s-o amuze faptul că el remarca acest lucru.

„Să mergem, McKie. Nu mai avem prea mult timp."

Se poate afirma că o populaţie îşi dă consimţământul în cunoştinţă de cauză cînd, fără să cunoască mecanismele interne ale sistemului său monetar, este antrenată în aventuri economice?

Fragment din Procesul Proceselor

Timp de aproape o oră, după masa de dimineaţă, Aritch o observă pe Ceylang la lucru în faţa simulatorului lui McKie. Wreava nu se cruţa deloc, considerînd că era în joc onoarea speciei sale, şi aproape că atinsese ritmul dorit de Aritch.

Ceylang însăşi fusese cea care definise parametrii simulării. În situaţia de faţă, McKie interoga cinci dintre gowachinii lui Broey. Aceştia se prezentau unul după altul în faţa lui, cu mîinile întinse şi degetele palmate răsfirate, pentru a arăta că ghearele erau retrase.

Simulacrul lui McKie încerca să obţină numai informaţii strategice.

„Pentru ce a atacat Broey în acest fel?"

Din cînd în cînd, McKie se întorcea spre un punct situat în afara focarului H al simulării.

„Trimiteţi întăriturí în zona aceea."

Nimic referitor la Periferie.

Ceva mai devreme, Ceylang încercase o situaţie în care cei cinci gowachini se străduiau să-l deruteze pe McKie, prezentîndu-i un scenariu în care Broey îşi masa forţele pe direcţia culoarului. Era limpede că pregătea o străpungere spre Periferie.

Simulacrul lui McKie îi întrebă pe prizonieri de ce minţeau.

Ceylang dezactivă simulatorul şi se lăsă pe spătarul scaunului. Îl zări pe Aritch în spatele geamului de observaţie şi stabili comunicaţia cu el.

„E ceva care nu merge în simularea asta. Nu reuşesc să-l fac să pună întrebări despre rolul pe care-l joacă Periferia."

„Pot să te asigur că simularea este de o precizie remarcabilă. Absolut remarcabilă."

„Atunci, de ce..."

„Poate că el cunoaşte deja răspunsul. De ce nu încerci cu Jedrik? Uite..." Aritch manevra comenzile din cabina de observaţie. „Asta ar putea să te-ajute. E o înregistrare recentă a lui McKie în acţiune pe Dosadi."

Simulatorul prezentă vederea unui pasaj acoperit, în interiorul unui imobil. Lumină artificială. Capătul pasajului cufundat în întuneric. McKie, urmat de doi inşi spătoşi, se apropia de obiectiv.

Ceylang recunoscu decorul. Văzuse deja ce se întîmplase la Poarta 18, din mai multe unghiuri. Examinase acest pasaj, pustiu, înainte de luptă, cînd voise să se familiarizeze cu punctele de observaţie disponibile. Dar, sub ochii ei, pasajul se umpluse deodată de apărători umani. Exista o mică poartă secundară, chiar în spatele obiectivului despre care ştia că se prezenta sub forma unui minuscul punct strălucitor, ca o impuritate în peretele tern al arcadei de deasupra porţii.

Acum, lungul pasaj i se părea straniu fără cohortele de apărători. Nu erau decît cîţiva muncitori, care abia dacă remarcau trecerea lui McKie. Muncitorii reparau nişte conducte, sub tavan. Ceva mai încolo, o echipă de curăţenie spăla urmele de sînge de pe pereţi, singurele vestigii ale atacului gowachinilor. Un ofiţer stătea rezemat de perete, aproape de obiectiv, cu o expresie de plictiseală care n-o înşelă deloc pe Ceylang. Se afla acolo pentru a-l supraveghea pe McKie. La picioarele lui, chirciţi, trei soldaţi jucau hexazaruri, fiecare avînd în faţă grămăjoara lui de monede. Din vreme în vreme, cîte un jucător îi dădea ofiţerului o monedă. Un maistru, cu spatele la obiectiv şi cu un carnet în mînă, întocmea o listă de materiale de reparaţie. McKie şi escorta sa trebuiră să-i ocolească pe jucători ca să treacă. În aceeaşi clipă, ofiţerul întoarse capul, privi direct în obiectiv şi zîmbi.

„Ofiţerul acela", întrebă Ceylang, „e unul din oamenii tăi?"

„Nu."

Unghiul de observaţie se schimbă. Acum se vedea mica poartă şi McKie din profil. Paznicul porţii era un adolescent cu obrazul drept străbătut de o cicatrice şi nasul rupt. McKie nu părea să-l cunoască, dar adolescentul spuse:

„Puteţi trece."

„Cînd a chemat?"

„La zece."

„Deschide."

Portița se deschise. McKie și cele două gârzi trecură mai departe, ieșind din cîmpul obiectivului.

Rămas singur, tînărul paznic se înălță pe vîrfuri și sparse obiectivul. Focarul H dispăru.

Aritch continuă să privească în gol, de la înălțimea cabinei, înainte de a întreba:

„**Cine** a chemat?"

„Jedrik?" făcu Ceylang, fără să stea pe gînduri.

„Ce-ți spune conversația de adineaori? Repede!"

„Că Jedrik îi anticipează mișcările, că l-a observat permanent."

„Și mai ce?"

„Că McKie... știe. Știe și că ea poate să-i prevadă reacțiile."

„În capul lui Jedrik există o simulare mai bună decît... cea pe care o avem noi aici."

Aritch făcu un semn în direcția focarului H.

„Dar sînt atîtea lucruri pe care ei nu le rostesc!" exclamă Ceylang.

Aritch rămase tăcut.

Ceylang închise ochii. Era mai greu decît dacă ar fi încercat să citească gîndurile. O cuprinse descurajarea.

Aritch îi întrerupse meditațiile:

„Ce părere ai despre ofițer și despre paznicul porții?"

Ea dădu din cap.

„Ai procedat bine că ai trimis observatori în carne și oase. Se pare că știu, cu toții, cînd sînt priviți. Și cu ce mijloace."

„Inclusiv McKie."

„N-a tras cu ochiul spre obiective."

„Fiindcă a presupus, de la bun început, că va fi supravegheat aproape tot timpul. Mijloacele tehnice nu-l preocupă. Și-a elaborat propriul lui simulacru, care acționează, la suprafață, în locul adevăratului McKie."

„Asta-i ipoteza voastră?"

„Am ajuns la ea observînd cu atenție modul în care procedează cu el Jedrik. Îndepărtează, unul după altul, straturile simulării, pentru a se apropia tot mai mult de adevărata lui persoană."

Mai era însă ceva care-o tracasa pe Ceylang:

„De ce paznicul a distrus obiectivul tocmai în clipa aceea?"

„Probabil pentru că așa i-a ordonat Jedrik."

Ceylang se cutremură.

„Uneori am impresia că acești dosadieni ne joacă pe degete."

„Evident! Ăsta-i și motivul pentru care le-am trimis pe cineva ca McKie!"

Muzica unui popor are prelungiri subtile în conştiinţa indivizilor şi poate influenţa natura profundă a unei societăţi. Muzica şi ritmurile ei se impun şi se substituie atenţiei, definind un perimetru în interiorul căruia conştiinţa, astfel subjugată, poate să opereze. Stăpîniţi muzica, aşadar, şi veţi dispune de un instrument puternic pentru a modela societatea.
Analiza Dosadiei, Publicaţiile BirSab-ului

Abia după o jumătate de oră ajunseră Jedrik şi McKie pe coridorul care ducea la camera ei. McKie, conştient de efortul pe care-l făcea ea pentru a-şi ascunde oboseala, o observa îndeaproape. Jedrik se concentra să lase o impresie de vitalitate, îndreptîndu-şi întreaga atenţie asupra celor ce trebuiau să se întîmple în continuare. De fapt, nu se putea şti ce-avea de gînd. McKie nu încercă să rupă tăcerea. Avea şi el grijile lui.

Care era adevărata Jedrik? Cum intenţiona să-l folosească pe Pcharky? Putea acesta să-i opună rezistenţă?

Ştia că nu era departe de soluţia misterului dosadian, dar perspectiva dublului pariu în care era pe cale să se angajeze îl umplea de incertitudini.

După ce ieşiseră din sala de proiecţie, se împotmoliseră într-o situaţie stranie, de parcă s-ar fi încercat cu orice chip să li se întîrzie întoarcerea. Totul fusese pregătit pentru a le facilita deplasarea: gărzile erau prevenite, ascensorul aştepta, uşile erau deschise. Dar, ori de cîte ori credeau că au cale liberă, întîmpinau cîte-o obstrucţie. Dacă importanţa fiecărui obstacol care îi reţinea n-ar fi fost atît de evidentă, ar fi putut cu uşurinţă să creadă că era vorba de-o conspiraţie.

Un grup de gowachini, la Poarta 70, voia să se predea, dar cerea mai întîi să ducă tratative. Una din aghiotantele lui Jedrik văzuse ceva necurat în felul cum fusese prezentată propunerea şi dorea să discute acest lucru cu Jedrik. Le veni în întîmpinare la jumătatea culoarului de la ieşirea sălii de proiecţie.

Aghiotanta era o femeie între două vîrste, care-i amintea vag lui McKie de un tehnician wreav de la BirSab. Wreavul n-avea nici o încredere în calculatoare şi citise tot ce-i căzuse în mînă despre originea şi evoluţia informaticii. Nu pierdea niciodată ocazia să reamintească oricăror interlocutori abuzurile generate de PolDem. Istoria omenirii, îndeosebi, îi dădea din plin apă la moară, cu revoltele ei ciclice contra „înrobirii de către maşini". Într-o zi, îl agăţase şi pe McKie:

„Fii atent! Vezi inscripţia de colo? **Gigo.** Pe vremuri, era afişată deasupra unuia din vechile voastre computere. E un acronim: **Gunoi introduci, gunoi obţii.** E clar că ei erau conştienţi încă de pe atunci!"

Da, aghiotanta lui Jedrik îi amintea de acel wreav.

O asculta în timp ce-şi expunea îndoielile. De fapt, se învîrtea în jurul unui motiv central, fără a se opri nici o clipă asupra unui lucru concret. Conştient de minutele care treceau şi de oboseala lui Jedrik, McKie simţi că-şi pierde răbdarea. Datele aghiotantei erau exacte. Fuseseră confirmate şi de alţii. În cele din urmă, McKie nu se mai putu abţine.

„Cine ţi-a introdus datele astea în calculator?"

Aghiotanta fu surprinsă de intervenţia lui, dar Jedrik se întoarse spre el, aşteptînd răspunsul.

„Cred că Holjance", răspunse aghiotanta. „De ce?"

„Vreau să stau de vorbă cu el."

„Cu ea."

„Cu ea! Să vină aici! Vezi să fie sigur că ea e într-adevăr cea care-a introdus datele."

Holjance era o femeie cu faţa ciupită de vărsat şi cu riduri adînci în jurul ochilor strălucitori. Părul ei negru şi sîrmos încadra o faţă cu pielea de aproape aceeaşi culoare cu a lui McKie. Da, ea era cea care introdusese datele în computer, deoarece sosiseră în timpul serviciului ei şi considerase chestiunea prea importantă pentru a o încredinţa altcuiva.

„Ce te interesează?" întrebă ea.

McKie n-o consideră insolenţă; era doar eficienta bruscheţe dosadiană. Aveau loc evenimente importante. **Nu era timp de pierdut.**

„Ai văzut estimarea ofertei de predare?" întrebă el.

„Da."

„Te satisface?“

„Datele au fost corect introduse.“

„Nu asta te-am întrebat.“

„Bineînțeles că mă satisface!“

Era pregătită să se apere împotriva oricărei acuzații că și-ar fi făcut treaba de mîntuială.

„Spune-mi, Holjance“, reluă McKie, „dac-ai vrea ca ordinatoarele gowachine să producă estimări inexacte, ce-ai face?“

Femeia chibzui cîteva clipe și privi aproape pe furiș spre Jedrik, care părea, de asemenea, îngîndurată.

„Avem dispozitive de filtrare pentru a împiedica orice...“

„E clar!“ o întrerupse Jedrik. „Dacă aș fi gowachin, aș acționa altfel, mai ales în acest moment.“

Se întoarse și le ordonă gărzilor din spatele ei:

„E o altă capcană! Rezolvați-o!“

La ieșirea din ascensor, pe palierul lui Jedrik, fură din nou opriți. De data asta era vorba de un oarecare Todu Pellas, care făcuse parte din escorta lui McKie la Poarta 18. McKie i se adresă pe nume, lucru care-i făcu omului o evidentă plăcere. Pellas avea, și el, îndoieli în legătură cu un ordin pe care trebuia să-l execute.

„Ni s-a cerut să sprijinim ofensiva Triei, atacînd pe autostrada superioară, dar șoseaua-i blocată cu crengi și trunchiuri de arbori care zac acolo de două zile.“

„Cine a doborît copacii?“ întrebă McKie.

„Noi.“

McKie înțelese. Puseseră la cale o fentă. Gowachinii trebuiau să creadă că încercau să camufleze o ofensivă, dar timp de două zile nu se întîmplase nimic.

„Le vor fi pus nervii la grea încercare“, comentă Jedrik.

McKie dădu din cap. Înțelesese, și în această privință, ce voia Jedrik să spună. Cealaltă ipoteză, pentru gowachini, era că oamenii voiau să-i inducă în eroare pentru a-i determina să atace în acel loc. Nimeni însă nu se învrednicise să îndepărteze camuflajul vreme de două zile.

Jedrik inspiră adînc.

„Puterea noastră de foc este net superioară şi dacă Tria... ce mai! nu văd de ce n-aţi putea ataca de-a dreptul pe-acolo şi...“

McKie interveni:

„Contramandaţi atacul.“

„Ce...“

„Contramandaţi-l.“

Ea înţelese direcţia raţionamentului său. Broey învăţase multe de la trupele pe care le instruiseră Gar şi Tria. Jedrik însăşi contribuise la însuşirea acestei lecţii. Nu găsi de cuviinţă să schimbe ordinul pe care-l primise Pellas.

Acesta îşi asumase deja riscul de a-i da ascultare lui McKie, fără a mai aştepta confirmarea lui Jedrik, al cărei subordonat era. Scosese de la centură un comunicator şi vorbea în grabă.

„Da! Îngropaţi-vă în teren şi treceţi în defensivă.“

Apoi i se adresă lui Jedrik:

„Mai departe ştiu ce am de făcut.“

După cîţiva paşi, Jedrik şi McKie fură, în sfîrşit, în camera ei. Ea se sprijini de uşa pe care o închisese, fără a mai încerca să-şi ascundă oboseala.

„McKie, începi să devii al naibii de dosadian.“

El traversă odaia pînă la panourile escamotabile şi trase afară patul.

„Trebuie să te odihneşti.“

„Nu-i timp.“

Desigur, ştia de scadenţa celor şaizeci de ore – mai puţin de cincizeci şi cinci, acum. Distrugerea întregii planete era un lucru de care nu ţinuse cont în previziunile ei şi se socotea răspunzătoare.

McKie o privi cu atenţie. Îşi dădu seama că Jedrik depăşise limitele pe care le preconizase pentru rezistenţa ei personală. Ea nu dispunea nici de amplificatoare musculare sau senzoriale, nici de feluritele accesorii sofisticate la care McKie putea face apel în caz de nevoie. N-avea nimic altceva decît creierul şi trupul ei minunate. Dar le solicitase prea mult. Şi voia să le solicite şi mai mult. Asta spunea destul despre gravitatea motivaţiilor ei.

McKie era profund mişcat de faptul că ea nu-i reproşase nici măcar o singură dată ascunderea adevărului cu privire la ameninţarea pe care Aritch o ţinea deasupra Dosadiei. Acceptase fără discuţie ideea că o persoană cu poziţia lui Aritch putea să nimicească dintr-o mişcare o întreagă planetă şi că McKie fusese cu dibăcie manipulat pentru a nu dezvălui acest lucru.

Alternativa ei însă îl umplea de temeri.

Să-şi schimbe corpul.

Pricepuse, acum, că acesta era unicul rol al lui Pcharky, preţul pe care-l plătea bătrînul gowachin în schimbul supravieţuirii sale. Jedrik îi explicase:

„Ne va mai face serviciul acesta încă o dată, dacă vrea să-l lăsăm să plece de pe Dosadi."

„Dacă el este unul dintre primii... vreau să spun, ce-l împiedică să plece?"

„Nu dispune de-un corp pe care să-l folosească."

McKie îşi reprimase o reacţie oripilată. Dar istoria Dosadiei, aşa cum i-o dezvăluia Jedrik, demonstra clar că se lăsase în mod deliberat o falie în contractul caleban, pentru a permite menţinerea în captivitate a planetei. Fannie Mae spusese bine. El nu putea pleca de aici decît într-un alt trup. Acesta fusese principalul obiectiv al întregului experiment.

Un corp nou, în schimbul celui vechi!

Aritch calculase că aceasta va fi tentaţia supremă, cea care-i va permite să-l atragă pe McKie în complotul gowachin, cu talentul său şi cu poziţia sa de excepţie în cadrul BirSab-ului.

Un trup tînăr în schimbul celui îmbătrînit.

Tot ce avea de făcut era să coopereze la distrugerea unei planete, să păstreze secretul asupra adevăratului scop al experimentului şi să devină complice la organizarea unei noi planete, ceva mai bine ascunsă, de traficanţi de corpuri.

Singurul lucru pe care nu-l prevăzuse Aritch era rezultatul combinaţiei Jedrik plus McKie. Pentru că ei aveau acum în comun o ură şi motivaţii speciale.

Jedrik rămăsese cu spatele lipit de uşă, aşteptînd hotărîrea lui.

„Spune-mi ce-am de făcut", rosti el.

„Eşti sigur că vrei să..."

„Jedrik!"

I se păru că zăreşte în ochii ei izvorînd lacrimi. Nu c-ar fi încercat să le-ascundă, dar atinsese un asemenea nivel de refulare, încît le sfida fățiş. Jedrik îşi regăsi calmul, întinse degetul.

„Panoul de lîngă pat. Apasă."

Panoul pivotă, dînd la iveală două tije luminiscente, cu secţiunea de vreo doi centimetri. Energia care le parcurgea era identică aceleia din cuşca lui Pcharky. Tijele ieşiseră din podea şi, o dată cu rotirea panoului, se îndoiseră în unghi drept, la înălţimea taliei unui om, devenind două mînere mari, la un metru unul de celălalt.

Privindu-le, lui McKie i se puse un nod în gît. Dacă se înşelase în privinţa lui Jedrik? Putea să aibă încredere într-o dosadiană? Încăperea aceasta îi devenise la fel de familiară ca apartamentul lui de pe Central Central. Aici îi predase Jedrik primele noţiuni esenţiale despre Dosadi. Şi totuşi... ştia cum se petrecuseră întotdeauna lucrurile, în cursul operaţiei propuse de ea. Donatorul ego-ului, care rămînea pe Dosadi cu trupul celuilalt, murea pe loc. Întotdeauna. De ce?

„Vei cunoaşte răspunsul după ce vom fi făcut experienţa", spunea Jedrik.

Replică tipic dosadiană, cu toată ambiguitatea implicaţiilor ei.

Privi împrejur şi-i veni greu să creadă că nu cunoştea acest loc decît de cîteva zile. Îşi îndreptă iarăşi atenţia spre tijele pîlpîitoare. Asta ce fel de capcană mai era?

Ştia că pierdea timp preţios şi că era cazul să termine odată. Dar cum avea să fie cînd se va pomeni în trupul lui Jedrik, cînd îi va purta corpul aşa cum îl purta acum pe-al său? PanSpechii îşi transferau ego-ul dintr-un corp în altul. Dar, după operaţie, un lucru de nedescris, despre care ei refuzau să vorbească, i se întîmpla donatorului.

McKie inspiră tremurat.

Trebuia s-o facă. El şi Jedrik aveau un ţel comun. Ea avusese numeroase prilejuri să-l folosească pe Pcharky, pur şi simplu pentru a evada sau pentru a-şi prelungi existenţa... după cum, abia acum îşi dădea seama, se folosise Broey de secretul Dosadiei. Faptul că aşteptase să dispună de un McKie îl obliga s-o considere sinceră. Partizanii lui

Jedrik aveau încredere în ea. Şi erau dosadieni. Dar dacă Jedrik şi el puteau ieşi de aici împreună, Aritch avea să se confrunte cu un McKie total diferit de cel ce, într-o zi, traversase atît de neştiutor Periferia. Ei doi mai puteau încă opri mîna lui Aritch.

Tentaţia fusese reală, fără-ndoială. Să te debarasezi de un trup vechi, pentru a îmbrăca unul nou. Iar Periferia era principala sursă de **materie primă**: corpuri robuste şi rezistente. O rasă de supravieţuitori.

„Ce-am de făcut?" întrebă el.

Simţi o mînă pe umărul său şi vocea lui Jedrik rosti în spatele lui:

„Eşti un adevărat dosadian. Uimitor."

Se întoarse spre ea, observînd efortul pe care-l făcuse ca să se apropie de el. O cuprinse de talie şi o ajută să se aşeze pe marginea patului, lîngă cele două tije.

„Spune-mi ce trebuie să fac."

Ea privea fix tijele şi McKie îşi dădu seama că mînia era ceea ce o mîna. O mînie îndreptată împotriva lui Aritch, care era întruchiparea lui „X", întruchiparea unui destin impus. O înţelegea întru totul. Soluţia misterului dosadian îi lăsase o impresie de gol lăuntric, dar la fruntariile acestui gol se afla o imensă mînie, o mînie cum nu mai simţise vreodată. Ceea ce nu-l împiedica să rămînă omul BirSab-ului. Nu mai voia o baie de sînge din cauza Dosadiei, nu mai voia false pretexte gowachine.

Glasul lui Jedrik îi întrerupse gîndurile şi McKie înţelese că şi ea împărtăşea unele dintre temerile lui.

„Mă trag dintr-un vechi neam de eretici, care nu s-au îndoit niciodată că Dosadi era o aventură criminală şi că, undeva, trebuia să existe o justiţie care să-i pedepsească pe criminali."

McKie dădu să ofteze. O, nu! Nu, iarăşi, vechiul vis al Mesiei! N-avea de gînd să joace acest rol, nici măcar de dragul Dosadiei.

S-ar fi zis că Jedrik îi citise gîndurile. Şi, poate, cu modelul pe care-l avea în minte, chiar asta făcuse.

„Nu aşteptam ca un erou să vină să ne salveze. Ştiam că oricine va veni, va fi afectat de aceleaşi insuficienţe ca şi ceilalţi nedosadieni care s-au perindat pe aici. Erai atît de... lent. Spune-mi, McKie, după părerea ta ce-l motivează pe-un dosadian?"

Fu cît pe ce să răspundă: „Puterea."

Ea îi observă ezitarea, aşteptă.

„Puterea de a-şi schimba condiţia", spuse el.

„Sînt foarte mîndră de tine, McKie."

„Dar de unde-ai ştiut că eram..."

„McKie!"

El înghiţi, apoi murmură:

„Da, îmi închipui că asta ţi-a fost cel mai uşor."

„Mult mai greu a fost să-ţi descopăr talentele şi să fac din tine un dosadian."

„Dar puteam fi un..."

„Spune-mi cum am izbutit, McKie."

Era un test, îşi dădu seama. Cum de izbutise să fie absolut sigură că el era cel de care avea nevoie?

„Întîi şi-ntîi, am fost trimis aici printr-un canal pe care nu-l controla Broey."

„Şi asta nu-i lucru uşor." Privirea ei săgetă spre tavan. „Din cînd în cînd încercau să ne deruteze. Havvy..."

„Compromis, contaminat..."

„Inutilizabil. Cîteodată, prin ochii lui privea altcineva."

„Privirea mea îmi aparţine."

„E primul lucru pe care Bahrank l-a raportat despre tine."

„Dar chiar şi-nainte de asta..."

„Da?"

„S-au folosit de Havvy ca să-ţi anunţe sosirea mea... iar el ţi-a dat de-nţeles că puteai dispune de corpul meu. Era nevoit să fie sincer cu tine, pînă la un anumit punct. Dar puteai să citeşti în el atît de uşor! Cît de tari se credeau! Iar eu, cît eram de naiv... şi vulnerabil!"

„Primul lucru..."

„Pe care l-ai descoperit despre mine", completă el, dînd din cap. „Bănuielile tale se confirmau. Tot bănetul ăla pe care-l aveam asupra mea. Momeală. Eram o persoană pe care ei voiau s-o elimine. Eram un duşman de temut al duşmanilor tăi."

„Şi te revoltau lucrurile revoltătoare."

„Ai remarcat asta?"

„McKie, dar tu şi semenii tăi sînteţi atît de uşor de citit! Atît de uşor!“

„Apoi, armele pe care le-aveam la mine. Trebuia să le folosiţi pentru a vă autodistruge. Toate implicaţiile...“

„Le-aş fi înţeles de la bun început, dacă l-aş fi cunoscut personal pe acest Aritch. Tu însă **ştiai** ce intenţii avea în legătură cu noi. Greşeala pe care-am comis-o a fost că ţi-am interpretat temerile drept ceva strict personal. Cu timpul...“

„Pierdem timp.“

„Te temi să nu-ntîrziem?“

Din nou, privirea lui se opri asupra tijelor luminiscente. Cum proceda Pcharky? McKie se simţea luat pe sus, copleşit de evenimente. Ce fel de tîrg încheiase, de fapt, Jedrik cu Pcharky? Ea îi citi întrebarea pe chip.

„Noi am ştiut de la început că Pcharky nu era decît instrumentul Zeului care ne ţinea prizonieri. Şi l-am obligat pe acest Zeu – sau caleban, cum îi spui tu – să negocieze cu noi. Credeai că puteam fi atît de reduşi, încît să nu recunoaştem înrudirea dintre energia cuştii şi cea a Zidului Zeilor? Am pierdut destul timp, McKie. A venit momentul să pretindem partea noastră din acest tîrg.“

Mijloacele geriatrice sau de altă natură, de prelungire a existenţei celor puternici, constituie, pentru speciile co-simţitoare, o ameninţare similară cu cea, demonstrată istoric, a dominaţiei unei clase birocratice care se încăpăţînează să se perpetueze. Şi într-un caz şi în celălalt sînt asumate prerogativele nemuririi şi fiecare clipă ce trece aduce încă un pic de putere, putere ce capătă o aură mistică: aceea a Legii inatacabile, a dreptului divin, a destinului înnăscut al conducătorului. Puterea prea mult timp exercitată într-un cadru restrîns se îndepărtează în mod inevitabil de cerinţele unei evoluţii la care nu se poate adapta. Conducătorii devin din ce în ce mai paranoici, suspicioşi faţă de orice noutate dictată de adaptarea creatoare la schimbare. Ei nu mai caută decît să-şi apere, temători, puterea personală şi, pentru a evita riscurile imaginare care-i terorizează, îşi mînă orbeşte popoarele la distrugere.

Manualul BirSab-ului

„Foarte bine... am să-ţi spun ce mă frămîntă", zise Ceylang. „Sînt prea multe elemente, în afacerea asta, pe care nu reuşesc să le înţeleg."

Stătea pe un caniscaun din camera circulară, la cîţiva metri de Aritch, care plutea leneş într-un mic bazin cu pereţi albaştri. Capul lui, vizibil deasupra marginii bazinului, era la aproape aceeaşi înălţime cu al lui Ceylang. Încă o dată, lucraseră pînă tîrziu în noapte. Ceylang înţelegea foarte bine motivele acestui ritm turbat. Timpul presa, era limpede. Dar tenta specială a formaţiei ei gowachine o menţinea într-o stare de iritare, care se traducea printr-o sumedenie de întrebări.

Tot ce se întîmpla în acest moment era atît de potrivnic spiritului wreav!

Netezi faldurile robei care-i drapa corpul prelung. Veşmîntul era acum de culoare albastră, ultima etapă înaintea negrului de legist. Parcă anume, toate în jurul ei erau albastre: pereţii, pardoseala, tavanul, bazinul lui Aritch.

Înaltul Magistru își înălță bărbia pe marginea bazinului și spuse:

„Pune-mi întrebări concrete, dacă vrei să te lămuresc."

„McKie va avea rolul apărătorului sau al procurorului? Simulatorul..."

„Dă-l dracului de simulator! Există toate șansele să comită greșeala de a se erija în acuzator. Propriile tale facultăți de raționament ar fi trebuit..."

„Dar dacă n-o face?"

„Atunci, alegerea judecătorilor devine o problemă vitală."

Ceylang își schimbă poziția în căușul caniscaunului, care adoptă imediat o formă mai confortabilă. Ca de obicei, răspunsul lui Aritch nu făcu decît să-i sporească sentimentul de nesiguranță. Se hotărî să-i dea glas:

„Am tot timpul impresia că mi-ați rezervat un rol pe care nu trebuie să-l cunosc decît în ultimul moment."

Aritch respiră zgomotos pe gură și se stropi cu apă pe cap.

„Poate că toate astea-s zadarnice. S-ar putea ca poimîine pe vremea asta Dosadi **și** McKie să nu mai existe."

„Și atunci n-am să mai devin niciodată legistă?"

„O, ai să devii, nu-ți fă probleme."

Ceylang îl privi cu atenție, căci sesizase tonul ironic.

„Pășești pe o punte fragilă, Înalte Magistru."

„Deloc! Calea mea este largă și directă. Știi foarte bine care sînt lucrurile pe care nu le pot admite. Nu pot să-mi trădez Legea sau poporul."

„Am același gen de inhibiții. Dar aranjamentul dosadian... e atît de ispititor."

„Atît de periculos! Un wreav ar accepta să se strămute într-un corp omenesc doar pentru a studia condiția umană? Ați accepta voi ca un om să se introducă în societatea wreavă în această..."

„Cunosc destui care-ar fi capabili s-o facă! Există chiar și gowachini care..."

„Ocaziile de-a comite abuzuri sînt nenumărate."

„Și, totuși, spui că McKie e deja mai gowachin decît un adevărat gowachin."

Mîinile palmate ale lui Aritch se agățară de marginea bazinului, cu ghearele scoase.

„Ne-am asumat un mare risc pregătindu-l pentru această misiune."

„Mai mare decît cel pe care vi-l asumați cu mine?"

Aritch își retrase mîinile și o privi fără să clipească.

„Va să zică asta te frămîntă."

„Exact."

„Vino-ți în fire, Ceylang! Știi foarte bine că, dac-aș încerca să pătrund pînă-n inima domeniului wreav, m-ați opri foarte repede. La fel procedăm și noi."

„Și McKie?"

„McKie a mers fără-ndoială deja mult prea departe ca să-i mai putem îngădui să existe."

„Am luat notă de avertismentul tău, Aritch. Dar sînt totuși curioasă să aflu de ce calebanii n-au putut să împiedice..."

„Pretind că nu înțeleg ego-transferul. Dar cine poate să-i înțeleagă pe calebani și, cu atît mai mult, să-i influențeze într-un domeniu atît de delicat? Chiar și cel care a creat Zidul Zeilor..."

„Se zice că McKie îi înțelege pe calebani."

„O neagă el însuși."

Ceylang își frecă punga maxilară stîngă cu una dintre mandibulele prehensile. Simți numeroasele cicatrici care-i marcaseră trecerea de la o triadă la alta. Din familie în familie, familia wreavă era gigantică. Dar, măcar, toți erau wreavi. Pe cînd afacerea dosadiană amenința să degenereze într-o monstruoasă parodie a societății wreave. Pe de altă parte...

„E atît de fascinant", murmură ea.

„Tocmai âsta-i pericolul."

„Ar trebui să ne rugăm pentru pieirea Dosadiei."

„Poate."

Ceylang tresări.

„Ce..."

„S-ar putea ca treaba asta să nu moară o dată cu Dosadi. Legămîntul nostru sacru te asigură că vei putea pleca de aici cu această informație. Mulți gowachini sînt la curent."

„Ca și McKie."

„Epidemiile se răspîndesc cu repeziciune", spuse Aritch. „Să nu uiți asta, dacă ajungem în judecarenă."

Există forme de nesăbuință, care, împinse la paroxism, pot să devină noi modele de rațiune.

Manualul BirSab-ului

„McKie?"

Era, în conștiința lui, binecunoscuta prezență calebană, care-i dădea impresia că aude și simte pe cineva (sau ceva) care era, în același timp, foarte aproape și enorm de departe de el.

Preparativele fuseseră de o simplitate derutantă. Jedrik și el își dăduseră cîte-o mînă, ea stînga și el dreapta, apoi fiecare apucase, cu cealaltă, capătul uneia din tijele luminiscente.

McKie n-avea o identitate pregătită pentru această „voce" calebană, al cărei ton întrebător era oarecum surprinzător. Admise, totuși, că era McKie, formulîndu-și răspunsul cu jumătate de voce. În timp ce vorbea, era, în mod acut, conștient de prezența lui Jedrik alături de el. Ea era mult mai mult decît o altă persoană, acum. McKie dispunea de o simulare sumară, care-i îngăduia, cîteodată, să prevadă reacțiile ei.

„Declarați acord reciproc?" întrebă vocea calebană.

În același moment, McKie simți prezența lui Pcharky, foarte îndepărtată. Pcharky servea drept monitor pentru această operație. Totul se petrecea ca și cum el furniza spalierul urmat de entitatea calebană, sub forma unei serii de reguli complexe care, în cea mai mare parte, nu se puteau exprima în cuvinte. Brusc, o parte din McKie reacționă de parcă un monstru fusese trezit înlăuntrul lui, un monstru înfuriat de a fi fost deranjat dintr-un somn adînc și care se ridica, întrebînd:

„Cine cutează să mă trezească?"

McKie simți tremurul corpului său și-al lui Jedrik, alături. Tremurul caleban-taprisiot, primele sudori ale transei! Percepea acum aceste fenomene într-o lumină nouă. Cînd pășeai spre marginea acestui abis...

În timp ce aceste gînduri i se perindau confuz prin minte, simţi un fel de deplasare uşoară, nimic mai mult decît oglindirea tulbure a ceva ce nu era tocmai mişcare. Acum, deşi se simţea în propria lui carne, se vedea, în acelaşi timp, în posesia unui contact lăuntric cu carnea lui Jedrik şi ştia că ea împărtăşea experienţa lui.

Un sentiment de panică inimaginabilă ameninţa să-l copleşească. Simţi că Jedrik încerca, înnebunită, să rupă contactul, pentru a pune capăt acestei împărtăşiri insuportabile; dar erau neputincioşi, pradă unei forţe pe care nimic nu putea s-o oprească.

Nici o noţiune de timp nu se lega de această experienţă; dar, aproape simultan, o impresie fatalistă de calm îi învălui pe de-a-ntregul. McKie simţi cum i se aprofunda dintr-o dată percepţia cărnii numite Jedrik. Acum... era dominat de curiozitate.

Va să zică aşa e femeia!

Aşa e bărbatul?

Gîndurile li se întîlneau într-un punct nedesluşit.

Fascinaţia puse stăpînire pe McKie. Sondă şi mai în adîncime. El/ea se simţea respirînd. El/ea simţea cu acuitate diferenţele în plus sau în minus. Nu numai atributele genitale, prezenţa şi absenţa sînilor. Ea se simţea deposedată de sîni. El era perturbat de prezenţa lor, de profundele lor implicaţii. Senzaţia depăşea stadiul gametului McKie/Jedrik.

McKie percepea reacţiile ei, gîndurile ei.

Jedrik: „Îţi proiectezi sperma în torentul timpului."

McKie: „Conţii şi hrăneşti..."

„Proiectez/hrănesc."

Era ca şi cînd priveau amîndoi acelaşi obiect, din poziţii opuse, şi nu remarcau acest lucru decît mai tîrziu.

„Proiectăm/hrănim."

Pîcla se risipi. McKie se regăsi în mintea lui Jedrik, iar ea în a lui. Gîndurile lor formau doar o singură entitate.

Experienţele lor separate de pe Dosadi şi din Co-simţire se contopiră într-o relaţie unică.

„Aritch... ah, da. Înţelegi? Şi prietenul tău panSpechi, Bildoon. Iată! Bănuiai asta; acum eşti sigur..."

Fiecare profita de experienţa celuilalt, îmbogăţind-o, rafinînd-o pe-a sa... pentru a condensa, a lărgi, a modela...

Asta e pregătirea unui legist.

Dragostea maternă? Ah... iubirea părinţilor, da.

„E de-ajuns să manevrez/manevrăm aşa... şi aşa... pentru a-i obliga să-l aleagă judecător pe Cutare. Da, în felul acesta vom dispune de pîrghiile necesare. Să-i lăsăm să-şi încalce propriul lor cod."

Simţiră cum se mişca în ei monstrul pe care-l treziseră. N-avea nici spaţiu, nici dimensiune, dar exista şi-i făcea să-i simtă puterea.

„Fac ceea ce fac!"

Puterea îi învălui. Nici o altă percepţie nu le era permisă. Se simţiră purtaţi de un curent primordial, un elan inflexibil, o forţă capabilă să răstoarne orice altceva din universul lor. Nu era Zeu, nu era Principiu Vital, nu era legat de vreo specie anume. Era ceva atît de departe de asemenea articulaţii, încît Jedrik/McKie nu putea să-i suporte nici măcar gîndul, fără a-şi spune că următoarea clipă va fi cea a anihilării lor. Percepură, atunci, o întrebare adresată cu brutalitate conştiinţei lor unite şi înfricoşate. Întrebarea era formulată pe un ton de mirare furioasă, de amuzament rece şi de ameninţare:

„Pentru **asta** mă treziţi voi pe **mine?**"

Înţeleseră acum de ce corpul celui care-şi dona ego-ul era imediat nimicit. Această teribilă contopire provoca... provoca vacarm. Îl trezea pe cel ce punea întrebări.

Înţelegeau întrebarea fără ajutorul cuvintelor, ştiind, totodată, că n-ar fi putut nicicum să-i cuprindă întreg sensul şi întreaga implicaţie emoţională, că numai şi încercarea de a face acest lucru i-ar fi mistuit într-o clipă. Furie... mirare... amuzament rece... ameninţare. Întrebarea, aşa cum era ea interpretată de mintea (minţile) lor reunită (reunite), reprezenta doar o limită. Limita a ceea ce putea accepta Jedrik/McKie.

Cel ce punea întrebări se retrase în adîncurile din care se ivise.

Nu ştiură niciodată prea bine, mai apoi, dacă fuseseră izgoniţi sau dacă, terorizaţi, fugiseră. Dar ultimul mesaj rămăsese gravat cu litere de foc în conştiinţa lor comună:

„Lăsaţi-l să doarmă pe cel care doarme."

Reveniseră, tiptil, în mințile lor. Înțelegeau avertismentul și erau, în același timp, conștienți că n-ar fi putut niciodată să transmită vreunei alte creaturi co-simțitoare deplina sa amenințare.

Simultan: McKie/Jedrik percepu o proiecție de teroare, nelămurită, fără specific, venind de la calebanul care păzea Zidul Zeilor. Era o experiență nouă pentru memoria comună masculin-feminină. Nici măcar calebana Fannie Mae nu proiectase ceva asemănător în mintea vechiului McKie, cînd se crezuse sortită pieirii.

Simultan: McKie/Jedrik percepu retragerea, ca o stingere progresivă, a lui Pcharky. Ceva din acel contact înfricoșător declanșase în el spirala morții. Chiar în momentul în care McKie/Jedrik realiza asta, bătrînul gowachin muri. Ca o ușă care se închide fără veste. Dar, cu o clipă mai înainte, McKie/Jedrik aflase, într-o străfulgerare, că Pcharky se numărase printre cei care inițiaseră, demult, experimentul Dosadi.

McKie se pomeni învești mîntat într-o carne care respira, trăia și-i transmitea mesajele sale prin intermediul propriei lui conștiințe. Nu era sigur pe care dintre cele două corpuri îl poseda acum, dar era un corp distinct, separat, care radia senzații umane: un gust sărat, miros de transpirație și omniprezenta duhoare a iepurăriilor. O mînă strîngea o bară de metal rece, cealaltă era încleștată de cea a unui semen uman. Transpirația scălda acest nou corp și făcea lunecoase cele două mîini încleștate. Știa că era vital să vadă cine pe cine ținea de mînă, dar nu se simțea încă pregătit să înfrunte acest moment al adevărului. Deocamdată, conștiința corpului său, a noului său corp, și o viață întreagă de amintiri noi îi acaparau în întregime atenția.

Focalizare: Un oraș, la Periferie, de la bun început sub controlul lui Jedrik, deoarece știuse să-i manipuleze pe Tria și Gar cu o extraordinară precizie, dar și fiindcă acei ce comandau la Periferie făcuseră parte din generații de reproducere selectivă, a căror împlinire supremă era Jedrik. Jedrik era o armă biologică, a cărei unică țintă o reprezenta Zidul Zeilor.

Focalizare: Dragostea maternă și dragostea paternă constau și în a-ți împinge copilul într-un pericol de moarte, cînd știi că s-a făcut tot ce este omenește posibil pentru a pregăti supraviețuirea acestui copil.

Cel mai ciudat, pentru McKie, era că simțea toate aceste lucruri ca și cînd ar fi fost amintirile lui personale.

„Eu am făcut asta."

Jedrik era pradă unor experienţe asemănătoare.

Care din cele două trupuri?

Aceasta era, deci, formaţia unui agent al BirSab-ului. Subtilă... şi adecvată, aproape. Plină de complexitate şi de inedit pentru ea; dar de ce trebuia ca lucrurile să nu fie duse niciodată pînă la capătul dezvoltării lor logice?

Revăzu în memoria ei nouă toate şedinţele cu Aritch şi Ceylang. O pereche potrivită. Alegerea lui Ceylang şi rolul ce-i era destinat păreau evidente. Ce naivitate! Jedrik se simţea liberă s-o compătimească. Mila, cînd i se dădea frîu liber, era un sentiment interesant. Nu simţise niciodată pînă atunci milă în stare pură.

Focalizare: McKie o iubea cu adevărat. Savură sentimentul în toată complexitatea sa co-simţitoare. Acest şuvoi direct de emoţii polarizate o fermeca. Nu simţea nevoia să-i pună stavilă!

La izvorul şi la vărsarea acestui schimb creator se împletea o intimitate complice, o sexualitate pură, lipsită de inhibiţii.

McKie, delectîndu-se cu amuzamentul lui Jedrik în momentul în care Tria sugerase o împerechere Jedrik/McKie, se pomeni pradă unui val de dorinţă indiscutabil masculină şi înţelese, din această senzaţie, că nu-şi pierduse vechiul corp.

Jedrik, recunoscînd îndelungata căutare a lui McKie pentru a-şi găsi un complement de sex feminin, văzu amuzamentul lui transformat în dorinţa de a demonstra împlinirea acestei căutări. În momentul în care se întoarse spre el, dînd drumul tijei lipsite acum de energia radiată de Pcharky, se trezi dintr-o dată în carnea lui McKie, cu privirea aţintită în propriii ei ochi.

McKie rămase cu gura căscată, de partea cealaltă a aceleiaşi experienţe.

La fel de brusc, sub impresia şocului, se reintegrară cărnii lor familiare: McKie mascul, Jedrik femelă. Numaidecît, acesta deveni un subiect de explorat, un nou du-te-vino. În acest joc inedit, erotismul fu dat uitării.

„Putem fi oricare sex/corp, după voie!"

Era ceva care-i depăşea cu mult pe taprisioţi şi pe calebani, ceva şi mai subtil decît progresia anevoioasă a unui ego panSpenchi de la un corp al creşei sale la altul.

Cunoşteau deja sursa acestui dar straniu, în clipa în care se lăsară să cadă pe pat, fericiţi de a fi, din nou, pentru o vreme, bărbat şi femeie.

Monstrul adormit.

Era un dar plin de spini, un lucru pe care nişte **părinţi iubitori** puteau să-l ofere copilului lor, spunîndu-şi că sosise momentul să-i dea şi această lecţie. Cu toate astea, se simţiră revitalizaţi, conştienţi că, vreme de-o clipă, captaseră o sursă de energie care nu cunoştea limite.

Ciocănituri puternice în uşă le întrerupseră reveria.

„Jedrik! Jedrik!"

„Ce este?"

„A venit Broey. Vrea să discute cu McKie."

Săriră din pat.

Jedrik se uită la McKie, ştiind că nu mai avea nici un secret faţă de el, că împărtăşeau aceeaşi bază de raţionament. Sigură de această înţelegere reciprocă, vorbi în numele amîndurora:

„A spus pentru ce?"

„Jedrik..."

Recunoscură amîndoi vocea terorizată a unuia dintre aghiotanţii cei mai devotaţi.

„...sîntem la mijlocul dimineţii şi încă n-a răsărit soarele. Zeul ne-a luat soarele!"

„Au închis ermetic bariera..."

„...ca să ascundă explozia finală."

Jedrik deschise uşa şi dădu cu ochii de aghiotantul înspăimîntat.

„Unde e Broey?"

„Aici... în postul de comandă. A venit singur, fără escortă."

Ea îi aruncă o privire scurtă lui McKie.

„Vei vorbi tu pentru noi."

Broey aştepta lîngă panoul de poziţii din postul de comandă. Cîţiva oameni stăteau, gata să intervină, la mica distanţă. Gowachinul se întoarse, cînd McKie şi Jedrik intrară. Era, întocmai cum anticipase McKie, umflat de fluidele reproducătoare. Perturbant, pentru un gowachin.

„Care-ţi sînt condiţiile, McKie?"

Glasul lui era gutural, răguşit.

Expresia lui McKie rămase la fel de neutră ca a unui dosadian, dar el se gîndi: **Broey crede că eu am provocat întunericul. E îngrozit.**

Înainte de a-i răspunde lui Broey, aruncă o privire spre bezna ameninţătoare de dincolo de ferestre. Îl cunoştea perfect pe acest gowachin, pe care Jedrik îl studiase vreme îndelungată. Era un rafinat, un amator de sofisticare ce nu admitea în jurul lui decît inşi de acelaşi soi. Era un profesionist al rafinamentului, care interpreta totul prin filtrul special dosadian. Nimeni nu putea să pătrundă în cercul lui, dacă nu împărtăşea aceeaşi atitudine afectată. Ceilalţi rămîneau pe dinafară, excluşi, inferiori. Reprezenta chintesenţa Dosadiei, un distilat aproape la fel de uman pe cît gowachin, fiindcă era limpede că, într-un moment sau altul, avusese şi-un corp uman. La origine însă era gowachin, nu încăpea îndoială.

„Mi-ai adulmecat urma", spuse McKie.

„Excelent!"

Chipul lui Broey se lumină. Nu se aşteptase la un colocviu de tip dosadian, redus emoţional la strictul necesar.

„Din nefericire", urmă McKie, „nu te afli într-o poziţie din care să poţi negocia. Anumite lucruri vor trebui duse la îndeplinire. Te vei supune de voie sau de nevoie ori vom acţiona fără tine."

Era, din partea lui McKie, o provocare deliberată, alegerea unor forme nedosadiene, destinate să scurteze confruntarea. Mai mult decît orice altceva, faptul demonstra că McKie venea de dincolo de Zidul Zeilor şi că forţa care împiedica lumina zilei nu era decît o simplă mostră a resurselor sale.

După un moment de sovăială, Broey rosti:

„Deci?"

Acest unic cuvînt încărca atmosfera de implicaţii multiple: renunţarea la orice discuţie, spulberarea unei speranţe, regretul puterii pierdute – toate acestea, însoţite însă de rezerva sofisticată care era

semnătura lui Broey. Ceva, în același timp mai subtil decît o ridicare din umeri și mai puternic, într-un context dosadian, decît o întreagă ședință de negocieri.

„Întrebări?" se interesă McKie.

Broey, vizibil surprins de această replică, se întoarse spre Jedrik, ca și cînd ar fi luat-o drept martoră. Erau amîndoi dosadieni, nu? Cum să discute cu acest intrus, care-și etala aici manierele grosolane și vădita sa lipsă de înțelegere a rafinamentelor dosadiene. I se adresă ei:

„Nu mi-am exprimat deja supunerea? Am venit singur, am..."

Jedrik preluă ștafeta de la McKie.

„Situația de față prezintă unele... particularități."

„Particularități?"

Membrana nictitantă a lui Broey clipi o singură dată.

Jedrik lăsă să se întrevadă în atitudinea ei o ușoară stînjeneală.

„Anumite subtilități ale sensibilității dosadiene trebuie lasate de-o parte în actualele circumstanțe. Sîntem cu toții, în momentul de față, niște umili imploratori... și avem de-a face cu ființe care nu vorbesc, care nu acționează ca noi..."

„Da." Broey arătă cu degetele palmate spre cer. „Retardații mintal. Arieratii. Înseamnă că sîntem în pericol."

Nu era o întrebare. Broey scruta plafonul, ca și cînd ar fi încercat să vadă ceva, dincolo de el. Inspiră îndelung.

„Da."

Din nou, era un enunț comprimat. Cei ce putuseră să înalțe Zidul Zeilor aveau puterea de a nimici o întreagă planetă. În consecință, Dosadi și locuitorii ei erau la cheremul lor. Numai un dosadian putea să accepte asta cu atîta promptitudine și fără a pune întrebări suplimentare, iar Broey era dosadianul desăvîrșit.

McKie se întoarse spre Jedrik pentru a-i spune cîteva vorbe, pe care ea le cunoștea dinainte, dar le ascultă pînă la capăt.

„Dă ordin trupelor tale să înceteze lupta."

Apoi, către Broey:

„Și tu la fel."

Broey se uită la Jedrik, la McKie și, din nou, la Jedrik, cu o expresie de perplexitate pe care nu încerca s-o ascundă; dar se supuse.

„Unde aveți un comunicator?"

Unde predomină suferința, durerea atroce este uneori un prețios pedagog.

Aforism dosadian

McKie și Jedrik n-aveau nevoie să discute această decizie. Era o opțiune pe care-o împărtășeau cu bună știință, grație unui proces de de selecție devenit acum familiar. Exista o falie în Zidul Zeilor și, chiar dacă zidul acesta învăluia în clipa de față Dosadi în întuneric, un contract caleban rămînea un contract caleban. Problema, vitală, era dacă paznicul Zidului Zeilor va consimți să răspundă.

Jedrik, în corpul lui McKie, rămase de gardă în fața ușii de la camera ei, în timp ce McKie, învesmîntat în carnea lui Jedrik, intră de unul singur pentru a încerca experiența. Cu cine putea căuta să ia legătura? Cu Fannie Mae? Bezna totală care izola Dosadi putea să însemne că gardianul caleban se retrăsese definitiv. Și nu mai era decît atît de puțin timp!

Așezîndu-se pe podea, cu picioarele încrucișate sub el, McKie încercă mai întîi să-și limpezească ideile. Lucrurile stranii, pe care le descoperea tot timpul în trupul feminin care acum îi aparținea, îl împiedicau să se concentreze. Momentul schimbului îi producea un șoc remanent a cărui intensitate – avea toate motivele să se teamă – nu dădea semne că va diminua vreodată. Le era de ajuns, acum, să dorească acest lucru simultan, pentru ca schimbarea să se producă. Dar acest corp atît de diferit... da, multitudinea diferențelor își crea propria confuzie. Ea mergea mult mai departe decît adaptarea la o înălțime și-o greutate diferite. Mușchii brațelor, ai șoldurilor păreau amplasați în locuri nepotrivite. Senzațiile fizice erau vehiculate prin procese inconștiente deosebite. Anatomia crea propriile ei șabloane, propriile ei comportări automate... De pildă, observase că era obligat să facă anumite mișcări, într-un anumit fel, pentru a-și proteja sînii. Era ceva asemănător cu automatismele masculine destinate să protejeze testiculele. Aceste mișcări, pe care bărbații le învățau de la cea mai

frageda vîrsta, deveneau repede simple reflexe: problema, însa, cu acest corp de femeie, era ca îl obliga sa regaseasca, în mod conştient, toate aceste comportamente. Şi fenomenul depaşea cu mult relaţia sîni-testicule.

Aceste frînturi încîlcite de gînduri parazitare îl împiedicau sa se concentreze pentru contactul cu calebanii. Era exasperant. Trebuia sa se descotoroseasca de orice senzaţie fizica de natura a-i distrage atenţia, dar acest corp feminin nu voia sa-i dea pace. În disperare de cauza, efectua cîteva exerciţii de hiperventilaţie şi-şi concentra atenţia într-un focar pineal caruia-i cunoştea prea bine pericolele. Ar fi putut degenera într-o pierdere definitiva a identitaţii, daca experienţa se prelungea prea mult timp. Dobîndea însa o claritate de spirit suficienta pentru a nu se mai gîndi decît la Fannie Mae.

Linişte.

Trecerea timpului facea din fiecare bataie de inima o lovitura de gong.

Frica dadea tircoale la hotarul tacerii.

Înţelese deodata ca exista ceva care-l înspaimînta de moarte pe gardianul Zidului Zeilor.

Fu cuprins de minie.

„Calebane! Ai o datorie!"

„McKie?"

Raspunsul fusese atît de slab, încît se întreba daca nu era un renghi pe care-l jucau speranţele sale.

„Fannie Mae?"

„Eşti McKie?"

Devenise ceva mai puternic acum şi McKie recunoscu, în conştiinţa sa, prezenţa familiara a calebanei.

„Sînt McKie şi ai o datorie faţa de mine."

„Daca eşti într-adevar McKie... de ce eşti atît de... ciudat... schimbat?"

„Am un alt corp."

N-ar fi putut jura, dar i se paru ca desluşeşte o reacţie de uimire. Apoi Fannie Mae relua, cu şi mai multa vigoare:

„Îl retrag pe McKie de pe Dosadi acum? Contractul permite."

„Voi împartaşi soarta Dosadiei."

„McKie!"

„Să nu discutam în zadar, Fannie Mae. Voi împărtăși soarta Dosadiei, daca nu vrei sa retragi o alta persoană-nodala impreuna cu mine."

Proiecta imediat imaginea psihică a lui Jedrik, lucru cu atît mai ușor pentru el cu cît împărtășea toată experiența ei.

„Dar e în corpul lui McKie!"

Tonul era acuzator.

„E într-un **alt** corp", replică McKie. Știa că Fannie Mae înțelegea perfect ce-l lega de Jedrik. Totul depindea acum de interpretarea contractului caleban.

„Jedrik e dosadiana!" protestă calebana.

„Și eu sînt dosadian... acum."

„Tu ești McKie!"

„Jedrik este, și ea, McKie. Contacteaz-o dacă nu mă crezi."

Rupse contactul cu brutalitate și se pomeni prăvălit pe podea, tremurînd. Corpul femeiesc, în care încă se mai afla, șiroia de sudoare. Îl chinuia și-o migrenă ingrozitoare.

Avea Fannie Mae să-i dea ascultare? Știa ca Jedrik era la fel de capabilă să proiecteze psihismul lui, ca și el pe al ei. Dar cum avea să interpreteze Fannie Mae termenii contractului dosadian?

Blestem! Durerea de cap era ca un cerc de foc. Se simțea deplasat în corpul lui Jedrik, prost folosit. Iar migrena persistentă îl făcea să se-ntrebe daca nu cumva provocase o deteriorare ireparabilă creierului lui Jedrik, cînd recursese la acea concentrare pineală intensă.

Încet, se sprijini în mîini și încercă să se ridice. Picioarele lui Jedrik abia puteau să-l susțină. Se gîndi la ea, de cealaltă parte a ușii, luptîndu-se cu transa paralizantă fără de care contactul caleban era imposibil. De ce dura așa mult? Să se fi retras calebanii?

Poate că am pierdut partida.

Dădu să se îndrepte spre ușă, dar nu apucă să facă doi pași, cînd o lumină orbitoare îl învălui dintr-o dată. Vreme de-o bătaie de inimă crezu că era vîlvătaia finală care avea să mistuiască Dosadi. Dar lumina persista. Privi în jur și constată ca se afla în aer liber, într-un loc pe care-l recunoscu imediat: curtea de la intrarea reședinței Capetelor Uscate, pe Tandaloor. Observă semnele încrengăturii pe mai toate zidurile: caractere gowachine, cu verde, pe fond de cărămizi galbene. Se auzea zgomotul unui jet de apă, într-un bazin din apropiere.

Sub o arcadă, chiar în faţa lui, se afla un grup de gowachini, printre care recunoscu pe unul dintre vechii săi dascăli. Da, era într-adevăr un sanctuar al Capetelor Uscate. Cei ce sălăşluiau aici îl protejaseră, îl instruiseră, îl iniţiaseră în tainele lor cele mai sacre.

Gowachinii ieşiră din umbra arcadei şi se apropiară în grabă de o siluetă întinsă în mijlocul curţii. Silueta se mişcă, se ridică în capul oaselor.

Era propriul său corp.

Jedrik!

Fu un intens elan reciproc, o urgenţă. Schimbul de corpuri se produse într-o clipită. McKie se regăsi în trupul lui obişnuit, şezînd pe dalele reci ale curţii. Gowachinii din jurul lui îl bombardau cu întrebări.

„McKie, ce se întîmplă?"

„Ai căzut dintr-o Poartă!"

„Eşti rănit?"

Curmă avalanşa de întrebări cu un gest scurt al mîinii, încrucişă picioarele sub el şi se cufundă imediat într-o transă concentrată pe monitorul implantat în stomacul lui. Monitorul pe care Bildoon n-ar fi crezut niciodată că McKie va ajunge să-l utilizeze!

După cum era plătit să o facă, taprisiotul de pe Central Central se branşă la psihismul lui. McKie refuză orice contact cu Bildoon şi efectuă, una după alta, şase comunicaţii, prin intermediul docilului taprisiot. Persoanele pe care le contactă ocupau poziţii-cheie în BirSab. Erau, cu toţii, agenţi competenţi şi ambiţioşi, devotaţi trup şi suflet cauzei Biroului. McKie le transmise toate datele referitoare la afacerea Dosadi, în secvenţe compacte, utilizînd tehnica elaborată în schimburile sale cu Jedrik, de la psihism la psihism.

Urmară relativ puţine întrebări, iar răspunsurile fură uşor de dat.

„Calebanul care asigură blocada Dosadiei joacă rolul de Zeu. Aşa e prevăzut în contract."

„Şi ceilalţi calebani sînt de acord?"

Întrebarea venea de la un wreav extrem de perspicace, care sesizase complicaţiile implicite faptului că gowachinii o şcolarizau pe Ceylang, o wreavă, pentru a deveni legistă.

„Noţiunile de acord sau dezacord nu au aplicabilitate în cazul de faţă. Calebanul trebuia să preia acest rol pentru a-şi putea executa contractul."

„E vorba de-un joc, atunci?"

Wreavul era indignat.

„Poate. Un lucru însă e sigur: calebanii n-au aceleaşi concepţii ca noi în materie de etică şi de respect faţă de individ."

„O ştiam de mult."

„Da, dar acum am înţeles."

După cele şase apeluri, McKie îi ceru taprisiotului să-i facă legătura cu Aritch. Îl găsi pe Înaltul Magistru în bazinul de conferinţe al Încrengăturii Mergătoare.

„Te salut, clientule."

Proiectase cuvintele cu un amuzament maliţios. Percepu şocul pe care i-l produsese gowachinului.

„Sînt cîteva lucruri pe care legistul tău îţi va cere să le faci sub pecetea sacră ce ne leagă", urmă McKie.

„Aşadar, vrei să ajungi în judecarenă?"

Înaltul Magistru era deosebit de perspicace şi beneficia de talentele dosadiene, dar nu era dosadian. Lui McKie nu-i era prea greu, acum, să-l manipuleze, făcînd apel la motivaţiile lui cele mai profunde. Cînd Aritch refuză cu tărie să anuleze contractul caleban, McKie nu-i dezvălui decît stratul superficial al hotărîrii sale de neclintit.

„Sper că nu vrei să îngreunezi sarcina legistului tău."

„Dar ce-i va mai împiedica atunci să părăsească Dosadi?"

„Nimic."

„În cazul acesta, vei fi apărător, nu procuror?"

„Cere-i răspunsul wreavei tale, Ceylang."

McKie rupse brusc contactul. Ştia că Înaltul Magistru îi va da ascultare. Aritch avea prea puţine posibilităţi de acţiune şi cele mai multe conduceau la impasuri. În plus, legea gowachină îl obliga să respecte deciziile legistului său, o dată ce procedura era pusă în mişcare.

Cînd McKie ieşi din transă, îşi văzu prietenii Capete Uscate adunaţi în jurul lui Jedrik, care le explica situaţia. Da, era într-adevăr avantajos să ai două corpuri cu o singură determinare. Se ridică şi se apropie de grup. Zărindu-l, ea spuse:

„Mi-a trecut migrena."

„Era cît pe ce s-o păţim", zise el. Şi adăugă: „Mai putem încă s-o păţim. Dar Dosadi e liberă."

În istoria mai multor specii, perioada clasică abundă în exemple de conducători care n-au ezitat să azvîrle jetoanele puterii (bani sau alte tabulatoare economice, puncte de statut etc.) în perturbaţii violente, de pe urma cărora nu aveau de profitat decît cîţiva aleşi informaţi dinainte. Versiunile umane ale acestui comportament sînt deosebit de edificatoare (vezi Anexa G). Singuri panSpechii par să fi evitat acest fenomen, poate din cauza constrîngerii creşelor.

Istorie comparativă, Publicaţiile BirSab-ului

Următoarea serie de apeluri, McKie o efectuă din încăperea pe care i-o puseseră la dispoziţie Capetele Uscate. Era o cameră destul de spaţioasă, special amenajată pentru oaspeţi umani. Conţinea mai multe caniscaune perfect dresate şi un canapal larg, pe care Jedrik îl privise cu suspiciune, în pofida amintirilor preluate de la McKie. Ştia că aceste creaturi-obiecte nu posedau decît un creier rudimentar, dar erau totuşi... **vii.**

Jedrik stătea în faţa ferestrei, care dădea spre bazinul din curte. Se întoarse cînd McKie încheie contactul taprisiot.

„Bănuielile confirmate", spuse el.

„Prietenii tăi de la BirSab îl vor părăsi pe Bildoon pentru noi?"

„Da."

Ea privi, din nou, pe fereastră.

„Mă tot gîndesc cum o fi arătînd acum cerul Dosadiei... fără Zidul Zeilor... la fel de luminos ca acesta." Dădu din cap. „Iar cînd vom avea, şi noi, Porţi..."

Se întrerupse. McKie, desigur, împărtăşea aceleaşi gînduri. Comuniunea lor cerea o adaptare considerabilă.

„M-am tot gîndit şi la pregătirea ta de legist", reluă ea.

McKie ştia la ce se gîndise.

Gowachinii aleşi pentru a-l instrui întreţinuseră cu el relaţii aparent foarte libere. I se spusese că profesorii lui alcătuiau un grup minuţios constituit, exclusiv pe bază de competenţă. Cei mai buni pentru sarcina de îndeplinit: să facă dintr-un non-gowachin un adevărat legist gowachin.

Sau din coadă de cîine sită de mătase!

Profesorii lui păreau să ducă viaţa normală a unui gowachin, întreţinînd numărul obişnuit de femele fertile în bazinele familiale, extirpînd mormolocii din graluz cu necesară detaşare gowachină. La suprafaţă, toate astea aveau aerul unor lucruri foarte obişnuite. Îi înfăţişaseră aspectele intime ale existenţei lor, răspunseseră cu o sinceritate dezarmantă la întrebările lui.

Acum însă, percepţiile lui McKie, amplificate de cele ale lui Jedrik, captau totul sub o lumină diferită. Rivalităţile dintre încrengăturile gowachinilor căpătau o mai mare amploare. Şi McKie îşi dădea seama că, pe atunci, nu pusese întrebările potrivite, că profesorii lui fuseseră aleşi după alte criterii decît cele care i se prezentasera lui şi că autorităţile gowachine care îi selectaseră le dăduseră instrucţiuni speciale, comportînd anumite restricţii secrete de o importanţă vitală.

Sărmana Ceylang!

Aceste reflecţii îl tulburau profund. Ele schimbau concepţiile lui despre onoarea gowachină, repuneau în discuţie comparaţiile pe care avusese ocazia să le stabilească între principiile gowachine şi mandatul încredinţat BirSab-ului. Formaţia pe care i-o dăduse BirSab-ului trebuia, la rîndul ei, reexaminată de aceeaşi manieră.

De ce... de ce... de ce...

Justiţia? Codul gowachin?

Interesul de a dispune, ca legist gowachin, de un agent important al BirSab-ului dobîndea o nouă dimensiune. McKie vedea acum lucrurile acestea aşa cum văzuse odinioară Jedrik prin Zidul Zeilor. Existau întotdeauna forţe mai mult sau mai puţin vizibile în spatele fiecărui ecran vizibil. O structură ascunsă a puterii se afla acolo: persoane care nu apăreau aproape niciodată în public, factori decizionali al căror cel mai mărunt capriciu putea avea consecinţe incredibile pentru o serie întreagă de lumi. Zone întinse, planete chiar, puteau fi constrînse la diferite grade de aservire. Dosadi nu fusese decît un caz extrem, cu un obiectiv precis.

Corpuri noi în schimbul unora vechi. Tinereţe în schimbul bătrîneţii. Practic, nemurirea. Şi un teren de antrenament pentru cei ce trebuiau să ia decizii cruciale.

Dar nici unul din ei nu putea fi atît de desăvîrşit dosadian pe cît era combinaţia McKie plus Jedrik.

Tare-ar fi vrut să ştie unde şi cum se luase decizia în legătură cu proiectul Dosadi. Aritch n-avea nici un amestec în treaba asta, fără doar şi poate. Existau alţii în spatele lui, gowachini şi non-gowachini. Un grup ocult deţinea puterea. Un grup care rămînea în umbră, undeva, pe una din lumile Co-simţirii. Membrii acestui grup nu erau obligaţi, de altfel, să se întîlnească în carne şi oase. Şi, oricum, niciodată în public. Prima lor regulă era secretul. Trebuiau să se servească, pentru acţiunile lor publice, de personaje-tampon, care evoluau la hotarele adevăratei puteri. Personaje ca Aritch.

Şi ca Bildoon.

Ce cîştig sperase să obţină acest panSpechi? Acapararea pentru totdeauna a ego-ului creşei sale? Desigur. Asta, plus... un mare număr de corpuri – umane, firește – lipsite de stigmatele originilor sale panSpechi.

Comportamentul lui Bildoon – ca şi-al lui Aritch – părea atît de transparent, acum. Undeva, trebuia să existe un Mrreg, care crea curenţii în care înota Aritch. Îndărătul oricărei marionete există un mînuitor.

Mrreg.

Prăpăditul ăla de Grinik dezvăluise mai mult decît îşi închipuia.

Şi Bildoon.

„Avem două căi de atac", spuse McKie.

Jedrik încuviinţă.

„Bildoon şi Mrreg. Ultimul e cel mai periculos."

Un rid, lîngă nasul lui, începu să-l mănînce. Se scărpină automat, sesizînd brusc o schimbare. Privi năuc împrejur şi se pomeni în faţa ferestrei, înveşmîntat în corp de femeie.

La naiba! Începea să se petreacă prea repede.

Jedrik îl privea cu propriii lui ochi. Vorbi cu glasul lui, dar tonul era sută la sută Jedrik. Lucrul li se păru amîndurora amuzant.

„Puterile BirSab-ului tău."

McKie înţelese la ce se referea.

„Da, cîinii de pază ai dreptății."

„Unde erau acești cîini de pază cînd strămoșii mei au fost ademeniți în capcana Dosadiei?"

„Cîinii de pază ai dreptății. E un rol ingrat și periculos."

„Cunoști sentimentele noastre de indignare."

„Cunosc și ce-nseamnă să ai părinți iubitori."

„Să nu uiți, cînd ai să vorbești cu Bildoon."

McKie se trezi în pat, în propriul lui trup.

În aceeași clipă simți filamentele mentale ale unui apel taprisiot și sesiză contactul cu psihismul lui Bildoon. Nu mai pierdu timp. Forțele din umbră muşcaseră din momeală.

„Am reușit să localizez Dosadi", transmise el, fără vreun alt preambul. „Afacerea va ajunge în judecarenă, asta e sigur. Aș vrea să întreprindeți demersurile preliminare. Încunoștiințați-l pe Înaltul Magistru Aritch că impun prescripția formală a legistului. Un membru al juriului va trebui să fie un gowachin de pe Dosadi. M-am și gîndit la persoana lui. Se numește Broey."

„Unde ești?"

„Pe Tandaloor."

„Cum așa?"

McKie își disimulă amărăciunea. **Ah, Bildoon! Ce ușor te dai de gol!**

„Pentru moment, Dosadi e în afară de orice pericol", spuse el. „Am luat și unele măsuri de contracarare", adăugă.

Apoi întrerupse contactul.

Jedrik murmură gînditoare:

„Cînd mă gîndesc la tulburările pe care le creăm..."

McKie n-avea timp pentru asemenea considerații.

„Broey va avea nevoie de ajutor; cîțiva aghiotanți și-un detașament de oameni aleși pe sprînceană, de care te rog să te ocupi tu."

„Bine. Ce facem cu Gar și Tria?"

„Îi lăsăm în pace. Broey îi va recupera mai tîrziu."

Sistemele economice de tip comunitar au fost întotdeauna mult mai distrugătoare pentru societăţile care le-au generat, decît cele bazate pe cupiditate. Este una din lecţiile Dosadiei: cupiditatea îşi stabileşte singură limitele; este un factor de autoreglare.

Analiza Dosadiei, Publicaţiile BirSab-ului

McKie examina biroul de legist care-i fusese atribuit. Miresmele de seara ale junglei tandalooriene patrundeau pe fereastră. O simplă bariera îl despărţea de judecarena, cu şirurile ei de scaune în amfiteatru. Biroul şi camerele alaturate erau mici, dar dispuneau de toate legăturile necesare cu bancile de date şi infrastructura pentru citarea martorilor şi a experţilor. Era un loc cu un decor verde atît de înşelător de banal, încît un non-gowachin ar fi fost lesne îndemnat sa se simtă în largul său. Dar aşezamintul acesta nu era decît o butaforie purtată de curenţi gowachini. Oricît s-ar fi străduit Pactul Co-simţitor să atenueze rigoarea formalităţilor gowachine, pe Tandaloor predominau cutumele poporului batracian.

Aşezîndu-se la unica masă din micul birou, McKie simţi caniscaunul adaptîndu-se docil la poziţia sa. Îi făcea plăcere să stea din nou într-un caniscaun, după experienţa spartană a mobilierului dosadian. Apăsă pe un buton şi se adresă chipului gowachin care-şi făcu numaidecît apariţia pe ecranul încorporat mesei:

„Vreau să fie citaţi în calitate de martori cei care-au participat nemijlocit la organizarea experimentului Dosadi. Eşti în măsură să-mi satisfaci cererea?“

„Poţi să-mi indici numele acestor martori?“

Ce-şi închipuia dobitocul ăsta? C-o să se repeadă să strige: „Mrreg“?

„Dacă ai să mă obligi“, replică el cu răceală, „îl voi supune pe Aritch Legii şi voi obţine de la el aceste nume.“

Răspunsul nu avu nici un efect aparent asupra gowachinului, care declină numele şi titlul lui McKie înainte de a adăuga:

„Ești liber sa procedezi cum crezi de cuviința, dar, înainte de a cita un martor, trebuie să-i cunosc numele."

McKie se abținu să zîmbească. Bănuielile lui erau confirmate. Gowachinul de pe ecran, deși atent, nu se grabi să observe. Altcineva însa sesiza corect nuanțele, deoarece un al doilea chip gowachin, mai batrin, îl înlocui pe cel dintîi.

„Ce-ți închipui ca faci, McKie?"

„Determin modul în care voi proceda cu acest caz."

„Vei proceda ca legist al baroului gowachin."

„Exact."

McKie aștepta rabdător.

Gowachinul de pe ecran îl privi într-o dunga.

„Jedrik?"

„Vorbești cu Jorj X. McKie, legist al baroului gowachin."

Cu destulă întîrziere, gowachinul percepu o parte din schimbările operate asupra lui McKie de experiența dosadiană.

„Vrei să te pun în legatura cu Aritch?"

McKie negă cu o mișcare a capului. Pîrliții aștia de subalterni erau atît de transparenți.

„Nu Aritch a hotărît crearea Dosadiei. Aritch a fost ales ca să încaseze loviturile, dacă se ajungea la așa ceva. Nu voi accepta nimic mai prejos de cel care a avut ultimul cuvînt în decizia de lansare a experimentului Dosadi."

Gowachinul îl privi cu răceală, apoi spuse:

„Așteaptă puțin. Să văd ce pot face."

Ecranul deveni opac, dar sunetul rămase. McKie auzi conversația.

„Alo!... Da... Îmi pare rău că trebuie să vă tulbur într-un moment ca acesta."

„Ce este?"

Era un glas gowachin, arogant și grav, vădit iritat. Avea și-un accent, pe care orice dosadian îl putea recunoaște. în ciuda intonației înșelătoare suprapuse cu grijă. Era cineva care se servise deja de Dosadi.

Vocea bătrînului gowachin care-i răspunsese lui McKie continuă:

„Legistul lui Aritch are cîteva întrebări delicate. Vrea să stea de vorbă cu dumneavoastră."

„Cu mine? Dar mă pregătesc pentru **laupuk**."

McKie n-avea idee ce putea fi acest **laupuk**, dar îi deschidea o nouă fereastră spre gowachini. Era o privire în plus asupra zonelor rarefiate care-i fuseseră ascunse ani în şir. O privire care-i confirma faptul că alesese un făgaş bun.

„Ne ascultă chiar în acest moment."

„Ne ascultă... De ce?"

Tonul era amenințător, dar bătrînul gowachin urmă netulburat:

„Ca să nu-i mai dau explicaţii. E clar că nu va accepta nimic mai puţin decît o discuţie personală cu dumneavoastră. Persoana se numeşte McKie, dar..."

„Continuă!"

„Inutil; veţi înţelege."

„Sper că interpretarea dumitale este corectă. E-n regulă: dă-mi-l."

Ecranul lui McKie scînteie, apoi dezvălui un interior gowachin cum McKie nu mai avusese ocazia să vadă. În fundul unei săli vaste, peretele era acoperit cu lănci şi arme albe, flamuri multicolore, pietre strălucitoare şi ornamente sculptate într-o substanţă de un negru lucios. Toate serveau drept fundal pentru un uriaş caniscaun, în care şedea, cu picioarele depărtate, un bătrîn gowachin, asistat de doi gowachini tineri. Aceştia turnau pe corpul lui un lichid vîscos, auriu, conţinut în nişte flacoane de cristal verde, cu formă spiralată. Cei doi tineri masau cu acest lichid pielea bătrînului gowachin. Din cauza substanţei, tot trupul gowachinului lucea şi, cînd bătrînul clipi, McKie observă că pleoapele lui nu purtau tatuajul nici unei încrengături.

„După cum vezi", rosti el, „mă pregătesc pentru..."

Tăcu brusc, dîndu-şi seama că interlocutorul lui nu era gowachin. Deşi, neîndoios, va fi ştiut acest lucru. Era o reacţie surprinzător de înceată pentru un dosadian.

„Am greşit", spuse el.

„Într-adevăr", zise McKie, dînd din cap binevoitor. „Cum te numeşti?"

Bătrînul gowachin se încruntă în faţa acestei stîngăcii, apoi surîse ironic:

„Mi se spune Mrreg."

După cum bănuise McKie. Dar de ce un gowachin de pe Tandaloor împrumuta numele, sau mai degrabă **titlul**, monstrului mitic care insuflase poporului batracian impulsul irezistibil al practicării unei selecţii sălbatice? Implicaţiile depăşeau cu mult cadrul acestei planete. Ajungeau pînă la Dosadi.

„Dumneata ai luat decizia în privinţa experimentului Dosadi?"

„Cineva trebuia s-o ia."

Nu era un răspuns prea clar şi McKie se hotărî să pună punctul pe *i:*

„Nu-mi faci nici o favoare! Acum ştiu ce-nseamnă funcţia de legist în baroul gowachin şi am de gînd să-mi folosesc din plin prerogativele."

S-ar fi zis că McKie pronunţase nişte cuvinte magice, care avură darul să încremenească scena de pe ecran. Cei doi asistenţi încetară să mai toarne unguent, dar fără să privească spre obiectivul care le transmitea imaginea în camera lui McKie. Cît despre Mrreg, acesta rămase perfect imobil, fixîndu-l pe McKie cu ochi care nu clipeau.

McKie aşteptă.

Brusc, Mrreg se întoarse spre asistentul din stînga sa.

„Continuă, te rog. N-avem prea mult timp."

Ca şi cînd remarca i-ar fi fost adresată, McKie spuse:

„Dumneata eşti clientul meu. Pentru ce mi-ai trimis un intermediar?"

Mrreg îl examină din nou pe McKie.

„Acum pricep ce voia să spună Ekris", zise el. Apoi, cu ceva mai multă vivacitate: „Ei bine, McKie, află că ţi-am urmărit cariera cu foarte mult interes. Cu toate astea, după cum se dovedeşte acum, se pare că n-am urmărit-o destul de îndeaproape. Poate că dacă n-am fi..."

Lăsă ideea neterminată.

O preluă însă McKie:

„Era inevitabil să evadez de pe Dosadi."

„Poate."

Asistenţii terminaseră ce aveau de făcut. Ieşiră din încăpere, luînd cu ei recipientele cu formă ciudată.

„Nu mi-ai răspuns la-ntrebare", spuse McKie.

„Nu-s obligat să-ţi raspund la întrebări."

„În cazul ăsta, nu mă mai ocup de această afacere."

Mrreg se apleca în faţă, alarmat dintr-o dată.

„Nu poţi face asta! Aritch nu este..."

„Nu mă interesează Aritch. Clientul meu este gowachinul care a luat decizia în privinţa Dosadiei."

„Ai o comportare foarte ciudată pentru un legist. Da, adu-mi-l." Îndemnul din urmă fusese adresat cuiva aflat în afara cîmpului vizual, dar care apăru numaidecît, purtînd pe braţe un veşmînt alb ce semana cu un şorţ lung, cu mîneci. Asistentul începu să-l îmbrace pe Mrreg, care, fără să-i dea atenţie, i se adresă mai departe lui McKie:

„Îţi dai seama ce eşti pe cale să faci, McKie?"

„Pregătesc apărarea clientului meu."

„Înţeleg. Cine te-a informat despre mine?"

McKie clătină din cap.

„Chiar mă crezi incapabil să deduc existenţa dumitale sau să interpretez indicaţiile pe care mi le furnizează propriile mele simţuri?"

McKie îşi dădu seama că gowachinul nu vedea realitatea dindaratul cuvintelor lui muşcătoare. Mrreg se întoarse spre asistentul care îi lega o panglică verde la partea din spate a şorţului. Operaţia îl obliga pe bătrînul gowachin să se aplece în faţă. „Ceva mai strîns", ceru el.

Asistentul desfăcu, apoi refăcu nodul. Mrreg se adresă din nou lui McKie:

„Te rog să mă scuzi. Lucrurile acestea trebuie să-şi urmeze cursul."

McKie percepu remarca în stil dosadian. Asista la preparativele unui ritual important, despre care nu-i vorbise pînă acum nici un gowachin. Cu atît mai bine. S-aştepte. Continuă să vorbească, pentru a vedea ce mai putea afla de la acest Mrreg.

„Cînd ţi-ai dat seama că puteai să te foloseşti de Dosadi în scopuri pur personale..."

„Personale? Ce motivaţie mai universală ar putea exista, McKie, decît restrîngerea concurenţei?"

„Ai estimat corect preţul pe care ai putea fi nevoit să-l plăteşti?"

„Bineînţeles. Cunoşteam preţul."

În vocea gowachinului răzbătuse un ton de resemnare, rareori întîlnit la cei din specia lui. McKie şovăi. Asistentul care adusese sorţul părăsi încăperea fără să arunce nici măcar o privire în direcţia lui McKie, deşi în sală trebuia să existe un ecran pe care Mrreg îşi vedea interlocutorul.

„Te interesează de ce-am însărcinat un intermediar să angajeze legistul?" întreba Mrreg.

„De ce Aritch?"

„Fiindcă este un candidat la... responsabilităţi mai înalte. Ştii că mă surprinde purtarea dumitale, McKie? Sînt sigur că-ţi dai foarte bine seama ce ţi-aş putea face pentru impertinenţele astea, dar văd că-i dai liniştit mai departe."

Cuvintele dezvăluiau mai multe decît ar fi putut dori Mrreg, dar gowachinul rămînea orb (sau indiferent) la ce percepea McKie. În ceea ce-l privea, acesta afişa o faţadă la fel de impenetrabilă ca a oricărui dosadian.

„Scopul meu este unul singur", zise el. „Şi nimeni nu mă va putea abate de la acest scop, nici măcar clientul meu."

„Crezul legistului", comentă Mrreg.

Asistentul dinainte reveni cu un fel de pumnal fără teacă. McKie apucă să observe un miner bătut în pietre preţioase şi scînteierea metalică a unei lame de vreo douăzeci de centimetri lungime, cu vîrful puternic încovoiat. Asistentul, cu spatele la McKie, se plasă în faţa lui Mrreg. Lama nu se mai vedea.

Gowachinul, parţial mascat de corpul asistentului, se apleca spre dreapta, pentru a i se adresa lui McKie:

„Mi se pare că nu ţi s-a vorbit niciodată despre ceremonia pe care noi o numim **laupuk**. Este ceva foarte important. Am fost neglijenţi omiţînd-o din pregătirea dumitale. Încearcă să înţelegi semnificaţia acestui ritual. Te va ajuta să-ţi pregăteşti mai bine cazul."

„Care a fost încrengătura dumitale?" întreba McKie.

„Asta nu mai are absolut nici o importanţă, dar... mă rog. Marea Deşteptare. Am fost Înaltul ei Magistru vreme de douăzeci de ani, înainte de-a prinde viaţa proiectul Dosadi."

„Cîte corpuri de periferici ai folosit?"

„Acesta-i primul şi ultimul. Dar nici asta nu mai are vreo importanţă. Spune-mi, McKie, cînd ai început să bănuieşti că Aritch nu era decît un intermediar?“

„Cînd am înţeles că nu toţi gowachinii s-au născut gowachini.“

„Dar Aritch...“

„Da, ştiu: Aritch aspiră la responsabilităţi mai înalte.“

„Hm... sigur. Înţeleg. Decizia cu privire la Dosadi trebuia să depăşească, în mod necesar, cadrul cîtorva încrengături sau chiar pe cel al unei singure specii. Trebuia să existe... ceea ce voi, oamenii, numiţi, mi se pare, un «Comandament Suprem». Da, toate astea probabil că ţi-au sărit în ochi, cu perspicacitatea de care dai dovadă acum. Cred că lucrul care ne-a indus în eroare au fost numeroasele dumitale căsătorii. Ai făcut-o intenţionat?“

La adăpostul măştii sale dosadiene, McKie se decise să mintă:

„Firește.“

„Ahhhh!“

Mrreg păru să se cufunde în el însuşi, dar îşi reveni repede.

„Pricep. Am fost lăsaţi să credem că erai un fel de diletant, cu sentimente corupte. Trebuia să luăm asta drept o meteahnă pe care o puteam exploata. În acest caz, înseamnă că există un alt Comandament Suprem, de care noi n-am ştiut.“

Toate acestea, debitate în mare viteză, lăsau să se întrevadă rotiţele motrice ale ideii pe care şi-o făcea Mrreg despre universul co-simţitor. McKie era uluit să constate în ce măsură cuvintele puteau să spună mai mult decît aparenţele. Acest gowachin părăsise de mult timp Dosadi, unde nu se născuse, dar ceea ce învăţase acolo nu se ştersese şi ieşea la iveală acum, cînd se simţea pus cu spatele la zid.

McKie se feri să-l întrerupă.

„Nu ne-am aşteptat să deslueşti rolul lui Aritch. De altfel, nici nu ne-a preocupat asta, după cum probabil că ştii. Presupun că...“

Mrreg preferă să-şi păstreze pentru el presupunerea, care va fi fost ea, căci continuă meditînd cu voce tare:

„Aproape că s-ar putea crede că te-ai născut pe Dosadi.“

McKie rămase tăcut, lăsînd conştiinţa gowachinului să se impregneze de spaima implicită acestei conjecturi.

După un moment de reflecţie, Mrreg întrebă:

„Îi consideri vinovați pe toți gowachinii?"

McKie continuă să tacă. Mrreg începu să se agite.

„Acest Comandament Suprem, din care fac parte, constituie un fel de guvern. Uneori, un popor poate fi determinat să accepte fără a pune întrebări ceea ce face guvernul său."

McKie hotărî să profite de ocazie.

„Guvernele angajează întotdeauna populații întregi, cînd o situație devine destul de gravă. Prin acceptul lor pasiv, aceste populații devin complice la toate crimele comise în numele lor."

„Le-ați acordat dosadienilor acces liber la Porțile calebane?"

McKie încuviință din cap.

„Calebanii sînt conștienți de obligațiile lor. Jedrik și-a asumat sarcina de a-și pune la curent compatrioții."

„Aveți de gînd să-i lăsați pe dosadieni să invadeze Co-simțirea și să se răzbune pe Comandamentul meu Suprem? Bagă de seamă, McKie! Te avertizez în modul cel mai solemn să nu uiți de datoria dumitale de legist sau să-i întorci spatele lui Aritch."

McKie nu răspunse.

„Să nu faci o greșeală ca asta, McKie, Aritch este clientul dumitale. Prin persoana sa, îi reprezinți pe toți gowachinii."

„Un legist nu poate apăra decît un client responsabil", replică McKie. „Nu un intermediar, ci un client ale cărui acte sînt puse în discuție în cauza care se judecă."

Expresia gowachinului dădu semne de neliniște.

„Ascultă-mă cu atenție. McKie. Nu-mi mai rămîne prea multă vreme."

Într-o strălulgerare de aprehensiune, McKie își îndreptă atenția la asistentul care ținea pumnalul și-l masca parțial pe gowachinul așezat. Mrreg vorbi cu repeziciune.

„Educația dumitale gowachină comportă numeroase lacune, McKie. Recunosc că-i greșeala noastră. Dar acum, din cauza... impetuozității dumitale, te afli într-o situație care-i pe cale să devină o cauză pierdută."

Asistentul își schimbă ușor poziția, ridicînd încet brațele. McKie întrezări vîrful lamei, cu puțin deasupra umărului său drept.

„Gowachinii nu sînt organizaţi în familii, ca oamenii sau, în felul lor, wreavii", continua Mrreg. „Noi am eşalonat înaintarea fiecărui individ în grupuri care deţin din ce în ce mai multe responsabilităţi faţă de cei aflaţi dedesubt. Aşa este structurat Comandamentul nostru Suprem. Ceea ce obişnuiţi voi să consideraţi a fi o familie gowachina nu este, în realitate, decît un grup de reproducere, supus unor reguli limitate. Ori de cîte ori facem încă un pas în ierarhia responsabilităţilor, ştim că preţul pe care-l vom avea de plătit, în caz de eşec, va fi mai mare. Mă-ntrebi dacă ştiu care-i preţul? Ah, McKie! Masculul gowachin reproducător are grija să facă în aşa fel, încît numai mormolocii lui cei mai iuţi şi mai ageri să poată supravieţui. Un Magistru veghează la respectarea formelor Legii. Comandamentul Suprem răspunde în faţa unui... Mrreg. Înţelegi? Iar un Mrreg trebuie să ia numai deciziile cele mai potrivite. Fără greşeală. Iată de ce... **laupuk!**"

Cînd pronunţă ultimul cuvînt, arma din mîinile asistentului deschise un arc de cerc fulgerator, care intersectă gîtul gowachinului. Capul lui Mrreg, retezat dintr-o singură lovitură, fu ridicat de extremitatea încovoiată a lamei şi se prăbuşi pe şorţul alb, împroşcîndu-l cu fluid verde.

Scena dispăru, pentru a fi înlocuită de gowachinul care-l pusese pe McKie în legătura cu Mrreg.

„Aritch doreşte să-şi consulte legistul", spuse el.

Într-un univers schimbător, numai o specie schimbătoare poate spera să fie nemuritoare, şi asta numai dacă ouăle sînt crescute în medii cît mai diversificate şi dispersate. Ceea ce promite o abundenţă de indivizi unici.

Intuiţii (Scurtă privire asupra filosofiei antice a speciei umane), Publicaţiile BirSab-ului

Jedrik stabili contactul cu McKie în timp ce acesta aştepta să sosească Aritch şi Ceylang. Stătea, privind absent în tavan şi speculînd, în cel mai tipic stil dosadian, asupra manierei în care ar fi putut obţine un maximum de avantaje personale de pe urma acestei întîlniri.

De cum simţi atingerea, McKie îşi baricada trupul.

„Fără transfer."

„Bineînţeles că fără."

Era un lucru infim, o nuanţă care ar fi putut să-i scape oricui n-ar fi avut în minte un model atît de precis al lui Jedrik.

„Eşti supărată pe mine", zise el.

Ironia pe care o proiecta fu percepută imediat, era sigur.

Cînd ea îi răspunse, mînia se preschimbase în simplă iritare. Ceea ce-o afecta nu era atît necesitatea de a-şi atenua reacţiile, cît faptul că le lăsase să transpară.

„Îmi aminteşti de unul din primii mei amanţi", spuse ea.

McKie se gîndi la locul în care se afla Jedrik în acea clipă: la adăpost, pe insula înmiresmată de parfumuri florale, pe care-o poseda în oceanul planetar de pe Tutalsee. Cît de straniu trebuie că-i va fi părut acel mediu cuiva venit de pe Dosadi! Nici un fel de ameninţare, fructe pe care le putea culege în voie, fără teama că s-ar putea otrăvi. Amintirile pe care i le transmisese ar fi trebuit să confere tuturor acestor lucruri un iz familiar, dar asta nu însemna că experienţa pe viu putea fi mai puţin stranie. Amintirile lui... firește... Insula îi va fi evocat lui Jedrik toate lunile lui de miere, petrecute în acele alcovuri învăluite în parfumuri de floare.

Cu gîndul la acestea, proiectă:

„Sînt sigur că respectivul n-a ştiut să te aprecieze la adevărata ta valoare, cu excepţia patului, bineînţeles. De fapt, care dintre aceştia..."

Evocă mai multe posibilităţi concrete, extrase din amintirile preluate de la ea.

Jedrik izbucni în rîs. Îi simţi din plin spontaneitatea reacţiei, lipsită de orice restricţie mentală.

La rîndul său, îşi aminti de una dintre fostele sale soţii şi, de la una la alta, se duse cu gîndul la filiaţia care sfîrşise cu apariţia lui Jedrik. În această privinţă, nu existase confuzie între alegerea partenerului de reproducere şi un amant ce răspunde numai satisfacţiei sexuale. Ba chiar s-ar fi putut întîmpla, de ce nu, ca primul să fie profund detestat.

Amanţi... soţii... Care era diferenţa, dacă nu doar cea de la nivelul convenţiilor sociale ce distribuiau rolurile. Dar acea femeie, de care-i amintea Jedrik... Îşi scotoci memoria, întrebîndu-se dacă amintirile lui îl puteau ajuta să îmbunătăţească relaţia cu Jedrik. Avea, pe atunci, vreo treizeci şi cinci de ani şi BirSab-ul îi atribuise una din primele sale misiuni personale, fără prezenţa unui instructor care să-l îndrume şi să-l sfătuiască. Se spunea că era cel mai tînăr agent uman al Biroului, care era lăsat, astfel, de unul singur, pentru îndeplinirea unei misiuni importante. Planeta aparţinea sistemului Ylir, iar afacerea nu semăna cu nimic din ce cunoscuse pînă atunci McKie. Un oraş crescut parcă în el însuşi, cu case în umbra unor ganguri adînci, cufundat într-o linişte apăsătoare. Nici animale, nici insecte, nici păsări, doar acea linişte înfricoşătoare, la adăpostul căreia, se aflase, era pe cale să ia naştere o religie fanatică. Toate conversaţiile erau purtate cu voce joasă şi încărcate de intonaţii subtile, care sugerau existenţa unui cod propriu Ylir-ei, sfidînd intruşii veniţi din afară. O atmosferă oarecum dosadiană, în fond.

Soţia lui de atunci, care-l aştepta liniştită pe Tutalsee, avea un temperament cu totul opus; era sociabilă, sportivă, zgomotoasă.

Destul de curios, experienţa Ylir-ei îl făcuse pe McKie să se întoarcă la această femeie cu o conştiinţă acută a necesităţilor ei. Căsnicia lor durase mai mult decît celelalte. Înţelegea, acum, de ce Jedrik îi amintea de femeia aceea: se înconjurau, amîndouă, cu o

armură de feminitate tenace, dar, în spatele acestei fațade, erau extrem de vulnerabile. Cînd armura ceda, ceda cu totul. Descoperirea îl ului, căci percepea clar natura reacției lui: îi era frică.

În secunda acestei evaluări, Jedrik sesiză direcția gîndurilor lui.

„N-am părăsit Dosadi. Am luat-o cu noi."

Așadar, acesta era motivul pentru care-l contactase acum. Voia să fie sigură că el încorpora această dată în evaluările lui. Privi pe fereastra deschisă. Curînd, peste Tandaloor avea să se aștearnă crepusculul. Planeta de baștină a gowachinilor era o lume care sfida schimbarea, o sfidase timp de mii de ani standard. Sub anumite aspecte, era un ungher liniștit, în afara timpului.

Co-simțirea nu va mai fi niciodată aceeași.

Micul pîrîiaș dosadian, pe care Aritch și-ai săi speraseră să-l stăvilească, devenise o cataractă asurzitoare. Poporul dosadian avea să se infiltreze în toate cotloanele civilizației co-simțitoare. Nimic nu-i putea rezista unui dosadian, fie el și cel mai umil. Legile aveau să se schimbe. Relațiile individuale aveau să fie subtil, dar profund, modificate. Totul avea să se impregneze de concepțiile dosadiene, de la simpla amiciție la relațiile de afaceri cele mai complexe.

McKie își aminti subit de ultimele cuvinte pe care le pronunțase Aritch, cînd îl însoțise spre Poarta ce avea să-l transporte pe Dosadi:

„Întreabă-te dacă ar putea exista un preț prea mare pentru lecția dosadiană."

Fusese, de fapt, primul indiciu pe care-l avusese McKie despre motivațiile reale ale lui Aritch. Cuvîntul „lecție" îl intrigase, dar nu-i putuse sesiza implicațiile. Cu oarece stînjeneală, își aminti răspunsul prea ușuratic pe care i-l dăduse Magistrului:

„Depinde de lecție."

Era adevărat, firește, dar cît de orb fusese la lucruri pe care orice dosadian le-ar fi perceput imediat! Cît de naiv putuse să fie!

Vru să-i arate lui Jedrik că înțelegea motivul pentru care ea îi atrăsese atenția asupra acestor lucruri.

„Aritch n-a văzut mai departe de utilizarea violenței și-a nedreptății..."

„Și de exploatarea lor, în scopul dobîndirii de avantaje personale."

Jedrik avea, desigur, dreptate, gîndi McKie contemplînd amurgul. Fiecare specie incerca să-şi aroge totul. Dacă specia eşua, alte forţe din spatele ei interveneau, şi aşa mai departe, la infinit.

Fac ceea ce fac.

Îşi aminti, cu un fior, cuvintele monstrului adormit şi simţi ca Jedrik are aceeaşi reacţie de oroare. Dar ea era blindata chiar şi împotriva acestui lucru.

„Co-simţirea asta a voastra, ce puteri enorme a avut!"

Perfectul compus era îndreptaţit. Şi nu spusese nici Co-simţirea **noastră**, pentru ca era ceva deja depaşit. În plus... ea ramînea dosadiana.

„Şi, mai ales, iluzia puterii", încheie ea.

McKie văzu în sfîrşit ce voia ea să sublinieze şi partea psihismului ei pe care o împartaşea, făcu lecţia de două ori mai percutanta. Ea ştia dinainte care erau cheile pe care personalitatea lui McKie putea risca să le scape din vedere. Dar acesta era, totuşi, unul din elementele fundamentale care cimentau unitatea Co-simţirii.

„Cine îşi poate permite să se considere imun la orice represalii?" cită el.

Era exact textul din Manualul BirSab-ului.

Jedrik nu-i răspunse.

Nici nu era nevoie să mai insiste. Lecţiile istoriei erau clare. Violenţa generează violenţa. Cînd această violenţă scapă de sub control, ea apucă pe un făgaş deprimant prin repetabilitatea sa. Cel mai adesea, acest făgaş are repercusiuni fatale asupra celor nevinovaţi. Aşa-numita „faza de recrutare". Ex-nevinovaţii declanşează, la rîndul lor, violenţa după violenţa, pînă cînd raţiunea sfîrşeşte prin a învinge sau toată lumea e masacrată. Existau în univers destule globuri carbonizate, plutind în deriva, care fuseseră odată planete, pentru ca lecţia să fie prezentă în mintea tuturor. Dosadi se aflase la un pas de-a împărtăşi această soartă.

Înainte de a întrerupe contactul, Jedrik vru să-i atragă atenţia asupra unui alt punct.

„Îţi aduci aminte că, în ultimele momente, Broey a ordonat sporirea raţiilor pentru oamenii aflaţi în solda lui. Era o manieră aparte de a le spune că, în curînd, aveau să fie trimişi la Periferie, unde trebuiau să se descurce de unii singuri."

„O manieră **dosadiană** de a le-o spune."

„Exact. Am păstrat dintotdeauna în rezervă gîndul că, dacă ne reproduceam într-un număr foarte mare, unii dintre noi puteau fi siguri că vor supraviețui, orice s-ar întîmpla. Am fi putut produce o specie capabilă să trăiască în afara Chu-ului... sau a oricărui alt oraș construit numai pentru a furniza locuitorilor lui alimente netoxice."

„Dar există întotdeauna o forță mai mare, care stă la pîndă în culise."

„Fă în așa fel, încît Aritch să înțeleagă asta."

Cînd violenţa este inevitabilă, e mai bine să alegi o explozie controlabilă, decît să laşi să se răspîndească o dezlănţuire contagioasă.

Lecţii de opţiune, Manualul BirSab-ului

Aprodul principal al judecarenei, un demn şi corpolent gowachin din Încrengătura Prezumţiilor, îl întîmpină pe McKie, la poarta arenei, cu o mărturisire:

„Am omis să vă informez mai devreme că unii dintre martorii dumneavoastră au fost recuzaţi la cererea acuzării."

Aprodul, care se numea Darak, făcu un gest gowachin echivalent cu o ridicare din umeri şi aşteptă.

McKie, fără a-i răspunde, contemplă intrarea în formă de ogivă, care lăsa să se întrevadă o parte a amfiteatrului. Se aşteptase, pentru această primă şedinţă, la o asemenea provocare. Ceea ce-i anunţase Darak constituia, pentru el, o dezvăluire importantă. Însemna că i se accepta gambitul. Cei ce ghidau acţiunile lui Ceylang aleseseră o linie de atac riscantă. Se aşteptau ca el să protesteze. Se întoarse, privindu-l pe Aritch, care stătea docil la trei paşi în spatele legistului său, arborînd expresia resemnată a celui care a decis să-şi încredinţeze soarta judecarenei.

„Trebuie respectate formele legii."

În spatele acestor aparenţe se aflau venerabilele tradiţii gowachine. **Vinovaţii sînt inocenţi. De la un guvern nu pot veni decît lucruri rele. Legaliştii pun mai presus de orice interesele lor personale. Apărarea şi acuzarea sînt surori gemene. Trebuie suspectat totul şi de orice.**

Legistul lui Aritch avea latitudinea determinării poziţiei de plecare şi McKie alesese apărarea. Nu-l surprinsese să afle că Ceylang va fi reclamantă. În contrapartidă, insistase ca Broey să aibă un loc într-o tribună judiciară limitată la trei membri. Cererea lui cauzase o oarecare întîrziere, timp în care Bildoon îl contactase pentru a-l iscodi, în

speranța de a descoperi o eventuală trădare. Demersul lui Bildoon era atît de naiv, încît, inițial, McKie se întrebase dacă nu cumva era vorba de o capcană în planul secund.

„McKie, gowachinii se tem că ai un caleban ascuns în mînecă. E o forță pe care ei..."

„Cu cît se tem mai mult, cu atît mai bine."

McKie privise imperturbabil chipul lui Bildoon pe ecranul comunicatorului. Directorul Biroului părea tensionat și obosit. Jedrik avea dreptate: cît de ușor puteau fi citiți nedosadienii!

„Dar, din cîte am înțeles, ai părăsit Dosadi în ciuda existenței unui contract caleban care interzice..."

„Lasă-i să-și facă probleme. N-o să le strice."

Îl privi fix pe Bildoon, fără a trăda nici cel mai mic sentiment. Nu încăpea îndoială că această conversație era spionată. Cu atît mai bine. Aveau să-nceapă să înțeleagă și ei cu ce erau confruntați. Oricum, nu o marionetă, ca Bildoon, avea să dezvăluie ce urmăreau forțele din umbră. Faptul că-l trimiseseră pe Tandaloor avea însă, pentru McKie, o semnificație importantă. Directorul panSpechi al BirSab-ului era oferit drept momeală. Era exact reacția pe care-o dorea McKie.

Bildoon pusese capăt convorbirii fără a fi obținut ce dorea. McKie mușcase din momeală doar atît cît să se asigure că Bildoon avea să fie din nou prezentat ca momeală. Iar mînuitorii de marionete se temeau în continuare c-ar fi putut să beneficieze de ajutorul unui caleban.

Cu siguranță că încercaseră să-l descoasă pe calebanul lor de la Zidul Zeilor. McKie zîmbi în sinea lui, imaginîndu-și conversația. Calebanului îi era de-ajuns să citeze termenii contractului. Dacă interlocutorii îl acuzau, putea să se înfurie și să rezilieze contractul. În plus, o conversație cu un caleban era întotdeauna înțesată de termeni ambigui, iar ei nu puteau ști niciodată cu siguranță ce voia să spună gardianul Zidului.

Observîndu-l pe Darak, care-i aștepta cu răbdare reacția, McKie înțelese că aveau o problemă, aceste forțe din umbră care-l manipulau pe Aritch. **Laupuk**-ul îl răpise pe Mrreg statului lor major tocmai acum, cînd aveau atîta nevoie de sfaturile lui. McKie pricepuse că denumirea corectă era, nu Mrreg, ci **Mrregul** și că Aritch se afla în

fruntea listei posibililor succesori. Aritch poseda formaţia dosadiană, însă nu era născut pe Dosadi. Aici exista o lecţie a cărei semnificaţie avea să devină curînd cunoscută întregii Co-simţiri.

Alegerea lui Broey ca judecător era un punct cîştigat. Broey era de obîrşie dosadiană. Contractul caleban îl ţinuse prizonier pe planeta sa nocivă, dar el nu rămăsese închis în trupul lui gowachin. Broey ştia ce-nsemna să fii în acelaşi timp om şi gowachin. Ştia de existenţa Pcharky-ilor şi de modul în care-i utilizau cei ce menţinuseră Dosadi in robie. Iar Broey era, acum, gowachin. Adversarii lui McKie n-ar fi cutezat să numească un alt gowachin ca judecător. Trebuiau să se orienteze spre o altă specie. Dilema era interesantă. În plus, cum erau lipsiţi de ajutorul caleban, nu mai dispuneau de alţi Pcharky pe Dosadi. Principala lor monedă de schimb era pierdută. Probabil că erau în pragul disperării. Unii din ei, cei mai bătrîni, erau, probabil, **total** disperaţi.

Un zgomot de paşi se făcu auzit dinspre capătul culoarului, în spatele lui Aritch. McKie se întoarse şi-o văzu apărînd pe Ceylang, în mijlocul asistenţilor ei. McKie numără nu mai puţin de douăzeci de legişti renumiţi, veniţi să-i dea o mînă de ajutor. Se vedea că erau decişi să nu neglijeze nimic. Erau în joc nu numai amorul-propriu şi integritatea gowachinilor, ci şi concepţia lor sacră despre Lege. Iar cei aflaţi în pragul disperării stăteau în spatele lor, presîndu-i fără odihnă. McKie avea impresia că-i şi vede, agitîndu-se, ca nişte fantome, în preajma acestui cortegiu.

Observă că Ceylang purta roba neagră şi gluga cu dungi albe a Procurorului legist. Îşi lăsase însă gluga pe spate, pentru a-şi degaja mandibulele. McKie detectă tensiune în mişcările ei. Ceylang nu dădu nici un semn că l-ar fi recunoscut, dar el o observa cu ochi dosadieni.

I-e frică de mine. Pe bună dreptate.

Se întoarse, pentru a se adresa aprodului, şi vorbi destul de tare ca să audă toată lumea:

„Orice lege trebuie pusă la încercare. Iau notă de faptul că m-ai informat oficial de o restricţie impusă apărării mele."

Darak, care se aştepta la un protest indignat şi la cererea unei liste a martorilor respinşi, rămase năuc.

„V-am informat oficial?" bolborosi el.

Ceylang și însoțitorii ei se opriră la cîțiva pași în spatele lui Aritch.

McKie continuă cu aceeași voce sonoră:

„Ne aflăm în incinta judecarenei. Orice declarație referitoare la un litigiu pendinte de competența acestei arene dobîndește caracter oficial."

Aprodul aruncă o privire către Ceylang, ca și cînd i-ar fi cerut ajutorul. Cuvintele lui McKie îl amenințau direct. Darak spera să devină într-o zi Înalt Magistru. În acest moment, probabil că-și dădea seama de incompetența sa. N-avea să ajungă prea departe pe scena politică a încrengaturilor gowachine, mai cu seamă în era dosadiană care începea.

McKie îi explică, de parcă s-ar fi adresat unui neofit:

„Informațiile martorilor mei îmi sînt pe de-a-ntregul cunoscute. Voi prezenta eu însumi toate dovezile."

Ceylang, care se aplecase pentru a asculta ce-i șoptea unul dintre consilierii ei gowachini își manifesta stupoarea, ridicînd una din lungile ei antene tactile.

„Protestez. Legistul apărării nu are dreptul..."

„Cum poți să protestezi?" o întrerupse McKie. „Încă nu ne aflăm în fața unor judecători împuterniciți să accepte sau să respingă un protest."

„Protestez **oficial!**" insista Ceylang, ignorînd consilierul care-o trăgea de mînecă.

McKie își îngădui un zîmbet glacial.

„Foarte bine. În acest caz vom cere ca Darak să compară în arenă, în calitate de martor. Este singura parte prezentă care se află în afara litigiului nostru."

Pliurile falcilor lui Aritch coborîră într-o grimasă gowachină.

„Spre sfîrșit, i-am avertizat să renunțe la wreavă", rosti el. „N-or să poată pretinde că au ajuns aici nepreveniți."

Prea tîrziu, Ceylang înțelese ce se petrecuse. McKie va putea să-l interogheze pe Darak în legătură cu respingerea martorilor lui. O parte din recuzări vor fi, cu siguranță, date în vileag. McKie va afla, cel puțin, de cine se temea acuzarea. Și, mai ales, va afla la timp pentru a profita, fără a le lăsa vreun răgaz. Nervozitatea, teama și orgoliul o împinseseră pe Ceylang la o acțiune pripită. Aritch avusese

dreptate să-i pună în gardă, dar ei contau pe faptul că McKie se va teme de rețeaua triadelor wreave. Foarte bine, să conteze mai departe. Asta, și problema martorilor respinși, îi va preocupa suficient pentru a-i împiedica să-și exercite discernământul asupra lucrurilor mai importante.

Cu un gest, McKie îl invită pe Darak să-l preceadă prin intrarea boltită care ducea în arenă și-l auzi murmurînd o înjurătură. Motivul acestei reacții i se dezvălui cînd înaintă, la rîndul lui, urmat de Ceylang și grupul ei. Instrumentele Adevărului-prin-Suferință fuseseră etalate pe străvechiul lor rastel, sub tribuna judecătorilor. Rareori scoase la vedere, chiar și în cazul vizitelor protocolare, aceste instrumente nu fuseseră folosite în arenă de nu se mai știa cîtă vreme. McKie se așteptase la acest spectacol. Era limpede că nu același lucru se putea spune despre Darak și Ceylang. Fapt interesant, anturajul celei din urmă era cu ochii pe McKie, pîndindu-i reacția.

Le oferi un surîs de satisfacție sarcastică.

Apoi își îndreptă atenția asupra tribunei judiciare. I-l acordaseră pe Broey. Co-simțirea, reprezentată de BirSab, avea dreptul la o numire. Alegerea efectuată avea de ce să-l bucure pe McKie. Momeală, într-adevăr! Bildoon ocupa fotoliul din dreapta lui Broey. Directorul panSpechi al Biroului de Sabotaj arbora un aer demn și afabil, în roba gowachină de culoare verde deschis. Ochii lui fațetați sclipeau în lumina puternică a arenei. Al treilea judecător reprezenta alegerea gowachinilor, cu siguranță ratificată (ca și cea a lui Bildoon) de forțele din umbră. Era un om. Cînd McKie îl recunoscu, fu cît pe ce să se poticnească și-și regăsi echilibrul doar cu prețul unui efort vizibil.

Ce-aveau de gînd?

Cel de-al treilea judecător se numea Mordes Parando. Era un adversar notoriu al BirSab-ului, pe care-l voia desființat, fie cu totul, fie prin anularea unora dintre atribuțiile lui esențiale. Era originar de pe planeta Lirat, ceea ce nu-l mira deloc pe McKie. Lirat era bîrlogul ideal pentru forțele din umbră – o planetă de o bogăție extraordinară, divizată în enorme domenii private, apărate de forțe de securitate autonome. Parando era un personaj ale cărui maniere, destul de superficiale în aparență, puteau ascunde la fel de bine un adevărat

intelectual rafinat, informat şi cultivat, sau un autocrat nemilos, de teapa lui Broey. Nu încăpea îndoială că fusese, şi el, pe Dosadi. Trăsăturile lui purtau însemnele Periferiei.

Mai era ceva referitor la Parando, un lucru pe care n-ar fi trebuit să-l cunoască nici o persoană străină de Lirat. McKie îl aflase cu totul întîmplător, interogînd, în cursul unei misiuni, un palenki angajat ca gardian pe Lirat. Palenkii, a căror morfologie amintea de cea a broaştelor ţestoase, erau cunoscuţi pentru mintea lor greoaie, fiind folosiţi îndeosebi pentru forţa lor musculară. Acesta însă se dovedise ceva mai ager decît alţi semeni ai lui.

„Parando oferă consultaţii în legătură cu legea gowachină", îi declarase el lui McKie, ca răspuns la o întrebare despre prezenţa acestui om în anturajul proprietarului al cărui domeniu făcea obiectul anchetei. McKie, nevăzînd nici o legătură între ceea ce întrebase şi răspunsul primit, nu mai insistase, dar îşi propusese să aprofundeze mai tîrziu informaţia. Interesul îi fusese oarecum atras, la vremea aceea, din cauza zvonului despre existenţa, undeva, pe suprafaţa planetei, a unei enclave legaliste. Asemenea enclave se situau, de obicei, la limita legalităţii.

Cei dindărătul lui Aritch se vor fi aşteptat, desigur, ca McKie să-l recunoască pe Parando. Să fi bănuit şi că el era la curent cu pregătirea de jurist a acestuia? Fără-ndoială că nu ignorau pericolul pe care-l reprezenta desemnarea unui om ca Parando drept judecător într-un tribunal gowachin. Juriştii de profesie erau absolut excluşi din aparatul judiciar gowacin.

„Poporul e cel care judecă."

La ce le-ar fi putut folosi, aici, un jurist? Se aşteptau, oare, ca McKie să identifice originea periferică a corpului lui Parando? Era un fel de avertisment pe care voiau să i-l dea ca să nu ridice aici **această** problemă? Schimbul de corpuri, cu implicaţiile lui referitoare la nemurire, era un cuib de vipere pe care nimeni nu dorea să-l dezgroape. Cît despre posibilitatea unei specii de-a spiona astfel o alta... asta putea merge pînă la fragmentarea, în nenumărate chipuri, a universului Co-simţirii.

Dacă îl recuz pe Parando, risc ca înlocuitorul lui să fie şi mai periculos. Dacă-l denunţ, ca fiind jurist, în cursul procesului... nu cumva tocmai asta vor ei? Aspectul ăsta trebuie examinat mai îndeaproape.

Ştiind ca nenumarate priviri îi urmareau fiecare mişcare, McKie îşi plimbă ochii de jur-împrejurul arenei. Dominînd ovalul verde deschis în care se afla, şiruri de scaune întesate de lume alcătuiau un amfiteatru. Lumina dimineţii, filtrata de domul translucid de deasupra, învăluia mulţimea de oameni, gowachini, palenki, sobaripi... McKie identifică un grup de Iscoade wreave chiar la marginea arenei, făpturi mobile şi suple în cele mai mărunte mişcari. Va trebui să fie cu ochii pe ele. Fiecare specie şi fiecare clan de pe cuprinsul Co-simţirii trebuie că vor fi fost reprezentate aici. Cei ce nu putuseră veni personal aveau posibilitatea sa urmareasca dezbaterile prin intermediul transmiţătoarelor, ale caror obiective scînteiau în cornişele domului.

McKie se întoarse spre loja martorilor, amenajată în dreapta, în peretele de sub şirurile de scaune. Recunoscu toţi martorii pe care-i citase, inclusiv cei respinşi. Formele legii erau respectate. Chiar daca Pactul Co-simţitor impusese anumite modificari, arena raminea dominata de codul gowachin. Tocmai pentru a sublinia acest lucru, caseta de metal albastru a Încrengaturii Mergatoare ocupa locul de onoare, în centrul tribunei judiciare.

Cine va gusta primul din lama pumnalului în această arenă?

Protocolul cerea ca Acuzarea şi Apararea să avanseze pînă într-un anumit loc de sub tribuna, sa se prosterneze în faţa judecătorilor şi sa declare că accepta condiţiile arenei. În grupul Acuzării însa domnea dezordinea. Doi dintre asistenţii lui Ceylang îi vorbeau acesteia cu însufleţire, în şoapta.

Cei trei membri ai tribunei de judecata conferira cîteva clipe, privind scena care se desfăşura sub ochii lor. Nu puteau acţiona oficial înaintea actului de supunere.

McKie îi trecu în revista pe judecatori, observîndu-l îndeosebi pe Broey. Cupiditatea luminata a gowachinului dosadian era un punct de ancorare. Era asemenea legii gowachine, modificabila numai la suprafaţa. Iar Broey nu reprezenta decît vîrful de lance al grupului de consilieri dosadieni aprobat de Jedrik.

Cu brațele întinse în lături, McKie înaintă pînă în fața tribunei, se prosternă, apoi se ridică și declară cu glas puternic:

„Accept această arenă ca prietenă. Condițiile sale sînt și condițiile mele, dar Acuzarea a profanat tradițiile sacre ale acestui loc. Curtea îmi acordă permisiunea să iau imediat viața vinovatei?"

În spatele lui răsună o exclamație, apoi zgomotul unor pași care alergau și bufnitura înfundată a unui corp care se aruncase pe mocheta arenei. Ceylang nu avea dreptul să se adreseze Curții înaintea gestului de sumisiune și știa acest lucru. Iar acum, ca și toți ceilalți, mai știa un lucru, la fel de important: McKie era gata să o ucidă, în ciuda amenințării vendetei wreave.

Gîfîind, Ceylang își declară supunerea la condițiile arenei și continuă dintr-o răsuflare:

„Protestez contra subterfugiului folosit de legistul Apărării!"

McKie observă agitația publicului gowachin. Oare Ceylang nu știa cît de mult apreciau gowachinii artificiile legale?

Membrii tribunei judiciare fuseseră informați cu de-amănuntul despre exigențele formale ale legii gowachine, deși era îndoielnic că Bildoon înțelegea pe deplin ce se petrecea îndărătul acestor forme. PanSpechiul confirmă îndoielile lui McKie, aplecîndu-se în față pentru a întreba:

„De ce aprodul principal al acestei Curți intră înaintea legiștilor?"

McKie detectă umbra unui zîmbet pe chipul lui Broey, apoi se întoarse spre Darak, care stătea departe de grupul Acuzării, singur și tremurînd.

McKie făcu un pas înainte.

„Binevoiește Curtea să-l treacă pe Darak în loja martorilor? Se află aici în urma unei cereri formale a Acuzării."

„Este aprodul principal al acestei Curți", protestă Ceylang. „Locul lui este la intrarea..."

„Acuzarea a formulat un protest oficial referitor la o chestiune despre care s-a făcut vorbire în prezența acestui aprod", interveni McKie. „Ca aprod principal al acestei Curți, nu are nici un amestec în interesele vreuneia dintre părțile prezente. Este singurul martor obiectiv."

Broey avu o mişcare de nerăbdare şi se uită la Ceylang. McKie îşi dădu seama cît de stranie va fi părut wreava în ochii unui dosadian. Dar Broey nu lăsa nimic să i se citească pe chip.

„Ai formulat un protest?"

La o întrebare directă, pusă de la tribună, Ceylang era obligată să răspundă. Se uită la Bildoon, ca şi cînd ar fi aşteptat ajutor, dar aceasta rămase tăcut. Nici Parando nu vru s-o ajute. Cît despre Darak, era atît de terorizat, încît nu putea să-şi desprindă privirea de la instrumentele de tortură. Poate că ştia ceva precis în legătură cu prezenţa lor în judecarenă.

Ceylang încercă să explice.

„Cînd legistul Apărării a sugerat o ilegalitate în..."

„Ai formulat un protest?"

„Dar e o..."

„Curtea decide dacă s-a respectat sau nu legalitatea. Ai formulat un protest?"

„Da."

Răspunsese în pofida voinţei ei şi un spasm scurt scutură firavul trup wreav.

Broey îi făcu semn lui Darak să treacă în loja martorilor, dar se văzu nevoit să rostească ordinul cu voce tare cînd observă că aprodul înspăimîntat nu înţelesese. Darak se supuse aproape în pas alergător.

Judecarena se cufundase brusc în tăcere, o tăcere explozivă în care co-simţitorii aparţinînd tuturor clanurilor şi tuturor speciilor aşteptau încordaţi, fiecare luptînd cu angoasele sale particulare. Nenumărate zvonuri avuseseră timp suficient să se propage pretutindeni. Porţile calebane răspîndiseră emigranţi dosadieni pe tot cuprinsul Co-simţirii. Reprezentanţii mediilor de informare fuseseră ţinuţi la distanţă de Dosadi şi de acest tribunal, în virtutea argumentaţiei gowachine conform căreia erau „supuşi la reacţii subiective neinformate", însă puteau asista la dezbateri, ca toată lumea, prin intermediul transmiţătoarelor.

Privirile lui McKie nu urmăreau nimic special, dar înregistrau cele mai infime detalii. Numărul judecătorilor din arenă era mult mai mare de trei, iar Ceylang ştia cu siguranţă acest lucru. Legea gowachină se întorcea împotriva ei înseşi şi nu exista „decît pentru a fi schimbată". Dar această mulţime, aflată în aşteptare, era cu totul altceva. Ceylang trebuia făcută să înţeleagă că era oferită, ca jertfă, poporului. Opinia co-simţitoare se afla deasupra ei ca un baros uriaş, pregătit s-o strivească.

Parando vorbi la rîndul său:

„Părţile adverse doresc să treacă acum la examinarea faptelor?"

„Nu putem să începem cîtă vreme un protest formal rămîne în suspensie", se opuse McKie.

Parando înţelese imediat. Privi asistenţa, apoi ridică ochii în tavan. Era un semnal abia disimulat. Parando ştia care erau adevăraţii **judecători** aici. Pentru a sublinia şi mai mult acest lucru, îşi purtă o mînă de la beregată la stern. Era salutul dosadian al bandelor de la Periferie, care însemna: „Mai bine mort decît prins". Felul în care făcu gestul îi oferi lui McKie încă o informaţie: Parando era un gowachin într-un corp uman. Îndrăzniseră să pună doi gowachini la această tribună!

Graţie manierei sale dosadiene de a percepe lucrurile, McKie înţelese de ce o făcuseră. Erau dispuşi să dea în vileag contractul lor caleban, în faţa întregii adunări, şi voiau ca McKie să ştie că vor fi primii care să divulge secretul transferului corporal, dacă el îi va împinge s-o facă. Toată lumea avea să cunoască, atunci, falia din faimosul contract caleban, care-i ţinea prizonieri pe dosadieni, dar permitea exportul corpurilor lor pe tot cuprinsul Co-simţirii.

Ei cred că sînt Jedrik în corpul lui McKie!

Prin atitudinea sa, Parando îi dezvăluia chiar mai mult. Cei care se aflau în spatele lui intenţionau să caute corpul lui Jedrik şi să-l distrugă, lăsînd pentru totdeauna în suspensie carnea lui McKie. Ar fi

putut să protesteze mult şi bine cu privire la adevărata lui identitate. Le-ar fi fost de ajuns să pretindă o dovadă. În lipsa celeilalte persoane... Ce le va fi spus calebanul lor de la Zidul Zeilor?

„El e McKie, ea e McKie. El e Jedrik, ea e Jedrik."

Cu mintea învolburată, McKie nu cuteza să riște un contact mental imediat cu Jedrik. Împreună, examinaseră deja acest pericol. Jedrik se refugiase în ascunzătoarea cunoscută doar de McKie, insula plutitoare de pe Tutalsee. Încheiaseră un contract special cu taprisioții care blocau orice încercări inoportune de comunicare, capabile să-i dezvăluie în vreun fel ascunzișul.

Între timp, judecătorii, sub influența lui Parando, se declaraseră de acord să procedeze numaidecît la interogatoriul lui Darak. McKie se strădui să se concentreze asupra rolului său de legist.

Ştiindu-şi cariera distrusă, aprodul răspunse ca un automat. În cele din urmă, McKie reuşi să-şi recupereze majoritatea martorilor. Cu două excepții notabile: Grinik (veriga defectă, care-ar fi putut să ducă la persoana Mrregului) şi Stiggy. McKie se întreba de ce țineau atît de mult să-l îndepărteze pe geniul dosadian care transformase conținutul trusei sale profesionale într-o serie de instrumente ale victoriei. Să fi descifrat Stiggy un cod **indescifrabil?** Asta nu avea sens decît dacă Acuzarea intenționa să minimalizeze inerenta superioritate a dosadienilor.

Încă şovăitor, McKie era pe cale să caute un mijloc pentru a para gambitul lui Parando, cînd Ceylang se adresă judecătorilor:

„Întrucît Apărarea a ridicat problema martorilor, Acuzarea ar dori să-şi spună, şi ea, cuvîntul. Observăm prezența a numeroşi martori dosadieni, citați de partea adversă. Există însă o omisiune notabilă. Un nume care încă n-a fost pronunțat în această instanță. Mă refer la femeia cu numele Jedrik. Acuzarea dorește s-o citeze pe Keila Jedrik în calitate de..."

„O clipă!"

McKie îşi scotoci mintea în căutarea unui subterfugiu acceptabil. Ştia că obiecția lui precipitată dezvăluise mai mult decît ar fi dorit. Dar ei se mişcau mai repede decît se-aşteptase. Acuzarea nu intenționa

cu adevărat s-o citeze pe Jedrik ca martor, mai ales într-o judecarenă gowachină, unde rolurile nu erau niciodată tocmai ce le păreau ele non-gowachinilor. Mesajul adresat lui McKie era cît se poate de limpede.

„O vom găsi şi-o vom omorî."

Cu acordul lui Bildoon şi-al lui Parando, se ceru o Poartă, în faţa tribunei, şi Ceylang îşi scoase atuul:

„Apărarea cunoaşte coordonatele martorei Keila Jedrik."

Forţau nota, bazîndu-se pe legătura afectivă dintre el şi Jedrik. Ar fi putut să respingă mărturia, tocmai în virtutea acestei legături, dar trebuia ca Acuzarea şi judecătorii să fie de acord în unanimitate, ceea ce cu siguranţă nu s-ar fi întîmplat, cel puţin pentru moment. Cu inima strînsă, transmise Porţii coordonatele.

Jedrik îşi făcu apariţia în arenă şi se întoarse către judecători. Cotrobăise prin garderoba din cabana lui şi purta un sarong portocaliu cu galben, care-i sublinia graţia şi înălţimea. Era încălţată cu sandale cafenii şi îşi pusese la ureche o floare mare, stacojie. Părea, în acelaşi timp, exotică şi fragilă.

Broey vorbi în numele judecătorilor:

„Ştii care-i obiectul acestui proces?"

„Care-i obiectul acestui proces?"

Rostise întrebarea cu o inocenţă de copil, care nu-l înşelă nici măcar pe Bildoon. Fură însă nevoiţi să-i explice totul, din cauza celorlalţi **judecători**, pentru care fiecare nuanţă a celor ce se petreceau în arenă era vitală. Ea îi ascultă, în tăcere, pînă la capăt.

„...acuzaţi de a fi efectuat experienţe asupra unei populaţii ţinute în captivitate pe o planetă numită Dosadi... fără consimţămîntul în cunoştinţă de cauză... şi acuzaţiei de conspiraţie împotriva anumitor gowachini şi a altor co-simţitori care n-au fost încă numiţi..."

Cu două degete apăsate pe pleoape, în postura cuiva care ascultă cu cea mai mare atenţie, McKie stabili contactul cu Jedrik. Trebuiau să găsească un mijloc de a scăpa din această cursă! Cînd deschise ochii, observă că Parando îl fixa bănuitor: **Al cui era acest corp? Al cui era acest ego? McKie sau Jedrik?**

În cele din urmă, Ceylang îşi plasă mesajul privat, întrebînd dacă Jedrik întreţinea „relaţii intime cu legistul Apărării".

Jedrik răspunse în cea mai nedosadiană manieră:

„Păi... sigur că da. Ne iubim."

Luat ca atare, faptul nu era suficient pentru a o exclude din arenă, fără acceptul unanim al tribunei de judecată şi-al Acuzării. Ceylang propuse excluderea. Bildoon şi Parando, după cum era de aşteptat, îşi exprimară acordul. McKie aşteptă decizia lui Broey.

„Se admite."

Aşadar, Broey încheiase un pact cu forţele din umbră. Jedrik şi McKie se aşteptaseră la asta, dar nu prevăzuseră că vor avea confirmarea sub această formă.

McKie ceru amînarea şedinţei pentru dimineaţa următoare.

Cu bunăvoinţă, amînarea fu acordată. Broey fu cel care anunţă decizia, aplecîndu-se pentru a o privi pe Jedrik cu un zîmbet ironic. Condiţionarea dosadiană a lui McKie era atît de puternică, încît nu-i îngădui să-l blameze pe Broey pentru că încerca să-şi ia o revanşă personală faţă de cea care-l învinsese pe Dosadi.

De cum intrară în camera lui McKie, Jedrik puse o mînă pe pieptul său şi-i spuse, cu ochii plecaţi:

„N-ai nici o vină, McKie. Era inevitabil. Nici unul dintre cei trei judecători nu ţi-ar fi acceptat nici un fel de obiecţie, înainte de a mă fi văzut, în carne şi oase, în incinta arenei."

„Ştiu."

Ea ridică ochii, zîmbindu-i.

„Da... firește. Ciudat cît de mult sîntem una şi-aceeaşi persoană."

Consacrară apoi cîtva timp trecerii în revistă a datelor referitoare la consilierii aleşi pentru a-l seconda pe Broey. Amintirile lor comune le permiteau să parcurgă în viteză detaliile. Mai era ceva de îmbunătăţit? Nu schimbară nici o persoană, om sau gowachin. Toţi aceşti consilieri şi echipele lor erau născuţi pe Dosadi. Se putea avea încredere în ei, aveau să fie fideli originii lor, condiţionării lor, pe scurt, lor înşile. Pentru sarcina ce le era încredinţată, nu existau alţii mai buni.

McKie închise subiectul.

„Nu pot să părăsesc sectorul arenei cît timp procesul n-a luat sfîrşit."

Ştia şi ea, dar era mai bine să i-o spună.

Lîngă biroul său se afla o odaie cu un canapat, un comunicator şi instalaţii sanitare adaptate pentru uzul oamenilor. Înainte de a se retrage în acest dormitor, discutară fără prea multă convingere asupra oportunităţii unui schimb corporal în actualele circumstanţe. Nu era decît o tergiversare, căreia îi cunoşteau dinainte rezultatul. Corpul celuilalt era mai puţin familiar. Carnea celuilalt era un factor de distragere a atenţiei, care le răpea o parte din mijloacele pe care nu cutezau să le sacrifice. Jedrik ar fi putut să joace în arenă rolul lui McKie, dar, deocamdată, era riscant.

Cînd trecură în încăperea alăturată, o făcură pentru a face dragoste, cu o tandreţe pe care nici unul din ei n-o mai trăise pînă atunci. Fu o împărtăşire, şi nu o supunere, o plăcere de a da şi de a împărţi cu o ardoare sinceră, care făcu inima lui McKie să se strîngă de bucurie şi teamă, iar lui Jedrik îi provocă o criză de plîns, deloc dosadiană.

După ce se calmă, se ghemui la pieptul lui McKie şi puse un deget pe obrazul lui.

„McKie..."

„Da?"

„N-am avut niciodată prilejul s-o spun altcuiva, dar..."

Cînd el dădu s-o întrerupă, ea îl făcu să tacă, lovindu-l cu pumnul în umăr, apoi se ridică într-un cot şi-l ţintui cu privirea. McKie îşi reaminti prima lor noapte şi-şi dădu seama că ea se retrăsese iar în cochilia ei dosadiană, dar că exista o schimbare... ceva, diferit, în privirea ei.

„Ce este?"

„Doar că te iubesc. E un sentiment foarte interesant, mai ales cînd poţi să-l admiţi faţă. Curios!"

„Rămîi aici, cu mine."

„Ştim amîndoi, la fel de bine, că nu se poate. Nici tu, nici eu nu sîntem în siguranţă aici, dar cel care..."

„Atunci să..."

„Schimbul n-ar rezolva nimic. Doar am discutat deja despre asta."

„Unde vrei să pleci?"

„E mai bine să nu ştii."

„Dar dacă..."

„Nu! Nici calitatea de martor nu-mi conferă siguranţă, nici prezenţa ta alături de mine. Amîndoi..."

„Nu te întoarce pe Dosadi."

„Dosadi? Care Dosadi? Ar fi, într-adevăr, singurul loc în care m-aş putea simţi acasă, însă Dosadi nu mai există."

„Voiam să spun..."

„Ştiu."

Ea se ridică în capul oaselor şi-şi cuprinse genunchii cu braţele, reliefînd muşchii umerilor şi-ai spatelui. McKie o privi în tăcere, încercînd să-i străpungă carapacea dosadiană. În ciuda tuturor amintirilor ei, pe care le cunoştea, simţea că-i scapă ceva esenţial în legătură cu ea. Poate că, inconştient, el însuşi refuza să vadă acel lucru. Va şti ea unde să se adăpostească, de bună seamă, dar... Ascultă cu atenţie în timp ce ea începu să murmure cu voce îndepărtată:

„Ar fi interesant să ne întoarcem, într-o zi, pe Dosadi. Toate schimbările care..."

Îl privi, înclinîndu-şi obrazul pe umăr.

„Multă lume se teme că vom modela Co-simţirea după imaginea Dosadiei. O s-o-ncercăm, însă rezultatul nu va fi niciodată cel dosadian. Vom păstra ceea ce considerăm preţios; dar Dosadi se va schimba şi mai mult decît voi. Populaţiile voastre sînt mai puţin agere, mai lente, mai refractare la schimbări, dar sînteţi atît de mulţi. În cele din urmă, Co-simţirea va fi cea care va cîştiga, însă nu va mai fi Co-simţirea. Va fi altceva. Mă întreb ce va fi, cînd..."

Zîmbi, ca ecou la propriile ei gînduri, apoi dădu din cap:

„Mai e și Broey. Vor trebui să-i țină piept, lui și echipei pe care i-am ales-o. Broey la puterea a zecea! Co-simțirea voastră nu-și dă încă seama ce-am aruncat în mijlocul ei."

„Lupul la stînă."

„Pentru Broey, Co-simțirea este asemeni Periferiei – un rezervor natural."

„Îi lipsesc însă Pcharky-ii."

„Momentan."

„Mă îndoiesc că vor mai participa calebanii la..."

„Poate că există alte mijloace. Vezi cît de ușor ne e nouă."

„Dar noi ne-am impregnat unul într-altul datorită..."

„Tocmai! Iar ei continuă să creadă că tu ești în corpul meu și eu într-al tău. Nimic din experiența lor anterioară nu i-a pregătit pentru aceste schimburi, după dorință, dintr-un corp în altul..."

„Și nici pentru asta..."

El îi adresă o mîngîiere mentală.

„Așa e! Cînd Broey își va da seama ce îl așteaptă, va fi prea tîrziu. Le va trebui multă vreme pînă să se convingă că nu există nici o posibilitate să te smulgă din... mine!"

Pronunțase ultimul cuvînt ca un strigăt de fericire, aruncîndu-se peste el. Fu o reiterare frenetică a primei lor nopți. McKie se abandonă, fără a se opune. Nu avea de ales. Nu putea să se lase strivit de gînduri deprimante.

Dimineață, trebui să facă apel la amplificatoarele senzoriale implantate, pentru a-și ridica percepțiile la un nivel acceptabil pentru arenă. Procesul îi luă cîteva minute, în timp ce se îmbrăca.

Jedrik se pregăti ceva mai încet. Cînd termină, mai mîngîie o dată suprafața însuflețită a canipatului, apoi ceru o Poartă. Îl îmbrățișă pe McKie și-l sărută îndelung. Poarta se deschise în spatele ei și ea se desprinse repede, făcîndu-se nevăzută.

McKie simți un parfum floral cunoscut și mai prinse să întrevadă umbrarul cabanei sale de pe Tutalsee, înainte ca Poarta să dispară. Tutalsee? Cîteva secunde rămase ca paralizat de ceea ce văzuse. Pe asta contase ea! Revenindu-și în fire, trimise prompt o prelungire psihică în urmărirea ei.

Am s-o oblig la un schimb! Pe toţi Zeii...

Mintea i se izbi de-o durere atroce, o durere orbitoare, nimicitoare. O durere cum nu bănuise vreodată c-ar putea exista.

Jedrik!

Mintea lui încerca disperată să se agaţe de o Jedrik inconştientă, al cărei psihism se chircise de durere. Contactul era extrem de fragil, ca prima răsuflare a unui nou-născut. O singură clipă de neatenţie din partea lui şi ea s-ar fi scufundat în...

Simţi, planînd în planul secund, prezenţa monstrului terifiant de la primul lor schimb. Dar dragostea şi anxietatea îl înarmau împotriva oricărei terori.

Înfrigurat, menţinu firavul contact şi ceru o Poartă. Urmă o clipă de aşteptare chinuitoare şi, cînd Poarta se deschise, dădu cu ochii de rămăşiţele calcinate ale insulei lui plutitoare. Un soare strălucitor lumina ruinele încă fumegînde. Pe cer, un obiect zburător de metal contorsionat, fără-ndoială una dintre aerocorvetele cvadriloc obişnuite pe Tutalsee, cobora în picaj. Se prăbuşi în ocean, sub privirile lui. Ravagiile vizibile evocau forţa de distrugere, instantanee şi devastatoare, a unui penetrator de mare putere. Apa de la ţărm mai clocotea încă. Sub ochii lui, insula carbonizată începu să se dezagregheze în fîşii lungi de cenuşă, purtate de valuri. O pală de vînt mînă mai departe perdeaua de fum. Curînd, nimic n-avea să mai amintească de insula minunată care plutise aici. După o lovitură de penetrator nu mai rămînea nimic... nici măcar un corp pentru...

Şovăi, continuînd să menţină contactul fragil cu prezenţa inertă a lui Jedrik. Durerea nu mai era decît o amintire. Dar ceea ce percepea era într-adevăr Jedrik sau doar rememorarea amprentei ei pe care-o lăsase în el? Încercă în zadar să trezească prezenţa adormită. Filamente de amintiri se iviră cu greutate şi el înţelese că dezastrul fusese cauzat chiar de Jedrik, ca răspuns la atac. Agresorii voiseră un ostatic viu. Nu anticipaseră acest mesaj de o violenţă inimaginabilă, indubitabilă:

„Nu contaţi pe **mine** pentru a-l şantaja pe McKie!"

Dar dacă nu mai exista corp...

Din nou, încercă să trezească prezența inconștientă. Amintirile ei existau, dar ea rămînea inertă. Efortul de concentrare depus îi dădea, totuși, impresia că se acroșase mai bine de prezența ei. Nu se putea să nu fie Jedrik. Altfel, cum ar mai fi știut ce se întîmplase pe insulă?

Încă o dată, scrută întinderea pustie a apei. Nimic. Un penetrator rupea și sfărîma totul în jur, nu mai lăsa decît așchii de metal, carne transformată în scrum...

E moartă. De bună seamă că-i moartă. Un penetrator...

Dar prezența ei familiară persista, adormită, în mintea lui.

Soneria de la ușă îi întrerupse visarea. McKie făcu să dispară Poarta și se întoarse spre ecranul care deservea intrarea biroului. Delegația așteptată sosise. Siguri de ei, mînuitorii de marionete treceau la acțiune mai înainte chiar de-a fi avut confirmarea gambitului lor de pe Tutalsee. Era cu neputință să știe deja ce știa McKie. Nu putuseră să comunice cu Tutalsee nici prin intermediul unei Porți, nici prin vreun alt mijloc instantaneu.

McKie îi studie cu atenție, înfrînîndu-și mînia. Erau opt la număr, perfect calmi, perfect stăpîni pe emoțiile lor, în maniera dosadiană. Dar și perfect transparenți pentru un McKie adăugit cu o Jedrik. Erau patru oameni și patru gowachini. Prea încrezători. Jedrik avusese grijă de asta, nelăsînd nici un supraviețuitor.

Din nou, McKie făcu o încercare pentru a trezi acea prezență inconștientă. Nici o reacție.

E făcută oare numai din amintirile mele?

Nu mai avea timp de pierdut cu speculații zadarnice. Jedrik făcuse alegerea ei, pe Tutalsee. Avea și el de făcut niște alegeri, aici, pentru amîndoi. Prezența-fantomă din mintea lui trebuia să aștepte un alt moment.

Activă comunicatorul care-l punea în legătură directă cu Broey și-i dădu acestuia semnalul cuvenit.

„E timpul."

Își compuse o mască de circumstanță și se duse să deschidă ușa.

Nu-i trimiseseră niște funcționari inferiori, meritul ăsta trebuia să li-l recunoască. Dar i se adresară ca și cînd ar fi fost Jedrik, își expuseră condițiile conform prevederilor și nu-și ascunseră satisfacția de a-l ști la mîna lor. Abia în clipa aceea înțelese deplin cît de bine știuse Jedrik să-i cîntărească pe indivizii aceștia; și cît de bine știuse să se folosească de el, în ultimele ore pe care le petrecuseră împreună, ca de un instrument perfect calibrat. Acum înțelegea motivele opțiunii ei violente.

Tot conform prevederilor, membrii delegației fură extrem de surprinși cînd se pomeniră înconjurați de soldații lui Broey.

Pentru un gowachin, momentul în care se ridică, de unul singur, împotriva tuturor adversităţilor, este cel mai sacru al existenţei sale.

Gowachinii, o Analiză a BirSab-ului

Cei opt prizonieri, cu lanţuri şi cătuşe la mîini şi la picioare, fură azvîrliţi pe podeaua arenei. McKie se opri lîngă ei. Aştepta sosirea lui Ceylang. Încă nu se crăpase de ziuă şi domul era întunecat. Doar cîteva transmiţătoare erau în funcţiune, după cum o dezvăluiau obiectivele care sclipeau sub cornişe, dar curînd aveau să fie activate şi celelalte. Loja martorilor era aproape goală, în schimb mulţimea începuse deja să umple amfiteatrul căci vestea se răspîndea cu repeziciune. Tribuna judecătorilor era, deocamdată, pustie.

Perimetrul exterior al judecarenei era împînzit de forţe de securitate care intrau şi ieşeau. Răsunau ordine, clănţăneau închizătoare de arme. Domnea o confuzie generală, care nu se linişti treptat decît cînd Broey îşi făcu apariţia şi, urmat de ceilalţi doi judecători, urcă la tribună. Loja martorilor se umplea şi ea. Oamenii se frecau încă la ochi, buimaci, gowachinii căscau de li se rupeau fălcile.

McKie se întoarse spre soldaţii lui Broey, care escortaseră prizonierii. Le făcu un semn dosadian cu mîna, cerîndu-le să se retragă, dar să rămînă în apropierea arenei. Soldaţii plecară. Ceylang se încrucişă cu ei la intrare. Îşi încheia încă roba. Se grăbi să vină lîngă McKie şi aşteptă ca judecătorii să se aşeze, pentru a exclama imediat:

„Ce-nseamnă toate astea? Asistenţii mei..."

Broey îi făcu semn lui McKie.

Acesta înaintă un pas, pentru a se adresa tribunei, şi arătă cu mîna spre cei opt prizonieri, care începuseră să se agite în lanţuri, încercînd să se ridice în picioare.

„Iată clienţii mei."

Parando dădu să spună ceva, dar Broey îl făcu să amuțească pronunțînd un cuvînt pe care McKie nu reuși să-l intercepteze. Ceva ce suna ca „delir".

Bildoon părea fascinat sau paralizat de spaimă în fața celor opt captivi, de la care nu-și putea desprinde privirea. Aceștia păstrau o tăcere desăvîrșită. Desigur că Bildoon îi recunoscuse. În maniera sa co-simțitoare, evident limitată, directorul panSpechi al BirSab-ului va fi fost destul de lucid pentru a-și da seama că persoana sa era în pericol. Cît despre Parando, era limpede că înțelesese asta numaidecît și-l urmărea pe Broey cu cea mai mare atenție.

Din nou, Broey îi făcu semn din cap lui McKie.

„Curtea a fost victima unei înșelătorii", declară acesta. „Este vorba de o crimă comisă asupra nobilului și viteazului popor gowachin. I-au căzut victime atît Acuzarea cît și Apărarea. Dar victima supremă este Legea."

Liniștea se așternuse, încetul cu încetul, peste întreaga arenă. Pe scaunele din amfiteatru nu mai era nici un loc liber. Toate transmițătoarele funcționau. Deasupra domului translucid mijeau zorii și McKie se întrebă ce oră era. Uitase să-și ia ceasul.

În spatele lui se auzi un murmur. Se întoarse, pentru a-l vedea intrînd pe Aritch, introdus cu întîrziere de doi aprozi. Da, firește... ținuseră neapărat să se întrețină, în prealabil, cu Aritch, considerat al doilea lor expert în materie de McKie. Din păcate, omul cu care erau confruntați nu mai avea prea mult de-a face cu vechiul McKie, cel pe care credeau că-l cunosc.

Incapabilă să mai păstreze tăcerea, Ceylang ridică un tentacul pentru a cere cuvîntul.

„Acest Tribunal..."

„Este constituit din doar trei persoane", o întrerupse McKie. „Doar trei."

Le lăsă un moment, pentru a le aduce aminte că în această arenă erau încă în vigoare formele legii gowachine și că ele nu aveau nici o asemănare cu procedurile din celelalte lumi ale Co-simțirii. S-ar fi putut afla cincizeci de judecători la această tribună. McKie

asistase la procese gowachine în care trecători culeşi la întîmplare de pe stradă fuseseră desemnaţi să stea la tribună. Asemenea „jurişti" îşi luau sarcina în serios, dar comportamentul lor exterior avea de ce să alimenteze scepticismul celorlalte specii co-simţitoare. Judecătorii gowachini pălăvrăgeau în voie, formau grupuri de opinie, făceau bancuri sau se interpelau zgomotos. Era o veche cutumă. Tribunalului i se cerea să devină „un singur organism". Iar gowachinii aveau maniera lor de a activa acest proces.

Aici însă, tribunalul nu cuprindea decît trei judecători, dintre care doar unul avea înfăţişare de gowachin. Erau trei entităţi separate, cu un comportament străin spiritului gowachin. Chiar şi Broey, marcat de Dosadi, trebuie că va fi părut prea puţin familiar observatorilor gowachini. Tribuna era departe de a acţiona ca „un singur organism", menit să impună spiritul legii gowachine. Această stare de fapt va fi fost profund derutantă pentru legiştii care o asistau pe Ceylang.

Broey se aplecă pentru a se adresa arenei.

„Ne vom dispensa de procedura obişnuită, pînă ce vom clarifica această nouă problemă."

Din nou Parando vru să spună ceva, dar Broey îl linişti cu o privire.

„Îl citez pe Aritch, din Încrengătura Mergătoare", rosti McKie.

Se întoarse.

Ceylang părea indecisă în muţenia sa. Asistenţii rămaseseră în fundul arenei, discutînd între ei. După toate aparenţele, grupul era pradă unor divergenţe de opinii.

Aritch înaintă încet pînă în centrul-ţintă al arenei, locul din care îşi prezentau martorii depoziţia. Privirea lui poposi o clipă asupra instrumentelor de tortură expuse la baza tribunei, apoi se îndreptă, circumspect, către McKie. Înaltul Magistru părea să-şi fi pierdut cu totul vlaga şi demnitatea. Conferinţa precipitată la care participase în urma noilor evenimente provocate de McKie avusese, fără doar şi poate, un efect demoralizator asupra bătrînului gowachin.

McKie se duse să-şi ocupe locul care se cuvenea, lîngă Aritch, şi se adresă judecătorilor:

„Iată-l pe Aritch, Înaltul Magistru al Încrengăturii Mergătoare. Ni s-a spus că, dacă ar urma să se stabilească vinovăția cuiva, în această arenă, vinovatul va fi Aritch. Am fost îndemnați să credem că el ar fi fost cel care a hotărît transformarea Dosadiei într-o închisoare. Cum să fi fost cu putință un asemenea lucru? Aritch are o vîrstă înaintată, dar vîrsta lui e mai mică decît a Dosadiei. Atunci, poate că vina lui este de a fi ascuns adevărul despre Dosadi. Cum s-ar putea susține o asemenea afirmație, cînd Aritch a făcut apel la un agent al BirSab-ului pentru a-l trimite să investigheze, în mod oficial, situația de pe această planetă?"

Un zăngănit de lanțuri, venind dinspre cei opt prizonieri care zăceau în mijlocul arenei, îl întrerupse pe McKie. Unii dintre captivi încercau iar să se ridice în picioare, însă legăturile erau prea scurte.

La tribună, Parando dădu să se aplece în față, dar Broey îl trase brutal înapoi.

Da, Parando și ceilalți erau pe cale să-și reamintească adevărurile fundamentale ale judecarenei gowachine, răsturnări constante ale conceptelor răspîndite în restul Co-simțirii.

Vinovații sînt nevinovați. În consecință, nevinovații sînt vinovați.

La ordinul răstit al lui Broey, prizonierii se liniștiră numaidecît.

McKie continuă:

„Conștient de responsabilitățile sacre pe care le purta în spate, precum o mamă își poartă mormolocii, Aritch a fost, în mod deliberat, ales să absoarbă impactul pedepsei, pentru a se evita ca întregul popor gowachin să devină ținta resentimentului general. Cine l-a desemnat pe acest Înalt Magistru nevinovat să sufere în locul tuturor gowachinilor?"

McKie arătă cu degetul înspre cei opt prizonieri înlănțuiți.

„Cine sînt acești indivizi?" întrebă Parando.

McKie lăsă în mod intenționat întrebarea să răsune îndelung în liniștea arenei. Parando știa foarte bine cine erau. Își închipuia că poate să abată actualul curs al evenimentelor folosind astfel de subterfugii?

„Curtea se va lămuri la timpul potrivit", răspunse în cele din urmă McKie. „Îndatorirea mea este, mai întîi, să dovedesc **nevinovăția** clientului meu."

„Un moment."

Broey ridică o mînă palmată.

Unul dintre consilierii lui Ceylang trecu în grabă pe lîngă McKie și se adresă tribunei pentru a cere permisiunea să se consulte cu wreava. O primi. Parando înțepenise în scaunul lui, ca un condamnat. Îl fixa cu privirea pe consilier, ca și cînd ar fi fost încredințat că salvarea lui depindea de ceea ce acesta îi spunea acum lui Ceylang. Bildoon stătea aplecat, cu capul sprijinit pe brațele îndoite. Era limpede că Broey controla întreaga tribună.

McKie îl cunoștea pe legistul care discuta cu Ceylang. Se numea Lagag și avea o reputație mediocră, de funcționar fără anvergură. Îi vorbea wreavei cu voce scăzută, pe un ton presant, imperios.

Terminînd șușoteala, Lagag se grăbi să se întoarcă printre confrații săi. Acum sesizaseră și ei conținutul „apărării" adoptate de McKie. Aritch va fi știut de la bun început că risca să fie sacrificat în acest proces. Pactul Co-simțitor nu mai autoriza vechea cutumă, care cerea ca asistența gowachină să invadeze arena pentru a-l sfîșia cu ghearele pe acuzatul recunoscut **nevinovat**. Dar dacă Aritch părăsea locul acesta, cu pecetea nevinovăției gravată pe fruntea lui gowachină, n-ar fi apucat să facă nici zece pași în stradă, înainte de a fi rupt în bucăți.

McKie deslușise o admirație chinuită în privirea pe care i-o aruncase Lagag în trecere. Da... probabil că înțeleseseră și de ce manevrase de așa manieră, încît să aibă în fața lui o tribună judiciară restrînsă și vulnerabilă.

Cei opt prizonieri începuseră iarăși să se agite și Broey îi potoli cu un strigăt, apoi îi făcu semn lui McKie să continue.

„Intenția lui Aritch era de a mă determina să dezvălui public secretul planetei Dosadi, pentru ca, după ce mă voi fi întors aici, să-l apăr contra acuzației de a fi îngăduit efectuarea unor experiențe psihologice ilegale asupra unei populații în necunoștință de cauză. Era gata să se sacrifice pentru alții."

McKie îi aruncă o privire glacială lui Aritch. Să-ncerce Înaltul Magistru să iasă din încurcătură, în fața acestei apărări, recurgînd la jumătăți de adevăruri, dacă putea!

„Din nefericire", relua el, „populația respectivă era departe de-a fi în necunoștință de cauză. De fapt, în fruntea armatelor sale, Keila Jedrik trecuse la preluarea puterii pe întreaga planetă. Judecătorul Broey poate depune mărturie că victoria ei era deplină."

Din nou, McKie îndreptă un deget acuzator spre cei opt captivi.

„Dar acești nemernici, acești josnici conspiratori, care au organizat Experimentul Dosadi pentru a-și satisface interesele personale, au ordonat asasinarea Keilei Jedrik! Ea a fost ucisă în această dimineață, pe Tutalsee, pentru ca eu să nu mai am posibilitatea s-o aduc aici, la momentul oportun, pentru a dovedi **nevinovăția** lui Aritch. Judecătorul Broey poate confirma adevărul spuselor mele. Keila Jedrik a fost citată ieri ca martoră în această arenă, numai ca ei s-o descopere și să o asasineze!"

Ridică brațele, într-un gest patetic, apoi le lăsă să cadă, inerte, de-o parte și de alta a corpului.

Aritch părea și mai zdruncinat decît înainte. Pricepuse. Dacă prizonierii respingeau acuzațiile, aveau să împărtășească soarta sa. În plus, ei își dădeau seama acum că Broey voia să-i declare vinovați **la modul gowachin**. Aveau posibilitatea să invoce contractul caleban și să dezvăluie traficul de corpuri, dar riscau, astfel, să fie apărați sau acuzați de McKie, întrucît acesta legase deja cazul lor de cel al actualului său client, Aritch. Broey ar fi aprobat procedura. De fapt, se aflau la cheremul lui Broey. Dacă erau recunoscuți vinovați **la modul gowachin**, puteau ieși liberi din arenă, dar nu puteau pleca de pe Tandaloor fără a fi arestați imediat. Dacă erau declarați **nevinovați**, aveau să moară pe loc.

Ca și cînd ar fi fost un singur organism, toți cei opt își întoarseră simultan capul spre Aritch. Ce avea să decidă Înaltul Magistru? Dacă era de acord să se jertfească, aveau o șansă să rămînă în viață. Ceylang îl privea, și ea, cu intensitate.

De jur-împrejurul arenei, s-ar fi zis că întreaga asistență își ținea răsuflarea.

McKie o observa curios pe Ceylang. În ce măsură fuseseră consilierii lui Aritch sinceri cu ea? Cunoștea wreava toate secretele afacerii dosadiene?

Ea rupse prima tăcerea, dezvăluind, totodată, ce și cît știa. Se hotărîse să-l atace pe McKie, după binecunoscuta metodă conform căreia, cînd orice altceva a dat greș, cel mai bun lucru de făcut este să discreditezi legistul părții adverse.

„McKie, așa înțelegi să-i aperi pe cei cărora dumneata, și numai dumneata, le spui clienții dumitale?" întrebă ea.

Partida devenea delicată. Va mai continua Broey să joace?

McKie replică printr-o întrebare:

„Vrei să dai de-nțeles că intenționezi să-i acuzi?"

„Nu eu îi acuz! Dumneata!"

„Pentru a dovedi nevinovăția lui Aritch."

„Dar ai spus că sînt clienții dumitale. Ai de gînd să-i aperi?"

O exclamație colectivă răsună dinspre grupul consilierilor aflați în spatele ei, lîngă intrarea arenei. Văzuseră capcana. Dacă McKie accepta provocarea, judecătorii erau obligați să-i supună pe cei opt captivi formelor legii gowachine. Ceylang căzuse în cursa asumării rolului de acuzatoare a celor opt. Asta echivala, practic, cu afirmația că erau vinovați. Ca atare, il **dezvinovățea** pe Aritch și se condamna pe ea însăși. Era terminată.

Întrebarea neformulată sclipea în privirea ei.

Ce va face McKie?

Încă nu, își spuse acesta. **Mai ai puțină răbdare, scumpa mea wreavă trasă pe sfoară.**

Își strămută atenția la Parando. Se vor încumeta să facă public contractul caleban? Cei opt prizonieri nu erau decît partea vizibilă a forțelor din umbră, un vîrf de lance vulnerabil și care putea fi sacrificat la nevoie. Fără-ndoială că ei înțelegeau asta și ideea nu le făcea nici o plăcere. Aici nu exista nici un Mrreg, cu implacabilul său simț al responsabilităților! Acești inși iubeau viața și puterea pe care le-o

conferea. Mai ales cei care aveau, în acest moment, corp uman. Cît de prețioasă le va fi părut viața, lor, care avuseseră deja parte de mai multe vieți! Erau, **într-adevăr**, încolțiți.

Cu percepția sa dosadiană, McKie avea impresia că le citește gîndurile. Cel mai bun lucru pe care-l puteau face era să păstreze tăcerea. Să aibă încredere în Parando. Să se bizuie pe despotismul luminat al lui Broey. În cel mai rău caz, puteau aranja astfel, încît să poată duce mai departe un trai confortabil aici, pe Tandaloor, cu speranța că, într-o zi, vor avea prilejul să-și mai schimbe o dată trupul bătrîn contra unuia tînăr și viguros. Cît timp rămîneau în viață, mai puteau încă să spere și să uneltească. Poate, încheind un contract cu un alt caleban... poate, descoperind un alt Pcharky...

Aritch izbucni dintr-o dată, îngrozit de ideea că putea pierde ceea ce aproape că-i aparținuse. Accentul tandaloorian al Înaltului Magistru era și mai pronunțat, din cauza indignării.

„Dar eu sînt cel care a supervizat testele efectuate pe populația Dosadiei!"

„La ce teste te referi?"

„Dosadienii..."

Aritch amuți brusc, mirosind capcana. Peste un milion de gowachini dosadieni își părăsiseră între timp planeta. Şi-ar fi putut îngădui el să-i transforme în ținte vii? Orice ar fi spus putea contribui la dovedirea faptului că dosadienii erau superiori co-simțitorilor. Orice gowachin (ca și orice om, de altfel) putea deveni o asemenea țintă în cîteva minute. Era suficient să fie denunțat drept dosadian. Teama co-simțitorilor, panica lor, ar fi rezolvat restul. În plus, orice argument pe care s-ar fi sprijinit Înaltul Magistru ar fi putut servi pentru a da în vileag adevăratul scop al Dosadiei. Aritch înțelegea, de bună seamă, pericolul; îl înțelesese de la bun început.

Înaltul Magistru dădu confirmarea acestei analize cînd își îndreptă privirea spre Iscoadele wreave amestecate în mulțime. Cît de consternați ar fi fost acești wreavi secretoși dacă ar fi aflat că un individ dintr-o altă specie se putea deghiza, cu succes, într-unul de-ai lor!

Totuşi, McKie nu putea lăsa lucrurile în starea în care se aflau. Lansă o nouă întrebare pe adresa lui Aritch.

„Cei care-au fost transportaţi iniţial pe Dosadi cunoşteau natura proiectului vostru?"

„Despre asta numai **ei** ar putea să depună mărturie."

„Iar ei au fost supuşi operaţiei de ştergere a memoriei. Nu dispunem nici măcar de o mărturie istorică referitoare la acest aspect."

Aritch rămase tăcut. Opt dintre autorii originali ai proiectului Dosadi se aflau în arenă, alături de el. Putea el să-i denunţe pentru a-şi salva viaţa? McKie se îndoia. Cineva care fusese considerat apt să îndeplinească funcţia de Mrreg nu putea da dovadă de o asemenea slăbiciune. Şi atunci? Ce-avea să facă? Adevăratul punct de la care nu mai exista întoarcere fusese acum atins.

Înaltul Magistru confirmă aşteptările lui McKie, întorcîndu-se cu spatele la tribună. Era străvechiul gest gowachin de supunere. În această afacere, Aritch nu mai avea nimic de adăugat. Cît de mult îi va fi decepţionat pe cei ce văzuseră în el un viitor Mrreg. Neinspirată alegere, mai puţin la sfîrşit, care, şi el, nu-nsemna altceva decît recunoaşterea unui eşec absolut.

McKie aşteptă urmarea. Ştia că venise rîndul lui Ceylang. Într-adevăr, după cîteva secunde Broey se întoarse spre ea.

„Ai dat de înţeles că vei asigura acuzarea acestor opt arestaţi. Problema depinde de decizia legistului Apărării." Privirea lui Broey trecu la McKie. „Ce are de spus legistul McKie?"

Momentul de a-l pune pe Broey la încercare sosise. McKie contră cu ajutorul unei întrebări:

„Poate propune Curtea o altă procedură referitoare la cei opt?"

Ceylang îşi ţinu răsuflarea.

Broey era satisfăcut. Pînă la urmă, o învinsese pe Jedrik. Avea acum certitudinea că ea nu se afla în corpul legistului din faţa sa. Putea, în sfîrşit, să le arate forţelor din umbră de ce era în stare un dosadian. McKie înţelese că Broey avea să acţioneze rapid, mult mai rapid decît s-ar fi aşteptat oricine.

Oricine, cu excepția lui Jedrik, care rămînea o... (amintire?) tăcută în conștiința lui McKie.

După cîteva clipe de chibzuință, chipurile, Broey se pronunță:

„Pot cere să fie traduși în fața unei instanțe judecătorești co-simțitoare, dacă McKie e de acord."

Cei opt prizonieri se agitară, apoi părură să cadă brusc într-o stare de prostrație.

„De acord", spuse McKie.

Se uită la Ceylang, dar aceasta nu protestă, dîndu-și seama că ar fi fost inutil. Singura ei nadejde rămînea acum posibila forță de intimidare a prezenței Iscoadelor wreave.

„Hotărîrea rămîne definitivă", decretă Broey, aruncîndu-i o privire triumfătoare lui Parandо. „Jurisdicția co-simțitoare va decide dacă acești opt deținuți sînt vinovați de omor și conspirație."

Se încadrase perfect în limitele Pactului încheiat între Co-simțire și gowachini, însă gowachinii din public nu apreciau deloc o hotărîre de acest fel. Legea gowachină era mai bună! Fluierături furioase răsunau de jur-împrejurul arenei.

Broey se ridică pe jumătate din fotoliu și arătă cu o mînă instrumentele suferinței, etalate la baza tribunei. Ca prin farmec, gowachinii din amfiteatru se potoliră. Mai bine decît oricine, știau că nici o persoană din această arenă, nici măcar un simplu spectator, nu putea scăpa autorității tribunalului. Și, pentru mulți, era clar, acum, în ce scop fuseseră expuse sinistrele instrumente. Se prevăzuse că s-ar putea pune problema menținerii ordinii.

Răspunzînd liniștii care indica acceptarea autorității sale, Broey se reașează în fotoliu.

Parandо îl privea de parc-ar fi descoperit că sub forma gowachină de lîngă el sălășluiește un monstru. Probabil că și alții erau pe cale să-și schimbe părerea cu privire la Broey.

Aritch își păstrase atitudinea de supunere totală.

Gîndurile lui Ceylang aproape că făceau să vibreze aerul din jurul ei. În orice direcție s-ar fi întors, nu vedea decît un hățiș de tentacule încîlcite și tuneluri fără ieșire.

McKie înțelese că era timpul să acționeze. Înaintă pînă la baza tribunei și luă din rastel o lance cu tija scurtă. Ridicînd arma, al cărei vîrf era ascuțit ca un brici, întrebă:

„Din cine este alcătuit acest Tribunal?"

Odinioara, Aritch pusese aceeași întrebare. McKie, imitîndu-l, arătă, rînd pe rînd, spre judecători, cu vîrful lăncii, răspunzînd propriei lui întrebări:

„Un gowachin, pe care eu l-am ales", rosti el, începînd cu Broey. „Unul din presupușii nedreptățiți de proiectul Dosadi. Ai fost nedreptățit, Broey?"

„Nu."

McKie îl arătă pe Parando.

„Un om de pe planeta Lirat. Așa e, Parando?"

„Sînt originar de pe Lirat, așa e."

McKie dădu din cap.

„Sînt gata să prezint aici o serie de martori care ne pot lămuri asupra activităților în care ești angajat pe planeta dumitale de baștină. Vrei să ne spui care-i profesia dumitale?"

„Cum îndrăznești să pui la îndoială competența acestui Tribunal?"

Parando, roșu de furie, îl fulgera pe McKie cu privirea.

„Răspunde la întrebare", ordonă Broey.

Parando se întoarse către Bildoon, care rămăsese în aceeași poziție, cu capul lăsat pe brațele îndoite, cu fața ascunsă. Ceva din atitudinea panSpechi-ului părea să-i provoace repulsie lui Parando, dar știa că avea nevoie de votul lui Bildoon pentru a i se opune lui Broey. Îl înghionti pe panSpechi. Acesta căzu, moale, pe-o parte.

McKie înțelese.

Văzîndu-și soarta pecetluită, Bildoon se retrăsese în creșă. Undeva, un alt corp panSpechi era pregătit în grabă pentru a lua locul acestei identități distruse. Nașterea unui nou Bildoon avea să necesite însă un timp considerabil. Un timp prea îndelungat. Cînd creșa avea să dea la iveală un nou **personaj** în stare de funcționare, acesta n-avea să mai regăsească vechiul loc al lui Bildoon, la BirSab.

Parando era singur, lipsit de apărare. Rămase cu privirea ațintită la vîrful lăncii din mîna lui McKie.

Acesta își roti ochii de jur-împrejurul arenei, înainte de a i se adresa din nou lui Parando.

„O să-mi permit să-l citez pe renumitul expert în materie de drept gowachin, Înaltul Magistru Aritch: **Justiția co-simțitoare face din practicienii ei o aristocrație. Justiția gowachină nu are această pretenție. Justiția gowachină se mulțumește să întrebe: Cine cunoaște poporul? Numai cel ce cunoaște poporul este demn să judece în judecarenă.** Aceasta este legea gowachină, conform Înaltului Magistru Aritch. Aceasta este legea care domnește aici."

Din nou, McKie îi lăsă timp lui Parando să se explice, dar acesta rămase mut.

„Poate că ești într-adevăr demn să stai la această tribună," urmă McKie. „Ești meșteșugar? Filosof? Umorist, poate? Sau artist? A! Nu cumva ești doar un umil lucrător, care supraveghează funcționarea unei mașini automate?"

Parando continua să tacă, privind țintă vîrful lăncii.

„Nimic din toate acestea?" se miră McKie. „În cazul ăsta, mă văd nevoit să dau eu răspunsul. Ești jurist profesionist. Consilier juridic, specialist în drept gowachin. Dumneata, un om, nici măcar legist, îndrăznești să te amesteci în dreptul gowachin!"

Fără cel mai infim semn muscular, McKie făcu un salt înainte, lansă arma în direcția lui Parando și o văzu pătrunzînd adînc în pieptul acestuia.

Una la mînă, pentru Jedrik!

Cu un icnet răgușit, Parando se prăbuși la picioarele fotoliului său.

Broey, văzînd furia care-l stăpînea pe McKie, puse mîna pe caseta albastră din fața lui.

Nu te teme, Broey! Încă nu ți-a venit rîndul. Deocamdată mai am nevoie de tine.

Dar acum, nu numai Broey era singurul care știa că McKie, și nu Jedrik, ocupa corpul din arenă. Forțele din umbră, care urmăreau ce se petrecea aici, vor fi ajuns, și ele, la această deducție, pentru că nu știau pînă la ce punct se contopiseră psihismele lui Jedrik și McKie. Pentru forțele din umbră, era sigur că numai McKie putea să cunoască trecutul lui Parando. Aveau să afle ei curînd și cum de se putuse întîmpla una ca asta. Așadar, cel din arenă era, sigur, McKie. Dar, dacă părăsise Dosadi, nu se putea trage decît o singură concluzie.

McKie beneficia de un ajutor caleban!

Trebuiau să se teamă de un pericol din partea calebanilor.

Dar McKie gîndi: **Nu trebuie să vă temeți decît de McKie.**

Deveni brusc conștient de murmurele de aprobare ale gowachinilor din jurul arenei. Îl acceptaseră ca legist și, în consecință, îi acceptau și argumentația. Un asemenea judecător merita moartea.

Aritch a creat precedentul. McKie l-a ameliorat.

Amîndoi găsiseră un mod admisibil de a executa un judecător corupt; dar McKie grefase precedentul gowachin pe procedura legală acceptată de Co-simțire. Compromisul constînd în împletirea celor două concepții asupra legii, în cazul de față, avea să fie considerat de opinia publică gowachină drept un prim pas important în direcția recunoașterii supremației codului lor asupra tuturor celorlalte.

Aritch se întorsese pe jumătate înspre tribună, cu o lucire de aprobare în ochi, ca și cînd ar fi vrut să arate că, în definitiv, gowachinii nu pierduseră totul în această arenă.

McKie reveni lîngă Ceylang. O privi în față, cum cereau formele legii, și ceru verdictul tribunei.

„Bildoon?“

Nici un răspuns.

„Parando?“

Nici un răspuns.

„Broey?“

„Hotărîrea judecătorească acordată în favoarea Apărării.“

Accentul dosadian răsună în toată arena. Federația Gowachină, unicul membru al Co-simțirii care avea curajul de a îngădui unei victime să-i judece pe cei acuzați de a fi nedreptățit-o, primea o rană în amorul ei propriu. Dar mai primea, în același timp, și ceva care trebuia să posede, în ochii ei, o inestimabilă valoare: un punct de ancorare pentru codul său juridic în sinul Co-simțirii, plus o reprezentație memorabilă, care avea să se încheie dramatic, așa cum le plăcea gowachinilor.

McKie se apropie la o lungime de braț de Ceylang. Întinse lateral mîna dreaptă, cu palma în sus.

„Pumnalul", rosti el.

Slujitorii apărură în grabă. Se auzi zgomotul casetei albastre care se deschidea. O clipă mai tîrziu, mînerul pumnalului fu plasat cu fermitate în mîna lui McKie. Își încleștă degetele, gîndindu-se la toți cei, nenumărați, care se confruntaseră înaintea lui cu acest moment, într-o judecarenă gowachină.

„Ceylang?"

„Mă supun verdictului Curții."

McKie văzu Iscoadele wreave ridicîndu-se de la locul lor, ca o singură persoană. Erau pregătite să sară în arenă pentru a o răzbuna pe Ceylang, oricare-ar fi fost consecințele. Trebuiau să joace pînă la capăt rolul pe care li-l desemnaseră gowachinii. Toată lumea cunoștea scopul prezenței lor în incinta arenei. Oricît de adîncă ar fi fost rana, gowachinii nu acceptau aceste lucruri cu dragă inimă.

Un straniu curent de camaraderie se stabili în acel moment între Ceylang și McKie. Se aflau față în față, singurii doi non-gowachini din întregul univers co-simțitor, care trecuseră prin acea alchimie aparte ce transforma o ființă obișnuită într-un legist gowachin. Unul dintre ei trebuia să moară imediat, iar celălalt n-avea să-i supraviețuiască prea mult. Totuși, se înțelegeau unul pe altul, așa cum se înțeleg între ei gemenii. Fiecare „își lepădase pielea" pentru a deveni altceva.

Cu o încetineală savant calculată, McKie apropie vîrful pumnalului de maxilarul stîng al lui Ceylang, ciuruit de cicatricele minuscule corespunzătoare triadelor nupțiale din care făcuse parte. Ea tremura, dar nu făcu nici o mișcare. Cu un gest scurt și precis, McKie adăugă încă o crestătură alături de celelalte.

Wreavii de la marginea arenei fură cei dintîi care înțeleseră. Ca o singură făptură, se reașezară.

Ceylang tresări și-și duse un tentacul la rană. De nenumărate ori, un asemenea semn o eliberase, pentru a o supune unor noi alianțe, care nu le anulau întru totul pe cele dinainte.

Timp de cîteva clipe, McKie se temu că ea nu va accepta, dar din amfiteatru începură să se audă murmure de aprobare și îndoielile ei fură risipite. Curînd, murmurele se transformară într-un adevărat tumult, care atinse un nivel asurzitor, înainte de a descrește, încetul cu încetul. Pînă și gowachinii erau încîntați. Cît de mult îndrăgeau asemenea rafinamente legale!

În șoaptă, astfel încît doar Ceylang să-l audă, McKie spuse:

„Ar trebui să soliciți un post în BirSab. Noul director îți va susține candidatura."

„Dumneata?"

„Aș putea face un pariu wreav."

Ea îi adresă o grimasă care, la wreavi, ținea loc de zîmbet și pronunță tradiționalele cuvinte de rămas bun ale triadei:

„Uniți am fost, cu adevărat."

Percepuse, și ea, acea unică clipă care-i apropiase.

McKie, făcînd dovada erudiției sale ezoterice, îi dădu răspunsul ritual:

„Prin semnul meu te cunosc."

Atitudinea lui Ceylang nu trădă nici cea mai mică surpriză. Avea clasă. Nu ca o dosadiană, dar avea clasă.

Uniți, cu adevărat.

Mascîndu-și cu grijă emoția (trebui să facă apel la întreaga sa stăpînire de sine dosadiană), McKie se apropie, cu pași măsurați, de Aritch.

„Client Aritch, eşti nevinovat."

McKie arătă lama pe care strălucea o picătură din sîngele wreavei.

„Formele Legii au fost respectate şi eşti complet disculpat. Ca toţi cei ce iubesc dreptatea, mă bucur."

În timpurile străvechi, aceste cuvinte ar fi fost semnalul la care mulţimea, dezlănţuită, s-ar fi năpustit asupra nefericitului client, pentru a-l sfîşia şi a-şi disputa rămăşiţele însîngerate, pe care le-ar fi plimbat apoi pe străzile oraşului. Fără-ndoială că Aritch ar fi preferat acest deznodămînt. Era un tradiţionalist. O confirmă şi comentariul său:

„Sînt fericit să părăsesc această eră, McKie."

McKie meditâ cu voce tare:

„Cine va fi noul Mrreg, acum, cînd tu eşti... descalificat? Oricine va fi, mă îndoiesc că-şi va îndeplini rolul la fel de bine ca predecesorul său. Dar, cel puţin, va putea să reflecteze cu folos asupra caracterului efemer şi fragil al avantajelor ce se pot obţine de pe urma manipulării altora."

Mohorît, Aritch se întoarse şi se îndreptă cu paşi greoi spre ieşirea arenei.

Cîţiva dintre gowachinii din public se grăbiră să iasă, de bună seamă în nădejdea de a-l putea intercepta pe Aritch afară. McKie nu simţea nevoia să asiste la reminiscenţele unui ritual străvechi. Avea alte griji.

Uniţi, cu adevărat.

Îl ardeau ochii. Şi simţea încă tandra prezenţă adormită în adîncurile psihismului său.

Jedrik?

Nici un răspuns.

Se uită la Broey, care, fidel datoriei sale de judecător, trebuia să fie ultimul care avea să părăsească arena. Gowachinul contempla calm locul acesta, unde făcuse primul pas al campaniei menite să-i asigure supremaţia pe cuprinsul Co-simţirii. N-ar fi acceptat nimic mai prejos, decît moartea. Mînuitorii de marionete, care acţionau din umbră, aveau să-i simtă cei dintîi jugul.

Totul se insera perfect în planurile puse la cale de Jedrik şi McKie. Într-un sens, era continuarea operei întreprinse de cei care o produseseră şi o condiţionaseră pe Jedrik pentru misiunea atît de strălucit dusă la îndeplinire.

McKie se gîndea că toţi acei dosadieni fără nume şi chip, care formau şiruri spectrale în spatele lui Jedrik, făcuseră, de la început, o alegere curajoasă. Confruntaţi cu schimbul de corpuri, ale cărui dovezi se vedeau la tot pasul, înţeleseseră că aceasta era cea mai periculoasă şi cea mai conservatoare dintre soluţii, cea care nu putea duce decît la extincţie. Preferaseră să se încreadă în spermatozoid şi ovul, să caute schimbarea, ameliorarea, adaptarea. Simultan, lansaseră campania pentru eliminarea tuturor Pcharky-ilor din lumea lor, cu excepţia celui pe care şi-l rezervaseră pentru asaltul final.

Secretul, exploziv, nu fusese dezvăluit la proces şi McKie îi era recunoscător lui Ceylang. Deşi ştia totul, wreava tăcuse, chiar şi cînd ar fi putut ieşi din impas vorbind. Acum, BirSab-ul dispunea de timpul necesar pentru elaborarea mijloacelor de rezolvare a problemei. Iar Ceylang avea să-i dea un ajutor preţios. Poate că misterele panSpechi, taprisiot şi caleban aveau să fie, şi ele, elucidate. Păcat doar că Jedrik...

Simţi ceva mişcîndu-se în psihismul/memoria lui.

„Păcat doar că Jedrik ce?"

Vocea răsuna din nou veselă în cugetul său, ca şi înainte.

McKie îşi reprimă un acces de tremur şi fu cît pe ce să se prăbuşească.

„Ai grijă ce faci cu trupul ăsta", zise ea. „E singurul care ne-a mai rămas."

„Care trup?"

Ea îl făcu să simtă o dezmierdare mentală.

„Al nostru, iubitule."

Era o halucinaţie? Ardea de dor s-o cuprindă în braţe, s-o strîngă la pieptul lui, să-i simtă corpul fremătînd lîngă al său.

„Asta am pierdut-o pentru totdeauna, dragul meu; dar iată ce-am cîştigat în schimb."

Cum el nu răspunse, ea continuă:

„Unul din noi va sta mereu de veghe cînd celălalt acţionează... sau se odihneşte."

„Dar unde eşti?"

„Acolo unde am fost tot timpul, de cînd am făcut schimbul. Uite!"

O simţi paralelă cu el, în carnea pe care-o împărţeau amîndoi, şi, retrăgîndu-se de bunăvoie, se contopi cu psihismul/memoria lui Jedrik, fără a înceta să privească prin propriii săi ochi, dar conştient că nu mai era la comenzi, conştient că altcineva îi întorcea faţa spre Broey.

Înspăimîntat deodată de gîndul că picase într-o capcană, McKie fu cît pe ce să cedeze panicii, dar Jedrik îi înapoie controlul corpului lor.

„Te îndoieşti de mine, dragoste?"

Îl năpădi ruşinea. Ea nu-i mai putea ascunde nimic. Ştia ce simţea, ştia ce sacrificase, cu bună ştiinţă, pentru el.

„Ai fi fost un Mrreg desăvîrşit."

„Nu glumi cu asta."

Ea se strecură în amintirea lui despre judecarenă şi satisfacţia ei îl încîntă.

„E minunat, McKie! Magnific! Nici eu nu m-aş fi descurcat mai bine. Şi Broey, care nu bănuieşte nimic!"

În arenă, gărzile îi evacuau pe cei opt captivi înlănţuiţi. Amfiteatrul era aproape gol.

O bucurie de nedescris puse stăpînire pe McKie.

„Am pierdut ceva, dar am cîştigat altceva."

„Ai pierdut mult mai puţin decît Aritch."

„Şi-am cîştigat infinit mai mult."

McKie îşi îngădui, în momentul acela, să-şi ridice ochii spre Broey şi să-l observe pe judecătorul gowachin cu dublul său psihism, amplificat de percepţia dosadiană. Aritch şi cei opt asasini prezumtivi aparţineau trecutului. Ei, şi mulţi alţii ca ei, aveau să fie morţi sau neutralizaţi în mai puţin de zece zile. Broey demonstrase deja viteza

cu care intenţiona să acţioneze. Susţinut de o echipă în întregime selecţionată de Jedrik, avea, curînd, să ocupe scaunele vacante ale puterii, să consolideze liniile de forţa care să-i permită manipularea guvernului-fantomă şi, în sfîrşit, să elimine toate sursele potenţiale de opoziţie la care s-ar fi putut aştepta. Era încredinţat că Jedrik e moartă şi, chiar daca McKie rămînea un adversar redutabil, el şi BirSab-ul nu se aflau pe lista sa de priorităţi. Preocupările lui primordiale îi vizau pe adevăraţii deţinători ai puterii. Fiind dosadian, Broey nu putea gîndi şi acţiona în alt chip. Iar el reprezenta aproape tot ce produsese mai bun planeta sa. Aproape.

Lăuntrica Jedrik izbucni în rîs.

Da, ca un adevărat moloh, Broey avea să devină o ţintă unică pentru BirSab. Iar Jedrik perfecţionase rastrul de simulare care le permitea să anticipeze toate mişcările lui. La momentul potrivit, în calea lui Broey avea să stea McKie.

Iar în spatele lui McKie avea să existe un BirSab înnoit, condus de un om ale cărui capacităţi şi amintiri erau multiplicate cu cele ale singurei persoane superioare lui Broey, pe care o produsese Dosadi.

Nemişcat, în mijlocul arenei peste care se lăsase liniştea, McKie se întreba:

Cînd va înţelege Broey că a făcut toată treaba în locul nostru?

„Cînd îi vom arăta că n-a reuşit să mă omoare!"

Respectînd formele legii gowachine, fără a lăsa să transpară nimic din gîndurile îngemănate care-i dublau intensitatea percepţiilor, McKie se înclină în faţa singurului judecător rămas în viaţă, se întoarse şi părăsi judecarena. Şi-n tot acest timp, lăuntrica Jedrik uneltea... plănuia... proiecta...

SFÎRŞIT

ÎN ACEEAŞI COLECŢIE AU APĂRUT:

nr. 501

Wolfgang Hohlbein

„CHARITY – O FEMEIE ÎN SPACE FORCE“

nr. 502

David Brin

„POŞTAŞUL VINE DUPĂ APOCALIPS“

Tipărit la
INTERGRAPH
Bulevardul Păcii nr. 69 A sector 6
Telefon: (01)769.35.68
București · România